□ પ્રાપ્તિસ્થાન :

૧. હીર સુંદર જ્ઞાન મંદિર
મુ. પો. રુણીજાં સ્ટેશન સુવાસરા જિલા, મન્દસૌર
મધ્યપ્રદેશ

૨. શાહ લાલચંદ અમુલખચંદ બોહોરા
રામગંજ, મંડી, રાજસ્થાન

૩. શ્રી અજીતકુમાર સરાક
ક્યુ. આર. નંબર ડી. એલ ટુ. ૫૩
મુ. પો. ડોમગઢ (સિન્દરી), ધનબાદ (બિહાર)

૪. શ્રી સોમચંદ ડી. શાહ
જીવનનિવાસ સામે, પાલિતાણા (સૌરાષ્ટ્ર)

૫. શ્રી જશવંત ગિરધરલાલ શાહ
દોસીવાડાની પોળ, કાલુપુર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧

૬. શ્રી નવનીતકુમાર જયંતિલાલ મહેતા
પાદશાહની પોળ, મેદીનું ડહેલું, રીલીફરોડ,
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧

*　　*　　*　　*

પ્રથમ આવૃત્તિ : સંવત ૨૦૩૮ જેઠ સુદ ૫ ગુરુવાર

નકલ : ૧૦૦૦

મૂલ્ય : ૧૫-૦૦ રૂપિયા

મુદ્રક : નવનીત જે. મહેતા, સાગર પ્રિન્ટર્સ, પાદશાહની પોળ,
મેદીનું ડહેલું, રીલીફરોડ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧. વતી

મુદ્રક : મોહનલાલ એમ. પ્રજાપતિ, શ્રી ગણેશ-ગાયત્રી પ્રિન્ટરી,
૨૧/બી, ડુંગરશીનગર, ભઠ્ઠા પાસે, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૭.

સ્વાધ્યાયનું મહત્ત્વ

સ્વાધ્યાય આત્મકલ્યાણ માટે મુખ્ય અંગ છે. નિર્જરા યાનિ તપના જે બારભેદ તેમાં સ્વાધ્યાયનું પણ એક મુખ્ય સ્થાન છે, સ્વાધ્યાયથી પ્રાપ્ત થયેલ એકાગ્રતા તે અનાદિ-કાળના લાગેલ જે આત્માની સાથે જ્ઞાનાવરણી-યાદી જે કર્મ તે જડમૂળથી ઉખેડી નાખે છે.

શાસ્ત્રમાં સ્વાધ્યાયની ઉપર સંપૂર્ણરૂપે ધ્યાન આપેલ છે. સ્વાધ્યાયનું મહત્ત્વ દર્શાવતાં શાસ્ત્રમાં કહેલ છે કે :-

જો નિચ્ચ કાલ તવ સંજ મુજજઓ; નવિકરેઈ સજ્જાયમ્,
અલસં સુહશીલ જણં નવિતં હોવેઈ શાહુપર.
(ઉ. મા.) ૩૪૦

અર્થ :- જે સાધુ નિરંતર તપ અને સંયમના ઉપર ઉદ્યમવાળા હોય છે. પરંતુ અભ્યાસ કરવો-કરાવવો રૂપ સ્વાધ્યાય ન કરે તો આળસુ અને સુખલંપટ બને છે. તથા એવા મુનિઓને સંસારમાં સાધુસ્વરૂપે માનતા નથી.

સજ્ઝાયણં પસત્થં ઝાણં જાણઈય સવ્વ પરમત્થં;
સજ્ઝાયે વટ્ટંતો ખણેખણે ઝાઈ વેરગં (ઉ૦ મા૦) ૩૩૮

સ્વાધ્યાય કરવાથી પ્રશસ્થ જ્ઞાન થાય છે અને વસ્તુનું સાચું સ્વરૂપ સમજી શકાય છે. તેમ જ આ જ રીતે સ્વાધ્યાયમાં મુનિ ક્ષણુક્ષણુમાં વૈરાગ્ય પામે છે.

એથી જાણી શકાય કે સ્વાધ્યાયનું મહત્ત્વ જિનેશ્વર ભગવાને કહેલા માર્ગમાં વિશેષસ્વરૂપે છે. સ્વાધ્યાય ન

કરવાથી ચૌદપૂર્વધારી પણ નિગોદમાં જાય છે. જેમ ભાનુ-દત્ત નામના ચૌદપૂર્વધારી સ્વાધ્યાય ન કરતાં આળસતા પ્રાપ્ત કરીને ભયંકર સંસારના પ્રથમ દ્વાર નિગોદમાં પહોંચી ગયા.

ગુર્જરાધિપતિ મહારાજાશ્રી કુમારપાળ અઢાર દેશના અધિપતિ હોવા છતાંયે ધર્મના ઉપર સંપૂર્ણરૂપે રાગી હતા. દરરોજ યોગશાસ્ત્ર વિતરાગસ્તોત્ર ઈત્યાદિ અને સ્તોત્રનો સ્વાધ્યાય કર્યા પછી સવારના દાતણ કરતા.

સ્વાધ્યાયથી પહેલા કરેલ સૂત્રની પુનરાવૃત્તિ થાય છે. ગૂઢ તત્વને જાણી શકાય છે અને ખરાબ વિચારોથી રોકાય છે. સ્વાધ્યાયનું મહત્વ સાધુ-સાધ્વી, શ્રાવક-શ્રાવિકા બધાંઓને સમાન અધિકાર છે.

આ પુસ્તકનુ સંપાદન સ્વાધ્યાયની મુખ્ય સુઆશ્રયથી કરેલો છે આની અંદર કોઈ પ્રકારની અશુદ્ધિ ન રહે તેના ઉપર સંપૂર્ણ ધ્યાન આપવામાં આવ્યુ છે. તેમ છતાં અલ્પ બુદ્ધિ કે પ્રમાદને કારણે કોઈ પણ અક્ષર રહી ગયોં હોય આગળ–પાછળ લખાયો હોય તો સ્વાધ્યાયપ્રેમી સુધર્મજ્ઞ સુધારીને સ્વાધ્યાય કરે. તથા આત્મકલ્યાણ અર્થે દિનોદિન પ્રગતિના રસ્તે પ્રયાણ કરે. આમાં વધારેમાં વધારે સ્વાધ્યાયરૂપી લાભ લઈને ધર્મપ્રેમી આત્મકલ્યાણ કરે એ જ.

આચાર્યમુનિ સુંદરસૂરીના ચરણકિંકર
સુયશમુનિ (સરાક)

દ્રવ્ય સહાયક

૧. તપગચ્છ જૈન ઉપાશ્રય. પાલનપુર
૨. હીર સૂરિ જૈન ઉપાશ્રય ખોડા લીમડા
૩. ચાંદરાઈ જૈનસંઘ. સાધ્વીજી વિનયશ્રીજીના સદ્ઉપદેશથી
૪. કાંતાબેન રસિકલાલ મહેતા પાલનપુર
૫. સ્વ. છોટાલાલ ગગલભાઈ માલણવાળાના શ્રેયાર્થે
   હ. સતીષકુમાર છોટાલાલ
૬. શાંતાબેન કુમુદચંદ અમદાવાદ
૭. ગંગાબેન ચીમનલાલ પાલનપુર
૮. સ્વ. કેશવલાવ મણીલાલ ગાંધીના શ્રેયાર્થે
   હ. સુશીલાબેન કે. ગાંધી.
૯. તારાબેન મધાણી પાલનપુર
૧૦. કમળાબેન સોમચંદ પાલનપુર

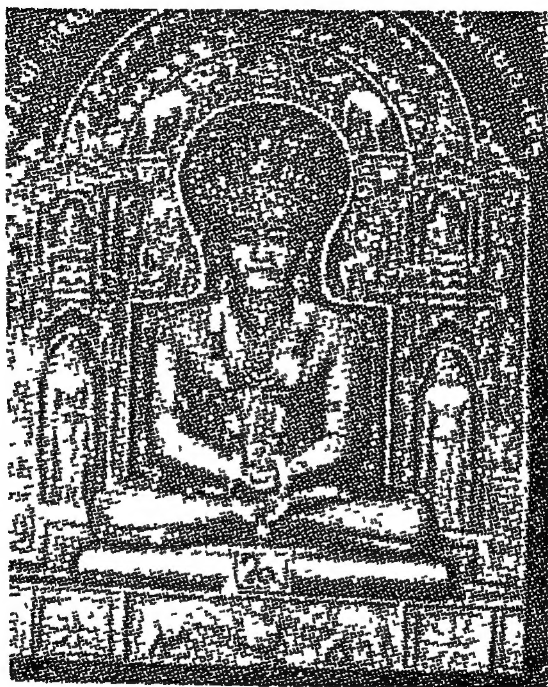
અનુક્રમણિકા

—: વિભાગ પહેલો :—

—: વિભાગ બીજો :—

—: વિભાગ ત્રીજો :—

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ



પરમપૂજ્ય સાધ્વીજી પૂન્યહર્ષલતાશ્રીજીની વડી દીક્ષા નીમીત્તે
શ્રી ચાંદ્રરાઇ જૈન સંઘ તરફથી દર્શનાર્થે ભેટ



પ. પૂ. અલબેલી મુંબઇનગરમાં પ્રથમ પ્રવેશ કરનાર કવિરત્ન
મુનીશ્વરજી ૧૦૦૮ મોહનલાલજી મ. સા.



પ. પૂ. મુંબઇનગરમા પ્રથમ પ્રવેશ કરનાર મોહનલાલજી
મ. સા.ના ત્રીજા પટધર નાના ગામ ૨૦૦૭ માં ભયંકર ઉપસર્ગ
સહન કરનાર પન્યાસ પ્રખર શ્રી હીરમુનિજી મ. સા.



પ. પુ. અનુયોગાચાર્ય હીરમુનિજીની મ. સા. ના પટધર પ્રશાંત
મુર્તિ શાસ્ત્રવિશારદ આચાર્ય દેવશ્રી ૧૦૦૮ મુનિ
સુંદર સુરિશ્વરજી મ. સા.

પૂ. પૂજ્ય અનુયોગાચાર્ય પન્યાસ પ્રવર શ્રી હીરમુનિ મ. સા.ની જીવન જયોતિ

અજ્ઞાન તિમિરાંધાનાંસ્ય જ્ઞાનાંજનશલાકયા
નેત્રમુન્મિલિતં યેન તસ્મૈ શ્રી ગુરવે નમઃ

અજ્ઞાનરુપ ભયંકર અન્ધકારને જ્ઞાનરૂપી અન્જન શલકા વડે આંખને જેને આંજી નાખ્યું છે. એવા ગુરુદેવને નમસ્કાર હો.

આ અમારા ભારતભૂમિમાં આજથી નહીં પણ અનન્ત કાળથી ધર્મરુપી પાણી સિંચાઈ રહ્યા છે. આ આર્ય ક્ષેત્રમાં અનેક જ્ઞાની પુરુષ અવતાર ગ્રહણ કરી પૂર્વ પુરુષે કહેલ ધર્મને પરમ્પરાનુસાર પ્રસાર પ્રચાર કરવાની સાથે આત્મ સાધન કર્યો છે. આ જયોતિ પુન્જમાંથી પૂજ્ય શ્રી પણ એક શણુગાર છે. આ મહાપુરુષોના ગુણ મારા જેવા અલ્પ બુદ્ધિવાળા ગાતા અસમર્થ છે. તે છતાં આવી ઉત્કૃષ્ઠ જીવનરેખામાંથી ભવ્ય જીવોને અવશ્ય લાભ મળશે તે ઉદ્દેશ્યે લખીએ છીએ.

ભારત ક્ષેત્રના શણુગાર તીર્થરાજથી સુશોભિત સૌરાષ્ટ્ર પ્રાન્તમાં સિહોર નગરની અંદર માવજીભાઈ તથા તેમના સ્રી દીવાળીબાઈ નિવાસ કરતા હતા. તેઓ જિનેશ્વર પરમાત્માની ધર્મના અનુરાગી હતા. પૂજ્ય શ્રી દીવાળીબાઈની કુક્ષીમાં સં.-૧૯૪૫ અષાઢ સુદ બીજના દિવસે

બીજની ચંદ્રમા સદૃશ્ય જન્મ ગ્રહણ કર્યો પૂજ્યશ્રીના જન્મ થતાં માતા-પિતા અને સમસ્ત કુટુંબ હર્ષે વિભોર થઈ ગયા. જ્યારે પણ પુણ્યાત્મા જન્મ ગ્રહણ કરે ત્યારે સંસારી જીવ આનંદ અનુભવે. જોયો! જિનેશ્વર પરમાત્માનો જન્મ થતાં સર્વ જીવ (જે નારકી જીવને એક ક્ષણ પણ અનંત ત્રાસથી પીડાઈ રહ્યા છે) ને સુખ અનુભવ થાય છે. તેમજ પૂજ્યશ્રીના જન્મ થતા માતાપિતાએ જન્મમહોત્સવ મનાવ્યા અને સર્વ સમક્ષે કૂલની હીરા, શાસનની હીરા આત્મામાં પણ ઉજ્વલ હીરા સાદૃશ પ્રસન્નતા જોઈને હીરાલાલ એવો અભિધાન રાખ્યા. હીરાલાલ બીજની ચંદ્રમાનુ પેઠે કૌટુમ્બિક પ્રેમ સાથે આઠ વર્ષ પસાર કર્યાં. આ ટુંક સમયમાં સંપૂર્ણ પંચ પ્રતિક્રમણ કંઠસ્થ કરી પ્રત્યહ જિનપૂજા સામાઈક આદિમાં સારી ઉત્સાહપૂર્વક કરતાં. જેમ જેમ ઉંમર વધ્યા તેમ તેમ વૈરાગ્યની ભાવ પણ વધતા ગયા ચૌદ વરસ સુધી વ્યવહારિક તેમજ ધાર્મિક અભ્યાસ કર્યો. આ અવસ્થામાં વૈરાગ્યની દીપક સંપૂર્ણ રીતે પ્રદીપ્ત થઈ ગયા. તે પછી તેઓને આ સાંસારિક સુખ ભોગની ઉપર નફરત થઈ ગયા. વૈરાગ્ય ભાવ થયા પછી તે આત્માને કદી પણ સાંસારીક સુખ ભોગવવાની ઈચ્છા થતી નથી. સંસારી બધા સંબંધ અનિત્ય દેખાય. જ્ઞાની કહ્યો છે કે, "સાંસારીક સમસ્ત ભાવને ત્યાગી પરમાત્માને મેળવવાની ઈચ્છા તે જ વૈરાગ્ય." હીરાલાલ આ અવસ્થામાં એક દિવસ ખાનગી ઘરથી ઘોઘા બંદરમાં વિરાજમાન પુજ્ય પન્યાસ

શ્રી ગંભીર વિજયજી મ. સા. પાસે ગયા એને પોતાની ભાવના દર્શાવી ત્યાં પિતાશ્રીને જાણ પડતાં ત્યાંથી ભોગાવળી કર્મ વાકી હોવાને કારણે ચારિત્ર ઉદયની સમય પરિપકવ ન હોવાથી સમજાવીને ઘેરે લઈ આવ્યા. પણ હવે ઘેરે મન લાગે નહીં, એક માત્ર રાતદિવસ એક જ ઝંખના કે કયારે આ જાળમાંથી છુટા પડીએ. સમય પસાર થતા એક દિવસ "મારે મુંબઈ ધંધો કરવા જાઉં છે." એવી ભાવના માતાપિતાને દર્શાવ્યા તે જાણી-માતાપિતા સહર્ષ આજ્ઞા આપી તેઓશ્રી મુંબઈ ગયા પછી ત્યાં પણ તેમના મુખ્ય ધારણા ધર્મધ્યાન જ રહ્યું. તે સમય મુંબઈ નગરમાં પ્રથમ મુનિ વિહાર પ્રચલન કરનાર પૂજ્ય મુનીશ્વર શ્રીમદ્ મોહનલાલજી મહારાજ સાહેબ બિરાજમાન હતા. હીરાલાલજી દરરોજ નિયમિત સમયમાં વ્યાખ્યાન શ્રવણ કરવા ત્યાં જાવા લાગ્યા. પૂજ્યશ્રીના વૈરાગ્યમય પ્રવચન, સૂતેલા સિંહને પુનઃ જાગૃત કરી દીધું. હવે કોઈ પણ રીતે આ સંસારમાં રહેવું નહીં નિર્ણય કરી હીરાલાલે માલવ દેશાન્તર્ગત વડનગરમાં સં. ૧૯૬૫ જેઠ સુદ પાંચમના દિવસે મહાન તપસ્વી પૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી કલ્યાણ મુનિજીના વરદ્હસ્તે મહાન કલ્યાણકારી કામધેનુ સાદશ્ય ભાગવતી દીક્ષા અંગિકાર કર્યો. હીરાલાલથી પૂજ્યપાદ હીરમુનિજી અભિધાન રાખવામાં આવ્યો. સંસારરૂપી પરિભ્રમણથી વિશ્રામ મળતા જ પૂજ્યશ્રી અનંતાનંત સુખ અનુભવ્યો. ગુરુ મ.ની નિશ્રામાં ઉત્તરોત્તર જ્ઞાન ધ્યાન કરતા આત્મીક વિકાસ કર્યો. જ્ઞાન ધ્યાનની સાથે સાથે નાના

પ્રકારોની તપસ્યા, મહામંગળકારી ૪૫ આગમની યોગોદ્‌-વાહન કર્યા યોગ્યતા પ્રાપ્ત થતા વિક્રમ સંવત ૧૯૭૯ ફાગણ સુદ બીજના દિવસે ગુજરાત અનર્ગતઃ ચુડેલ ગામમાં પૂ પં. (આચાર્ય) શ્રી ક્ષાંતિ મુનિ મ. સા. પુણ્ય હસ્તે પન્યાસ પદથી વિભુષિત થયા.

પૂજ્યશ્રીના પુણ્ય નિશ્રામાં નાના પ્રકારના શાસન કાર્યો થયા દેશદેશાન્તર અમૃતરૂપી ધર્મ સિંચન કરતાં કરતાં વિ. સં. ૨૦૦૭માં મારવાડની અંદર નાનાં (બેડા) ગામની વિનંતી સ્વીકારી ચોમાસ કરવા પધાર્યા. ચાતુ-ર્માસમાં નાના પ્રકારની ધર્મારાધના પ્રારંભ થયો તે સમયે સંયોગાનુસાર વરસાદ ન હોવાથી ત્યાંના સ્થાનીય અશિક્ષિત લોકની અંધવિશ્વાસ હતો કે, "આ જૈન સાધુ મંત્ર દ્વારા વરસાદ બંધ કર્યો છે." આજુબાજુના હજારો અશિક્ષિત લોક ભેગા થઈને 'નાના ગામ ઉપર ઉપદ્રવ શરૂ કર્યો કેટ-લાયેક જૈન ભાઈના ઘર લુટ્યા ત્યાર પછી પૂજ્યશ્રીના ઉપર હુમલો કર્યો (તે સમયે આઠ સાધુ પેત્રિશ સાધ્વીજી ત્યાં વિરાજમાન હતા) પૂજ્યશ્રી વ્યાખ્યાન હલમાં વિરાજતાં હતાં. ત્યાં જ પ્રસાવના કરવા માટે શ્રીફળ પડયા હતા અજ્ઞાની તે શ્રીફળ ઉપાડી ઉપાડી પૂજ્યશ્રી ઉપર પ્રહાર કરવા શરૂ કર્યો. સમયના પ્રકોપ જાણી એક શબ્દ ન બોલતાં સમતાભાવે સહન કરી રહ્યા હતા તે સમયે મીશ નામનો કુમ્હાર પૂજ્યશ્રીની સમતા જોઈ અધિક કોપાયમાન થયો અને શસ્ત્ર લઈને પૂજ્યશ્રીના

શીર ઉપર પ્રહાર કર્યો. તે અત્યન્ત અસહ્ય હોવાથી બેહોશ થઈને ત્યાં જ પડી ગયા પાપીને લાગ્યું કે મહાત્મા મરી ગયા ત્યાંથી તે દોડયો પણ તેના ઉત્કૃષ્ટ પાપની ઉદય હોવાથી ત્યાં જ હોલની અંદર એક થાંભલામાં અથડાઈને મરી ગયો. ભગવાન જાણે! આ પાપી કયા ગતિમાં ગયો હશે.

આ અત્યાચારની જાણ પડતાં નાના ગામના દરબાર (ઠાકુર) બંદૂક લઈને બહાર આવ્યા તેમના પ્રહારથી બીજા બે મર્યા અને બીજા બધાં નાશી ગયા આ બનાવથી સંપૂર્ણ સમાજમાં કોલાહલ મચી ગયા. અમદાવાદ, મુંબઈ, સુરત ઈત્યાદિ ગામના આગેવાનો તથા જોધપુર, પાલીથી પોલિશ આવીને ઉપદ્રવને શાંત પાડયો ત્યાં ગણુ શોધિચત્તર ૨૭૫ માણસો પકડાયા અને બે વર્ષ કાચી જેલમાં રખાયા. પૂજ્યશ્રીના સ્વસ્થ કાયિક સુધારતાં નિર્ણય લેવામાં આવ્યો કે પૂજ્યશ્રી જે જે માણસોને દોષી ઠરાવશે તેમને આજીવન કારાગાર આપવામાં આવશે. પણ ભાવિમાં કાંઈક જુદું જ હતું! પૂજ્યશ્રીને જ્યારે સભામાં લાવ્યા અને ઈન્સપેક્ટરે (Inspeetor) બધા કેદીઓને સામે ઊભા કર્યા અને ગુરુદેવને કહ્યું કે "આપ જેટલાને કહેશો તે સર્વેને આજીવન કારાગાર આપવામાં આવશે."

પૂજ્યશ્રીએ કહ્યું:– "આ મારાથી થાય જ નહીં કેમ કે આ તો મારા પૂર્વ ભવની સામુદાયિક બાંધેલું કર્મનું ઉદય હતું. જેથી સામુદાયિક કર્મનું ઉદય આવ્યુ. પછીથી જો હવે અજાણ્યે નિર્દોષને દોષી બનાવીએ તો

પુનઃ ભોગવ્યા વિના છુટકારો નથી” આ સ્પષ્ટ શબ્દથી પૂજ્યશ્રીએ સહુને પ્રેમપૂર્વક નિર્દોષપણે છોડી દીધા.

આ અવસ્થામાં સંપૂર્ણ વિરોધી પણ પૂજ્યશ્રીની સમતા જોઈ મુક્ત કંઠે પ્રશંસા કરવા લાગ્યા! ધન્ય છે એવા ક્ષમાવન્તને! ધન્ય છે એવા સમતાધારીને!

આ પ્રાન્તમાં આજથી નહીં પરમાત્મા મહાવીર ભગવાનના સમયથી જ ક્રૂર અને અજ્ઞાની છે. આ જ નાના ગામમાં પરમાત્માના ચરણમાં ગૌશાળાએ ક્ષીર રાંધ્યું હતું. બ્રાહ્મણવાડામાં કાનમાં ખીલા ઠોકયા અને નાંદિયમાં મહાભયંકર દૃષ્ટિવિષવાળા ચંડકૌશિક થયો છે. વર્તમાનમાં પણ નાનામોટા ઉપદ્રવ થયા કરે છે. આજથી બે વરસ પહેલા કોલરતીર્થમાં પૂજ્ય મુનિશ્રી રોહિતવિજયજીના ઉપર ભયંકર ઉપસર્ગ થયો હતો અને દરેક વર્ષે જૈન સંઘ ઉપર ચાલ્યા જ કરે છે.

આ કાણ્ડ થયા પછી પૂજ્ય શરીરથી કમજોર થઈ ગયા તો પણ મનથી મહાન્ ધૈર્યવાન હતા અનેક પ્રકારના શાસન પ્રભાવના કરતાં કરતાં બે હજાર ઓગણીસમાં (૨૦૧૯) કેટલાયેક ગામના ચોમાસની વિનંતી હોવા છતાં પાલીતાણામાં ચોમાસુ કરવાનો નિર્ણય કર્યો. આ તીર્થછાયામાં આયુષ્ય પૂર્ણ થતાં વિ. સં. ૨૦૧૯ જેઠ સુદ ચૌદશના દિવસે સમાધીપૂર્વક પરમ સમતા સહિત મહામંત્રના જાપ કરતાં કરતાં નશ્વરંત શરીરને ત્યજી પરલોકમાં તલ્લીન થઈ ગયા.



તે સમયે સમસ્ત પાલીતાણાની બજાર બંધ કરવામાં આવી. ત્યાંના નગરશેઠ આદિ અગ્રેસર દ્વારા અન્તિમ યાત્રા શોકપૂર્વક સંપન્ન થયા. પૂજ્યશ્રીની અંતિમ સમય સુધીની સેવામાં તેઓશ્રીના શિષ્ય સુંદરમુનિ (આચાર્ય મુનિસુંદરસૂરી) તન મન શ્રી ગુરુચરણોની સેવામાં હતા.

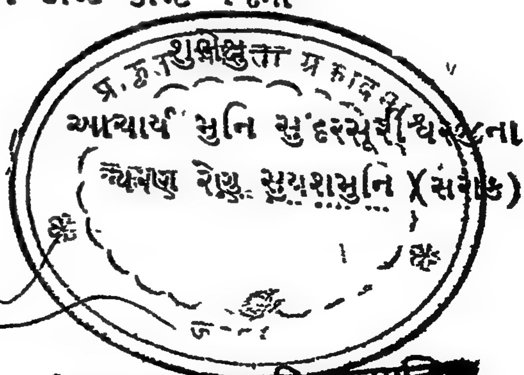
આવા પરમજ્ઞાની ગુરુદેવની કૃપાથી જ શાસનની ઉન્નતિ થઈ રહી છે. આવા મહાન્ આત્માના જીવન-ચરિત્રને અનુસરી ભવ્યાત્મા પોતાના જીવનને ઉજ્વલ કરે તો અવશ્ય વહેલામા વહેલું આત્મસાધન કરી શકશે.

આ પુસ્તક તૈયાર કરાવવામાં સાગર પ્રિન્ટર્સવાળા નવનીતભાઈ જે. મહેતાના અમો આભારી છીએ.

ધન્ય છે ગુરુદેવને

ધન્ય છે ક્ષેમકરને

એવા ગુરુને કોટિ કોટિ વંદના



—: ગુરુ સ્તુતયઃ :—

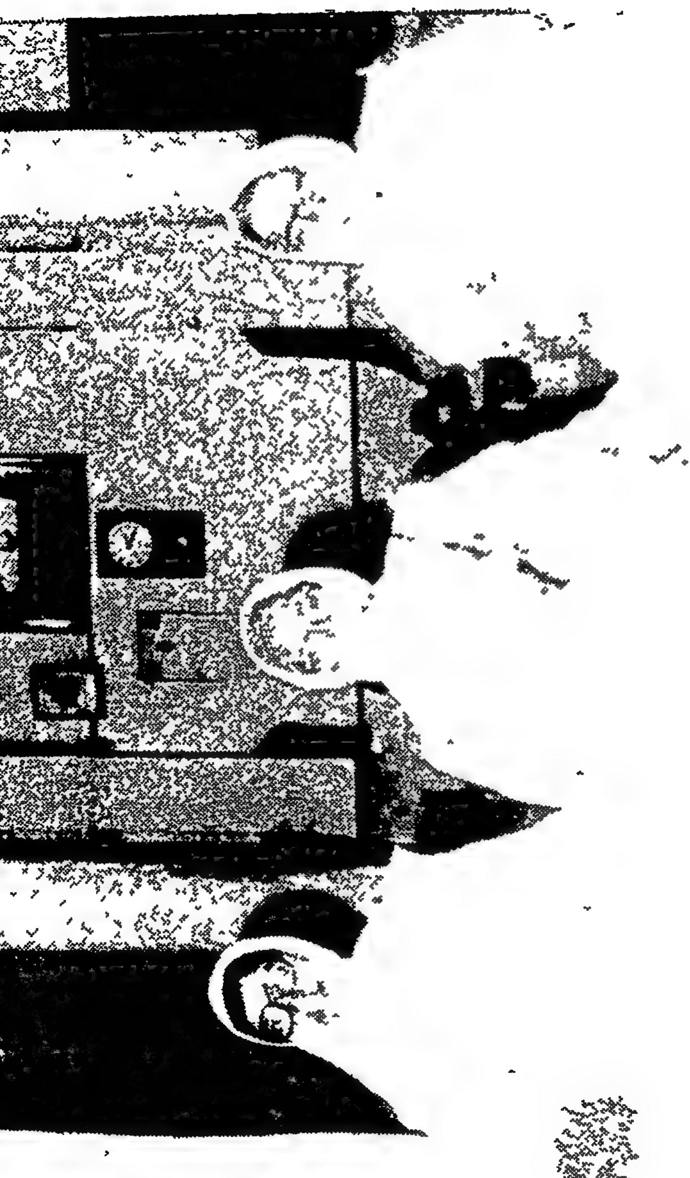
મુમ્બા પુર્યાં મહારાજ, મોહનોમુનિ-સત્તમઃ ।
અગચ્છજ્જૈન ધર્મસ્ય, પ્રચારાર્થં મહમનાઃ ॥૧॥

એકદા સ મહાનાત્મા, મહામોહસ્ય નાશકમ્ ।
વિદ્વજ્જન સમારમ્ભે, વ્યાખ્યાનં કર્તુમારમે ॥૨॥

કલ્યાણ મુનિ શાર્દુલ, સ્તપાનિષ્ઠશ્ચધાર્મિકઃ ।
કવિ-કર્મણિ નિષ્ણતો, જ્ઞાનવાઞ્છુભલક્ષણઃ ॥૩॥

અજ્ઞાનાન્ધજનાનાંહિ, ઉપસર્ગો મહાનભૂત્ ।
તદા હીરમુનિસ્તત્ર, સર્વં સહ ઇવાભૂવત્ ॥૪॥

મુનિઃ સુન્દર-સૂરિમૂચ, આચાર્યો ધર્મરક્ષકઃ ।
દયાલુઃ સર્વધર્મજ્ઞઃ, સ્વધર્મેષુ પ્રતિષ્ઠિતઃ ॥૫॥



વિભાગ-૧

શ્રી આત્મરક્ષા નવકાર મંત્ર

ॐ પરમેષ્ઠિ નમસ્કાર, સારં નવપદાત્મકમ્;
આત્મરક્ષાકરં વજ્ર-પંજરાભં સ્મરામ્યહમ્
ॐ નમો અરિહંતાણં, શિરસ્કં શિરસિ સ્થિતમ્
ॐ નમો સવ્વસિદ્ધાણં, મુખે મુખપટંવરમ્ ૨
ॐ નમો આયરિયાણં, અંગરક્ષાતિશાયિની;
ॐ નમો ઉવજ્ઝાયાણં, આયુધં હસ્તયોર્દૃઢમ્ ૩
ॐ નમો લોએસવ્વસાહૂણં, મોચકે પાદયોઃ શુભે
એસો પંચ નમુક્કારો, શિલા વજ્રમયી તલે ૪
સવ્વપાવપ્પણાસણો, વપ્રો વજ્રમયો બહિઃ;
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, ખાદિરાંગાર-ખાતિકા ૫
સ્વાહાન્તં ચ પદં જ્ઞેયં પઢમં હવઈ મંગલં;
વપ્રોપરિ વજ્રમયં, પિધાનં દેહ-રક્ષણે ૬

મહાપ્રભાવા રક્ષેયં, ક્ષુદ્રોપદ્રવ નાશિની;
પરમેષ્ઠિ-પદોદ્‌ભૂતા કથિતા પૂર્વસૂરિભિઃ ૭
યશ્ચૈવં કુરૂતે રક્ષાં, પરમેષ્ઠિપદૈઃ સદા;
તસ્ય ન સ્યાદ્‌ ભયં વ્યાધિ-રાધિ-શ્ચાऽપિ કદાચન ૮

શ્રી નવસ્મરણ

નમો અરિહંતાણં (૧) નમો સિદ્ધાણં (૨) નમો આયરિયાણં (૩) નમો ઉવજ્ઝાયાણં (૪) નમો લોએ સવ્વસાહૂણં (૫) એસો પંચ નમુક્કારો (૬) સવ્વપાવ-પ્પણાસણો (૭) મંગલાણં ચ સવ્વેસિં (૮) પઢમં હવઈ મંગલં (૯)

શ્રી ઉવસગ્ગહરં સ્તવન

ઉવસગ્ગહરંપાસં, પાસંવંદામિકમ્મ-ઘણ-મુક્કં; વિસહર-વિસ-નિન્નાસં, મંગલ-કલ્લાણ-આવાસં (૧) વિસહર-ફુલિંગ-મંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મણુઓ; તસ્સ ગહ-રોગ-મારી, દુટ્ઠજરા જંતિ ઉવસામં (૨) ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામો વિ બહુફલો હોઈ; નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખ દોગચ્ચં (૩) તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવબ્ભહિએ; પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં (૪) ઈઅ સંથુઓ મહાયસ !, ભત્તિબ્ભર-નિબ્ભરેણ-હિયએણ; તા દેવ દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણચંદ ! (૫)

શ્રી સંતિકરં સ્તવન

સંતિકરં સંતિજિણં, જગસરણં જય સિરિઈ દાયારં; સમ-

રામિ ભત્ત-પાલગ,-નિવ્વાણી-ગરૂડ કય સેવં (૧) ૐસ નમો વિપ્પોસહિ-પત્તાણું,-સંતિસામિ-પાયાણું; ઝ્રૌઁ-સ્વાહા-મંતેણું, સવ્વાસિવ-દુરિઅ-હરણાણું (૨) ૐ સંતિ નમુ-ક્કારો, ખેલોસહિમાઈ-લદ્ધિ-પત્તાણું; સૌઁ હ્રીઁ નમો સવ્વો-સહિ-પત્તાણં ચ દેઇસિરિં (૩) વાણી તિહુઅણ-સામિણિ, સિરિદેવી જક્ખરાયગણિ પિડગા; ગહ-દિસિપાલ-સુરિંદા, સયાવિ રક્ખંતુ જિણભત્તે (૪) રક્ખંતુ મમ રોહિણી, પન્નત્તી વજ્જસિંખલા ય સયા; વજ્જંકુસિ ચક્કેસરિ, નરદત્તા કાલી મહાકાલી (૫) ગોરી તહ ગંધારી, મહજાલા માણવિ અ વઈરૂટ્ટા; અચ્છુત્તા માણસિયા, મહમાણસિયાઓ દેવીઓ (૬) જક્ખા ગોમુહ મહજક્ખ, તિમુહ જક્ખેસ તુંબરૂ કુસુમો; માયંગ-વિજય-અજિયા, બંભો મણુઓ સુરકુમારો (૭) છમ્મુહ પયાલ કિન્નર, ગરૂલો ગંધવ્વ તહય જક્ખિંદો; કૂબેર વરૂણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ-માયંગો (૮) દેવીઓ ચક્કેસરિ, અજિયા દુરિઆરિ કાલી મહાકાલી; અચ્ચુઅ સંતા જાલા, સુતારયા-સોય સિરિવચ્છા (૯) ચંડાવિજયં-કુસિ, પન્નઇત્તિ નિવ્વાણિ અચ્ચુઆ ધરણી; વઈરૂટ્ટ છુત્ત ગંધારિ, અંબ પઉમાવઈ સિદ્ધા (૧૦)

ઈઅ તિત્થ-રક્ખણરયા, અન્નેવિસુરાસુરી ય ચઉહાવિ; વંતર જોઇણિ પમુહા, કુણંતુ રક્ખં સયા અમ્હં (૧૧) એવં સુદિટ્ઠિ સુરગણ, સહિઓ સંઘસ્સ સંતિ જિણચંદો; મજ્ઝવિકરેઉ રક્ખં, મુણિસુંદરસૂરિ-થુઅ-મહિમા (૧૨) ઈઅ સંતિનાહ સમ્મ-દિટ્ઠિ, રક્ખં સરઈ તિકાલં જો સવ્વો-વદ્દવ-રહિઓ, સ લહઈ સુહસંપયં પરમં (૧૩) તવગચ્છ-

શ્રી સર્વતોભદ્ર યંત્ર

(૧) ૐ વરકણય સંખવિદ્રુમ (૫) ૐભૂર્ભુવઃ સ્વઃ અર્હં

(૨) મરગય ઘણ સન્નિહં વિગયમોહં

(૮) ઘાઈકમ્મ નમઃ

૨૫ હ ૐ હ્રીં શ્રીં રોહિણ્યૈ નમઃ	૮૦ ર ૐ હ્રીં શ્રીં પ્રજ્ઞપ્ત્યૈ નમઃ	ક્ષિ	૧૫ હું ૐ હ્રીં શ્રીં વજ્ર શૃંખલાયૈ નમઃ	૫૦ હઃ ૐ હ્રીં શ્રીં વજ્રાંકુશ્યૈ નમઃ
૨૦ સ ૐ હ્રીં શ્રીં ચક્રેશ્વર્યૈ નમઃ	૪૫ ર ૐ હ્રીં શ્રીં નરદત્તાયૈ નમઃ	પ	૩૦ સું ૐ હ્રીં શ્રીં કાલ્યૈ નમઃ	૭૫ સઃ ૐ હ્રીં શ્રીં મહાકાલ્યૈ નમઃ
ક્ષિ	પ	ૐ	સ્વા	હા
૭૦ હ ૐ હ્રીં શ્રીં ગૌર્યૈ નમઃ	૩૫ ર ૐ હ્રીં શ્રીં ગાંધાર્યૈ નમઃ	સ્વા	૬૦ હું ૐ હ્રીં શ્રીં મહાજ્વાલાયૈ નમઃ	૫ હઃ ૐ હ્રીં શ્રીં માનવ્યૈ નમઃ
૫૫ સ ૐ હ્રીં શ્રીં વૈરુટ્યાયૈ નમઃ	૧૦ ર ૐ હ્રીં શ્રીં અચ્છુપ્તાયૈ નમ.	હા	૬૫ સુ ૐ હ્રીં શ્રીં માનસ્યૈ નમઃ	૪૦ સઃ ૐ હ્રીં શ્રીં મહામાનસ્યૈ નમઃ

(૪) સવ્વામરપૂઇઅં વં ૐ સ્વાહા

(૬) ૐ અસિઆઉસા

(૭) સમ્યગ્દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર (૩) સત્તરિસય જિણાણં

૧. આ યંત્રને રૂપા અથવા તાંબાના પતરામાં લખીને ઘરને વિષે પૂજન કરવું, અને જ્યારે કાર્ય પડે, ત્યારે તે યંત્રનું શુદ્ધ જલથી પ્રક્ષાલન કરીને તે જલ પી જવું.

ગયણુ-દિણયર, જુગવર-સિરિસોમસુંદરગુરૂણું; સુપસાય-લદ્ધ-ગણહર, વિજ્જાસિદ્ધી ભણઈ સીસો (૧૪)

શ્રી તિજયપહુત્ત સ્તોત્ર

તિજય-પહુત્ત-પયાસય, અટ્ઠ-મહાપાડિહેર-જુત્તાણું; સમયક્ખિત્ત-ઠિઆણું, સરેમિ ચક્કં-જિણિંદાણું (૧) પણવીસા ય અસીઆ, પનરસ પન્નાસ જિણવર સમૂહો; નાસેઉ સયલ-દુરિઅં, ભવિઆણું ભત્તિ-જુત્તાણું (૨) વીસા પણયાલા વિય, તીસા પન્નત્તરી જિણવરિંદા, ગહ-ભૂઅ-રક્ખ-સાઇણિ, ઘોરૂવ-સગ્ગં પણાસંતુ (૩) સત્તરિ પણતીસા વિય, સટ્ઠી પંચેવ જિણગણો એસો; વાહિ-જલ-જલણ-હરિ-કરિ, ચોરારિ-મહાભયં હરઉ (૪) પણપન્ના યં દસેવ ય, પન્નટ્ઠી તહ ય ચેવ ચાલીસા; રક્ખંતુ મે સરીરં, દેવાસુર-પણમિઆ સિદ્ધા (૫) ૐ હરહુંહઃ સરસુંસઃ હરહુંહઃ તહય ચેવ સરસુંસઃ; આલિહિય-નામ-ગબ્ભં, ચક્કં કિર સવ્વઓભદ્દં (૬) ૐ રોહિણી પન્નત્તિ, વજ્જસિંખલા તહ ય વજ્જઅંકુસિઆ; ચક્કેસરી નરદત્તા, કાલી મહાકાલી તહ ગોરી (૭) ગંધારિ મહજ્જાલા, માણવી વઈરુટ્ટ તહય અચ્છુત્તા; માણસિ મહમાણસિઆ, વિજ્જાદેવીઓ રક્ખંતુ (૮) પંચદસ કમ્મભૂમિસુ, ઉપ્પન્નં સત્તરિ જિણાણ સયં; વિવિહ-રયણાઈ-વન્નો,-વસોહિઅં હરઉ દુરિઆઈં (૯) ચઉતીસ અઈસય-જુઆ, અટ્ઠ-મહાપાડિહેર-કયસોહા; તિત્થયરા ગયમોહા, ઝાએઅવ્વા પયત્તેણં (૧૦)

ૐ વરકણય સંખવિદ્દુમ,-મરગય ઘણસન્નિહં વિગય-મોહં; સત્તરિસયં જિણાણં, સવ્વામર-પૂઇઅં વંદે સ્વાહા

(૧૧) ૐ ભવણવઈ વાણવંતર, જોઈસવાસી વિમાણવાસી અ; જે કેવિ દુટ્ઠ દેવા, તે સવ્વે ઉવસમંતુ મમં સ્વાહા (૧૨) ચંદણકપ્પૂરેણં, ફલએ લિહિઊણ ખાલિઅં પીઅં; એગંતરાઈ–ગહ–ભૂઅ, સાઇણિ–મુગ્ગં પણાસેઈ (૧૩) ઈઅ સત્તરિસયં જંતં, સમ્મં મંતં દુવારિ–પડિલિહિઅં; દુરિઆરિ વિજયવંતં, નિબ્ભંતં નિચ્ચ–મચ્ચેહ (૧૪)

શ્રી નમિઊણ સ્તોત્ર

નમિઊણપણયસુરગણ.ચુડામણિકિરણરંજિઅંમુણિણો; ચલણ–જુઅલં મહાભય–પણાસણં સંથવં વુચ્છં (૧) સડિય–કર–ચરણ નહ–મુહ, નિબુડ્ડ–નાસા–વિવન્ન–લાયન્ના; કુટ્ઠ–મહારોગાનલ, ફુલિંગ–નિદ્દડ્ઢ–સવ્વંગા (૨) તે તુહ ચલણારાહણ, સલિલંજલિ–સેય–વુડ્ઢિય–ચ્છાયા; વણદવ–દડ્ઢા ગિરિ પાયવ વ્વ પત્તા પુણો લચ્છિ (૩) દુવ્વાય–ખુભિય જલનિહિ ઉબ્ભડ કલ્લોલ ભીસણારાવે; સંભંત–ભય–વિસંઠુલ–નિજ્જામય–મુક્ક–વાવારે (૪) અવિદલિઅ–જાણવત્તા, ખણેણ પાવંતિ ઇચ્છિઅં કૂલં; પાસજિણ–ચલણ–જુઅલં, નિચ્ચં ચિઅ જે નમંતિ નરા (૫) ખરપવણુદ્ધુય–વણદવ–જાલાવલિમિલિય–સયલદુમગહણે; ડજ્ઝંત–મુદ્ધ–મયવહુ–ભીસણરવ–ભીસણંમિ વણે (૬) જગગુરૂણો કમજુઅલં, નિવ્વાવિઅ–સયલ–તિહુઅણાભોઅં; જે સંભરંતિ મણુઆ, ન કુણઈ જલણો ભયં તેસિં (૭) વિલસંત–ભોગભીસણ–ફુરિઆરુણનયણ–તરલજીહાલં; ઉગ્ગ–ભુઅંગં નવ–જલય–સત્થહં ભીસણાયારં (૮)

મન્નંતિ કીડ-સરિસં, દૂર-પરિચ્છૂઢ-વિસમ-વિસ વેગા; તુહ નામક્ખર-ફુડસિદ્ધ-મંતગુરૂઆ નરા લોએ (૯) અડવીસુ ભિલ્લતક્કર,-પુલિંદ-સદ્દલ-સદ્દ-ભીમાસુ; ભયવિહુર-વુન્નકાયર -ઉલ્લૂરિય-પહિય-સત્થાસુ (૧૯)

અવિલુત્ત-વિહવ-સારા, તુહ નાહ પણામ-મત્ત-વાવારા; વવગય-વિગ્ઘા સિગ્ઘં, પત્તા હિય-ઇચ્છિયં ઠાણં (૧૧) પજ્જલિઆનલ-નયણં, દૂર-વિયારિય-મુહં મહાકાયં; નહકુલિસ-ઘાય-વિઅલિઅ-ગઇંદ-કુંભત્થલા-ભોઅં (૨૨) પણય-સંસ-ભમ-પત્થિવ,નહ-મણિ-માણિક્ક-પડિઅ-પડિમસ્સ;તુહ વયણ -પહરણ-ધરા, સીહં કુદ્ધંપિ ન ગણંતિ. (૧૩) સસિ-ધવલ -દંતમુસલં, દીહ-કરૂલ્લાલ-વુડ્ઢિ-ઉચ્છાહં; મહુપિંગ-નય-ણજુઅલં, સસલિલ-નવ-જલહરારાવં (૧૪) ભીમં મહા-ગઇંદં, અચ્ચાસન્નંપિ તે ન વિ ગણંતિ; જે તુમ્હ ચલણ-જુઅલં, મુણિવઈતુંગં સમલ્લીણા (૧૫) સમરમ્મિ તિક્ખ-ખગ્ગા ભિગ્ઘાય-પવિદ્ધ ઉદ્ધુય-કબંધે; કુંત-વિણિભિન્ન કરિકલહ,-મુક્ક-સિક્કાર-પઉરંમિ (૧૬) નિજ્જિઅ-દપ્પુદ્ધર-રિઉ-નરિંદનિવહા ભડા જસં ધવલં; પાવંતિપાવ પસમિણ, પાસજિણ! તુહપ્પભાવેણ (૧૭) રોગ જલ-જલણ-વિસહર, ચોરારિ-મઇંદ-ગય-રણભયાઇં; પાસજિણ-નામ-સંકિત્તણેણ, પસમંતિ સવ્વાઈં (૧૮) એવં મહા ભયહરં, પાસ-જિણિંદસ્સ સંથવ-મુઆરં; ભવિય-જણાણંદયરં, કલ્લાણ-પરંપર-નિહાણં (૧૯) રાયભય-જક્ખ-રક્ખસ-કુસુમિણ-દુસ્સઉણ-રિક્ખ-પીડાસુ; સંઝાસુ દોસુ પંથે, ઉવસગ્ગે તહય રયણીસુ (૨૦).

જો પઢઈ જો અ નિસુણઈ, તાણં કઈણો ય માણતુંગસ્સ; પાસો પાવં પસમેઉ, સયલ-ભુવણ-ચ્ચિય ચલણો (૨૧) ઉવસગ્ગંતે કમઠા-સુરમ્મિ ઝાણાઓ જો ન સંચલિઓ, સુર-નર કિન્નર-જુવઈહિં, સંથુઓ જયઉપાસજિણો (૨૨) એઅસ્સ મજ્ઝયારે, અઠ્ઠારસ-અક્ખરેહિં જો મંતો; જો જાણઈ સો ઝાયઈ, પરમ-પયત્થં ફુડં પાસં (૨૩) પાસહ સમરણ જો કુણઈ, સંતુઠ્ઠે હિયએણ; અઠ્ઠુત્તરસય-વાહિ-ભય, નાસઈ તસ્સ દૂરેણ (૨૪)

શ્રી અજિતશાન્તિ સ્તવન

અજિઅં જિઅ-સવ્વભયં, સંતિં ચ પસંત સવ્વ-ગય-પાવં; જયગુરૂ સંતિગુણકરે, દોવિ જિણવરે પણિવયામિ ગાહા (૧) વવગય-મંગુલભાવે, તેહં વિઉલતવ-નિમ્મલસહાવે; નિરૂવમ-મહપ્પભાવે, થોસામિ સુદિઠ્ઠ સબ્ભાવે ગાહા (૨) સવ્વદુક્ખપ્પસંતીણં, સવ્વપાવપ્પ સંતિણં; સયા અજિઅસંતીણં, નમોઅજિઅસંતિણં સિલોગો (૩) અજિઅજિણ! સુહપ્પવત્તણં, તવ પુરિસુત્તમ! નામ-કિત્તણં; તહય ધિઈમઈ-પ્પવત્તણં, તવ ય જિણુત્તમસંતિ! કિત્તણં માગહિઆ (૪) કિરિઆ-વિહિસંચિઅ-કમ્મ-કિલેસ-વિમુક્ખયરં, અજિઅં નિચિઅં ચ ગુણેહિં મહામુણિ-સિદ્ધિગયં; અજિઅસ્સ ય સંતિ મહામુણિણો વિઅ સંતિકરં, સયયં મમ નિવ્વુઈ કારણયં ચ નમંસણયં આલિંગણયં (૫) પુરિસા! જઈ દુક્ખવારણં, જઈ ચ વિમગ્ગહ સુક્ખકારણં: અજિઅં સંતિં ચ ભાવઓ,

અભયકરે સરણં પવજ્જહા **માગહિઆ** (૬) અરઈ-રઈ-તિમિર વિરહિઅ-મુવરય-જરમરણં, સુર-અસુર-ગરુલ ભુયગવઈ પયય પણિવઈયં; અજિઅ મહમવિ અ સુનયનય-નિઉણ-મભયકરં, સરણ-મુવસરિઅ ભુવિ-દિવિજ-મહિઅં સયયમુવણમે. **સંગયયં** (૭) તં ચ જિણુત્તમ-મુત્તમ નિત્તમ-સત્તધરં, અજ્જવ-મદ્દવ-ખંતિ-વિમુત્તિ-સમાહિનિહિં; સંતિકરં પણમામિ દમુત્તમ-તિત્થયરં, સંતિ મુણી મમ સંતિ સમાહિવરં દિસઉ **સોવાણયં** (૮) સાવત્થિ-પુવ્વપત્થિવં ચ વરહત્થિ-મત્થય-પસત્થ વિચ્છિન્નસંથિયં, થિર-સરિચ્છ-વચ્છં મયગલ-લીલાયમાણ-વરગંધહત્થિ-પત્થાણપત્થિયં સંથવારિહં, હત્થિ-હત્થબાહું ધંતકણગ-રૂઅગ-નિરૂવહય-પિંજરં પવર-લક્ખણોવચિઅ-સોમ ચારુ-રૂવં, સુઈસુહ-મણાભિરામ-પરમ-રમણિજ્જ-વરદેવદુંદુહિ-નિનાય-મહુરયર સુહગિરં **વેડ્ઢઓ** (૯) અજિઅં જિઆરિગણં, જિઅ-સવ્વભયં ભવોહરિઉં; પણમામિ અહં પયઓ, પાવં પસમેઉ મે ભયવં **રાસાલુદ્ધઓ** (૧૦).

કુરુજણવય-હત્થિણાઉર-નરીસરો પઢમં તઓ મહાચક્કવટ્ટિભોએ મહપ્પભાવો, જો બાવત્તરિ પુરવર-સહસ્સવર-નગર-નિગમ-જણવયવઈ બત્તીસારાયવરસહસ્સાણુયાયમગ્ગો; ચઉદસવરરયણ-નવ મહાનિહિ-ચઉસટ્ઠિ-સહસ્સ-પવરજુવઈણ સુંદરવઈ, ચુલસી-હય-ગય-રહ-સયસહસ્સસામી, છન્નવઈ ગામકોડિ સામી આસી જો ભારહંમિ ભયવં **વેડ્ઢઓ** (૧૧) તં સંતિં સંતિકરં, સંતિણ્ણં સવ્વભયા; સંતિં થુણામિ જિણં, સંતિં વિહેઉ મે **રાસાનંદિઅયં** (૧૨) ઇક્ખાગ

વિદેહનરીસર નરવસહા મુણિવસહા, નવસારય સસિસકલાણણ વિગયતમા વિહુઅરયા; અજિઉત્તમ તેઅ ગુણેહિં મહામુણિ અમિઅબલા વિઉલકુલા, પણમામિ તે ભવ ભય મૂરણ જગસરણા મમ સરણં ચિત્તલેહા (૧૩) દેવ દાણ વિંદ ચંદ સૂર વંદ હટ્ઠ તુટ્ઠ જિટ્ઠ પરમ, લટ્ઠ રૂવ ધંત રૂપ્પ પટ્ટ સેઅ સુદ્ધ નિદ્ધ ધવલ; દંતપંતિ સંતિ! સત્તિ-કિત્તિ-મુત્તિ-જુત્તિ-ગુત્તિ-પવર, દિત્તતેઅ-વંદ ધેય સવ્વલોઅ-ભાવિઅપ્પભાવણેઅ પઇસ મે સમાહિં નારાયઓ (૧૪) વિમલ-સસિ-કલાઇરેઅ-સોમં, વિતિમિર-સૂર-કરાઇરેઅ-તેઅં; તિઅસવઇ-ગણાઇરેઅ-રૂવં, ધરણિધરપ્પવરાઇરેઅ-સારં કુસુમલયા (૧૫) સત્તે અ સયા અજિઅં, સારીરે અ બલે અજિઅં; તવ સંજમે અ અજિઅં, એસ થુણામિ જિણં અજિઅં ભુઅગપરિરિંગિઅં (૧૬) સોમગુણેહિં પાવઇ ન તં નવ-સરય-સસી, તેઅગુણેહિં પાવઇ ન તં નવ-સરય-રવી; રૂવગુણેહિ પાવઇ ન તં તિઅસ-ગણવઇ, સારગુણેહિં પાવઇ ન તં ધરણિધરવઇ ખિજ્જિઅયં (૧૭) તિત્થવર-પવત્તયં તમરય-રહિયં, ધીરજણ-થુઅચ્ચિઅં ચુઅ-કલિ-કલુસં; સ તિસુહ-પ્પવત્તયં તિગરણ-પયઓ, સંતમહં મહા-મુણિં સરણમુવણમે લલિઅયં (૧૮) વિણઓણય-સિરરઇ-અંજલિ-રિસિગણ-સંથુઅં થિમિઅં, વિબુહાહિવ-ધણવઇ-નરવઇ-થુઅ-મહિ-અચ્ચિઅં બહુસો; અઇરૂગ્ગય-સરય-દિવા-યર-સમહિઅ-સપ્પભં તવસા, ગયણં-ગણ-વિયરણ-સમુઇઅ ચારણ વંદિઅં સિરસા કિસલયમાલા (૧૯) અસુર-ગરુલ-પરિવંદિઅં,-કિન્નરોરગ-નમંસિઅં; દેવકોડિસય-સંથુઅં;

સમણુ સંઘ-પરિવંદિઅં સુસુહં (૨૦)

અભયં અણહં, અરયં અરૂયં; અજિયં અજિઅં, પયઓ પણમે વિજ્જુવિલસિઅં (૨૧) આગયા વરવિમાણ-દિવ્વકણગ-રહ-તુરય-પહકરસએહિં હુલિઅં; સસંભમોઅરણ-ખુભિઅ-લુલિય-ચલ-કુંડલંગય-તિરીડ-સોહંત-મઉલિમાલા વેઢ્ઢઓ (૨૨) જં સુરસંઘા સાસુરસંઘા, વેરવિઉત્તા ભત્તિસુજુત્તા, આયરભૂસિઅ-સંભમપિંડિઅ સુટ્ઠુસુવિમ્હિઅ-સવ્વ-બલોઘા: ઉત્તમ-કંચણ-રયણ-પરૂવિઅ-ભાસુર ભૂસણ-ભાસૂરિઅંગા, ગાય-સમોણય-ભત્તિ વસાગય-પંજલિ પેસિયસીસ-પણામા રયણમાલા (૨૩) વંદિઊણ થોઊણ તો જિણં, તિગુણમેવ ય પુણો પયાહિણં; પણમિઊણ ય જિણં સુરા-સુરા, પમુઈઆ સભવણાઇં તો ગયા ખિત્તયં (૨૪) તં મહા-મુણિમહંપિ પંજલી, રાગદોસ-ભય-મોહવજ્જિયં; દેવ-દાણવ-નરિંદ-વંદિઅં, સંતિમુત્તમં-મહાતવં નમે ખિત્તયં (૨૫) અંબરંતર-વિઆરણિઆહિં, લલિઅ-હંસવહુ-ગામિણિઆહિં; પીણ-સોણિથણ-સાલિણિઆહિં, સકલ કમલદલ-લોઅણિઆ-હિં દીવયં (૨૬) પીણ-નિરંતર-થણભર-વિણમિય-ગાયલ-આહિં, મણિકંચણ-પસિઢિલ મેહલ-સોહિઅસો-ણિતડાહિં; વરખિંખિણિ-નેઉર-સતિલય-વલય-વિભૂસણિઆહિં, રઈકર-ચઉર-મણોહર-સુંદર-દંસણિઆહિ ચિત્તક્ખરા (૨૭) દેવ-સુંદરીહિ પાયવંદિઆહિં, વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા અપ્પણો નિડાલએહિં મંડણોડ્ડણપ્પગારએહિં કેહિં કેહિં વિ; અવંગ-તિલય-પત્તલેહનામએહિં ચિલ્લએહિં સંગયંગયાહિં,

ભત્તિસન્નિવિટ્ઠ-વંદણાગયાહિં હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો **નારાયઓ** (૨૮) તમહં જિણચંદં, અજિઅં જિઅમોહં; ધુયસવ્વકિલેસં, પયઓ પણમામિ **નંદિઅયં** (૨૯) થુઅવંદિઅયસ્સા રિસિગણ-દેવગણેહિં, તો દેવવહુહિં પયઓ પણમિઅસ્સા; જસ્સ જગુ-ત્તમસાસણઅસ્સા, ભત્તિવસાગય-પિંડિઅયાહિં, દેવવરચ્છરસા બહુઆહિં, સુરવર-રઈ-ગુણ-પંડિઅયાહિં **ભાસુરયં** (૩૦).

વંસસદ્દ-તંતિતાલ-મેલિએ, તિઉક્ખરાભિરામ-સદ્દમીસએ કએ અ, સુઈસમાણણે અ, સુદ્ધ-સજ્જ-ગીઅપાયજાલ-ઘંટિઆહિં, વલય-મેહલા-કલાવ-નેઉરાભિરામ સદ્દમીસએ કએ અ; દેવ-નટ્ટિઆહિં, હાવભાવવિબ્ભમપ્પગારએહિં, નચ્ચિઉણ અંગહારએહિં, વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા, તયં તિલોય-સવ્વસત્ત-સંતિકારયં, પસંત-સવ્વ-પાવ-દોસમેસ હં નમામિ સંતિમુત્તમં જિણં **નારાયઓ** (૩૧) છત્ત-ચામર-પડાગ-જૂવ-જવ-મંડિઆ, ઝયવર-મગર-તુરય-સિરિવચ્છ-સુલંછણા; દીવ-સમુદ્દ-મંદર દિસાગય-સોહિયા, સત્થિઅ-વસહ-સીહ-રહ-ચક્કવરંકિયા **લલિઅયં** (૩૨) સહાવલટ્ઠા સમપ્પઈટ્ઠા, અદોસદુટ્ઠા ગુણેહિં જિટ્ઠા; પસાયસિટ્ઠા તવેણ પુટ્ઠા, સિરીહિં ઈટ્ઠા રિસીહિં જુટ્ઠા **વાણવાસિઆ** (૩૩) તે તવેણ ધુઅ-સવ્વપાવયા, સવ્વલોઅ-હિઅમૂલપાવયા; સંથુઆ અજિઅ-સંતિ-પાયયા, હુંતુ મે સિવસુહાણ દાયયા **અપરાંતિકા** (૩૪) એવં તવ-બલ-વિઉલં, થુઅં મએ અજિઅ-સંતિજિણ-જુઅલં; વવગય-કમ્મ-રય-મલં, ગઈં ગયં સાસયં

વિઉલં ગાહા (૩૫) તં બહુગુણપ્પસાયં, મુક્ખસુહેણ પર-મેણ અવિસાયં; નાસેઉ મે વિસાયં, કુણઉ અ પરિસાવિ અ પ્પસાયં ગાહા (૩૬) તં મોએઉ અ નંદિં, પાવેઉ અ નંદિ-સેણ મભિનંદિં; પરિસાવિ અ સુહ-નંદિં, મમ ય દિસઉ સંજમે નંદિં ગાહા (૩૭) પક્ખિઅ ચાઉમ્માસિઅ, સંવચ્છરિએ અવસ્સ ભણિઅવ્વો; સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગ-નિવારણો એસો (૩૮) જો પઢઈ જો અ નિસુણઈ, ઉભઓ કાલંપિ અજિઅસંતિ-થયં; નહુ હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્ના વિ નાસંતિ (૩૯) જઈ ઈચ્છહ પરમપયં, અહવા કિત્તિ સુવિ-ત્થડં ભુવણે; તાતેલુક્કુધ્ધરણે, જિણવયણે આયરં કુણહ (૪૦).

શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર

ભક્તામર-પ્રણત-મૌલિ-મણિ-પ્રભાણા, મુદ્યોતકં દલિત-પાપ-તમો-વિતાનમ્; સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિનપાદ-યુગં યુગાદા, -વાલંબનં ભવજલે પતતાં જનાનામ્ (૧) યઃ સંસ્તુતઃ સકલ -વાઙ્મય-તત્ત્વબોધા-દુદ્ભૂત-બુદ્ધિ-પટુભિઃ સુરલોક નાથૈઃ; સ્તોત્રૈર્જગત્ત્રિતય-ચિત્ત-હરૈરુદારૈઃ, સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્ (૨) બુદ્ધ્યા વિનાઽપિ વિબુધા-ર્ચિત-પાદ-પીઠ!, સ્તોતું સમુદ્યત-મતિ ર્વિગત-ત્રપોઽહમ્; બાલં વિહાય જલ-સંસ્થિત-મિન્દુબિંબ,-મન્યઃ ક ઈચ્છતિ જનઃ સહસા ગ્રહીતુમ્ (૩) વક્તું ગુણાન્ ગુણસમુદ્ર! શશાંક-કાન્તાન્, કસ્તે ક્ષમઃ સુરગુરુ-પ્રતિમોઽપિ બુદ્ધ્યા?, કલ્પાંતકાલ-પવનો-દ્ધત-નક્રચક્રં, કો વા તરીતુમલમંબુનિધિં ભુજાભ્યામ્? (૪) સોઽહં તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ!, કર્તું સ્તવં વિગત-

શક્તિ-રપિ પ્રવૃત્તઃ; પ્રીત્યાત્મવીર્ય-મવિચાર્ય મૃગો મૃગેન્દ્રં, નાભ્યેતિ કિં નિજશિશોઃપરિપાલનાર્થમ્? (૫) અલ્પશ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસ ધામ,ત્વદ્ભક્તિરેવ મુખરી કુરૂતે બલાન્મામ્; યત્કોકિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરૌતિ, તચ્ચારુ ચૂત-કલિકા-નિકરૈકહેતુઃ (૬) ત્વત્સંસ્તવેન ભવ-સંતતિ-સન્નિબદ્ધં, પાપં ક્ષણાત્ક્ષય-મુપૈતિ શરીરભાજામ્, આક્રાંતલોક-મલિ-નીલ-મશેષમાશુ, સૂર્યાંશુ-ભિન્નમિવ-શાર્વર-મંધકારમ (૭) મત્વેતિ નાથ! તવ સંસ્તવનં મયેદ,-મારભ્યતે તનુ-ધિયાડપિ તવ પ્રભાવાત્, ચેતો હરિષ્યતિ સતાં નલિની-દલેષુ, મુક્તા-ફલ-દ્યુતિ-મુપૈતિ નનૂદબિંદુઃ (૮) આસ્તાં તવ-સ્તવન-મસ્ત સમસ્તદોષં, ત્વત્સંકથાપિ જગતાં દુરિતાનિ હન્તિ, દૂરે સહસ્રકિરણઃ કુરૂતે પ્રભૈવ, પદ્માકરેષુ જલજાનિ વિકાસભાંજિ (૯) નાત્યદ્ભુતં ભુવન-ભૂષણ-ભૂત! નાથ!, ભૂતૈર્ગુણૈર્ભુવિ ભવન્તમભિષ્ટુવન્તઃ, તુલ્યા ભવન્તિ ભવતો નનુ તેન કિંવા, ભૂત્યાશ્રિયં ય ઈહ નાત્મસમં કરોતિ (૧૦).

દૃષ્ટ્વા ભવન્ત-મનિમેષ-વિલોકનીયં, નાડન્યત્ર તોષ-મુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ, પીત્વા પયઃ શશિકર-દ્યુતિ-દુગ્ધ-સિંધોઃ, ક્ષારં જલં જલનિધે-રશિતું ક ઈચ્છેત્? (૧૧) યૈઃ શાંતરાગ-રૂચિભિઃપરમાણુભિસ્ત્વં, નિર્માપિત-સ્ત્રિભુવનૈક-લલામભૂત!, તાવન્ત એવ ખલુ તેડપ્યણવઃ પૃથિવ્યાં, યત્તે સમાન-મપરં નહિ રૂપમસ્તિ (૧૨) વક્ત્રં ક્વ તે સુર-નરોરગ-નેત્રહારિ?, નિઃશેષ-નિર્જિત-જગત્ત્રિતયોપમાનમ્, બિંબં કલંક-મલિનં ક્વ નિશાકરસ્ય?, યદ્વાસરે ભવતિ

પાંડુ-પલાશ-કલ્પમ્ (૧૩) સંપૂર્ણ-મંડલ-શશાંક-કલા કલાપ, શુભ્રા ગુણાસ્ત્રિભુવનં તવ લંઘયન્તિ, યે સંશ્રિતાસ્ત્રિજગદીશ્વર! નાથમેકં, કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્? (૧૪) ચિત્રં કિમત્ર? યદિ તે ત્રિદશાંગનાભિ-ર્નીતં મનાગપિ મનો ન વિકાર-માર્ગમ્, કલ્પાંતકાલ-મરૂતા ચલિતા-ચલેન, કિં મંદરાદ્રિ-શિખરં ચલિતં કદાચિત્? (૧૫) નિર્ધૂમવર્તિ-રપવર્જિત તૈલપૂરઃ, કૃત્સ્નં જગત્ત્રયમિદં પ્રકટીકરોષિ, ગમ્યો ન જાતુ મરૂતા ચલિતાચલાનાં, દીપોઽપરસ્ત્વમસિ નાથ! જગત્પ્રકાશઃ (૧૬) નાસ્તં કદાચિદુપયાસિ ન રાહુગમ્યઃ સ્પષ્ટીકરોષિ સહસા યુગપજ્જગંતિ, નાંભોધરોદર-નિરૂદ્ધ-મહાપ્રભાવઃ, સૂર્યાતિ-શાયિ-મહિમા-સિ મુનીંદ્ર! લોકે (૧૭) નિત્યોદયં દલિત-મોહ-મહાંધકારં, ગમ્યં ન રાહુવદનસ્ય ન વારિદાનામ્, વિભ્રાજતે તવ મુખાબ્જ-મનલ્પકાંતિ, વિદ્યોતયજ્જગદપૂર્વ-શશાંક-બિમ્બમ્ (૧૮) કિં શર્વરીષુ શશિનાઽહ્નિ. વિવસ્વતા વા?, યુષ્મન્મુખેંદુ દલિતેષુ, તમસ્સુ નાથ!, નિષ્પન્ન-શાલિ-વન-શાલિનિ જીવલોકે, કાર્યં કિયજ્જલધરૈ-ર્જલભાર-નમ્રૈઃ? (૧૯). જ્ઞાનં યથા ત્વયિ વિભાતિ કૃતાવકાશં, નૈવં તથા હરિહરાદિષુ નાયકેષુ, તેજઃ સ્ફુરન્મણિષુ યાતિ યથા મહત્વં, નૈવં તુ કાચ-શકલે કિરણાકુલેઽપિ. (૨૦)

મન્યે વરં હરિહરાદય એવ દૃષ્ટા, દૃષ્ટેષુ યેષુ હૃદયં ત્વયિ તોષમેતિ, કિં વીક્ષિતેન? ભવતા? ભુવિ યેન નાન્યઃ કશ્ચિન્મનો હરતિ નાથ! ભવાંતરેઽપિ (૨૧) સ્ત્રીણાં શતાનિ શતશો જનયન્તિ પુત્રાન્, નાન્યા સુતં ત્વદુપમં જનની

પ્રસૂતા, સર્વા દિશો દધતિ ભાનિ સહસ્રરશ્મિં, પ્રાચ્યેવ દિગ્જનયતિ સ્ફુરદંશુજાલમ્ (૨૨) ત્વામામનન્તિ મુનયઃ પરમં પુમાંસ-માદિત્યવર્ણ-મમલં તમસઃ પરસ્તાત્, ત્વામેવ સમ્યગુપલભ્ય જયન્તિ મૃત્યુ, નાન્યઃ શિવઃ શિવપદસ્ય મુનીન્દ્ર! પંથાઃ (૨૩) ત્વામવ્યયં વિભુમચિંત્ય-મસંખ્યમાદ્યં, બ્રહ્માણ મીશ્વરમનંત-મનંગકેતુમ્, યોગીશ્વરં વિદિતયોગ-મનેકમેકં, જ્ઞાનસ્વરૂપ-મમલં પ્રવદન્તિ સંતઃ (૨૪) બુદ્ધસ્ત્વમેવ વિબુધાર્ચિત-બુદ્ધિ-બોધાત્, ત્વં શંકરોઽસિ ભુવનત્રય-શંકરત્વાત્, ધાતાસિ ધીર! શિવમાર્ગવિધે-ર્વિધાનાત્, વ્યક્તં ત્વમેવ ભગવન્! પુરૂષોત્તમોઽસિ (૨૫) તુભ્યં નમસ્ત્રિભુવનાર્તિહરાય નાથ!, તુભ્યં નમઃ ક્ષિતિતલા-મલ-ભૂષણાય, તુભ્યં નમસ્ત્રિજગતઃ પરમેશ્વરાય, તુભ્યં નમો જિન! ભવોદધિ-શોષણાય. (૨૬) કો વિસ્મયોઽત્ર? યદિ નામ ગુણૈરશેષૈ, સ્ત્વં સંશ્રિતો નિરવકાશતયા મુનીશ?; દોષૈરૂપાત્ત-વિવિધાશ્રય જાત-ગર્વૈઃ, સ્વપ્નાંતરેઽપિ ન કદાચિ-દપીક્ષિતોઽસિ (૨૭) ઉચ્ચૈર-શોકતરૂ-સંશ્રિત-મુન્મયૂખ, માભાતિ રૂપ-મમલં ભવતો નિતાન્તમ, સ્પષ્ટોલ્લસત્કિરણમસ્ત-તમો-વિતાનં, બિમ્બં રવેરિવ-પયોધર-પાર્શ્વવર્ત્તિ (૨૮) સિંહાસને મણિ મયૂખ-શિખા-વિચિત્રે, વિભ્રાજતે તવ વપુઃ કનકાવદાતમ્, બિંબં વિયદ્વિલસદંશુ-લતા-વિતાનં, તુંગોદયાદ્રિ-શિરસીવ સહસ્રરશ્મેઃ (૨૯) કુંદાવદાત-ચલચામર-ચારૂશોભં વિભ્રાજતે તવ વપુઃ કલધૌત-કાન્તમ્, ઉદ્યચ્છશાંક-શુચિ-નિર્ઝર-વારિધાર,-મુચ્ચૈસ્તટં સુરગિરેરિવ શાતકૌમ્ભમ્ (૩૦)

છત્રત્રયં તવ વિભાતિ શશાંકકાંત, મુચ્ચૈઃ સ્થિતં સ્થ-

ગિત-ભાનુ-કર-પ્રતાપમ્; મુક્તાફલ-પ્રકર-જાલ-વિવૃદ્ધ-શોભં, પ્રખ્યાપયત્રિજગતઃ પરમેશ્વરત્વમ્ (૩૧) ઉન્નિદ્ર-હેમ-નવપંકજ-પુંજ-કાંતિ,-પર્યુલ્લસન્નખ-મયૂખશિખાભિ-રામૌ; પાદૌ પદાનિ તવ યત્ર જિનેંદ્ર! ધત્તઃ, પદ્માનિ તત્ર વિબુધાઃપરિકલ્પયન્તિ (૩૨) ઈત્થં યથા તવ વિભૂતિ-રભૂજ્જિનેંદ્ર!, ધર્મોપદેશન-વિધૌ ન તથા પરસ્ય; યાદૃક્ પ્રભા દિનકૃતઃ પ્રહતાંધકારા, તાદૃક્ કુતો ગ્રહ-ગણસ્ય વિકાશિનોઽપિ? (૩૩) શ્ચ્યોતન્મદાવિલ-વિલોલ-કપોલ-મૂલ, મત્ત-ભ્રમદ્ભ્રમરનાદ-વિવૃદ્ધકોપમ્; ઐરાવતાભમિભ-મુદ્ધત-માપતન્તં, દૃષ્ટ્વા ભયં ભવતિ નો ભવદાશ્રિતાનામ્ (૩૪) ભિન્નેભ-કુંભ-ગલદુજ્જ્વલ-શોણિતાક્ત,-મુક્તાફલ-પ્રકર-ભૂષિતભૂમિભાગઃ; બદ્ધક્રમઃ ક્રમગતં હરિણાધિપોઽપિ, નાક્રામતિ ક્રમયુગા-ચલ-સંશ્રિતં તે (૩૫) કલ્પાંતકાલ-પવનોદ્ધત-વહ્નિકલ્પં, દાવાનલં જ્વલિત-મુજ્જ્વલ-મુત્સ્ફુલિંગમ્; વિશ્વં જિઘત્સુમિવ સંમુખમાપતન્તં, ત્વન્નામ-કીર્ત્તન-જલં શમયત્યશેષમ્ (૩૬) રક્તેક્ષણં સમદ-કોકિલ કંઠનીલં, ક્રોધોદ્ધતંફણિન-મુત્ફણ-માપતન્તમ્; આક્રામતિ ક્રમ-યુગેન નિરસ્ત-શંક,-સ્ત્વન્નામ-નાગદમની હૃદિ યસ્ય પુંસઃ (૩૭) વલ્ગત્તુરંગ-ગજગર્જિત-ભીમનાદ, માજૌ બલં બલવતામપિ ભૂપતીનામ્; ઉદ્યદ્દિવાકરમયૂખશિખાપવિદ્ધં, ત્વત્કીર્ત્તનાત્તમઈવાશુ ભિદામુપૈતિ (૩૮) કુંતાગ્રભિન્નગજ-શોણિત-વારિવાહ, વેગાવતાર-તરણાતુરયોધભીમે; યુદ્ધે જયં વિજિતદુર્જયજેયપક્ષા, સ્ત્વત્પાદપંકજવનાશ્રયિણો લભન્તે. (૩૯) અંભોનિધૌ ક્ષુભિતભીષણનક્રચક્ર, પાઠીનપીઠ-

મચદ્દોલ્બણુ વાડવાગ્નૌ; રંગત્તરંગશિખરસ્થિતયાનપાત્રા, સ્ત્રાસં વિહાય ભવતઃ સ્મરણાદ્ વ્રજન્તિ (૪૦)

ઉદ્ભૂતભીષણજલોદરભારભુગ્નાઃ, શોચ્યાં દશા–મુપગતાશ્ચ્યુતજીવિતાશાઃ; ત્વત્પાદપંકજરજોડમૃતદિગ્ધદેહા, મર્ત્યા ભવન્તિ મકરધ્વજતુલ્યરૂપાઃ (૪૧) આપાદકંઠમુરૂશૃંખલવેષ્ટિતાઙ્ગા, ગાઢં બૃહન્નિગડકોટિનિઘૃષ્ટજંઘાઃ; ત્વન્નામમંત્રમનિશં મનુજાઃ સ્મરંતઃ, સદ્યઃ સ્વયં વિગતબંધભયા ભવન્તિ (૪૨) મત્તદ્વિપેન્દ્ર–મૃગરાજ દવાનલાહિ, સંગ્રામવારિધિમહોદર બંધનોત્થમ્; તસ્યાશુ નાશ–મુપયાતિ ભયંભિયેવ, યસ્તાવકં સ્તવમિમં મતિમાનધીતે (૪૩) સ્તોત્રસ્રજં તવ જિનેંદ્ર! ગુણૈર્નિબદ્ધાં, ભક્ત્યા મયા રૂચિરવર્ણવિચિત્રપુષ્પામ્; ધત્તે જનો ય ઇહ કંઠગતામજસ્રં, તં માનતુંગ મવશા સમુપૈતિ લક્ષ્મીઃ (૪૪)

શ્રી કલ્યાણ મંદિર સ્તોત્ર.

કલ્યાણમંદિર–મુદાર–મવદ્યભેદિ, ભીતાભયપ્રદ–મનિંદિત–મંઘ્રિપદ્મમ્; સંસારસાગર–નિમજ્જદશેષજંતુ, પોતાયમાન–મભિનમ્ય–જિનેશ્વરસ્ય (૧) યસ્ય સ્વયં સુરગુરૂ–ર્ગરિમાંબુરાશેઃ, સ્તોત્રં સુવિસ્તૃતમતિર્ન વિભુર્વિધાતુમ્; તીર્થેશ્વરસ્ય કમઠ–સ્મય–ધૂમકેતો, સ્તસ્યાહમેષ કિલ સંસ્તવનં કરિષ્યે (૨) સામાન્યતોડપિ તવ વર્ણયિતું સ્વરૂપ, મસ્માદૃશાઃ કથમધીશ ! ભવન્ત્યધીશાઃ ?; ધૃષ્ટોડપિ કૌશિકશિશુર્યદિ વા દિવાન્ધો, રૂપં પ્રરૂપયતિ કિં કિલ ઘર્મરશ્મેઃ ? (૩) મોહક્ષયા–દનુભવન્નપિ નાથ ! મર્ત્યો, નૂનં ગુણાન્ ગણયિતું ન તવ ક્ષમેત;

કલ્પાંત-ત્રાંત-પયસઃ પ્રકટોડપિ યસ્મા-ન્મીયેત કેન જલધેર્નનુ રત્નરાશિઃ? (૪) અભ્યુદ્યતોડસ્મિ તવ નાથ! જડાશયોડપિ, કર્તું સ્તવં લસદસંખ્ય-ગુણાકરસ્ય; બાલોડપિકિં ન નિજ બાહુયુગં વિતત્ય, વિસ્તીર્ણતાં કથયતિ સ્વધિયાંબુરાશેઃ? (૫) યે યોગનામપિ ન યાન્તિ ગુણાસ્તવેશ!, વક્તું કથં ભવતિ તેષુ મમાવકાશઃ? જાતા તદેવમસમીક્ષિતકારિતેયં, જલ્પન્તિ વા નિજગિરા નનુ પક્ષિણોડપિ (૬) આસ્તામચિંત્ય-મહિમા જિન! સંસ્તવસ્તે, નામાપિ પાતિ ભવતો ભવતો જગન્તિ; તીવ્રાતપોપહત-પાંથજનાન્નિદાઘે; પ્રીણાતિ પદ્મસરસઃ સરસોડનિલોડપિ (૭) હૃદ્વર્ત્તિનિ ત્વયિ વિભો! શિથિલીભવંતિ, જંતોઃ ક્ષણેન નિબિડા અપિ કર્મબંધાઃ, સદ્યો ભુજંગમમયા ઈવ મધ્યભાગ,-મભ્યાગતે વનશિખંડિનિ ચંદનસ્ય (૮) મુચ્યન્ત એવ મનુજાઃ સહસા જિનેન્દ્ર!, રૌદ્રૈરૂપદ્રવશતૈસ્ત્વયિવીક્ષિતેડપિ; ગોસ્વામિનિ સ્ફુરિત-તેજસિ દૃષ્ટમાત્રે, ચૌરૈરિવાશુ પશવઃ પ્રપલાયમાનૈઃ (૯) ત્વં તારકો જિન! કથં? ભવિનાં ત એવ, ત્વામુદ્વહન્તિ હૃદયેન યદુત્તરંતઃ; યદ્વા દૃતિસ્તરતિ યજ્જલમેષ નૂન-મન્તર્ગતસ્ય મરૂતઃ સ કિલાનુભાવઃ (૧૦)

યસ્મિન્ હર-પ્રભૃતયોડપિ હત-પ્રભાવાઃ, સોડપિ ત્વયા રતિપતિઃ ક્ષપિતઃ ક્ષણેન; વિધ્યાપિતા હુતભુજઃ પયસાડથ યેન, પીતં ન કિં તદપિ દુર્ધર-વાડવેન? (૧૧) સ્વામિન્નનલ્પ-ગરિમાણ-મપિ-પ્રપન્ના,-સ્ત્વાં જંતવઃ કથમહો હૃદયે દધાનાઃ?; જન્મોદધિં લઘુ તરન્ત્યતિ-લાઘવેન, ચિંત્યો ન હંત

મહતાં યદિ વા પ્રભાવઃ (૧૨) ક્રોધસ્ત્વયા યદિ વિભો! પ્રથમં નિરસ્તો, ધ્વસ્તાસ્તદા બત કથં કિલ કર્મચૌરાઃ?; પ્લોષત્યમુત્ર યદિ વા શિશિરાપિ લોકે, નીલદ્રુમાણિ વિપિનાનિ ન કિં હિમાની? (૧૩) ત્વાં યોગિનો જિન! સદા પરમાત્મરૂપ,-મન્વેષયન્તિ, હૃદયાંબુજ-કોશ-દેશે; પૂતસ્ય નિર્મલરુચે-ર્યદિ વા કિમન્ય-દક્ષસ્ય સંભવિ પદં નનુ કર્ણિકાયાઃ? (૧૪) ધ્યાનાજ્જિનેશ! ભવતો ભવિનઃ ક્ષણેન, દેહં વિહાય પરમાત્મ-દશાં વ્રજન્તિ; તીવ્રાનલા-દુપલભાવ-મપાસ્ય લોકે, ચામીકરત્વ-મચિરાદિવ ધાતુભેદાઃ (૧૫) અંતઃ સદૈવ જિન! યસ્ય વિભાવ્યસે ત્વં, ભવ્યૈઃ કથં તદપિ નાશયસે શરીરમ્?; એતત્સ્વરૂપમથ મધ્ય-વિવર્તિનો હિ, યદ્વિગ્રહં પ્રશમયન્તિ મહાનુભાવાઃ (૧૬) આત્મા મનીષિભિરયં ત્વદભેદ-બુદ્ધ્યા, ધ્યાતો જિનેન્દ્ર! ભવતીહ ભવત્પ્રભાવઃ, પાનીય-મપ્યમૃત-મિત્ય-નુચિંત્ય-માનં, કિં નામ નો વિષવિકાર-મપાકરોતિ? (૧૭) ત્વામેવ વીતતમસં પરવાદિનોઽપિ, નૂનં વિભો! હરિહરાદિ-ધિયા પ્રપન્નાઃ; કિં કાચકામલિભિરીશ! સિતોઽપિ શંખો, નો ગૃહ્યતે વિવિધવર્ણ-વિપર્યયેણ (૧૮) ધર્મોપદેશસમયે સવિધાનુભાવા, દાસ્તાં જનો ભવતિ તે તરુ-રપ્યશોકઃ; અભ્યુદ્ગતે દિનપતૌ સમહીરુહોઽપિ, કિં વા વિબોધમુપયાતિ ન જીવલોકઃ? (૧૯) ચિત્રં વિભો? કથમ-વાઙ્મુખ-વૃન્તમેવ, વિષ્વક્ પતત્યવિરલા સુર-પુષ્પ-વૃષ્ટિઃ, ત્વદ્ગોચરે સુમનસાં યદિ વા મુનીશ!, ગચ્છન્તિ નૂનમધ એવ હિ બંધનાનિ (૨૦)

સ્થાને ગભીર-હૃદયોદધિ-સંભવાયાઃ, પીયૂષતાં તવ

ગિરઃ સમુદીરયન્તિ; પીત્વા યતઃ પરમ-સંમદ-સંગભાજો, ભવ્યા વ્રજન્તિ તરસાપ્ય-જરામરત્વમ્ (૨૧) સ્વામિન્! સુદૂર-મવનમ્ય સમુત્પતન્તો, મન્યે વદન્તિ શુચયઃ સુર-ચામરૌઘાઃ, યેઽસ્મૈ નતિં વિદધતે મુનિપુંગવાય, તે નૂન-મૂર્ધ્વ-ગતયઃ ખલુ શુદ્ધભાવાઃ (૨૨) શ્યામં ગભીર-ગિર-મુજ્જ્વલ-હેમરત્ન,-સિંહાસન-સ્થમિહ ભવ્ય-શિખંડિનસ્ત્વામ્; આલોકયન્તિ રભસેનનદંતમુચ્ચૈ,-શ્ચામીકરાદ્રિ-શિરસીવ નવાંબુવાહમ્ (૨૩) ઉદ્ગચ્છતા તવ શિતિદ્યુતિ-મંડલેન, લુપ્તચ્છદચ્છવિરશોકતરુ-ર્બભૂવ, સાન્નિધ્યતોઽપિ યદિ વા તવ વીતરાગ! નીરાગતાં વ્રજતિ કો ન સચેતનોઽપિ? (૨૪) ભો ભોઃ પ્રમાદમવધૂય ભજધ્વમેન, માગત્ય નિર્વૃતિપુરીં પ્રતિ સાર્થવાહમ્; એતન્નિવેદયતિ દેવ! જગત્ત્રયાય, મન્યે નદન્નભિનભઃ સુરદુંદુભિસ્તે (૨૫) ઉદ્યોતિતેષુ ભવતા ભુવનેષુ નાથ! તારાન્વિતો વિધુરયં વિહતાધિકારઃ; મુક્તાકલાપકલિતોચ્છ્વસિતાતપત્ર, વ્યાજાત્ત્રિધા ધૃતતનુર્ધ્રુવમભ્યુપેતઃ (૨૬) સ્વેન પ્રપૂરિતજગત્ત્રયપિંડિતેન, કાંતિપ્રતાપયશસામિવ સંચયેન; માણિક્યહેમરજતપ્રવિનિર્મિતેન, સાલત્રયેણ ભગવન્નભિતો વિભાસિ (૨૭) દિવ્યસ્રજો જિન! નમત્ત્રિદશાધિપાના, મુત્સૃજ્ય રત્નરચિતાનપિ મૌલિબંધાન્; પાદૌ શ્રયન્તિ ભવતો યદિ વા પરત્ર, ત્વત્સંગમે સુમનસો ન રમન્ત એવ (૨૮) ત્વં નાથ! જન્મજલધેર્વિપરાઙ્મુખોઽપિ, યત્તારયસ્યસુમતો નિજપૃષ્ઠલગ્નાન્; યુક્તં હિ પાર્થિવનિપસ્ય સતસ્તવૈવ, ચિત્રં વિભો! યદસિ કર્મવિપાકશૂન્યઃ (૨૯) વિશ્વેશ્વરોઽપિ જનપાલક! દુર્ગતસ્ત્વં, કિં વાક્ષરપ્રકૃતિરપ્યલિપિસ્ત્વમીશ!;

અજ્ઞાનવત્યપિ સદૈવ કથંચિદેવ, જ્ઞાનં ત્વયિ સ્ફુરતિ વિશ્વ-વિકાસહેતુઃ (૩૦)

પ્રાગ્ભાર-સંભૃત-નભાંસિ રજાંસિ રોષા,-દુત્થાપિતાનિ કમઠેન શઠેન યાનિ; છાયાપિ તૈસ્તવ ન નાથ! હતા હતાશો, ગ્રસ્તસ્ત્વમીભિરયમેવ પરં દુરાત્મા. (૩૧) યદ્ ગજર્જદૂર્જિર્જત -ઘનૌઘ-મદભ્ર-ભીમં, ભ્રશ્યત્તડિન્મુસલ માંસલઘોરધારમ્; દૈત્યેન મુક્તમથ દુસ્તરવારિ દધ્રે, તેનૈવ તસ્ય જિન! દુસ્તરવારિ-કૃત્યમ્(૩૨) ધ્વસ્તોર્ધ્વ-કેશ-વિકૃતાકૃતિ-મર્ત્યમુંડ, પ્રાલંબ-ભૃદ્-ભયદ-વક્ત્ર-વિનિર્યદગ્નિઃ; પ્રેતવ્રજઃપ્રતિ ભવંત-મપીરિતો યઃ, સોડસ્યાડભવત્પ્રતિભવં ભવદુઃખહેતુઃ (૩૩) ધન્યાસ્ત એવ ભુવનાધિપ! યે ત્રિસંધ્ય, મારાધયન્તિ વિધિવદ્વિધુતાન્યકૃત્યાઃ; ભક્ત્યોલ્લસત્પુલક-પક્ષ્મલદેહદેશાઃ, પાદદ્વયં તવ વિભો! ભુવિ જન્મભાજઃ (૩૪) અસ્મિન્નપાર-ભવવારિનિધૌ મુનીશ!, મન્યે ન મે શ્રવણગોચરતાં ગતોડસિ; આકર્ણિતે તુ તવ ગોત્રપવિત્રમંત્રે, કિં વા વિપદ્વિષધરી સવિધં સમેતિ? (૩૫) જન્માંતરેડપિ તવ પાદયુગં ન દેવ!, મન્યે મયા મહિતમીહિત-દાનદક્ષમ્; તેનેહ જન્મનિ મુનીશ! પરાભવાનાં, જાતો નિકેતનમહં મથિતાશયાનામ્ (૩૬) નૂનં ન મોહતિમિરાવૃતલોચનેન, પૂર્વં વિભો! સકૃદપિ પ્રવિલોકિતોડસિ; મર્માવિધો વિધુરયન્તિ હિ મામનર્થાઃ, પ્રોદ્યત્પ્રબંધ-ગતયઃ કથમન્યથૈતે? (૩૭) આકર્ણિતોડપિ મહિતોડપિ નિરીક્ષિતોડપિ, નૂનં ન ચેતસિ મયા વિધૃતોડસિ ભક્ત્યા; જાતોડસ્મિ તેન જનબાંધવ! દુઃખપાત્રં, યસ્માત્ ક્રિયાઃ પ્રતિફલન્તિ

ન ભાવશૂન્યાઃ (૩૮) ત્વં નાથ! દુઃખિજનવત્સલ! હે શરણ્ય!, કારુણ્યપુણ્યવસતે! વશિનાં વરેણ્ય!; ભક્ત્યા નતે મયિ મહેશ! દયાં વિધાય, દુઃખાઙ્કુરોદ્દલન-તત્પરતાં વિધેહિ (૩૯) નિઃસંખ્યસારશરણં શરણં શરણ્ય, માસાદ્ય સાદિત-રિપુ- પ્રથિતાવદાતમ્; ત્વત્પાદ પંકજમપિ પ્રણિધાનવંધ્યો, વધ્યોઽસ્મિ ચેદ્ ભુવનપાવન! હા હતોઽસ્મિ (૪૦)

દેવેન્દ્રવંદ્ય! વિદિતાખિલવસ્તુસાર!, સંસારતારક! વિભો! ભુવનાધિનાથ!; ત્રાયસ્વ દેવ! કરુણાહ્રદ! માં પુનીહિ, સીદન્તમદ્ય ભયદ-વ્યસનાંબુરાશેઃ (૪૧) યદ્યસ્તિ નાથ! ભવ-દંઘ્રિ-સરોરુહાણાં, ભક્તેઃ ફલં કિમપિ સંતતિસંચિતાયાઃ; તન્મે ત્વદેકશરણસ્ય શરણ્ય! ભૂયાઃ, સ્વામી ત્વમેવ ભુવનેઽત્ર ભવાંતરેઽપિ (૪૨) ઈત્થં સમાહિતધિયો વિધિવજ્જિનેન્દ્ર!, સાંદ્રોલ્લસત્પુલકકંચુકિતાંગભાગાઃ; ત્વદ્બિંબ-નિર્મલમુખાંબુજ-બદ્ધલક્ષા, યે સંસ્તવં તવ વિભો! રચયન્તિ ભવ્યાઃ (૪૩) જન નયન કુમુદચંદ્ર!, પ્રભાસ્વરાઃ સ્વર્ગ સંપદો ભુક્ત્વા; તે વિગલિતમલનિચયા, અચિરાન્મોક્ષં : પ્રપદ્યન્તે (૪૪)

શ્રી બૃહચ્છાન્તિ સ્તોત્ર

ભો ભો ભવ્યાઃ! શૃણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વમેતદ્, યે યાત્રાયાં ત્રિભુવન-ગુરો-રાર્હતા ભક્તિભાજઃ; તેષાં શાંતિર્ભ-વતુ ભવતા મર્હદાદિપ્રભાવા, દારોગ્યશ્રીધૃતિમતિકરી ક્લેશ-વિધ્વંસહેતુઃ (૧) ભો ભો ભવ્યલોકાઃ! ઈહ હિ ભરતૈરાવત-વિદેહસંભવાનાં સમસ્તતીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન-પ્રકંપાનંતર-

મવધિના વિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિઃ સુઘોષાઘંટા—ચાલનાનંતરં સકલસુરાસુરેન્દ્રૈઃ સહસમાગત્ય, સવિનય—મર્હદ્‌ભટ્ટારકં ગૃહીત્વા ગત્વા કનકાદ્રિશૃંગે, વિહિતજન્માભિષેકઃ શાંતિમુદ્‌ઘોષયતિ, યથા તતોઽહં કૃતાનુકારમિતિ કૃત્વા મહાજનો યેન ગતઃ સ પંથાઃ, ઇતિ ભવ્યજનૈઃ સહ સમેત્ય, સ્નાત્રપીઠે સ્નાત્રં વિધાય શાંતિમુદ્‌ઘોષયામિ, તત્પૂજા-યાત્રા સ્નાત્રાદિ-મહોત્સવા—નંતરમિતિ કૃત્વા કર્ણં દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્યતાં સ્વાહા (૨) ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં પ્રીયન્તાં પ્રીયન્તાં ભગવન્તોઽર્હન્તઃ સર્વજ્ઞાઃ સર્વદર્શિન—સ્ત્રિલોકનાથા—સ્ત્રિલોકમહિતા-સ્ત્રિલોકપૂજ્યા—સ્ત્રિલોકેશ્વરા—સ્ત્રિલોકોદ્યોતકરાઃ (૩) ૐ ઋષભ અજિત સંભવ અભિનંદન સુમતિ પદ્મપ્રભ સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભ સુવિધિ શીતલ શ્રેયાંસ વાસુપૂજ્ય વિમલ અનંત ધર્મ શાંતિ કુંથુ અર મલ્લિ મુનિસુવ્રત નમિ નેમિ પાર્શ્વ વર્દ્ધમાનાન્તા જિનાઃ શાન્તાઃ શાંતિકરા ભવન્તુ સ્વાહા (૪) ૐ મુનયો મુનિપ્રવરા રિપુવિજય—દુર્ભિક્ષ—કાંતારેષુ દુર્ગમાર્ગેષુ રક્ષન્તુ વો નિત્યં સ્વાહા (૫) ૐ હ્રીં શ્રીં ધૃતિ મતિ કીર્તિ કાંતિ બુદ્ધિ લક્ષ્મી મેધા વિદ્યાસાધન—પ્રવેશ—નિવેશનેષુ સુગૃહીતનામાનો જયન્તુ તે જિનેન્દ્રાઃ (૬) ૐ રોહિણી પ્રજ્ઞપ્તિ વજ્રશૃંખલા વજ્રાંકુશી અપ્રતિચક્રા પુરુષદત્તા કાલી મહાકાલી ગૌરી ગાંધારી સર્વાસ્ત્રા—મહાજ્વાલા માનવી વૈરોટ્યા અચ્છુપ્તા માનસી મહામાનસી ષોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષન્તુ વો નિત્યં સ્વાહા (૭) ૐ આચાર્યોપાધ્યાય—પ્રભૃતિ—ચાતુર્વર્ણ્યસ્ય શ્રી શ્રમણસંઘસ્ય શાન્તિર્ભવતુ તુષ્ટિર્ભવતુ પુષ્ટિર્ભવતુ (૮)

ૐ ગ્રહાશ્ચંદ્ર સૂર્યાંગારક બુધ બૃહસ્પતિ શુક્ર શનૈશ્ચર રાહુ કેતુ–સહિતાઃ સલોકપાલાઃ સોમ–યમ–વરૂણ–કુબેર–વાસવાદિત્ય–સ્કંદ–વિનાયકોપેતા યે ચાન્યેઽપિ ગ્રામ–નગર ક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયન્તાં પ્રીયન્તાં અક્ષીણ–કોશ કોષ્ઠાગારા નરપતયશ્ચ ભવન્તુ સ્વાહા (૯) ૐ પુત્ર–મિત્ર–ભ્રાતૃ–કલત્ર–સુહૃત્ સ્વજન–સંબંધિ–બન્ધુવર્ગ–સહિતા નિત્યં ચામોદ–પ્રમોદકારિણઃ અસ્મિંશ્ચ ભૂમંડલાયતન–નિવાસિ–સાધુ–સાધ્વી શ્રાવક–શ્રાવિકાણાં રોગોપસર્ગ–વ્યાધિ–દુઃખ–દુર્ભિક્ષ–દૌર્મનસ્યો–પશમનાય શાન્તિ ર્ભવતુ (૧૦)

ૐ તુષ્ટિ–પુષ્ટિ–ઋદ્ધિ–વૃદ્ધિ–માંગલ્યોત્સવાઃ, સદા પ્રાદુર્ભૂતાનિ પાપાનિ શામ્યન્તુ દુરિતાનિ, શત્રવઃ પરાઙ્મુખા ભવન્તુ સ્વાહા (૧૧) શ્રીમતે શાન્તિનાથાય, નમઃ શાન્તિ–વિધાયિને, ત્રૈલોકયસ્યાઽમરાધીશ, મુકુટાભ્યર્ચિતાંઘ્રયે (૧૨) શાન્તિઃ શાન્તિકરઃ શ્રીમાન્, શાન્તિં દિશતુ મે ગુરૂઃ, શાન્તિરેવ સદા તેષાં, યેષાં શાન્તિર્ગૃહે ગૃહે (૧૩) ઉન્મૃષ્ટ–રિષ્ટ–દુષ્ટ, ગ્રહગતિ દુઃસ્વપ્ન–દુર્નિમિત્તાદિ; સંપાદિત–હિત–સંપન્નામગ્રહણં જયતિ શાન્તેઃ (૧૪) શ્રી સંઘ–જગજ્જનપદ,–રાજાધિપ–રાજસન્નિવેશાનામ્; ગોષ્ઠિક–પુરમુખ્યાણાં, વ્યાહરણૈ–ર્વ્યાહરેચ્છાન્તિમ્ (૧૫) શ્રીશ્રમણસંઘસ્ય શાન્તિર્ભવતુ, શ્રી જનપદાનાં શાન્તિર્ભવતુ. શ્રી રાજાધિપાનાં શાન્તિર્ભવતુ, શ્રીરાજસન્નિવેશાનાં શાન્તિર્ભવતુ, શ્રી ગોષ્ઠિકાનાં શાન્તિર્ભવતુ, શ્રી પૌરમુખ્યાણાં શાન્તિર્ભવતુ, શ્રી પૌરજનસ્ય શાન્તિર્ભવતુ, શ્રી બ્રહ્મલોકસ્ય શાન્તિર્ભવતુ, ૐ સ્વાહા ૐ સ્વાહા ૐ શ્રી પાર્શ્વનાથાય સ્વાહા, એષા

શાન્તિઃ પ્રતિષ્ઠા–યાત્રા–સ્નાત્રાદ્યવસાનેષુ શાન્તિકલશં ગૃહીત્વા કુંકુમ–ચંદન–કર્પૂરાગરૂ–ધૂપવાસ–કુસુમાંજલિ–સમેતઃ સ્નાત્ર-ચતુષ્કિકાયાં શ્રી–સંઘ–સમેતઃ શુચિશુચિવપુઃ પુષ્પ–વસ્ત્ર–ચંદનાભરણા–લંકૃતઃ પુષ્પમાલાં કંઠે કૃત્વા શાન્તિ-મુદ્‌ઘોષયિત્વા શાન્તિપાનીયં મસ્તકે દાતવ્યમિતિ (૧૬) નૃત્યન્તિ નૃત્યંમણિ–પુષ્પ–વર્ષં, સૃજન્તિ ગાયન્તિ ચ મંગલાનિ; સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠન્તિ મંત્રાન્, કલ્યાણ-ભાજો હિ જિનાભિષેકે (૧૭) શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ, પર-હિત–નિરતા ભવન્તુ ભૂતગણાઃ; દોષાઃ પ્રયાન્તુ નાશં, સર્વત્ર સુખીભવંતુ લોકાઃ (૧૮) અહં તિત્થયરમાયા, સિવાદેવી તુમ્હ નયરનિવાસિની; અમ્હ સિવં, તુમ્હ સિવં, અસિ-વોવસમં સિવં ભવતુ સ્વાહા (૧૯) ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાન્તિ, છિદ્યન્તે વિઘ્નવલ્લયઃ; મનઃ પ્રસન્નતામેતિ પૂજ્યમાને જિને-શ્વરે (૨૦) સર્વમંગલ–માંગલ્યં, સર્વકલ્યાણ–કારણમ્; પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્ (૨૧)

શ્રી ઋષિમંડલ–સ્તોત્ર

આદ્યન્તાક્ષરસંલક્ષ્ય–મક્ષરં વ્યાપ્ય યત્સ્થિતમ્; અગ્નિ-જ્વાલાસમં નાદબિંદુરેખાસમન્વિતમ્ (૧) અગ્નિજ્વાલાસમા-ક્રાન્તં, મનોમલ–વિશોધકમ્; દેદીપ્યમાનં હૃત્પદ્મે, તત્પદં નૌમિ નિર્મલમ્ (૨) અર્હમિત્યક્ષરં બ્રહ્મ–વાચકં પરમેષ્ઠિનઃ સિદ્ધચક્રાદિમં બીજં, સર્વતઃ પ્રણિદધ્મહે (૩) ૐ નમોઽર્હ-દ્‌ભ્ય ઈશેભ્ય, ૐ સિદ્ધેભ્યો નમો નમઃ; ૐ નમઃ સર્વસૂરિભ્ય, ઉપાધ્યાયેભ્ય ૐ નમઃ (૪) ૐ નમસ્સર્વસાધુભ્ય, ૐ જ્ઞાનેભ્યો

નમો નમઃ; ૐ નમસ્તત્ત્વદષ્ટિભ્ય-શ્ચારિત્રેભ્યસ્તુ ૐ નમઃ (૫) શ્રેયસેડસ્તુ શ્રિયેસ્ત્વેત, દર્હદાદ્યષ્ટકં શુભમ્; સ્થાનેષ્વષ્ટસુ વિન્યસ્તં, પૃથગ્બીજસમન્વિતમ્ (૬) આદ્યં પદં શિખાં રક્ષેત્, પરં રક્ષેતુ મસ્તકમ્; તૃતીયં રક્ષેન્નેત્રે દ્વે, તુર્યં રક્ષેચ્ચ નાસિકામ્ (૭) પંચમં તુ મુખં રક્ષેત્, ષષ્ઠં રક્ષેચ્ચ ઘંટિકામ્; સપ્તમં રક્ષેન્નાભ્યન્તં, રક્ષેત્, પાદાન્ત-મષ્ટમમ્ (૮) ૐ હ્રાઁ હ્રીઁ હ્રુઁ હ્રૂઁ હ્રેઁ હ્રૈઁ હ્રોઁ હ્રઁ હ્રઃ; ૐ અસિઆઉસા જ્ઞાનદર્શનચારિત્રેભ્યો હ્રીઁ નમઃ (૯) પૂર્વં પ્રણવતઃ સાન્તઃ, સરેફો દ્વિત્રિપઞ્ચષાન્; સપ્તાષ્ટદશસૂર્યાંકાન્, શ્રિતો બિન્દુસ્વરાન્પૃથક્ (૧૦)

પૂજ્યનામાક્ષરા આદ્યાઃ, પંચૈતે જ્ઞાનદર્શને; ચારિત્રેભ્યો નમો મધ્યે, હ્રીઁ સાન્તસ્સમલંકૃતઃ (૧૧) જમ્બૂવૃક્ષધરો દ્વીપઃ, ક્ષારોદધિસમાવૃતઃ અર્હદાદ્યષ્ટકૈરષ્ટ, કાષ્ઠાધિષ્ઠૈરલંકૃતઃ (૧૨) તન્મધ્યે સંગતો મેરુ, કૂટલક્ષૈરલંકૃતઃ ઉચ્ચૈરુચ્ચૈસ્તરસ્તારતારામંડલમણ્ડિતઃ (૧૩) તસ્યોપરિ સકારાન્તં, બીજમધ્યાસ્ય સર્વગમ્; નમામિ બિમ્બમાર્હન્ત્યં, લાલટસ્થં નિરઞ્જનમ્ (૧૪) અક્ષયં નિર્મલં શાન્તં, બહુલં જાડ્યતોજ્ઝિતમ્; નિરીહં નિરહંકારં, સારં સારતરં ઘનમ્. (૧૫) અનુદ્ધતં શુભં સ્ફીતં, સાત્વિકં રાજસમ્મતમ્; તામસં ચિરસંબુદ્ધં, તૈજસં શર્વરીસમમ્. (૧૬) સાકારં ચ નિરાકારં, સરસં વિરસં પરમ્; પરાપરં પરાતીતં, પરંપરપરાપરમ્ (૧૭) એકવર્ણં દ્વિવર્ણં ચ, ત્રિવર્ણં તુર્યવર્ણકમ્; પંચવર્ણં, મહાવર્ણં, સપરં ચ પરાપરમ્ (૧૮) સકલં નિષ્કલં તુષ્ટં, નિર્વૃત્તં ભ્રાન્તિવર્જિતમ્; નિરંજનં નિરાકારં, નિર્લેપં

વીતસંશયમ્. (૧૯) ઈશ્વરં બ્રહ્મસમ્બુદ્ધં, શુદ્ધં સિદ્ધં મતં ગુરૂમ્; જ્યોતીરુપં મહાદેવં, લોકાલોકપ્રકાશકમ્. (૨૦).

અર્હદાખ્યસ્તુવર્ણાન્તઃ; સરેફો બિન્દુમણ્ડિતં; તુર્યસ્વર-સમાયુક્તો, બહુધા નાદમાલિતઃ (૨૧) અસ્મિન્ બીજે સ્થિતાસ્સર્વે, ઋષભાદ્યા જિનેશ્વરાઃ; વર્ણૈર્નિજૈર્નિજૈર્યુક્તા, ધ્યાતવ્યાસ્તત્ર સંગતાઃ (૨૨) નાદશ્ચન્દ્રસમાકારો, બિન્દુર્નીલ-સમપ્રભઃ; કલારૂણસમાસાન્તઃ, સ્વર્ણાભઃ સર્વતોમુખઃ (૨૩) શિરઃ સઁલ્લીન ઈકારો, વિનીલો વર્ણતઃ સ્મૃતઃ; વર્ણાનુસ્વાર-સંલીનં, તીર્થકૃન્મંડલં સ્તુમઃ (૨૪) ચંદ્રપ્રભ–પુષ્પદન્તૌ, નાદસ્થિતિ–સમાશ્રિતૌ; બિન્દુમધ્યગતૌ નેમિ–સુવ્રતૌ જિન-સત્તમૌ. (૨૫) પદ્મપ્રભ–વાસુપૂજ્યૌ કલાપદમધિષ્ઠિતૌ; શિર–ઈ–સ્થિતિસંલીનૌ, પાર્શ્વમલ્લી જિનોત્તમૌ. (૨૬) ઋષભં ચાજિતં વન્દે, સંભવં ચાભિનન્દનમ્; શ્રીસુમતિં સુપાર્શ્વં ચ, વન્દે શ્રીશીતલં જિનમ્. (૨૭) શ્રેયાંસં વિમલં વંદે, ઽનન્તં શ્રીધર્મનાથકમ્; શાન્તિં કુન્થુમરાર્હન્તં નમિં વીરં નમામ્યહમ્. (૨૮) ષોડશૈવં જિનાનેતાન્, ગાઙ્ગેયદ્યુતિસન્નિભાન્; ત્રિકાલં નૌમિ સદ્ભક્ત્યા, હરાક્ષરમધિષ્ઠિતાન્. (૨૯) શેષાસ્તીર્થકૃતઃ સર્વે, હરસ્થાને નિયોજિતાઃ; માયાબીજાક્ષરં પ્રાપ્તાશ્ચતુર્વિંશતિરર્હતામ્. (૩૦).

ગતરાગ–દ્વેષ–મોહાં, સર્પપાપ–વિવર્જિતાઃ; સર્વદા સર્વકાલેષુ, તે ભવન્તુ જિનોત્તમાઃ (૩૧) દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા; તયાચ્છાદિત સર્વાંગં મા માં હિંસન્તુ પન્નગાઃ (૩૨). (ગાથા **૩૩ થી ૭૬ સુધી** ઉપરની જ

ગાથા બોલવી, પરંતુ તેમાં રહેલ પન્નગાઃ ને બદલે પક્ષિણુઃ આદિ શબ્દો બોલવા.)

પક્ષિણુઃ (૩૩) શૂકરાઃ (૩૪) સિંહકાઃ (૩૫) શૃંગિણુઃ (૩૬) ગોનસાઃ (૩૭) દંષ્ટ્રિણુઃ (૩૮) વૃશ્ચિકાઃ (૩૯) ચિત્રકાઃ (૪૦) હસ્તિનઃ (૪૧) રેપલ્લા (૪૨) દાનવાઃ (૪૩) ખેચરાઃ (૪૪) દેવતાઃ (૪૫) રાક્ષસાઃ (૪૬) મુદ્ગલા (૪૭) કુગ્રહાઃ (૪૮) વ્યન્તરાઃ (૪૯) તસ્કરાઃ (૫૦) ગ્રામિણુ (૫૧) ભૂમિપાઃ (૫૨) દુર્જનાઃ (૫૩) પાપ્મનઃ (૫૪) વ્યાધયઃ (૫૫) હિંસકાઃ (૫૬) શત્રવઃ (૫૭) વહ્નયઃ (૫૮) જૂમ્ભિકાઃ (૫૯) તોયદાઃ (૬૦) ડાકિની (૬૧) યાકિની (૬૨) રાકિની (૬૩) લાકિની (૬૪) કાકિની (૬૫) શાકિની (૬૬) હાકિની (૬૭) જાકિની (૬૮) નાગિની (૬૯) જૂમ્ભિણી (૭૦) વ્યંતરી (૭૧) માનવી (૭૨) કિંનરી (૭૩) વૈંહિ (૭૪) યોગિની (૭૫) ભાકિની (૭૬)

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા; તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, સા માં પાતુ સદૈવહિ (૭૭) શ્રી ગૌતમસ્ય યા મુદ્રા. તસ્યા યા ભુવિ લબ્ધયઃ તાભિરભ્યધિકજ્યોતિ-રર્હન્ સર્વનિધીશ્વરઃ (૭૮) પાતાલવાસિનો દેવા, દેવા ભૂપીઠવાસિનઃ; સ્વર્વાસિનોપિ યે દેવાઃ, સર્વે રક્ષન્તુ મામિતઃ (૭૯) યેડવધિલબ્ધયો યે તુ, પરમાવધિ લબ્ધયઃ; તે સર્વે મુનયો દિવ્યાઃ, માં સંરક્ષન્તુ સર્વતઃ (૮૦)

(ભવનેન્દ્ર વ્યન્તરેન્દ્ર જ્યોતિષ્કેન્દ્ર કલ્પેન્દ્રેભ્યો નમો નમઃ —શ્રુતાવધિ દેશાવધિ સર્વાવધિ પરમાવધિ બુદ્ધિ ઋદ્ધિપ્રાપ્ત સર્વૌષધર્દ્ધિપ્રાપ્તા ડનન્તબલર્દ્ધિપ્રાપ્ત તત્ત્વર્દ્ધિપ્રાપ્ત રસર્દ્ધિ–

પ્રાપ્ત વૈક્રિયદ્ધિ પ્રાપ્ત ક્ષેત્રદ્ધિ પ્રાપ્તા ડક્ષીણુ-મહાનસદ્ધિ-પ્રાપ્તેભ્યો નમઃ)

દુર્જના ભૂત-વેતાલાઃ, પિશાચા મુદ્ગલાસ્તથા; તે સર્વેપ્યુપશામ્યન્તુ, દેવદેવપ્રભાવતઃ (૮૧) ૐ હ્રીં હ્રીઃ શ્રી ધૃતિર્લક્ષ્મી, ગૌરી ચંડી સરસ્વતી; જયામ્બા વિજયા કિલન્ના, જિતા નિત્યા મદદ્રવા (૮૨) કામાંગા કામબાણુા ચ, સાનંદા નંદમાલિની; માયા માયાવિની રૌદ્રી, કલા કાલી કલિપ્રિયા (૮૩) એતાસ્સર્વા મહાદેવ્યો, વર્તન્તે યા જગત્ત્રયે; મહ્યં સર્વાઃ પ્રયચ્છન્તુ, કાન્તિં લક્ષ્મીં ધૃતિં મતિમ્ (૮૪) દિવ્યો ગોપ્યઃ સુદુષ્પ્રાપ્યઃ, શ્રીઋષિમંડલસ્તવઃ; ભાષિતસ્તીર્થનાથેન, જગત્ત્રાણકૃતેડનઘઃ (૮૫) રણે રાજકુલે વહ્નૌ, જલે દુર્ગે ગજે હરૌ; સ્મશાને વિપિને ઘોરે, સ્મૃતો રક્ષતિ માનવમ્ (૮૬) રાજ્યભ્રષ્ટા નિજં રાજ્યં, પદભ્રષ્ટા નિજં પદમ્; લક્ષ્મીભ્રષ્ટા નિજાં લક્ષ્મીં, પ્રાપ્નુવન્તિ ન સંશયઃ (૮૭) ભાર્યાર્થી લભતે ભાર્યાં, સુતાર્થી લભતે સુતમ્; વિદ્યાર્થી લભતે વિદ્યાં, નરઃ સ્મરણમાત્રતઃ (૮૮) સ્વર્ણે રૂપ્યે પટે કાંસ્યે, લિખિત્વા યસ્તુ પૂજયેત્; તસ્યૈવાષ્ટ મહાસિદ્ધિ-ગૃહે-વસતિ શાશ્વતી (૮૯) ભૂર્જપત્રે લિખિત્વેદં, ગલકે મૂર્ધ્નિ વા ભુજે; ધારિતં સર્વદા દિવ્યં, સર્વભીતિ-વિનાશકમ્ (૯૦)

ભૂતૈઃ પ્રેતૈર્ગ્રહૈર્યક્ષૈઃ, પિશાચૈર્મુદ્ગલૈર્મલૈઃ; વાતપિત્ત-કફોદ્રેકૈ-ર્મુચ્યતે નાત્ર સંશયઃ (૯૧) ૐ ભૂર્ભુવઃ સ્વસ્ત્રયી-પીઠ-વર્તિનઃ શાશ્વતા જિનાઃ; તૈઃ સ્તુતૈર્વન્દિતૈર્દષ્ટૈ-ર્યત્ફલં તત્ફલં સ્મૃતૌ (૯૨) એતદ્ ગોપ્યં મહાસ્તોત્રં, ન દેયં

યસ્ય કસ્યચિત્; મિથ્યાત્વવાસિને દત્તે, બાલહત્યા પદે પદે (૯૩) આચામ્લાદિ-તપઃ કૃત્વા, પૂજયિત્વા જિનાવલિમ; અષ્ટસાહસ્રિકો જાપઃ, કાર્યસ્તત્સિદ્ધિહેતવે (૯૪) શતમષ્ટોત્તરં પ્રાત-ર્યે પઠન્તિ દિને દિને, તેષાં ન વ્યાધયો દેહે, પ્રભવન્તિચ સંપદઃ (૯૫) અષ્ટમાસાવધિં યાવત્, પ્રાતરુત્થાય યઃ પઠેત્; સ્તોત્રમેતન્મહાતેજ, સ્ત્વર્હદ્બિંબં સ પશ્યતિ (૯૬) દષ્ટે સત્યાર્હતે બિંબે, ભવે સપ્તમકે ધ્રુવમ્; પદં પ્રાપ્નોતિ શુદ્ધાત્મા, પરમાનંદનંદિતઃ (૯૭) વિશ્વવંદ્યો ભવેદ્ધ્યાતા, કલ્યાણાનિ ચ સોઽશ્નુતે; ગત્વા સ્થનં પરં સોપિ, ભૂયસ્તુ ન નિવર્તતે (૯૮) ઈદં સ્તોત્રં મહાસ્તોત્રં, સ્તુતીનામુત્તમં પદમ્; પઠનાત્ સ્મરણાજ્જાપાલ્લભતે પદમવ્યયમ્ (૯૯) ઋષિ-મંડલનામૈતત્; પુણ્ય પાપ પ્રણાશકમ્; દિવ્યતેજો મહાસ્તોત્રં, સ્મરણાત્પઠનાચ્છુભમ્ (૧૦૦)

વિઘ્નૌઘાઃ પ્રલયં યાન્તિ, આપદો નૈવ કર્હિચિત્; ઋદ્ધય સમૃદ્ધયઃ સર્વાઃ, સ્તોત્રસ્યાસ્ય પ્રભાવતઃ (૧૦૧) શ્રીવર્દ્ધમાનશિષ્યેણ, ગણભૃદ્ ગૌતમર્ષિણા; ઋષિમંડલના મતદ્, ભાષિતં સ્તોત્રમુત્તમમ્ (૧૦૨)

તીર્થંકરનો જન્મ ક્યારે?

ઉત્સ૦	ત્રીજાઆરાના	૮૯ પક્ષ ગયે છતે			પહેલા તીર્થંકરનો	જન્મ
”	ચોથા ”	”		”	ચોવીસમા ”	”
અવ૦	ત્રીજા ”	૮૪ લાખપૂર્વ	૮૯ પક્ષ બાકી રહે છતે		પહેલા૦	”
”	ચોથા ”	૭૨ વર્ષ	”	”	ચોવીસમા૦	”

શ્રી જિનપંજર સ્તોત્ર

ૐ હ્રૂીં શ્રૂીં અર્હં અર્હદ્ભ્યો નમો નમઃ ૦ ૐ હ્રૂીં શ્રૂીં અર્હં સિધ્ધેભ્યો નમો નમઃ ૦ ૐ હ્રૂીં શ્રૂીં અર્હં આચાર્યેભ્યો નમો નમઃ ૦ ૐ હ્રૂીં શ્રૂીં અર્હં ઉપાધ્યાયેભ્યો નમો નમઃ ૦ ૐ હ્રૂીં શ્રૂીં અર્હં ગૌતમસ્વામિ પ્રમુખ સર્વસાધુભ્યો નમો નમઃ (૧) એષ પંચ નમસ્કારઃ સર્વપાપક્ષયંકરઃ; મંગલાનાં ચ સર્વેષાં, પ્રથમં ભવતિ મંગલમ્ (૨) ૐ હ્રૂીં શ્રૂીં જયે વિજયે, અર્હં પરમાત્મને નમઃ; **કમલપ્રભસૂરીન્દ્રો,** ભાપતે જિનપંજરમ્ (૩) એક ભક્તોપવાસેન, ત્રિકાલં યઃ પઠેદિદમ્; મનોભિલષિતં સર્વં, ફલં સ લભતે ધ્રુવમ્ (૪) ભૂશય્યા–બ્રહ્મચર્યેણ, ક્રોધ–લોભ–વિવર્જિતઃ; દેવતાગ્રે પવિત્રાત્મા, ષણ્માસૈર્લભતે ફલમ્ (૫) અર્હન્તં સ્થાપયેન્મૂર્ધ્નિ, સિદ્ધં ચક્ષુર્લલાટકે; આચાર્યં શ્રોત્રયો ર્મધ્યે, ઉપાધ્યાયં તુ ઘ્રાણકે (૬) સાધુવૃન્દં મુખસ્યાગ્રે, મનઃશુદ્ધિં વિધાય ચ; સૂર્ય–ચન્દ્રનિરોધેન, સુધીઃ સર્વાર્થસિદ્ધયે (૭) દક્ષિણે મદનદ્વેષી, વામપાર્શ્વે સ્થિતો જિનઃ; અંગસંધિષુ સર્વજ્ઞઃ, પરમેષ્ઠી શિવંકરઃ (૮) પૂર્વાશાં ચ જિનો રક્ષે–દાગ્નેયીં વિજિતેન્દ્રિયઃ; દક્ષિણાશાં પરં બ્રહ્મ નૈઋતિં ચ ત્રિકાલવિત્ (૯) પશ્ચિમાશાં જગન્નાથો, વાયવીં પરમેશ્વરઃ; ઉત્તરાં તીર્થકૃત્સર્વા–મીશાનીં ચ નિરંજનઃ (૧૦)

પાતાલં ભગવાનર્હં, –ન્નાકાશં પુરુષોત્તમઃ; રોહિણીપ્રમુખા દેવ્યો, રક્ષન્તુ સકલં કુલમ્ (૧૧) ઋષભો મસ્તકં રક્ષે,–દજિતોઽપિ વિલોચને સંભવઃ કર્ણયુગલં, નાસિકાં ચાભિનંદનઃ (૧૨) ઓષ્ઠૌશ્રી-સુમતી રક્ષેદ્, દન્તાન્પદ્મપ્રભો વિભુઃ; જિહ્વાં સુપાર્શ્વદેવોઽયં, તાલુ ચન્દ્રપ્રભાભિધઃ (૧૩) કંઠં શ્રી સુવિધી રક્ષેદ્, હૃદયં શ્રી સુશીતલઃ; શ્રેયાંસો બાહુયુગલં, વાસુપૂજ્યઃ કરદ્વયમ્ (૧૪) અંગુલીર્વિમલો રક્ષે,–દનન્તોઽસૌ નખાનપિ; શ્રી ધર્મોઽપ્યુદરાસ્થીનિ, શ્રી શાન્તિર્નાભિમંડલમ્ (૧૫) શ્રી કુંથુર્ગુહ્યકં રક્ષે,–દરો લોમકટીતટમ્; મલ્લિ રૂરુ પૃષ્ઠવંશં, જંઘે ચ મુનિસુવ્રતઃ (૧૬) પાદાંગુલીર્નમી રક્ષે,–ચ્છ્રીનેમિશ્ચરણદ્વયમ્;

શ્રી પાર્શ્વનાથઃ સર્વાંગં, વર્ધમાનશ્ચિદાત્મકમ્ (૧૭) પૃથિવીજલતેજસ્ક-વાય્વાકાશમયં જગત્, રક્ષેદશેષપાપેભ્યો, વીતરાગો નિરંજનઃ (૧૮) રાજદ્વારે શ્મશાને ચ, સંગ્રામે શત્રુસંકટે; વ્યાઘ્રચૌરાગ્નિસર્પાદિ-ભૂતપ્રેતભયાઽઽશ્રિતે (૧૯) અકાલે મરણે પ્રાપ્તે, દારિદ્રયાપત્સમાશ્રિતે; અપુત્રત્ને મહા-દુઃખે, મૂર્ખત્વે રોગપીડિતે (૨૦) ડાકિનીશાકિનીગ્રસ્તે, મહાગ્રહગણાર્દિતે; નદ્યુત્તારેઽધ્વવૈષમ્યે, વ્યસને ચાપદિ સ્મરેત્ (૨૧) પ્રાતરેવ સમુત્થાય, યઃ સ્મરેજ્જિનપંજરમ્, તસ્ય કિંચિદ્ભયં નાસ્તિ, લભતે સુખસંપદઃ (૨૨) જિનપંજરનામેદં, યઃ સ્મરેદનુવાસરમ્; કમલપ્રભરાજેન્દ્ર-શ્રિયં સ લભતે નરઃ (૨૩) પ્રાતઃ સમુત્થાય પઠેત્કૃતજ્ઞો, યઃસ્તોત્રમેતજ્જિનપંજ-રાખ્યમ્; આસાદયેત્ સ કમલપ્રભાખ્યાં, લક્ષ્મીં મનોવાંછિત-પૂરણાય (૨૪) શ્રીરુદ્રપલ્લીયવરેણ્યગચ્છે, દેવપ્રભાચાર્યપદા-બ્જહંસં; વાદીન્દ્રચૂડામણિરેષ જૈનો, જીયાદ્ ગુરુઃ શ્રીકમલ-પ્રભાખ્યઃ (૨૫)

પંચષષ્ટિ સ્તોત્ર

આદૌ નેમિજિનં નૌમિ, સંભવં સુવિધિં તથા; ધર્મનાથં મહાદેવં, શાન્તિ શાન્તિકરં સદા (૧) અનંતં સુવ્રતં ભક્ત્યા, નમિનાથં જિનોત્તમમ્, અજિતં જિતકંદર્પં, ચંદ્રં ચંદ્રસમં પ્રભુમ્ (૨) આદિનાથં તથા દેવં, સુપાર્શ્વં વિમલં જિનમ્ મલ્લિનાથં ગુણોપેતં, ધનુષા પંચવિંશતિમ્ (૩) અરનાથં મહાવીરં, સુમતિં ચ જગદ્ગુરુમ્; શ્રીપદ્મપ્રભનામાનં, વાસુ-પૂજ્યં સુરૈર્નતમ્ (૪) શીતલં શીતલં લોકે, શ્રેયાંસં શ્રેયસે સદા; શ્રીકુંથુનાથં વામેયં, શ્રીઅભિનંદનં વિભુમ્ (૫)

જિનાનાં નામભિર્લબ્ધઃ પંચષષ્ટિસમુદ્ભવઃ, યંત્રોઽયં રાજતે યત્ર, તત્ર સૌખ્યં નિરંતરમ્ (૬) યસ્મિન્ ગૃહે મહાભક્ત્યા, યંત્રોઽયં પૂજ્યતે બુધૈઃ; ભૂતપ્રેતપિશાચાદિ–ભયસ્તત્ર ન વિદ્યતે (૭)

સકલગુણનિધાનં યંત્રમેનં વિશુદ્ધં, હૃદયકમલકોશે, ધીમતાં ધ્યેયરુપમ્. જયતિલકગુરુશ્રી સૂરિરાજસ્ય શિષ્યઃ વદતિ સુખનિદાનં, મોક્ષલક્ષ્મી-નિવાસમ્ (૮)

પંચષષ્ટિ યંત્ર

૨૨	૩	૯	૧૫	૧૬
૧૪	૨૦	૨૧	૨	૮
૧	૭	૧૩	૧૯	૨૫
૧૮	૧૪	૫	૬	૧૨
૧૦	૧૧	૧૭	૨૩	૪

શ્રી મંત્રાધિરાજપાર્શ્વસ્તોત્ર

શ્રીપાર્શ્વઃ પાતુ વો નિત્યં, જિનઃ પરમશંકર; નાથઃ પરમ-શક્તિશ્ચ, શરણ્યઃ સર્વકામદઃ (૧) સર્વવિઘ્નહરઃ સ્વામી, સર્વ-સિદ્ધિપ્રદાયકઃ; સર્વસત્ત્વહિતો યોગી, શ્રીકરઃ પરમાર્થદઃ (૨) દેવદેવઃ સ્વયંસિદ્ધ, શ્ચિદાનન્દમયઃ શિવઃ; પરમાત્મા પરબ્રહ્મા, પરમઃ પરમેશ્વરઃ (૩) જગન્નાથઃ સુરજ્યેષ્ઠો, ભૂતેશઃ પુરુષોત્તમઃ; સુરેન્દ્રો નિત્યધર્મશ્ચ, શ્રીનિવાસઃ શુભાર્ણવઃ (૪) સર્વજ્ઞઃ સર્વદેવેશઃ, સર્વદઃ સર્વગોત્તમઃ; સર્વાત્મા સર્વદર્શી ચ, સર્વવ્યાપી જગદ્ગુરુઃ (૫) તત્ત્વમૂર્તિઃ પરાદિત્યઃ, પરબ્રહ્મપ્રકાશકઃ, પરમેન્દુઃ પરપ્રાણઃ, પરમામૃત-સિદ્ધિદઃ (૬) અજઃ સનાતનઃ શમ્ભુ–રીશ્વરશ્ચ સદાશિવઃ; વિશ્વેશ્વરઃ પ્રમોદાત્મા, ક્ષેત્રાધીશઃ શુભપ્રદઃ (૭) સાકારશ્ચ નિરાકારઃ સકલો નિષ્કલોઽવ્યયઃ; નિર્મમો નિર્વિકારશ્ચ

નિર્વિકલ્પો નિરામયઃ (૮) અમરશ્ચાજરોઽનન્ત, એકોઽનન્તઃ શિવાત્મકઃ અલક્ષ્યશ્ચાપ્રમેયશ્ચ, ધ્યાનલક્ષ્યો નિરંજનઃ (૯) ૐકારાકૃતિરવ્યક્તો, વ્યક્તરૂપસ્ત્રયીમયઃ; બ્રહ્મદ્વયપ્રકાશાત્મા, નિર્ભયઃ; પરમાક્ષરઃ (૧૦) દિવ્યતેજોમયઃ શાન્તઃ, પરામૃતમયોઽચ્યુતઃ; આદ્યોઽનાદ્યઃ પરેશાનઃ, પરમેષ્ઠી પરઃપુમાન્ (૧૧) શુદ્ધસ્ફટિકસંકાશઃ, સ્વયંભૂઃ પરમાચ્યુતઃ; વ્યોમાકારસ્વરૂપશ્ચ, લોકાઽલોકાવભાસકઃ (૧૨) જ્ઞાનાત્મા પરમાનન્દઃ, પ્રાણારૂઢો મનઃસ્થિતિઃ; મનઃસાધ્યો મનોધ્યેયો, મનોદૃશ્યઃ પરાપરઃ (૧૩) સર્વતીર્થમયો નિત્યઃ સર્વદેવમયઃ પ્રભુઃ; ભગવાન્ સર્વતત્ત્વેશઃ, શિવશ્રીસૌખ્યદાયકઃ (૧૪) ઈતિ શ્રીપાર્શ્વનાથસ્ય, સર્વજ્ઞસ્ય જગદ્ગુરોઃ, દિવ્યમષ્ટોત્તરં નામ–શતમત્ર પ્રકીર્ત્તિતમ (૧૫) પવિત્રં પરમં ધ્યેયં, પરમાનન્દદાયકમ્; ભુક્તિમુક્તિપ્રદં નિત્યં, પઠતાં મઙ્ગલપ્રદમ્ (૧૬) શ્રીમત્પરમકલ્યાણ–સિદ્ધિદઃ શ્રેયસેઽસ્તુ વઃ પાર્શ્વનાથજિનઃ શ્રીમાન્, ભગવાન્ પરમઃ શિવઃ (૧૭)

ધરણેન્દ્ર–ફણચ્છત્રા–લંકૃતો વઃ શ્રિયં પ્રભુઃ; દદ્યાત્પદ્માવતીદેવ્યા, સમધિષ્ઠિતશાસનઃ (૧૮) ધ્યાયેત્કમલધ્યસ્થં શ્રીપાર્શ્વજગદીશ્વરમ્; ૐ હ્રીં શ્રીં અર્હંસમાયુક્તં, કેવલજ્ઞાનભાસ્કરમ્ (૧૯) પદ્માવત્યાન્વિતં વામે, ધરણેન્દ્રેણ દક્ષિણે; પરિતોઽષ્ટદલસ્થેન, મન્ત્રરાજેન સંયુતમ્ (૨૦) અષ્ટપત્રસ્થિતૈઃ પંચનમસ્કારૈસ્તથા ત્રિભિઃ; જ્ઞાનાદ્યૈર્વેષ્ટિતં નાથં, ધર્માર્થકામમોક્ષદમ્ (૨૧) શતષોડશદલારૂઢં, વિદ્યાદેવીભિરન્વિતમ્, ચતુર્વિંશતિપત્રસ્થં જિનં માતૃસમાવૃતમ્ (૨૨) માયાવેષ્ટ્યં ત્રયાગ્રસ્થં, ક્રૌંકારસહિતં પ્રભુમ્; નવગ્રહાવૃતં દેવં, દિક્-

પાલૈર્દશભિર્વૃતમ્ (૨૩) ચતુષ્કોણેષુ મન્ત્રાદ્યૈશ્ચતુર્ણીજાન્વિતૈર્જિનૈઃ; ચતુરષ્ટદશદ્વીતિ, દ્વિધાંકસંજ્ઞકૈર્યુતમ્ (૨૪) દિક્ષુ ક્ષકારયુક્તેન, વિદિક્ષુ લાંકિતેન ચ; ચતુરસ્રેણ વજ્રાંક, ક્ષિતિતત્ત્વે પ્રતિષ્ઠિતમ (૨૫) શ્રીપાર્શ્વનાથમિત્યેવં, યઃ સમારાધયેજ્જિનમ્ તં સર્વપાપનિર્મુક્તં, ભજતે શ્રી શુભપ્રદા (૨૬) જિનેશઃ પૂજિતો ભક્ત્યા, સંસ્તુતઃ પ્રસ્તુતોઽથવા; ધ્યાતસ્ત્વં યૈઃ ક્ષણં વાઽપિ, સિદ્ધિસ્તેષાં મહોદયા (૨૭) શ્રીપાર્શ્વમન્ત્રરાજાન્તે, ચિન્તામણિગુણાસ્પદમ્; શાંતિપુષ્ટિકરં નિત્યં, ક્ષુદ્રોપદ્રવનાશનમ્ ઋદ્ધિસિદ્ધિમહાબુદ્ધિ-ધૃતિશ્રીકાન્તિકીર્તિદમ્; મૃત્યુંજયં શિવાત્માનં, જપન્નાનન્દિતો જનઃ (૨૯) સર્વકલ્યાણપૂર્ણઃ સ્યાજ્જરા મૃત્યુવિવર્જિતઃ, અણિમાદિમહાસિદ્ધિં, લક્ષજાપેન ચાપ્નુયાત્ (૩૦) પ્રાણાયામમનોમન્ત્ર, યોગાદમૃતમાત્મનિ; ત્વામાત્માનં શિવં ધ્યાત્વા, સ્વામિન્! સિધ્યન્તિ જન્તવઃ (૩૧) હર્ષદઃ કામદશ્ચેતિ, રિપુઘ્નઃ સર્વસૌખ્યદઃ; પાતુ વઃ પરમાનન્દ-લક્ષણઃ સંસ્મૃતો જિનઃ (૩૨) તત્ત્વરૂપમિદં સ્તોત્રં, સર્વમંગલસિદ્ધિદમ્; ત્રિસન્ધ્યં યઃ પઠેન્નિત્યં, નિત્યં પ્રાપ્નોતિ સ શ્રિયમ્ (૩૩)

શ્રી જીરાવલા પાર્શ્વનાથ સ્તોત્ર.

ૐ નમો દેવદેવાય નિત્યં ભગવતેઽર્હતે, શ્રીમતે પાર્શ્વનાથાય, સર્વકલ્યાણકારિણે (૧) હ્રીં રૂપાય ધરણેન્દ્રઃ પદ્માવત્યર્ચિતાંઘ્રયે શુદ્ધાતિશયકોટિભિઃ, સહિતાય મહાત્મને (૨) અટ્ટેમટ્ટે પુરો દુષ્ટે, વિઘટ્ટે વર્ણપંક્તિવત્ દુષ્ટાન્ પ્રેતપિશાચાદીન્ પ્રણાશયતિ તેઽભિધા (૩) સ્તંભય સ્તંભય સ્વાહા, શતકોટિ નમસ્કૃતઃ-

અધિમથ કર્મણાં દૂરાદાપતન્તીં વિડંબનામ્ (૪) નાભિદેશોદ્-ભવન્નાલે બ્રહ્મરંધ્રપ્રતિષ્ઠિતે, ધ્યાતમષ્ટદલે પદ્મે, તત્ત્વમેતત્ફલ-પ્રદમ્ (૫) તત્ત્વમત્ર ચતુર્વર્ણી, ચતુર્વર્ણવિમિશ્રિતા; પંચવર્ણ ક્રમધ્યાતા, સર્વકાર્યકરી ભવેત્ (૬) ક્ષિપ ૐ સ્વાહેતિ વર્ણૈઃ, કૃતઃ પંચાંગરક્ષણઃ યોડભિધ્યાયેદિદં તત્ત્વં વશ્યાસ્તસ્યા-ખિલશ્રિયઃ (૭) પુરુષં બાધતે બાઢં તાવત્કલેશ પરંપરા, યાવન્ન મંત્રરાજોયં, હૃદિ જાગર્તિ મૂર્તિમાન્ (૮) વ્યાધિ-બંધવધવ્યાલાનલાંભઃ સંભવઃ ભયઃ; ક્ષયં પ્રયાતિ શ્રીપાર્શ્વ-નામસ્મરણમાત્રતઃ (૯) યથા નાદમયો યોગી, તથા ચેત્તન્મયો ભવેત્; તથા ન દુષ્કરં કિંચિત્, કથ્યતેડનુભવાદિદમ્ (૧૦) ઇતિ શ્રીજીરિકાપલ્લી સ્વામી પાર્શ્વજિનઃ સ્તુતઃ શ્રીમેરુ-તુંગસૂરેઃ સ્તાત્, સર્વસિદ્ધિપ્રદાયકઃ (૧૧) જીરાપલ્લી પ્રભું પાર્શ્વં, પાર્શ્વયક્ષેણ સેવિતમ્, અર્ચિતં ધરણેન્દ્રેણ, પદ્માવત્યા પ્રપૂજિતમ્ (૧૨) સર્વમંત્રમયં સર્વ–કાર્યસિદ્ધિકરં પરમ્; ધ્યાયામિ હૃદયાંભોજે, ભૂતપ્રેતપ્રણાશકમ્ (૧૩) શ્રીમેરુ-તુંગસૂરીન્દ્રઃ, શ્રીમત્પાર્શ્વપ્રભોઃ પુરઃ; ધ્યાનસ્થિતં હૃદિ ધ્યાયન્ સર્વસિદ્ધિં લભેદ્ધ્રુવમ્ (૧૪)

શ્રી ઉવસગ્ગહરં [મહાપ્રભાવિક] સ્તોત્ર

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મઘણમુક્કં, વિસહરવિસ-નિન્નાસં, મંગલકલ્યાણ આવાસં (૧) વિસહરફુલિંગમંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મણુઓ, તસ્સ ગહ રોગમારી, દુટ્ઠજરા જંતિ ઉવસામં (૨) ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામોવિ બહુફલો હોઈ; નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખ-

દોગચ્ચં-(૩) ૐ અમરતરુ કામધેણુ, ચિંતામણિકામકુંભ-
માઈયા; સિરિપાસનાહસેવા, ગહાણુ સવ્વે વિ દાસત્તમ્ (૪)
ૐ હ્રૂઁી શ્રીઁ ઐઁ તુહ દંસણેણુ સામચ્ચિ, પણાસેઈ રોગ-
સોગદુક્ખ દો-હગ્ગં; કપ્પતરુમિવ જાયઈ, ૐ તુહ દંસણેણુ
સવ્વફલહેઉ સ્વાહા. (૫) ૐ હ્રૂઁી નમિઊણવિગ્ઘનાસય,
માયાબીએણુ ધરણુનાગિંદં; સિરિકામરાજ કલીયં પાસ-
જિણિંદં નમંસામિ-(૬) ૐ હ્રૂઁી શ્રીઁ સિરિપાસવિસહર—
વિજ્જામંતેણુ ઝાણઝાએજ્જા, ધરણુપઉમાવઈદેવી, ૐ હ્રૂઁી
ક્ષ્મ્લ્વ્ર્યું સ્વાહા (૭) ૐ જયઉ ધરણિંદ-પઉમાવઈય નાગિણી
વિજ્જા; વિમલઝા-ણસહિયો, ૐ હ્રૂઁી ક્ષ્મ્લ્વ્ર્યું સ્વાહા (૮)
ૐ થુણામિ પાસનાહં, ૐ હ્રૂઁી પણમામિ પરમભત્તીએ,
અટ્ઠક્ખર ધરણેન્દો, પઉમાવઈ પયડિયા કિત્તી (૯) જસ્સ
પયકમલમજ્ઝે, સયા વસેઈ પઉમાવઈ ય ધરણિંદો; તસ્સ
નામઈ સયલં, વિસહરવિસં નાસેઈ (૧૦) તુહ સમત્તે લદ્ધે,
ચિંતામણિકપ્પપાયવ-બ્ભહિએ; પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા
અયરામરં ઠાણં (૧૧) ૐ નટ્ઠટ્ઠમયઠાણે, પણટ્ઠકમટ્ઠ-
સંસારે, પરમટ્ઠાનિટ્ઠિઅટ્ઠેઅટ્ઠગુણાધિસરં વંદે (૧૨)
ૐ ગરુડો વનિતાપુત્રો, નાગલક્ષ્મી; મહાબલઃ; તેણુમુચ્ચંતિ
મુસા, તેણ મુચ્ચંતિ પન્નગાઃ (૧૩) સ તુહ નામ સુધ્ધમંતં,
સમ્મં જો જવેઈ સુદ્ધભાવેણ; સો અયરામરં ઠાણં પાવઈ
નય દોગ્ગઈં. દુક્ખં વા (૧૪) ૐ પંડુભગંદરદાહં, કાસં
સાસં ચ સૂલમાઇણિ, પાસપહુપભાવેણ, નાસંતિ સય-
લરોગાઈં. હ્રીઁ સ્વાહા (૧૫) ૐ વિસહરદાવાનલ-સાઇણિ-
વેયાલમારિઆયંકા; સિરિનિલકંઠપાસસ્સ, સમરણમિત્તેણ

નાસંતિ (૧૬) પન્નાસં ગોપીડાં કુરગ્રહ, તુહ દંસણું ભયં કાયે; આવિ ન હુંતિ એ તહ વિ, તિસંઝં જં ગુણિજ્જાસો (૧૭) પિંડ જંત ભગંદર ખાસ, સાસ સૂલ તહ નિવ્વાહ; સિરિસા-મલપાસ મહંત, નામ પઉર પઊલેણ (૧૮) ॐ હ્રીં શ્રીં પાસધરણસંજ્જુત્તં, વિસહરવિજ્જં જવેઈ સુદ્ધમણેણં, પાવઈ ઈચ્છિયં સુહં, ॐ હ્રીં શ્રીં ક્ષ્મ્લ્ર્યું સ્વાહા (૧૯) ॐ રોગ-જલ–જલણ–વિસહર–ચોરારિ–મઈંદ–ગય–રણ–ભયાઈં; પાસ-જિણનામસંકિત્તણેણ, પસમંતિ સવ્વાઈ હ્રીં સ્વાહા (૨૦) ॐ જયઉ ધરણિંદ નમંસિય, પઉમાવઈપમુહ નિસેવિયા પાયા ॐ ક્લીં હ્રીં મહાસિદ્ધિં, કરેઈ પાસ જગનાહો (૨૧) ॐ હ્રીં શ્રીં તં નમઃ પાસનાહં, ॐ હ્રીં શ્રીં ધરણિંદ નમંસિયં દુહવિણાસં; ॐ હ્રીં શ્રીં જસ્સ પભાવેણ સયા, ॐ હ્રીં શ્રીં નાસંતિ ઉવદ્દવા બહુસો (૨૨)

ॐ હ્રીં શ્રીં પઈ સમરંતાણ મણે,
ॐ હ્રીં શ્રીં ન હોઈ વાહિ ન તં મહાદુક્ખં,
ॐ હ્રીં શ્રીં નામપિ હિ મંતસમં,
ॐ હ્રીં શ્રીં પયડં નત્થીત્થ સંદેહો (૨૩)

ॐ હ્રીં શ્રીં જલજલણભય તહ સપ્પસિંહ,
ॐ હ્રીં શ્રીં ચોરારિસંભવે ખિપ્પં,
ॐ હ્રીં શ્રીં જો સમરેઈ પાસપહું,
ॐ શ્રીં ક્લીં પુહવિકયાવિ કિં તસ્સ (૨૪)

ॐ હ્રીં શ્રીં ક્લીં હ્રીઁ ઈહ લોગટ્ઠી પરલોગટ્ઠી,
ॐ હ્રીઁ શ્રીઁ જો સમરેઈ પાસનાહં,

ૐ હ્રૂૌ હ્રીઁ હ્રૂઁ હ્રૅઃ ગ્રાઁ ગ્રીઁ ગ્રુઁ ગ્રઁઃ
તં તહ સિજ્જઈ ખિપ્પં (૨૫)

ઈહ નાહ સમરહ ભગવંત,
ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ ક્લીઁ ગ્રાઁ ગ્રીઁ
ગ્રુઁ ગ્ર ક્લીં ક્લીં શ્રીકલિકુંડસ્વામિને નમઃ (૨૬)
ઈઅ સંથુઓ મહાયસ!, ભત્તિબ્ભરનિબ્ભરેણ હિયએણ;
તા દેવ દિજ્જ બોહિં ભવે ભવે પાસજિણચંદ (૨૭)

શ્રી ગૌતમ અષ્ટક

શ્રીઈંદ્રભૂતિં વસુભૂતિપુત્રં, પૃથ્વીભવં ગૌતમગોત્ર-રત્નમ્; સ્તુવન્તિ દેવાઃ સુરમાનવેન્દ્રાઃ સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે (૧) શ્રીવર્દ્ધમાનાત્ ત્રિપદીમવાપ્ય, મુહૂર્ત-માત્રેણ કૃતાનિ યેન; અંગાનિ પૂર્વાણિ ચતુર્દશાપિ, સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે (૨) શ્રીવીરનાથેન પુરા પ્રણીતં, મંત્રં મહાનંદસુખાય યસ્ય; ધ્યાયન્ત્યમી સૂરિવરાઃ સમગ્રાઃ, સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે (૩) યસ્યાભિધાનં મુનયોઽપિ સર્વે, ગૃહ્ણન્તિ ભિક્ષાભ્રમણસ્ય કાલે; મિષ્ટાન્ન-પાનામ્બરપૂર્ણકામાઃ, સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે (૪) અષ્ટાપદાદ્રૌ ગગને સ્વશક્ત્યા, યયૌ જિનાનાં પદવંદનાય; નિશમ્ય તીર્થાતિશયં સુરેભ્યઃ, સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે (૫) ત્રિપઞ્ચસંખ્યા શતતાપસાનાં, તપઃકૃશાનામપુનર્ભ-વાય; અક્ષીણલબ્ધ્યા પરમાન્નદાતા, સ ગૌતમો યચ્છતુ વાંછિતં મે (૬) સદક્ષિણં ભોજનમેવ દેયં, સાધર્મિકં સંઘસપર્યયેતિ; કૈવલ્યવસ્ત્રં પ્રદદૌ મુનીનાં, સ ગૌતમો

યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે (૭) શિવં ગતે ભર્તરિ વીરનાથે, યુગપ્રધાનત્વમિહૈવ મત્વા; પટ્ટાભિષેકો વિદધે સુરેન્દ્રૈઃ, સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે (૮) ત્રૈલોકયબીજં પરમેષ્ઠિબીજં, સજ્ઞાનબીજં, જિનરાજબીજં; યન્નામ ચોકતં વિદધાતિ સિદ્ધિં, સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે (૯) શ્રીગૌતમસ્યાષ્ટકમાદરેણ, પ્રબોધકાલે મુનિપુંગવા યે, પઠન્તિ તે સૂરિપદં સદૈવા–નન્દં લભન્તે સુતરાં ક્રમેણ (૧૦)

પંચિંદિય સંવરણો,
તહ નવવિહ બંભચેર ગુત્તિધરો,
ચઉવિહ કસાય–મુક્કો,
ઇય અટ્ઠારસ–ગુણેહિં સંજુત્તો ।
પંચ મહવ્વયજુત્તો,
પંચવિહાયાર પાલણ સમત્થો,
પંચ સમિઓ તિગુત્તો,
છત્તીસ ગુણો ગુરુ મજ્ઝ ॥

વિભાગ—૨

શ્રી નમસ્કાર મહામંત્ર

નમો અરિહંતાણં (૧) નમો સિદ્ધાણં (૨) નમો આયરિયાણં (૩) નમો ઉવજ્ઝાયાણં (૪) નમો લોએ સવ્વસાહૂણં (૫) એસો પંચ નમુક્કારો (૬) સવ્વપાવપ્પણાસણો (૭) મંગલાણં ચ સવ્વેસિં (૮) પઢમં હવઈ મંગલં (૯)

—: કરેમિ ભંતે :—

કરેમિ ભંતે! સામાઇયં સવ્વં સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ, જાવજ્જીવાએ, તિવિહં, તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

—: ઇચ્છામિ ઠામિ :—

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે દેવસિઓ અઇયારો કઓ કાઇઓ વાઇઓ માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો

ઉમગ્ગો અકપ્પો અકરણિજ્જો દુજ્ઝાઓ દુવ્વિચિંતિઓ અણાયારો અણિચ્છિઅવ્વો અસમણપાઉગ્ગો, નાણે દંસણે ચરિત્તે સુએ સામાઇએ, તિણ્હં ગુત્તીણં. ચઉણ્હં કસાયાણં, પંચણ્હં મહવ્વયાણં, છણ્હં જીવનિકાયાણં, સત્તણ્હં પિંડેસણાણં, અટ્ઠણ્હં પવયણમાઉણં, નવણ્હં બંભચેર-ગુત્તીણં, દસવિહે સમણધમ્મે, સમણાણં જોગાણં, જં ખંડિયં, જં વિરાહિયં, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં

—: દેવસિઅં આલોઉં :—

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! દેવસિઅં આલોઉં? ઇચ્છં, આલોએમિ જો મે દેવસિઓ૦ બાકી ઉપર પ્રમાણે

—: ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં :—

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, જો મે દેવસિઓ૦ બાકી ઉપર પ્રમાણે.

—: દેવસિક અતિચાર :—

ઠાણે કમણે ચંકમણે આઉત્તે અણાઉત્તે હરિયકાયસંઘટ્ટે બીયકાયસંઘટ્ટે ત્રસકાયસંઘટ્ટે થાવરકાયસંઘટ્ટે છપ્પઇયા સંઘટ્ટે, ઠાણાઓઠાણં સંકામિયા; દેહરે ગોચરી બાહિર-ભૂમિ માર્ગે જતાં આવતાં સ્ત્રી—તિર્યંચતણા સંઘટ્ટ પરિતાપ ઉપદ્રવ હુઆ, દિવસમાંહિ ચારવાર સજ્ઝાય સાતવાર ચૈત્યવંદન કીધાં નહીં, પ્રતિલેખના આઘી—પાછી ભણાવી—અસ્તોવ્યસ્ત કીધી, આર્ત્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં,

ધર્મધ્યાન શુક્લધ્યાન ધ્યાયાં નહીં ગોચરીતણા બેંતાલીશ દોષ ઉપજતા જોયા નહીં, પાંચદોષ મંડલિતણા ટાલ્યા નહીં, માત્રું અણપુંજે લીધું-અણપુંજી ભૂમિકાએ પરઠવ્યું -પરઠવતાં અણુજાણહ જસ્સુગ્ગહો કીધો નહીં. પરઠવ્યા પુંઠે વારત્રણ વોસિરે વોસિરે કીધો નહીં, દેહરા ઉપાશ્રય-માંહિ પેસતાં નિસરતાં નિસિહિ આવસ્સહિ કહેવી વિસારી, જિનભવનતણે ચોરાશીઆશાતના, ગુરુપ્રત્યે તેત્રિશઆશાતના, અનેરો જે કોઈ-દિવસસંબંધી અતિચાર પાપદોષ લાગ્યો હોય, તે સવિહુ મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં

-: રાત્રિક અતિચાર :-

સંથારાઉવટ્ટણકી પરિયટ્ટણકી આઉંટણકી પસારણકી છપ્પઇયસંઘટ્ટણકી અચકરનુવિષય હુઓ સંથારો ઉત્તરપટ્ટો ટાલી અધિકો ઉપગરણ વાપર્યો, શરીર અણપડિલેહ્યું હલાવ્યુ, માત્રું અણપુંજી લીધું-અણપુંજી ભૂમિકાએ પરઠવ્યુ-પરઠવતાં અણુજાણહ જસ્સુગ્ગહો કીધો નહીં-પરઠવ્યા પુંઠે વારત્રણ વોસિરે વોસિરે કીધો નહીં, સંથારાપોરિસિ ભણાવ્યા વિના સૂતા કુસ્વપ્ન લાધ્યું, સુપનાંતરમાંહિ શિયલની વિરાધના હુઇ, આહટ્ટ દોહટ્ટ ચિંતવ્યું, સંકલ્પ વિકલ્પ કીધો, અતિચાર રાત્રિસંબંધી જે કોઈ પાપદોષ લાગ્યો હોય, તે સવિહુ મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

-: શ્રમણસૂત્ર :-

નમો અરિહંતાણું૦ કરેમિ ભંતે! સામાઇઅં૦ ચત્તારિ મંગલં૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે **દેવસિઓ**૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ઇરિઆવહિઆએ૦

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં પગામસિજ્જાએ નિગામ-સિજ્જાએ સંથારા ઉવટ્ટણાએ પરિઅટ્ટણાએ આઉંટણાએ પસારણાએ છપ્પઇયસંઘટ્ટણાએ કૂઇએ કક્કારાઇએ છીએ જંભાઇએ આમોસે સસરક્ખામોસે આઉલમાઉલાએ સોઅણવત્તિઆએ ઇત્થીવિપ્પરિઆસિઆએ દિટ્ઠીવિપ્પરિ-આસિઆએ મણવિપ્પરિઆસિઆએ પાણભોઅણવિપ્પરિ-આસિઆએ જો મે **દેવસિઓ** અઇઆરો કઓ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં

પડિક્કમામિ ગોઅરચરિઆએ ભિક્ખાયરિઆએ ઉગ્ઘાડ-કવાડ-ઉગ્ઘાડણાએ સાણા-વચ્છાદારા સંઘટ્ટણાએ મંડી-પાહુડિઆએ બલિ-પાહુડિઆએ ઠવણા પાહુડિઆએ સંકિએ સહસાગારિએ અણેસણાએ પાણેસણાએ આણભો-અણાએ પાણભોઅણાએ બીઅભોઅણાએ હરિઅભોઅણાએ પચ્છેકમ્મિઆએ પુરેકમ્મિઆએ અદિટ્ઠહડાએ દગસંસ-ટ્ઠહડાએ રયસંસટ્ઠહડાએ પારિસાડણિઆએ પારિટ્ઠાવણિ-આએ ઓહાસણભિક્ખાએ જં ઉગ્ગમેણં ઉપ્પાયણેસણાએ અપરિસુદ્ધં પડિગ્ગહિઅં પરિભુત્તં વા જં ન પરિટ્ઠવિઅં તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં

પડિક્કમામિ ચાઉક્કાલં સજ્ઝાયસ્સ અકરણયાએ ઉભઓકાલં ભંડોવગરણસ્સ અપ્પડિલેહણાએ દુપ્પડિલેહણાએ અપ્પમજ્જણાએ દુપ્પમજ્જણાએ, અઇક્કમે વઇક્કમે અઇઆરે અણાયારે જો મે દેવસિઓ અઇયારો કઓ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં

પડિક્કમામિ એગવિહે—અસંજમે પડિ૦ દોહિં બંધણેહિં—રાગબંધણેણં દોસબંધણેણં પડિ૦ તિહિં દંડેહિં—મણદંડેણં વયદંડેણં કાયદંડેણં પડિ૦ તિહિં ગુત્તીહિં—મણગુત્તીએ વયગુત્તીએ કાયગુત્તીએ પડિ૦ તિહિં સલ્લેહિં—માયાસલ્લેણં નિયાણસલ્લેણં મિચ્છાદંસણસલ્લેણં પડિ૦ તિહિં ગારવેહિં—ઇડ્ઢીગારવેણં રસગારવેણં સાયાગારવેણં પડિ૦ તિહિં વિરાહણાહિં—નાણવિરાહણાએ દંસણવિરાહણાએ ચરિત્તવિરાહણાએ પડિ૦ ચઉહિં કસાએહિં—કોહકસાએણં માણકસાએણં માયાકસાએણં લોહકસાએણં પડિ૦ ચઉહિં સન્નાહિં—આહારસન્નાએ ભયસન્નાએ મેહુણસન્નાએ પરિગ્ગહસન્નાએ પડિ૦ ચઉહિં વિકહાહિં—ઇત્થિકહાએ ભત્તકહાએ દેસકહાએ રાયકહાએ પડિ૦ ચઉહિં ઝાણેહિં—અટ્ટેણં ઝાણેણં, રુદ્દેણં ઝાણેણં, ધમ્મેણં ઝાણેણં, સુક્કેણં ઝાણેણં પડિ૦ પંચહિં કિરિયાહિં—કાઇઆએ અહિગરણિઆએ પાઉસિઆએ પારિતાવણિઆએ પાણાઇવાયકિરિઆએ પડિ૦ પંચહિં કામગુણેહિં—સદ્દેણં રુવેણં રસેણં ગંધેણં ફાસેણં પડિ૦ પંચહિં મહવ્વએહિં—પાણાઇવાયાઓ વેરમણં, મુસાવાયાઓ વેરમણં,

અદિન્નાદાણાઓ વેરમણં, મેહુણાઓ વેરમણં પરિગ્ગહાઓ વેરમણં પડિ૦ પંચહિં સમિઈહિં-ઇરિયાસમિઈએ ભાસા-સમિઈએ એસણાસમિઈએ આયાણભંડમત્ત-નિક્ખેવણાસમિ-ઇએ ઉચ્ચાર-પાસવણ-ખેલ-જલ્લ-સિંઘાણ-પારિટ્ઠાવણિ-આસમિઈએ પડિ૦ છહિં જીવનિકાએહિં-પુઢવિકાએણં આઉકાએણં તેઉકાએણં વાઉકાએણં વણસ્સઇકાએણં તસકાએણં પડિ૦ છહિં લેસાહિં-કિણ્હલેસાએ નીલલેસાએ કાઉલેસાએ તેઊલેસાએ પમ્હલેસાએ સુક્કલેસાએ પડિ૦ સત્તહિં ભયઠાણેહિં, અટ્ઠહિં મયઠાણેહિં, નવહિં બંભચેર-ગુત્તીહિં, દસવિહે સમણધમ્મે, ઈગારસહિં ઉવાસગપડિમાહિં, બારસહિં ભિક્ખુપડિમાહિં તેરસહિં કિરિઆઠાણેહિં, ચઉદ-સહિં ભૂઅગામેહિં, પન્નરસહિં પરમાહમ્મિએહિં, સોલસહિં ગાહાસોલસએહિં, સત્તરસવિહે અસંજમે, અટ્ઠારસવિહે અબંભે એગૂણવીસાએ નાયજ્ઝયણેહિં, વીસાએ અસમાહિ-ટ્ઠાણેહિં, ઇક્કવીસાએ સબલેહિં, બાવીસાએ પરિસહેહિં, તેવીસાએ સુઅગડજ્ઝયણેહિં, ચઉવીસાએ દેવેહિં, પણવીસાએ ભાવણાહિં, છવ્વીસાએ દસાકપ્પવવહારાણં ઉદ્દેસણકાલેહિં, સત્તાવીસાએ અણગારગુણેહિં, અટ્ઠાવીસાએ આયારકપ્પેહિં, એગૂણતીસાએ પાવસુઅપ્પસંગેહિં, તીસાએ મોહણીય-ટ્ઠાણેહિં, ઈગતીસાએ સિદ્ધાઇગુણેહિં, બત્તીસાએ જોગ-સંગહેહિં.

તિત્તીસાએ આસાયણાહિં-(૧) અરિહંતાણં આસા-યણાએ (૨) સિદ્ધાણં-આ૦ (૩) આયરિઆણં-આ૦

(૪) ઉવજ્ઝાયાણં-આ૦ (૫) સાહૂણં-આ૦ (૬) સાહુ-ણીણં-આ૦ (૭) સાવયાણં-આ૦ (૮) સાવિયાણં-આ૦ (૯) દેવાણં-આ૦ (૧૦) દેવીણં-આ૦ (૧૧) ઇહલોગસ્સ-આ૦ (૧૨) પરલોગસ્સ-આ૦ (૧૩) કેવલિપન્નતસ્સ ધમ્મસ્સ-આ૦ (૧૪) સદેવમણુઆ સુરસ્સ લોગસ્સ-આ૦ (૧૫) સવ્વપાણભૂઅજીવ સત્તાણં-આ૦ (૧૬) કાલસ્સ-આ૦ (૧૭) સુઅસ્સ-આ૦ (૧૮) સુઅદેવયાએ-આ૦ (૧૯) વાયણાયરિઅસ્સ-આ૦ (૨૦) જં વાઇદ્ધં (૨૧) વચ્ચામેલિઅં (૨૨) હીણક્ખરં (૨૩) અચ્ચક્ખરં (૨૪) પયહીણં (૨૫) વિણયહીણં (૨૬) ઘોસહીણં (૨૭) જોગહીણં (૨૮) સુટ્ઠુદિન્નં (૨૯) દુટ્ઠુપડિચ્છિઅં (૩૦) અકાલે કઓ સજ્ઝાઓ (૩૧) કાલે ન કઓ સજ્ઝાઓ (૩૨) અસજ્ઝાએ સજ્ઝાઇઅં (૩૩) સજ્ઝાએ ન સજ્ઝા-ઇઅં તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

નમો ચઉવીસાએ તિત્થયરાણં ઉસભાઇ મહાવીર પજ્જવસાણાણં ઇણમેવ નિગ્ગંથં પાવયણં, સચ્ચં અણુત્તરં કેવલિઅં પડિપુન્નં નેઆઉઅં સંસુદ્ધં સલ્લગ-ત્તણં, સિદ્ધિમગ્ગં મુત્તિમગ્ગં નિજ્જાણમગ્ગં નિવ્વાણમગ્ગં અવિતહમવિસંધિ સવ્વદુક્ખપહીણમગ્ગં, ઇત્થં ઠિઆ જીવા સિજ્ઝંતિ બુજ્ઝંતિ મુચ્ચંતિ પરિનિવ્વાયંતિ, સવ્વદુક્ખાણમંતં કરંતિ, તં ધમ્મં સદ્દહામિ પત્તિઆમિ રોએમિ ફાસેમિ પાલેમિ અણુપાલેમિ, તં ધમ્મં સદ્દહંતો પત્તિઅંતો રોઅંતો ફાસંતો પાલંતો અણુપાલંતો

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અબ્ભુટ્ઠિ-ઓમિ આરાહણાએ, વિરઓ મિ વિરાહણાએ

અસંજમં પરિઆણામિ, સંજમં ઉવસંપજ્જામિ, અબંભં પરિઆણામિ, બંભં ઉવસંપજ્જામિ, અકપ્પં પરિઆણામિ, કપ્પં ઉવસંપજ્જામિ, અન્નાણં પરિઆ-ણામિ, નાણં ઉવસંપજ્જામિ, અકિરિઅં પરિઆણામિ, કિરિઅં ઉવસંપજ્જામિ, મિચ્છત્તં પરિઆણામિ, સમ્મત્તં ઉવસંપજ્જામિ, અબોહિં પરિઆણામિ, બોહિં ઉવસંપ-જ્જામિ, અમગ્ગં પરિઆણામિ, મગ્ગં ઉવસંપજ્જામિ, જં સંભરામિ, જં ચ ન સંભરામિ, જં પડિક્કમામિ, જં ચ ન પડિક્કમામિ, તસ્સ સવ્વસ્સ **દેવસિઅસ્સ** અઇઆરસ્સ પડિક્કમામિ, સમણો હં, સંજય વિરય પડિહય પચ્ચક્ખાય પાવકમ્મે, અનિયાણો દિટ્ઠિસંપન્નો માયામોસવિવજ્જિઓ

અડ્ઢાઇજ્જેસુ દીવસમુદ્દેસુ પન્નરસસુ કમ્મભૂમિસુ, જાવંત કેવિ સાહુ, રયહરણગુચ્છ પડિગ્ગહ ધારા, પંચમહ-વ્વયધારા, અટ્ઠારસસહસ્સસીલાંગધારા, અક્ખુયાયારચરિત્તા, તે સવ્વે સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ

ખામેમિ સવ્વજીવે, સવ્વેજીવા ખમંતુ મે; મિત્તી મે સવ્વભૂએસુ, વેરં મજ્ઝ ન કેણઇ (૧) એવમહં આલો-ઇઅ, નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં; તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં (૨)

—: પાક્ષિક અતિચાર :—

નાણંમિ દંસણંમિ અ, ચરણંમિ તવંમિ તહય વિરિયંમિ; આયરણં આયારો, ઇય એસો પંચહા ભણિઓ (૧)

જ્ઞાનાચાર દર્શનાચાર ચારિત્રાચાર તપાચાર વીર્યાચાર એ પંચવિધ આચારમાહિ **અનેરો** જે કોઈ અતિચાર **પક્ષ**-દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ—બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિહુ મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં (૧)

તત્ર જ્ઞાનાચારે આઠ અતિચાર—કાલે વિણએ બહુ-માણે, ઉવહાણે તહ યનિન્હવણે; વંજણ અત્થ તદુભએ, અટ્ઠવિહો નાણમાયારો (૧)

જ્ઞાન કાલવેલામાંહે પઢ્યો ગુણ્યો પરાવર્ત્યો નહિ—અકાલે પઢ્યો, વિનયહીન બહુમાનહીન યોગોપધાનહીન પઢ્યો, અનેરાકન્હે પઢ્યો—અનેરો ગુરુ કહ્યો, દેવવંદણ વાંદણે પડિક્કમણે સજઝાય કરતાં પઢતાં ગુણતાં કુડોઅક્ષર કાને—માત્રે આગલો—ઓછો ભણ્યો ગુણ્યો, સૂત્રાર્થ તદુભય કૂડાં કહ્યાં, કાજો અણઉદ્ધર્યો, દાંડો અણપડિલેહ્યો, વસતિ અણશોધ્યાં અણપવેયાં, અસજ્ઝાઈ અણોજ્ઝા કાલવેલા માંહિ શ્રીદશવૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત પઢ્યો ગુણ્યો પરાવર્ત્યો, અવિધિએ—યોગોપધાન કીધા કરાવ્યાં, જ્ઞાનો-પગરણ પાટી પોથી ઠવણી કવલી નવકારવાલી સાપડા સાપડી દસ્તરી વહી કાગલીઆ ઓલિઆ પ્રત્યે પગ લાગ્યો થુંક લાગ્યુ, થુંકે કરી અક્ષર ભાંજ્યો, જ્ઞાનવંત પ્રત્યે પ્રદ્વેષ

મત્સર વહ્યો, અંતરાય અવજ્ઞા આશાતના કીધી, કુણહિ પ્રત્યે તોતડો બોબડો દેખી હસ્યો વિતર્કયો, મતિજ્ઞાન શ્રુતજ્ઞાન અવધિજ્ઞાન મનઃપર્યવજ્ઞાન કેવલજ્ઞાન એ પાંચે જ્ઞાનતણી અસદ્દહણા આશાતના કીધી, જ્ઞાનાચાર વિષઈઓ અનેરો૦ (૨)

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર–નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ઠીઅ; ઉવવૂહ થિરીકરણે, વચ્છલ્લ પભાવણે અટ્ઠ (૧)

દેવગુરૂધર્મતણે વિષે નિસ્સંકપણું ન કીધું, તથા એકાંત નિશ્ચય ધર્યો નહીં, ધર્મ સંબંધીઆ ફલતણે વિષે નિસ્સંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહીં, સાધુ–સાધ્વી તણી નિંદા જુગુપ્સા કીધી, મિથ્યાત્વીતણી પૂજા–પ્રભાવના દેખી મૂઢ-દૃષ્ટિપણું કીધું, સંઘમાંહિ ગુણવંતતણી અનુપબૃંહણા કીધી, અસ્થિરીકરણ અવાત્સલ્ય અપ્રીતિ અભક્તિ નિપજાવી.

તથા દેવદ્રવ્ય ગુરૂદ્રવ્ય સાધારણદ્રવ્ય ભક્ષિત–ઉપેક્ષિત પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણસંતો ઉવેખ્યો, છતી શક્તિએ સારસંભાળ ન કીધી

ઠવણાયરિય હાથથકી પાડ્યા, પડિલેહવા વિસાર્યા, જિનભવનતણી ચોરાશી આશાતના, ગુરૂપ્રત્યે તેત્રીશ આશાતના કીધી હોય, દર્શનાચાર વિષઈઓ અનેરો૦ (૩)

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર—પણિહાણજોગજુત્તો, પંચહિં સમિઈહિં તીહિં ગુત્તીહિં; એસ ચરિત્તાયારો, અટ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્વો (૧)

ઇર્યાસમિતિ ભાષાસમિતિ એષણાસમિતિ આદાન ભંડમત્તનિક્ષેપણાસમિતિ પારિષ્ઠાપનિકાસમિતિ, મનોગુપ્તિ વચનગુપ્તિ કાયગુપ્તિ, એ આઠ પ્રવચનમાતા રૂડીપરે પાલી નહીં, સાધુતણે ધર્મે સદૈવ, શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક-પૌષધ લીધે જે કાંઈ ખંડના-વિરાધના કીધી હોય, ચારિત્રાચાર વિષઈઓ અનેરો૦ (૪)

વિશેષતશ્ચારિત્રાચારે તપોધનતણે ધર્મે-વયછક્કં, કાયછક્કં અકપ્પોગિહિભાયણં; પલિઅંક નિસિજ્જાએ, સિણાણં સોહવજ્જણં.

વ્રતષટ્કે પહિલે મહાવ્રતે પ્રાણાતિપાત સૂક્ષ્મ બાદર ત્રસ થાવર જીવતણી વિરાધના હુઈ, બીજે મહાવ્રતે ક્રોધ લોભ ભય હાસ્ય લગે જુઠું બોલ્યા, ત્રીજે અદત્તાદાન વિરમણ મહાવ્રતે-સામીજીવાદત્તં, તિત્થયરઅદત્તં તહેવ ય ગુરુહિં; એવમદત્તં ચઉહા, પણ્ણત્તં વીયરાએહિં (૧) સ્વામીઅદત્ત, જીવઅદત્ત, તીર્થંકર અદત્ત, ગુરુ અદત્ત, એ ચતુર્વિધ અદત્તાદાનમાંહિ જે કાંઈ અદત્ત પરિભોગવ્યું, ચોથે મહાવ્રતે-વસહિ કહ નિસિજ્જિંદિય, કુહિતર પુવ્વકીલિએ પણિએ; અઇમાયાહાર વિભૂસણાય, નવ બંભચેર ગુત્તીઓ (૧) એ નવવાડી સુધી પાલી નહીં, સુહણે સ્વપ્નાંતરે દૃષ્ટિવિપર્યાસ હુઓ, પાંચમે મહાવ્રતે-ધર્મોપગરણને વિષે ઇચ્છા મૂર્ચ્છા ગૃદ્ધિ આસક્તિ ધરી, અધિકો ઉપગરણ વાવર્યો, પર્વતિથિએ પડિલેહવો વિસાર્યો, છટ્ઠે રાત્રિભોજન વિરમણવ્રતે-અસૂરો ભાતપાણી કીધો, છારોદ્ગાર આવ્યો, પાત્રે પાત્રબંધે તકાદિકનો છાંટો લાગ્યો-

ખરડયો રહ્યો, લેપ-તેલ ઔષધાદિકતણો સંનિધિ રહ્યો, અતિમાત્રાએ આહાર લીધો, એ છઠ્ઠે વ્રત વિષઇઓ **અનેરો૦** (૫)

કાયષટ્કે ગામતણે પઇસારે-નીસારે પગ પડિલેહવા વિસાર્યા, માટી મીઠું ખડી ધાવડી અરણેટ્ટો પાષાણતણી ચાતલી ઉપર પગ આવ્યો, અપ્કાય-વાઘારી ફૂસણા હુવા, વિહરવા ગયા, ઉલખો હોલ્યો, લોટો ઢોલ્યો, કાચાપાણી તણા છાંટા લાગ્યા, તેઉકાય-વીજ દીવાતણી ઉજ્જેહી હુઈ, વાઉકાય-ઉઘાડે મુખે બોલ્યા, મહાવાય વાજતાં (વાતાં) કપડા-કાંબલીતણા છેડા સાચવ્યા નહીં, ફૂંક દીધી, વનસ્પતિકાય-નીલ-ફૂલ-સેવાલ-થડ-ફલ-ફૂલ-વૃક્ષ-શાખા-પ્રશાખાતણા સંઘટ્ટ પરંપર નિરંતર હુઆ, ત્રસકાય-બેઇન્દ્રિય તેઇન્દ્રિય ચઉરિન્દ્રિય પંચેન્દ્રિય કાગ-બગ ઉડાવ્યાં, ઢોર ત્રાસવ્યાં, બાલક બીહરાવ્યાં ષટ્કાય વિષઇઓ **અનેરો૦** (૬)

અકલ્પનીય સિજ્જા-વસ્ત્ર-પાત્ર-પિંડ પરિભોગવ્યો, સિજ્જાતરતણો પિંડ પરિભોગવ્યો, ઉપયોગ કીધાં પાખે વિહર્યો, ધાત્રીદોષ ત્રસબીજ સંસક્ત પૂર્વકર્મ પશ્ચાત્કર્મ ઉદ્ગમ ઉત્પાદના દોષ ચિંતવ્યા નહીં, ગૃહસ્થતણો ભાજન ભાંજ્યો, ફોડ્યો, વલી પાછો આપ્યો નહીં, સૂતાં સંથારિયા ઉત્તરપટ્ટો ટલતો અધિકો ઉપગરણ વાવર્યો, દેશતઃ સ્નાન કીધું, મુખે ભીનો હાથ લગાડ્યો, સર્વતઃ સ્નાનતણી વાંચ્છા કીધી, શરીરતણો મેલ ફેડ્યો, કેશ રોમ નખ સમાર્યા, અનેરી જે કાંઈ શોભાવિભૂષા કીધી, અકલ્પનીય પિંડાદિ વિષઇઓ **અનેરો૦** (૭)

આવસ્સય સજ્ઝાએ પડિલેહણઝાણ ભિક્ખડભત્તઠ્ઠે;
આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે નિસીઅણે તુઅટ્ટે (૧) આવશ્યક ઉભયકાલ વ્યાક્ષિપ્તચિત્તપણે પડિક્કમણા કીધા, પડિક્કમણામાંહિ ઉંઘ આવી, બેઠાં પડિક્કમણું કીધું, દિવસ પ્રત્યે ચારવાર સજ્ઝાય સાતવાર ચૈત્યવંદન ન કીધાં, પડિલેહણા આઘી-પાછી ભણાવી, અસ્તોવ્યસ્ત કીધી, આર્ત્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં, ધર્મધ્યાન શુક્લધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, ગોચરી ગયા બેંતાલીશ દોષ ઉપજતા ચિંતવ્યા નહીં, પાંચદોષ મંડલીતણા ટાલ્યા નહીં, છતી શક્તિએ પર્વતિથિએ ઉપવાસાદિક તપ કીધો નહીં, દેહરા ઉપાસરામાંહિ પેસતાં નિસિહિ નીસરતાં આવસ્સહિ કહેવી વિસારી, ઇચ્છા મિચ્છાદિક દશવિધ ચક્રવાલસામાચારી સાચવી નહીં, ગુરૂતણો વચન તહત્તિ કરી પડિવજ્યો નહીં, અપરાધ આવ્યાં મિચ્છા મિ દુક્કડં દીધાં નહીં, સ્થાનકે રહેતાં હરિકાય બીયકાય કીડીતણાં નગરાં શોધ્યાં નહીં, ઓઘોમુહપત્તિ ચોલપટ્ટો ઉત્સંઘટ્યા સ્ત્રી–તિર્યંચતણા સંઘટ્ટ અનંતર-પરંપર હુવા, વડાપ્રત્યે પસાઓ કરી લઘુપ્રત્યે ઇચ્છકાર ઇત્યાદિક વિનય સાચવ્યો નહીં; સાધુ સામાચારી વિષઇઓ અનેરો૦ (૮)

એવંકારે સાધુતણે ધર્મે એકવિધ અસંયમ તેત્રીશ આશાતના પ્રમાદ પર્યન્તમાંહિ અનેરો૦

શ્રાવકતણે ધર્મે સમ્યકત્વમૂલ બારવ્રત ૧૨૪ અતિચાર માંહિ અનેરો જે કોઈ અતિચાર

—: પાક્ષિક સૂત્ર :—

તિત્થંકરે અ તિત્થે, અતિત્થસિદ્ધે અ તિત્થસિદ્ધે અ; સિદ્ધેજિણે રિસી, મહરિસી ય નાણં ચ વંદામિ (૧) જે અ ઈમં ગુણરયણસાયરમવિરાહિઊણ તિણ્ણસંસારા; તે મંગલં કરિત્તા, અહમવિ આરાહણાભિમુહો (૨) મમ મંગલમરિહંતા, સિદ્ધાસાહૂ સુયં ચ ધમ્મો અ; ખંતી ગુત્તી મુત્તી, અજ્જવયા મદ્દવં ચેવ (૩) લોઅમ્મિ સંજયા જં, કરિંતિ પરમરિસિદેસિઅમુઆરં; અહમવિ ઉવટ્ઠિઓ તં, મહવ્વય ઉચ્ચારણં કાઉં (૪) સે કિં તં મહવ્વય-ઉચ્ચારણા, મહવ્વય ઉચ્ચારણા પંચવિહા પણ્ણત્તા, રાઈ-ભોઅણવેરમણ છટ્ઠા, તં જહા—

(૧) સવ્વાઓ પાણાઈવાયાઓ વેરમણં (૨) સવ્વાઓ મુસાવાયાઓ વેરમણં, (૩) સવ્વાઓ અદિન્ના-દાણાઓ વેરમણં (૪) સવ્વાઓ મેહુણાઓ વેરમણં (૫) સવ્વાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં (૬) સવ્વાઓ રાઈભોઅણાઓ વેરમણં

તત્થ ખલુ પઢમે ભંતે! મહવ્વએ પાણાઈવાયાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! પાણાઈવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે સુહુમં વા બાયરં વા તસં વા, થાવરં વા, નેવ સયં પાણે અઈવાએજ્જા, નેવન્નેહિં પાણે અઈવાયાવિજ્જા, પાણે અઈવાયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જી-વાએ તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન

કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ

સે પાણાઇવાએ ચઉવ્વિહે પન્નત્તે, તં જહા—દવ્વઓ ખિત્તઓ કાલઓ ભાવઓ, દવ્વઓ ણં પાણાઇવાએ છસુ જીવનિકાએસુ, ખિત્તઓ ણં પાણાઈવાએ સવ્વલોએ, કાલઓ ણં પાણાઈવાએ દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં પાણાઈવાએ રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિઅસ્સ વિણયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપ્પભવસ્સ નવબંભચેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિયસ્સ કુક્ખિસંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઇઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણપજ્જવસાણફલસ્સ

પુવ્વિં અન્નાણયાએ અસવણયાએ અબોહિ (આ) એ અણભિગમેણં અભિગમેણ વા પમાએણં રાગદોસ—પડિબદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિડ્ડયાએ તિગારવગરુયાએ ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિંદિઓવસટ્ટેણં પડુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણં, ઇહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, પાણાઈવાઓ કઓ વા કારાવિઓ વા કીરંતો વા પરેહિં સમણુન્નાઓ, તં નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં,

અઈઅં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ સવ્વં પાણાઈવાયં, જાવજ્જીવાએ અણિસ્સિઓહં, નેવ સયં પાણે અઈવાઈજ્જા, નેવન્નેહિં પાણે અઈવાયાવિજ્જા, પાણે અઈવાયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણિજ્જા તં જહા—

અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં અપ્પસક્ખિઅં, એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચક્ખાયપાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ પાણાઈવાયસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ આણુગામિએ પારગામિએ, સવ્વેસિં પાણાણં, સવ્વેસિં ભૂયાણં, સવ્વેસિં જીવાણં, સવ્વેસિં સત્તાણં, અદુક્ખણયાએ અસોયણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ અપિડણયાએ, અપરિઆવણયાએ અણુદ્દવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરામિ, પઢમે ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સવ્વાઓ પાણાઈવાયાઓ વેરમણં (૧)

અહાવરે દોચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ મુસાવાયાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! મુસાવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે કોહા વા લોહા વા ભયા વા હાસા વા, નેવ સયં મુસં વએજ્જા, નેવન્નેહિં મુસં વાયાવેજ્જા, મુસં વયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં,

મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

સે મુસાવાએ ચઉવ્વિહે પન્નત્તે, તં જહા—દવ્વઓ, ખિત્તઓ, કાલઓ, ભાવઓ, દવ્વઓ ણં મુસાવાએ સવ્વદવ્વેસુ, ખિત્તઓ ણં મુસાવાએ લોએ વા અલોએ વા, કાલઓ ણં મુસાવાએ દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં મુસાવાએ રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિયસ્સ વિણયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપ્પભવસ્સ નવબંભચેરગુત્તસ્સ અપચમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિયસ્સ કુક્ખિસંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિયસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઇઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણપજ્જવસાણફલસ્સ.

પુવ્વિં અન્નાણયાએ અસવણયાએ અબોહિ (આ) એ અણભિગમેણં અભિગમેણ વા પમાએણં રાગદોસપડિબદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિડ્ડયાએ તિગારવગરુયાએ ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિંદિઓવસટ્ટેણં પડુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણ, ઇહિં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, મુસાવાઓ ભાસિઓ વા ભાસાવિઓ વા ભાસિજ્જંતો વા પરેહિં સમણુન્નાઓ,

તં નિંદામિ ગરિહામિ, તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, અઈઅં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ સવ્વં મુસાવાયં, જાવજ્જીવાએ. અણિસ્સિઓ હં નેવ સયં મુસં વએજ્જા, નેવન્નેહિં મુસં વાયાવેજ્જા, મુસં વયંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણિજ્જા, તં જહા–

અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં અપ્પસક્ખિઅં, એવં ભવઇ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય વિરયપડિહયપચ્ચક્ખાયપાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ મુસાવાયસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ આણુગામિએ પારગામિએ, સવ્વેસિં પાણાણં સવ્વેસિં ભૂયાણં, સવ્વેસિં જીવાણં, સવ્વેસિં સત્તાણં, અદુક્ખણયાએ અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ અપરિઆવણયાએ અણુદ્દવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરામિ, દોચ્ચે ભંતે મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સવ્વાઓ મુસાવાયાઓ વેરમણં (૨)

અહાવરે તચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ અદિન્નાદાણાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! અદિન્નાદાણં પચ્ચક્ખામિ, સે ગામે વા નગરે વા અરણ્ણે વા અપ્પં વા બહું વા અણું

વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા, અચિત્તમંતં વા, નેવ સયં અદિન્નં ગિણ્હિજ્જા, નેવન્નેહિં અદિન્નં ગિણ્હાવિજ્જા, અદિન્નં ગિણ્હંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જી-વાએ તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

સે અદિન્નાદાણે ચઉવ્વિહે પન્નત્તે, તં જહા—દવ્વઓ, ખિત્તઓ, કાલઓ, ભાવઓ, દવ્વઓ ણં અદિન્નાદાણે ગહણધારણિજ્જેસુ દવ્વેસુ, ખિત્તઓ ણં અદિન્નાદાણે ગામે વા નગરે વા અરણ્ણે વા, કાલઓ ણં અદિન્નાદાણે દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં અદિન્નાદાણે રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસા-લક્ખણસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિઅસ્સવિણયમૂલસ્સખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપ્પભવસ્સ નવબંભચેર-ગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિઅસ્સ કુક્ખિસંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગાહિ-અસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહવ્વયજુ-ત્તસ્સ અસંનિહિ સંચયસ્સ અવિસંવાઈઅસ્સ સંસાર-પારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણપજ્જવસાણફલસ્સ.

પુવ્વિં અન્નાણયાએ અસવણયાએ અબોહિ(આ)એ અણભિગમેણં અભિગમેણ વા પમાએણં રાગદોસ-પડિબદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિડ્ડયાએ

તિગારવગરુયાએ ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિંદિઓવસટ્ટેણં પડુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણં ઈહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, અદિન્નાદાણં ગહિઅં વા, ગાહાવિઅં વા, ઘિપ્પંતં વા પરેહિં સમણુન્નાયં, તં નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, અઈઅં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ, સવ્વં અદિન્નાદાણં, જાવજ્જીવાએ અણિસ્સિઓ હં નેવ સયં અદિન્નં ગિણ્હિજ્જા, નેવન્નેહિં અદિન્નં ગિણ્હાવિજ્જા, અદિન્નં ગિણ્હંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણિજ્જા, તં જહા—

અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં અપ્પસક્ખિઅં, એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચક્ખાયપાવકમ્મે દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા, પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ અદિન્નાદાણસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ આણુગામિએ પારગામિએ, સવ્વેસિં પાણાણં, સવ્વેસિં ભૂઆણં, સવ્વેસિં જીવાણં, સવ્વેસિં સત્તાણં, અદુક્ખણયાએ અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ અપરિઆવણયાએ અણુદ્દવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરામિ, તચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સવ્વાઓ અદિન્નાદાણાઓ વેરમણં (૩)

અહાવરે ચઉત્થે ભંતે ! મહવ્વએ મેહુણાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે મેહુણં પચ્ચક્ખામિ, સે દિવ્વં વા માણુસં વા તિરિક્ખજોણિઅં વા, નેવ સયં મેહુણં સેવિજ્જા, નેવન્નેહિં મેહુણં સેવાવિજ્જા, મેહુણં સેવંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

સે મેહુણે ચઉવ્વિહે પન્નત્તે, તંજહા—દવ્વઓ, ખિત્તઓ, કાલઓ, ભાવઓ, દવ્વઓ ણં મેહુણે રુવેસુ વા રુવસહગએસુ વા, ખિત્તઓ ણં મેહુણે ઉડ્ઢલોએ વા અહોલોએ વા, તિરિયલોએ વા, કાલઓ ણં મેહુણે દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં મેહુણે રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિઅસ્સ વિણયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપ્પભવસ્સ નવબંભચેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિયસ્સ કુક્ખિસંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઇઅસ્સ સંસાર–પારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણપજ્જવસાણફલસ્સ.

પુવ્વિં અન્નાણયાએ અસવણયાએ અબોહિ(આ)એ અણભિગમેણં અભિગમેણ વા પમાએણં રાગદોસપડિબદ્ધયાએ

બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિડ્ડયાએ તિગારવગરુયાએ ચઉક્કસાઓવગએણં પંચિંદિઓવસટ્ટેણં પડુપન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણં ઇહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, મેહુણં સેવિઅં વા સેવાવિઅં વા સેવિજ્જંતં વા પરેહિં સમણુન્નાયં, તં નિંદામિ ગરિહામિ, તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, અઇઅં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ, સવ્વં મેહુણં, જાવજ્જીવાએ અણિસ્સિઓહં નેવ સયં મેહુણં સેવિજ્જા, નેવન્નેહિં મેહુણં સેવાવિજ્જા, મેહુણં સેવંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણિજ્જા, તંજહા—

અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં અપ્પસક્ખિઅં, એવં ભવઇ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચક્ખાયપાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ મેહુણસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ આણુગામિએ પારગામિએ, સવ્વેસિં પાણાણં, સવ્વેસિં ભૂઆણં, સવ્વેસિં જીવાણં, સવ્વેસિં સત્તાણં, અદુક્ખણયાએ અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ અપરિઆવણયાએ અણુદ્દવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ ઉપસંપજ્જિત્તાણં વિહરામિ, ચઉત્થે ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સવ્વાઓ મેહુણાઓ વેરમણં (૪)

અહાવરે પંચમે ભંતે! મહવ્વએ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! પરિગ્ગહં પચ્ચક્ખામિ, સે અપ્પં વા બહું વા અણું વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા અચિત્તમંતં વા, નેવ સયં પરિગ્ગહં પરિગિણ્હિજ્જા, નેવન્નેહિં પરિગ્ગહં પરિગિણ્હાવિજ્જા, પરિગ્ગહં પરિગિણ્હંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

સે પરિગ્ગહે ચઉવ્વિહે પન્નત્તે, તં જહા—દવ્વઓ, ખિત્તઓ, કાલઓ, ભાવઓ, દવ્વઓ ણં પરિગ્ગહે સચિત્તાચિત્તમીસેસુ દવ્વેસુ, ખિત્તઓ ણં પરિગ્ગહે સવ્વલોએ, કાલઓ ણં પરિગ્ગહે દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં પરિગ્ગહે અપ્પગ્ઘે વા મહગ્ઘે વા, રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિઅસ્સ વિણયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપ્પભવસ્સ નવબંભચેર—ગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિયસ્સ કુક્ખિસંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઇઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણગમણપજ્જવસાણફલસ્સ.

પુવ્વિં અન્નાણયાએ અસવણયાએ અબોહિ (આ)

એ અણુભિગમેણું અભિગમેણ વા પમાએણું રાગદોસપડિબદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિડ્ડયાએ તિગારવગરુયાએ ચઉક્કસાઓવગએણું પંચિંદિઓવસટ્ટેણું પડુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણું, ઇહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, પરિગ્ગહો ગહિઓ વા ગાહાવિઓ વા, ઘિપ્પંતો વા પરેહિં સમણુન્નાઓ, તં નિંદામિ ગરિહામિ, તિવિહં તિવિહેણું, મણેણું વાયાએ કાએણું, અઇઅં નિંદામિ પડુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ સવ્વં પરિગ્ગહં, જાવજ્જીવાએ અણિસ્સિઓહં નેવ સયં પરિગ્ગહં પરિગિણ્હિજ્જા, નેવન્નેહિં પરિગ્ગહં પરિગિણ્હાવિજ્જા, પરિગ્ગહં પરિગિણ્હંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણિજ્જા, તં જહા—

અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં અપ્પસક્ખિઅં, એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચક્ખાયપાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ પરિગ્ગહસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ આણુગામિએ પારગામિએ, સવ્વેસિં પાણાણું, સવ્વેસિં ભૂઆણું, સવ્વેસિં જીવાણું, સવ્વેસિં સત્તાણું, અદુક્ખણયાએ અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ અપરિઆવણયાએ અણુદ્દવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ

ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરામિ, પંચમે ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓ મિ સવ્વાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં (૫)

અહાવરે છટ્ઠે ભંતે! વએ રાઈભોઅણાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! રાઇભોઅણં પચ્ચક્ખામિ, સે અસણં વા પાણં વા ખાઈમં વા સાઈમં વા, નેવ સયં રાઇં ભુંજિજ્જા, નેવન્નેહિં રાઇં ભુંજાવિજ્જા, રાઇં ભુંજંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

સે રાઇભોઅણે ચઉવ્વિહે પન્નત્તે, તં જહા-દવ્વઓ, ખિત્તઓ, કાલઓ, ભાવઓ, દવ્વઓ ણં રાઇભોઅણે અસણે વા પાણે વા ખાઇમે વા સાઈમે વા, ખિત્તઓ ણં રાઇભોઅણે સમયખિત્તે, કાલઓ ણં રાઇભોઅણે દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણં રાઇભોઅણે તિત્તે વા કડુએ વા કસાએ વા અંબિલે વા મહુરે વા લવણે વા રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિઅસ્સ વિણયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપ્પભવસ્સ નવબંભચેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિયસ્સ કુક્ખિસંબલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહવ્વયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ

अविसंवाइअस्स संसारपारगामिअस्स निव्वाणगमणपज्जवसाणफलस्स.

पुव्विं अन्नाणयाए असवणयाए अबोहि(आ)ए अणभिगमेणं अभिगमेण वा पमाएणं रागदोसपडिबद्धयाए बालयाए मोहयाए मंदयाए किड्डयाए तिगारवगरुयाए चउक्कसाओवगएणं पंचिंदिओवसट्टेणं पडुप्पन्नभारिआए सायासुक्खमणुपालयंतेणं, इहं वा भवे, अन्नेसु वा भवग्गहणेसु, राइभोअणं भुत्तं वा, भुंजाविअं वा, भुंजंतं वा परेहिं समणुन्नायं, तं निंदामि गरिहामि, तिविहं तिविहेणं, मणेणं वायाए काएणं, अइयं, निंदामि, पडुप्पन्नं संवरेमि, अणागयं पच्चक्खामि सव्वं राइभोअणं, जावज्जीवाए अणिस्सिओ हं नेव सयं राइभोअणं भुंजिज्जा, नेवन्नेहिं, राइभोअणं भुंजाविज्जा, राइभोअणं भुंजंते वि अन्ने न समणुजाणिज्जा, तं जहा—

अरिहंतसक्खिअं सिद्धसक्खिअं साहुसक्खिअं देवसक्खिअं अप्पसक्खिअं, एवं भवइ भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे दिआ वा राओ वा एगओ वा परिसागओ वा, सुत्ते वा जागरमाणे वा, एस खलु राइभोअणस्स वेरमणे हिए सुहे खमे निस्सेसिए आणुगामिए पारगामिए सव्वेसिं पाणाणं, सव्वेसिं भूआणं, सव्वेसिं जीवाणं, सव्वेसिं सत्ताणं, अदुक्खणयाए असोअणयाए अजूरणयाए

અતિરંપણુયાએ અપીડણુયાએ અપરિઆવણુયાએ અણુદ્દવ-ણુયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદેસિએ પસત્થે તં દુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ ઉવ-સંપજ્જિત્તાણું વિહરામિ, છટ્ઠે ભંતે! વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સવ્વાઓ રાઈભોઅણાઓ વેરમણું (૬)

ઇચ્ચેઇઆઇં પંચમહવ્વયાઇં રાઇભોઅણુવેરમણછટ્ઠાઇં અત્તહિઅટ્ઠયાએ ઉવસંપજ્જિત્તાણું વિહરામિ.

અપ્પસત્થા ય જે જોગા, પરિણામા ય દારુણા; પાણાઇવાયસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઇક્કમે (૧) તિવ્વરાગા ય જા ભાસા, તિવ્વદોસા તહેવ ય; મુસાવાયસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઇક્કમે (૨) ઉગ્ગહં સિ અજાઇત્તા, અવિદિન્ને ય ઉગ્ગહે; અદિન્નાદાણસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઇક્કમે (૩) સદ્દા રુવા રસા ગંધા, ફાસાણું પવિયારણા; મેહુણસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઇક્કમે (૪) ઇચ્છા મુચ્છા ય ગેહી ય, કંખા લોભે ય દારુણે; પરિગ્ગહસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઇક્કમે (૫) અઇમત્તે અ આહારે, સૂરખિત્તંમિ સંકિએ; રાઇભોઅણસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઇક્કમે (૬) દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે; પઢમં વયમણુરક્ખે, વિરયામો પાણાઇવાયાઓ (૭) દંસણનાણચરિત્તે, અવિરા-હિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે; બીઅં વયમણુરક્ખે, વિરયામો મુસાવાયાઓ (૮) દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે; તઇઅં વયમણુરક્ખે, વિરયામો અદિન્નાદાણાઓ

(૯) દંસણનાણચરિત્તો, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે; ચઉત્થં વયમણુરક્ખે, વિરયામો મેહુણાઓ (૧૦) દંસણ-નાણચરિત્તો, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે; પંચમં વયમણુરક્ખે, વિરયામો પરિગ્ગહાઓ (૧૧) દંસણનાણ-ચરિત્તો, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે; છટ્ઠં વયમણુરક્ખે, વિરયામો રાઇભોઅણાઓ (૧૨) આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે; પઢમં વયમણુરક્ખે, વિરયામો પાણાઇવાયાઓ (૧૩) આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે; બીઅં વયમણુરક્ખે, વિરયામો મુસાવાયાઓ (૧૪) આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે; તઇઅં વયમણુરક્ખે, વિરયામો અદિન્નાદાણાઓ (૧૫) આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે; ચઉત્થં વયમણુરક્ખે, વિરયામો મેહુ-ણાઓ (૧૬) આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે; પંચમં વયમણુરક્ખે, વિરયામો પરિગ્ગહાઓ (૧૭) આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણ-ધમ્મે; છટ્ઠં વયમણુરક્ખે, વિરયામો રાઇભોઅણાઓ (૧૮) આલય વિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે; તિવિહેણ અપ્પમત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૧૯) સાવજ્જજોગમેગં, મિચ્છત્તં એગમેવ અન્નાણં; પરિવ-જ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૦) અણવ-જ્જજોગમેગં, સમ્મત્તં એગમેવ નાણં તુ; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૧) દો ચેવ રાગદોસે, દુન્નિ ય ઝાણાઇં અટ્ટરુદ્દાઇં, પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ

મહવ્વએ પંચ (૨૨) દુવિહં ચરિત્તધમ્મં, દુન્નિ ય આણાઇં ધમ્મસુક્કાઇં; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૩) કિણ્હા નીલા કાઊ, તિન્નિ ય લેસાઓ અપ્પસત્થાઓ; પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૪) તેઊ પમ્હા સુક્કા, તિન્નિ ય લેસાઓ સુપ્પસત્થાઓ; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૫) મણસા મણસચ્ચવિઊ, વાયાસચ્ચેણ કરણસચ્ચેણ; તિવિહેણ વિ સચ્ચવિઊ, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૬) ચત્તારિ ય દુહસિજ્જા, ચઉરો સન્ના તહા કસાયા ય; પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૭) ચત્તારિ ય સુહસિજ્જા, ચઉવ્વિહં સંવરં સમાહિં ચ; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૮) પંચેવ ય કામગુણે, પંચેવ ય અણ્હવે મહાદોસે; પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૨૯) પંચિંદિયસંવરણં, તહેવ પંચવિહમેવ સજ્ઝાયં; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૦) છજ્જીવનિકાયવહં, છપ્પિ ય ભાસાઓ અપ્પસત્થાઓ; પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૧) છવ્વિહમબ્ભિંતરયં, બજ્ઝં પિ ય છવ્વિહં તવોકમ્મં; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૨) સત્ત ય ભયઠાણાઇં, સત્તવિહં ચેવ નાણવિબ્ભંગં; પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૩) પિંડેસણ પાણેસણ, ઉગ્ગહસત્તિક્કયા મહજ્ઝયણા; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૪) અટ્ઠ ય મયઠાણાઇં અટ્ઠ ય કમ્માઇં તેસિ બંધં

ચ; પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૫) અટ્ઠ ચ પવયણમાયા, દિટ્ઠા અટ્ઠવિહનિટ્ઠિઅટ્ઠેહિં; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૬) નવપાવનિઆણાઇં, સંસારત્થા ય નવવિહા જીવા; પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પચ (૩૭) નવબંભચેરગુત્તો, દુનવવિહં બંભચેરપરિસુદ્ધં; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૮) ઉવઘાયં ચ દસવિહં, અસંવરં તહ ચ સંકિલેસં ચ; પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૩૯) સચ્ચસમાહિટ્ઠાણા, દસ ચેવ દસાઓ સમણધમ્મં ચ; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૪૦) આસાયણં ચ સવ્વં, તિગુણં ઇક્કારસં વિવજ્જંતો; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૪૧) એવં તિદંડવિરઓ, તિગરણસુદ્ધો તિસલ્લનીસલ્લો; તિવિહેણ પડિક્કંતો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ (૪૨)

ઇચ્ચેઇઅં મહવ્વયઉચ્ચારણં થિરત્તં સલ્લુદ્ધરણં ધિઇબલં વવસાઓ સાહણટ્ઠો પાવનિવારણં નિકાયણા ભાવવિસોહી પડાગાહરણં નિજ્જુહણારાહણા ગુણાણં સંવરજોગો પસત્થજ્ઝાણોવઉત્તયા જુત્તયા ય નાણે પરમટ્ઠો ઉત્તમટ્ઠો, એસ ખલુ તિત્થંકરેહિં રઇરાગદોસમહણેહિં દેસિઓપવયણસ્સ સારો છજ્જીવનિકાયસંજમં ઉવએસિઅં તેલુક્કસક્કયં ઠાણં અબ્ભુવગયા.

નમોત્થુ તે સિદ્ધ બુદ્ધ મુત્ત નિરય નિસ્સંગ માણમૂરણ ગુણરયણસાયરમણંતમપ્પમેઅ, નમોત્થુ તે મહઇ-

મહાવીરવદ્ધમાણસામિસ્સ, નમોત્થુ તે અરહંઓ, નમોત્થુ તે ભગવઓ ત્તિકટ્ટુ, એસા ખલુ મહવ્વયઉચ્ચારણા કયા, ઇચ્છામો સુત્તકિત્તણું કાઉં, નમો તેસિં ખમાસમણાણું જેહિં ઇમં વાઇઅં છવ્વિહમાવસ્સયં ભગવંતં તં જહા- સામાઇયં, ચઉવીસત્થઓ, વંદણયં, પડિક્કમણું, કાઉસ્સગ્ગો, પચ્ચક્ખાણું, સવ્વેહિં પિ એઅમ્મિ છવ્વિહે આવસ્સએ.

ભગવંતે સસુત્તે સઅત્થે સગંથે સન્નિજ્જુત્તિએ સસંગહણિએ જે ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પણ્ણત્તા વા પરૂવિઆ વા તે ભાવે સદ્દહામો પત્તિઆમો રોએમો ફાસેમો પાલેમો અણુપાલેમો, તે ભાવે સદ્દહંતેહિં પત્તિઅંતેહિં રોઅંતેહિ, ફાસંતેહિં પાલંતેહિં અણુપાલંતેહિં **અંતોપક્ખસ્સ** જં વાઈઅં પઢિઅં-પરિઅટ્ટિઅં પુચ્છિઅં અણુપેહિઅં અણુપાલિઅં તં દુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ મોક્ખયાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ ઉવસંપજ્જિત્તાણું વિહરામિ.

અંતોપક્ખસ્સ જં ન વાઇઅં, ન પઢિઅં, ન પરિઅટ્ટિઅં, ન પુચ્છિઅં, નાણુપેહિઅં, નાણુપાલિઅં, સને બલે, સતે વીરિએ, સંતે પુરિસક્કારપરક્કમે, તસ્સ આલોએમો પડિક્કમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉટ્ટેમો વિસોહેમો અકરણયાએ અબ્ભુટ્ઠેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં પડિવજ્જામો, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં (૧)

નમો તેસિં ખમાસમણાણું જેહિં ઇમં વાઈઅં અંગબાહિરં ઉક્કાલિઅં ભગવંતં તં જહા—(૧)દસવેઆ-

લિઅં (૨) કપ્પિઆકપ્પિઅં (૩) ચુલ્લકપ્પસુઅં (૪) મહાકપ્પસુઅં (૫) ઉવવાઇયં (૬) રાયપ્પસેણિઅં (૭) જીવાભિગમો (૮) પણ્ણવણા (૯) મહાપણ્ણવણા (૧૦) નંદી (૧૧) અણુઓગદારાઇં (૧૨) દેવિંદત્થઓ (૧૩) તંદુલવેઆલિઅં (૧૪) ચંદાવિજ્ઝયં (૧૫) પમાયપ્પમાયં (૧૬) પોરિસિમંડલં (૧૭) મંડલપ્પવેસો (૧૮) ગણિ-વિજ્જા (૧૯) વિજ્જાચરણવિણિચ્છઓ (૨૦) ઝાણવિભત્તી (૨૧) મરણ વિભત્તી (૨૨) આયવિસોહિ (૨૩) સંલેહ-ણાસુઅં (૨૪) વીયરાયસુઅં (૨૫) વિહારકપ્પો (૨૬) ચરણવિહી (૨૭) આઉરપચ્ચક્ખાણં (૨૮) મહાપચ્ચક્ખાણં, સવ્વેહિં પિ એઅમ્મિ અંગબાહિરે ઉક્કાલિએ ભગવંતે૦થી ઉપર પ્રમાણે (૨)

નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ઇમં વાઇઅં અંગબાહિરં કાલિઅં ભગવંતં, તં જહા—(૧) ઉત્તરજ્ઝ-યણાઇં (૨) દસાઓ (૩) કપ્પો (૪) વવહારો (૫) ઈસિભાસિઆઇં (૬) નિસીહં (૭) મહાનિસીહં (૮) જંબુદ્દીવપણ્ણત્તી (૯) ચંદપણ્ણત્તી (૧૦) સૂરપણ્ણત્તી (૧૧) દીવસાગરપણ્ણત્તી (૧૨) ખુડ્ડિયાવિમાણપવિભત્તી (૧૩) મહલ્લિઆવિમાણપવિભત્તી (૧૪) અંગચૂલિઆએ (૧૫) વગ્ગચૂલિઆએ (૧૬) વિવાહચૂલિઆએ (૧૭) અરુણોવવાએ (૧૮) વરુણોવવાએ (૧૯) ગરુલોવવાએ (૨૦) ધરણોવવાએ–વેસમણોવવાએ (૨૧) વેલંધરોવવાએ (૨૨) દેવિંદોવવાએ (૨૩) ઉટ્ઠાણસુએ (૨૪) સમુટ્ઠાણ-સુએ (૨૫) નાગપરિઆવલિઆણં (૨૬) નિરયાવલિઆણં

(૨૭) કપ્પિઆણં (૨૮) કપ્પવડિંસિયાણં (૨૯) પુપ્ફિયાણં (૩૦) પુપ્ફચૂલિયાણં (૩૧) વણ્હિયાણં–વણ્હિદસાણં (૩૨) આસિવીસભાવણાણં (૩૩) દિટ્ઠિવિસભાવણાણં (૩૪) ચારણસુમિણભાવણાણં (૩૫) મહાસુમિણભાવણાણં (૩૬) તેઅગ્ગિનિસગ્ગાણં, સવ્વેહિં પિ એઅમ્મિ અંગબાહિરે કાલિએ **ભગવ તે૦ થી ઉપર પ્રમાણે** (૩)

નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ઇમં વાઇઅં દુવાલસંગં ગણિપિડગં ભગવંતં, તં જહા—(૧) આયારો (૨) સૂઅગડો (૩) ઠાણં (૪) સમવાઓ (૫) વિવાહપણ્ણત્તી (૬) ણાયાધમ્મકહાઓ (૭) ઉવાસગદસાઓ (૮) અંતગડદસાઓ (૯) અણુત્તરોવવાઇયદસાઓ (૧૦) પણ્હાવાગરણં (૧૧) વિવાગસુઅં (૧૨) દિટ્ઠિવાઓ, સવ્વેહિં પિ એઅમ્મિ દુવાલસંગે ગણિપિડગે **ભગવ તે૦થી ઉપર પ્રમાણે** (૪)

નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ઇમં વાઇઅં દુવાલસંગં ગણિપિડગં ભગવંતં, તં જહા—સમ્મં કાએણં ફાસંતિ પાલંતિ પૂરંતિ સોહંતિ તીરંતિ કિટ્ટંતિ સમ્મં આણાએ આરાહંતિ, અહં ચ નારાહેમિ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં. પછી **સુઅદેવયા૦**ની સ્તુતિ બોલવી.

—: પાક્ષિકખામણા :—

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! પિઅં ચ મે, જં ભે હટ્ઠાણં, તુટ્ઠાણં, અપ્પાયંકાણં, અભગ્ગજોગાણં, સુસીલાણં, સુવ્વયાણં, સાયરિયઉવજ્ઝાયાણં, નાણેણં, દંસણેણં, ચરિત્તેણં, તવસા અપ્પાણં ભાવેમાણાણં, બહુસુભેણ ભે ! દિવસો પોસહો પક્ખો વઇક્કંતો અન્નો ય ભે ! કલ્લાણેણં

પજ્જુવટ્ઠિઓ, સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ (૧) ગુરુ-તુબ્ભેહિં સમં

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! પુવ્વિં ચેઈઆઈં વંદિત્તા, નમંસિત્તા, તુબ્ભણ્ડં પાયમૂલે વિહરમાણેણં, જે કેઈ બહુદેવસિયા સાહુણો દિટ્ઠા સમાણા વા, વસમાણા વા, ગામાણુગામં દૂઇજ્જમાણા વા, રાઇણિયા સંપુચ્છંતિ, ઓમરાઇણિયા વંદંતિ, અજ્જયા વંદંતિ, અજ્જિયાઓ વંદંતિ, સાવયા વંદંતિ, સાવિયાઓ વંદંતિ, અહંપિ નિસ્સલ્લો નિક્કસાઓ ત્તિકટ્ટુ, સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ (૨) ગુરુ-અહમવિ વંદાવેમિ ચેઇઆઈં

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! ઉવટ્ઠિઓહં, તુબ્ભણ્હં, સંતિઅં અહાકપ્પં વા, વત્થં વા, પડિગ્ગહં વા, કંબલં વા, પાયપુચ્છણં વા, (રયહરણં વા) અક્ખરં વા, પયં વા, ગાહં વા, સિલોગં વા, (સિલોગદ્ધં વા) અટ્ઠં વા, હેઉં વા, પસિણં વા, વાગરણં વા, તુબ્ભેહિં ચિઅત્તેણં દિન્નં, મએ અવિણએણ પડિચ્છિઅં, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં (૩) ગુરુ-આયરિયસંતિઅં

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! અહમપુવ્વાઈં કયાઇં ચ મે કિઈકમ્માઇં આયારમંતરે વિણયમંતરે સેહિઓ સેહાવિઓ સંગહિઓ ઉવગ્ગહિઓ સારિઓ વારિઓ ચોઇઓ પડિચોઇઓ ચિઅત્તા મે પડિચોયણા (અબ્ભુટ્ઠિઓહં) ઉવટ્ઠિઓહં તુબ્ભણ્હં તવતેયસિરીએ ઇમાઓ ચાઉરંતસંસારકંતારાઓ સાહટ્ટુ નિત્થરિસ્સામિ ત્તિકટ્ટુ સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ (૪) ગુરુ-નિત્થારગપારગા હોહ

-: સકલાऽર્હત્ સ્તોત્ર :-

સકલાऽર્હત્પ્રતિષ્ઠાન-મધિષ્ઠાનં શિવશ્રિયઃ; ભૂર્ભુવઃસ્વસ્ત્રયીશાન -માર્હન્ત્યં પ્રણિદધ્મહે (૧) નામાऽऽકૃતિદ્રવ્યભાવૈઃ, પુનતસ્ત્રિજગજ્જનમ ક્ષેત્રે કાલે ચ સર્વસ્મિ-ન્નર્હતઃ સમુપાસ્મહે (૨) આદિમં પૃથિવીનાથ-માऽऽદિમં નિષ્પરિગ્રહમ્; આદિમં તીર્થનાથં ચ, ઋષભ-સ્વામિનં સ્તુમઃ (૩) અર્હન્તમજિતં વિશ્વ-કમલાકરભાસ્કરમ્; અમ્લાનકેવલાऽऽદર્શ-સંક્રાન્તજગતં સ્તુવે (૪) વિશ્વભવ્યજનાऽऽરામ-કુલ્યા તુલ્યા જયન્તિ તાઃ; દેશનાસમયે વાચઃ, શ્રીસંભવજગત્પતેઃ (૫) અનેકાન્તમતામ્ભોધિ-સમુલ્લાસનચન્દ્રમાઃ; દદ્યાદમન્દમાનન્દં, ભગવાન-ભિનન્દનઃ (૬) દ્યુસત્કિરીટશાણાગ્રો-ત્તેજિતાઙ્ઘ્રિનખાવલિઃ; ભગવાન્ સુમતિસ્વામી, તનોત્વભિમતાનિ વઃ (૭) પદ્મપ્રભપ્રભોર્દેહ-ભાસઃ પુષ્ણન્તુ વઃ શ્રિયમ્; અન્તરઙ્ગારિમથને, કોપાટોપાદિવારુણાઃ (૮) શ્રીસુપાર્શ્વજિનેન્દ્રાય, મહેન્દ્રમહિતાંઘ્રયે; નમશ્ચતુર્વર્ણસંઘ-ગગનાભોગ-ભાસ્વતે (૯) ચન્દ્રપ્રભપ્રભોશ્ચન્દ્ર-મરીચિનિચયોજ્જ્વલા; મૂર્તિર્મૂર્ત-સિતધ્યાન-નિર્મિતેવ શ્રિયેऽસ્તુ વઃ (૧૦) કરામલકવદ્વિશ્વં, કલયન્ કેવલશ્રિયા; અચિન્ત્યમાહાત્મ્યનિધિઃ, સુવિધિર્બોધયેऽસ્તુ વઃ (૧૧) સત્ત્વાનાં પરમાનન્દ-કન્દોદ્ભેદનવામ્બુદઃ; સ્યાદ્વાદામૃતનિસ્યન્દી, શીતલઃ પાતુ વો જિનઃ (૧૨) ભવરોગાર્ત્તજન્તૂના-મગદંકારદર્શનઃ; નિઃશ્રેય-સશ્રીરમણઃ, શ્રેયાંસઃ શ્રેયસેऽસ્તુ વઃ (૧૩) વિશ્વોપકારકીભૂત-તીર્થકૃ-ત્કર્મનિર્મિતિઃ; સુરાસુરનરૈઃ પૂજ્યો, વાસુપૂજ્યઃ પુનાતુ વઃ (૧૪) વિમલસ્વામિનો વાચઃ કતકક્ષોદસોદરાઃ; જયન્તિ ત્રિજગચ્ચેતો-જલનૈર્મલ્યહેતવઃ (૧૫) સ્વયમ્ભૂરમણસ્પર્દ્ધિ-કરુણારસવારિણા; અનન્તજિદનન્તાં વઃ; પ્રયચ્છતુ સુખશ્રિયમ્ (૧૬) કલ્પદ્રુમસધર્માણ-મિષ્ટપ્રાપ્તૌ શરીરિણામ્; ચતુર્દ્ધા ધર્મદેષ્ટારં, ધર્મનાથમુપાસ્મહે (૧૭) સુધાસોદરવાગ્જ્યોત્સ્ના-નિર્મ્મલીકૃતદિઙ્મુખઃ; મૃગલક્ષ્મા તમઃશાન્ત્યૈ, શાન્તિનાથજિનોऽસ્તુ વઃ (૧૮) શ્રીકુન્થુનાથો ભગવાન્, સનાથોऽતિ-

શયર્દ્ધિભિઃ; સુરાસુરનૃનાથાના–મેકનાથોઽસ્તુ વઃ શ્રિયે (૧૯) અરનાથસ્તુ ભગવાં–શ્ચતુર્થારનભોરવિઃ; ચતુર્થપુરુષાર્થશ્રી–વિલાસં વિતનોતુ વઃ (૨૦) સુરાસુરનરાધીશ–મયૂરનવવારિદમ્; કર્મદ્રુન્મૂલને હસ્તિ–મલ્લં મલ્લિમભિષ્ટુમઃ (૨૧) જગન્મહામોહનિદ્રા–પ્રત્યૂષસમયોપમમ્; મુનિસુવ્રતનાથસ્ય, દેશનાવચનં સ્તુમઃ (૨૨) લુઠન્તો નમતા મૂર્ધ્નિ, નિર્મલીકારકારણમ્; વારિપ્લવા ઇવ નમેઃ, પાન્તુ પાદનખાંશવઃ (૨૩) યદુવંશસમુદ્રેન્દુઃ, કર્મ્મકક્ષહુતાશનઃ; અરિષ્ટનેમિર્ભગવાન્, ભૂયાદ્વોઽરિષ્ટનાશનઃ (૨૪) કમઠે ધરણેન્દ્રે ચ, સ્વોચિતં કર્મ કુર્વતિ પ્રભુસ્તુલ્યમનોવૃત્તિઃ, પાર્શ્વનાથઃ શ્રિયેઽસ્તુ વઃ (૨૫) શ્રીમતે વીરનાથાય, સનાથાયાદ્ભુતશ્રિયાઃ મહાનન્દસરોરાજ–મરાલાયાર્હતે નમઃ (૨૬) કૃતાપરાધેઽપિ જને, કૃપામન્થરતારયોઃ; ઇષદ્બાષ્પાર્દ્રયોર્ભદ્રં, શ્રીવીરજિનનેત્રયોઃ (૨૭) જયતિ વિજિતાન્યતેજાઃ, સુરાસુરાધીશસેવિતઃશ્રીમાન્; વિમલસ્ત્રાસવિરહિત-સ્ત્રિભુવનચૂડામણિર્ભગવાન્ (૨૮) વીરઃ સર્વસુરાસુરેન્દ્રમહિતો, વીરં બુધાઃ સંશ્રિતાઃ, વીરેણાભિહતઃ સ્વકર્મનિચયો, વીરાય નિત્યં નમઃ; વીરાત્તીર્થમિદં પ્રવૃત્તમતુલં, વીરસ્ય ઘોરં તપો, વીરે શ્રીધૃતિકીર્તિકાન્તિનિચયઃ, શ્રીવીર! ભદ્રં દિશ (૨૯) અવનિતલગતાનાં કૃત્રિમાકૃત્રિમાનાં, વરભવનગતાનાં દિવ્યવૈમાનિકાનામ્ ઇહ મનુજકૃતાનાં દેવરાજાર્ચિતાનાં, જિનવરભવનાનાં ભાવતોઽહં નમામિ (૩૦) સર્વેષાં વેધસામાદ્ય–માદિમં પરમેષ્ઠિનામ્; દેવાધિદેવં સર્વજ્ઞં; શ્રીવીરં પ્રણિદધ્મહે (૩૧) દેવોઽનેકભવાર્જિતોર્જિતમહા પાપપ્રદીપાનલો, દેવઃ સિદ્ધિવધૂવિશાલહૃદયા–લઙ્કારહારોપમઃ; દેવોઽષ્ટાદશદોષસિન્ધુરઘટા–નિર્ભેદપંચાનનો, ભવ્યાનાં વિદધાતુ વાંછિતફલં-શ્રીવીતરાગો જિનઃ (૩૨) ખ્યાતોઽષ્ટાપદપર્વતો ગજપદઃસમ્મેતશૈલાભિધઃ શ્રીમાન્ રૈવતકઃ પ્રસિદ્ધમહિમા શત્રુંજયો મણ્ડપઃ; વૈભારઃ કનકાચલોઽર્બુદગિરિઃ શ્રીચિત્રકૂટાદય–સ્તત્ર શ્રીઋષભાદયો જિનવરાઃ કુર્વન્તુ વો મંગલમ્ (૩૩)

-: સ્નાતસ્યા સ્તુતિ :-

સ્નાતસ્યાપ્રતિમસ્ય મેરુશિખરે શચ્યા વિભોઃ શૈશવે, રૂપાલોકનવિસ્મયાહૃતરસ-ભ્રાન્ત્યા ભ્રમચ્ચક્ષુષા; ઉન્મૃષ્ટં નયનપ્રભાધવલિતં ક્ષીરોદકાશંકયા, વક્ત્રં યસ્ય પુનઃ પુનઃ સ જયતિ શ્રીવર્દ્ધમાનો જિનઃ (૧) હંસાંસાહતપદ્મરેણુકપિશ – ક્ષીરાર્ણવામ્ભોભૃતૈઃ, કુમ્ભૈરપ્સરસાં પયોધરભરપ્રસ્પર્દ્ધિભિઃ કાંચનૈઃ; યેષાં મન્દરરત્નશૈલશિખરે જન્માભિષેકઃ કૃતઃ, સર્વૈઃ સર્વસુરાસુરેશ્વરગણૈ-સ્તેષાં નતોઽહં ક્રમાન્ (૨) અર્હદ્વક્ત્રપ્રસૂતં ગણધરરચિતં દ્વાદશાંગં વિશાલં, ચિત્રં બહ્વર્થયુક્તં મુનિગણવૃષભૈર્ધારિતં બુદ્ધિમદ્ભિઃ; મોક્ષાગ્રદ્વારભૂતં વ્રતચરણફલં જ્ઞેયભાવપ્રદીપં, ભક્ત્યા નિત્યં પ્રપદ્યે શ્રુતમહમખિલં સર્વલોકૈકસારમ્ (૩) નિષ્પંકવ્યોમનીલદ્યુતિમલસદૃશં બાલચન્દ્રાભદંષ્ટ્રં, મત્તં ઘણ્ટારવેણ પ્રસૃતમદજલં પૂરયન્તં સમન્તાત્; આરુઢો દિવ્યનાગં વિચરતિ ગગને કામદઃ કામરૂપી, યક્ષઃ સર્વાનુભૂતિર્દિશતુ મમ સદા સર્વકાર્યેષુ સિદ્ધિમ્ (૪)

-: ભવનદેવતાની સ્તુતિ :-

ભુવણદેવયાએ કરેમિ કાઉ૦અન્ન૦

જ્ઞાનાદિગુણયુતાનાં, નિત્યં સ્વાધ્યાય સંયમરતાનામ્; વિદધાતુ ભુવનદેવી, શિવં સદા સર્વસાધૂનામ્ (૧)

-: ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ :-

ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઉ૦અન્ન૦

યસ્યાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય, સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયાઃ; સા ક્ષેત્રદેવતા નિત્યં, ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની (૧)

-: સૂત્ર બોલવામાં ફેરફાર :-

પુરૂષો બોલે	સ્ત્રીઓ બોલે
(૧) નમોર્હત્૦	ન બોલે
(૨) નમોસ્તુ૦	સંસાર દાવા૦ ૩ ગાથા
(૩) વિશાલ૦	,,
(૪) પક્ખિ-સૂત્રના અંતે વિના સુઅદેવયા૦	કમલદલ૦
(૫) જિસેખિત્તે૦	યસ્યાઃ ક્ષેત્રં૦

-: કમલદલ સ્તુતિ :-

સુઅદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં-અન્નત્થ૦

કમલદલવિપુલનયના, કમલમુખી કમલગર્ભસમગૌરી;
કમલે સ્થિતા ભગવતી, દદાતુ શ્રુતદેવતા સિદ્ધિમ્ (૧)

-: પંચાચાર (ના અતિચાર) નું સૂત્ર :-

નાણંમિ દંસણંમિ અ, ચરણંમિ તવંમિ તહ ય વીરિયંમિ; આયરણં આયારો, ઈઅ એસો પંચહા ભણિઓ (૧) કાલે વિણએ બહુમાણે, ઉવહાણે તહ અનિણ્હવણે; વંજણઅત્થતદુભએ, અટ્ઠવિહો નાણમાયારો (૨) નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢ-દિટ્ઠિઅ; ઉવવૂહથિરીકરણે, વચ્છલ્લપભાવણે અટ્ઠ (૩) પણિહાણ-જોગજુત્તો, પંચહિં સમિઈહિં તીહિં ગુત્તીહિં; એસ ચરિત્તાયારો, અટ્ઠવિહો હોઈ નાયવ્વો (૪) બારસવિહંમિ વિ તવે, સબ્ભિંતર-બાહિરે કુસલદિટ્ઠે, અગિલાઇ અણાજીવી, નાયવ્વો સો તવાયારો (૫) અણસણમૂણોઅરિયા, વિત્તિસંખેવણં રસચ્ચાઓ; કાયકિલેસો સંલીણયા, ય બજ્ઝો તવો હોઈ (૬) પાયચ્છિત્તં વિણઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્ઝાઓ; ઝાણં ઉસ્સગ્ગો વિ અ, અબ્ભિંતરઓ તવો હોઈ (૭) અણિગૂહિઅબલવીરિયો, પરક્કમઈ જો જહુત્તમાઉત્તો; જુંજઈ અ જહાથામં, નાયવ્વો વીરિયાયારો (૮)



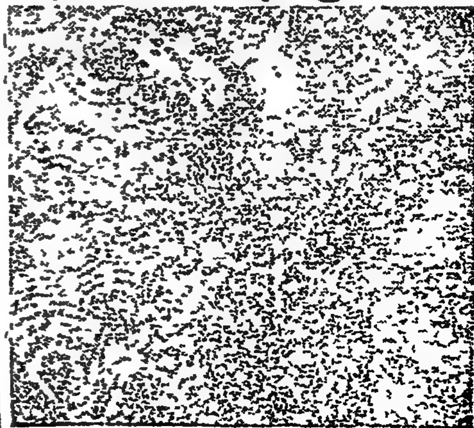
પાણીના એક ટીપામાં રહેલ ૩૬૪૫૦ હાલતા–ચાલતા જીવોનું બાજુમાં રહેલ આ ચિત્ર " સિન્ધ-પદાર્થ વિજ્ઞાન" નામના પુસ્તકમાં પ્રકાશિત થયેલ છે.

પરંતુ પાણીમાં રહેલા પાણીના જીવો તો દૃષ્ટિથી પણ અગોચર છે તેથી વિશિષ્ટજ્ઞાન વિના દેખાય નહિ.

એક ઇંચના દશલાખમા ભાગ જેટલું બાજુમાં રહેલું આ "એટમ–અણુ"નું ચિત્ર છે.

તેને સાડીસત્તાવીસ લાખ-ઘણું મોટું કર્યું ત્યારે દષ્ટિગોચર થયુ, અને ફોટો આવી શકયો.

સૂક્ષ્મતાનો પ્રત્યક્ષ પુરાવો.



સિધ્ધ...
સિધ્ધશિલા
૫ અનુત્તર
૩ ગ્રૈવેયક
૩ ગ્રૈવેયક
૩ ગ્રૈવેયક
ત્રસનાડી
૧૧ ૧૨
૯ ૧૦
૮
૭
૬
૩
૧ ૨ ૪ ૫
૫
૩ ૪
૨
૧ ૨
૧
> કિ૦
> ૯ લોકાંતિક
> કિ૦
> કિલ્બિષિક
ત્રસનાડી
> ચરસ્થિર જ્યોતિષ્ક
> દ્વીપ સમુદ્રો
રત્નપ્રભા પૃથ્વીનું દળ
↓
૧૮૦૦૦૦ યોજન
→ ખાલી ૧૦ યો૦
૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ આઠ વાણવ્યંતર-નિકાય
→ ખાલી ૧૦ યો૦
૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ આઠ વ્યંતરનિકાય
→ ખાલી ૧૦૦ યો૦
→ ખાલી ૧૧૫૮૩ $\frac{1}{3}$ યો૦
→ દરેક પતર ૩૦૦૦ યો૦
૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦
૧૦ ભવનપતિ નિકાય
→ ખાલી
→ ખાલી ૧૦૦૦ યો૦
૧૮૦૦૦૦ ...... યોજન
ઘનોદધિ
ઘનવાત
તનવાત
આકાશ
૭ નરક ભૂમિઓ
૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭
૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭
લોક બહાર ચોતરફ અનંત અલોક
તિર્યગ્લોક
૧૪ ૧૩ ૧૨ ૧૧ ૧૦ ૯ ૮ ૭ ૬ ૫ ૪ ૩ ૨ ૧

વિભાગ–૩

દ્વીપ અને સમુદ્રો

૧–જંબૂદ્વીપ
લવણસમુદ્ર
૨–ધાતકીખંડ
કાલોદધિસમુદ્ર
૩–પુષ્કરદ્વીપ
પુષ્કરસમુદ્ર
૪–વારૂણીવરદ્વીપ
(અહિંથી દ્વીપના નામનાજ સમુદ્રો આંતરે આંતરે જાણી લેવા)
૫–ક્ષીરવર
૬–ઘૃતવર
૭–ઇક્ષુવર
૮–નંદીશ્વર
૯–અરૂણ
૧૦–અરૂણવર
૧૧–અરૂણવરાવભાસ
૧૨–અરૂણોપપાત
૧૩–અરૂણોપપાતવર
૧૪–અરૂણોપપાત વરાવભાસ
૧૫–કુંડલ
૧૬–કુંડલવર
૧૭–કુંડલવરાવભાસ
૧૮–શંખ
૧૯–શંખવર
૨૦–શંખવરાવભાસ
૨૧–રૂચક
૨૨–રૂચકવર
૨૩–રૂચકવરાભાસ
(બીજા અસંખ્યતા દ્વીપ અને સમુદ્રો)
(છેલ્લા પાંચ)
દેવ–દ્વીપ–સમુદ્ર
નાગ–" – "
યક્ષ–" – "
ભૂત–" – "
સ્વયંભૂરમણદ્વીપ
સ્વયંભૂરમણસમુદ્ર

સમુદ્રનું પાણી

લવણ નું ખારૂં
કાલોદધિ ,, જળ જેવું
પુષ્કર ,, ,,
વારૂણીવર ,, દારૂ જેવું
ક્ષીરવર ,, દુધ જેવું
ઘૃતવર ,, ઘી જેવું
બાકીના ,, શેરડી જેવું
સ્વયંભૂરમણ ,, જળજેવું

જીવવિચાર

ભુવણપઇવં, વીરં, નમિઊણ ભણામિ અબુહબોહત્થં; જીવસરૂવં કિંચિ વિ, જહ ભણિયં પુવ્વસૂરીહિં (૧) જીવા મુત્તા સંસારિણો ય, તસ થાવરા ય સંસારી, પુઢવી જલ જલણ વાઊ, વણસ્સઇ થાવરા નેયા (૨) ફલિહમણિરયણવિદ્દુમ, હિંગુલ હરિ-યાલ મણસિલરસિંદા; કણગાઇ ધાઊ સેઢી, વન્નિય અરણેટ્ટય પલેવા. (૩) અબ્ભય તૂરી ઊસં, મટ્ટી-પાહાણ-જાઇઓ ણેગા; સોવીરંજણ લુણાઇ, પુઢવીભેઆઇ ઇચ્ચાઇ. (૪) ભોમંતરિક્ખ-મુદગં, ઓસા હિમ કરગ હરિતણુ મહિઆ; હુંતિ ઘણોદહિમાઇ, ભેયાણેગા ય આઉસ્સ (૫) ઇંગાલ જાલ મુમ્મુર, ઉક્કાસણિ કણગ વિજ્જુમાઇઆ; અગણિજિયાણં ભેયા, નાયવ્વા નિઉણ-બુદ્ધિએ (૬) ઉબ્ભામગ ઉક્કલિયા, મંડલી મહ સુદ્ધ ગુંજવાયા ય; ઘણ-તણુવાયાઇઆ, ભેયા ખલુ વાઉકાયસ્સ (૭) સાહારણ પત્તેઆ, વણસ્સઇજીવા દુહા સુએ ભણિયા; જેસિમણંતાણં તણુ, એગા સાહારણા તે ઉ (૮) કંદા અંકુર કિસલય, પણગા સેવાલ ભૂમિફોડા ય; અલ્લયતિય ગજ્જર મોત્થ, વત્થુલા થેગ પલ્લંકા (૯) કોમલફલં ચ સવ્વં, ગૂઢસિરાઇં સિણાઇ-પત્તાઇં; થોહરિ કુંઆરિ ગુગ્ગુલી, ગલોય પમુહાઇ છિન્નરુહા (૧૦) ઇચ્ચાઇણો અણેગે; હવંતિ ભેયા અણંતકાયાણં; તેસિં પરિજાણણત્થં, લક્-ખણમેઅં સુએ ભણિયં (૧૧) ગૂઢસિર-સંધિ-પવ્વં, સમભંગ-મહિરુગં ચ છિન્નરુહં; સાહારણં સરીરં, તવ્વિવરિઅં ચ પત્તેયં (૧૨) એગસરીરે એગો; જીવો જેસિં તુ તે ય પત્તેયા; ફલ ફૂલ છલ્લિ કટ્ઠા, મૂલગ પત્તાણિ બીયાણિ (૧૩) પત્તેયતરું મુત્તું, પંચ

વિ પુઢવાઇણો સયલલોએ; સુહુમા હવંતિ નિયમા, અંતમુહુ-
ત્તાઊ અદ્દિસ્સા (૧૪) સંખ કવડ્ડય ગંડુલ, જલોય ચંદણગ અલસ
લહગાઇ; મેહુરિ કિમિ પૂઅરગા, બેઇંદિય માઇવાહાઈ (૧૫)
ગોમી મંકુણ જૂઆ, પિપીલિ ઉદ્દેહિયા ય મક્કોડા ઇલ્લિય ઘયમિ-
લ્લીઓ, સાવય ગોકીડ જાઇઓ (૧૬) ગદ્દહય ચોરકીડા, ગોમય-
કીડાય ધન્નકીડા ય; કુંથુ ગોવાલિય ઇલ્લીયા, તેઇંદિય ઇંદગોવાઈ
(૧૭) ચઉરિંદિયા ય વિચ્છૂ, ઢિંકુણ ભમરા ય ભમરિયા તિડ્ડા;
મચ્છિય ડંસા મસગા, કંસારિ કવિલડોલાઈ (૧૮) પંચિંદિયા ય
ચઉહા, નારય તિરિયા મણુસ્સ દેવા ય; નેરઇયા સત્તવિહા,
નાયવ્વા પુઢવી ભેએણં (૧૯) જલયર થલયર ખયરા, તિવિહા
પંચિંદિયા તિરિક્ખા ય; સુસુમાર મચ્છ કચ્છવ, ગાહા મગરા
ય જલચારી (૨૦) ચઉપય ઉરપરિસપ્પા, ભુયપરિસપ્પા
ય થલયરા તિવિહા; ગો સપ્પ નઉલપમુહા, બોધવ્વા તે
સમાસેણં (૨૧) ખયરા રોમયપક્ખી, ચમ્મયપક્ખી ય પાયડા
ચેવ; નરલોગાઓ બાહિં, સમુગ્ગપક્ખી વિયયપક્ખી (૨૨)
સવ્વે જલ–થલ–ખયરા, સમુચ્છિમા ગબ્ભયા દુહા હુંતિ;
કમ્મા–કમ્મગભૂમિ, અંતર–દીવા મણુસ્સા ય (૨૩) દસહા
ભવણાહિવઇ, અટ્ઠવિહા વાણમંતરા હુંતિ; જોઇસિયા
પંચવિહા, દુવિહા વેમાણિયાદેવા (૨૪) સિદ્ધા પનરસભેયા,
તિત્થા-તિત્થાઈ સિદ્ધભેએણં; એએ સંખેવેણં, જીવવિગપ્પા
સમક્ખાયા (૨૫) એએસિં જીવાણં, સરીરમાઉ ઠિઈ
સકાયંમિ; પાણાજોણિપમાણં, જેસિં જં અત્થિ તં ભણિમો
(૨૬) અંગુલઅસંખભાગો, સરીરમેગિંદિયાણ સવ્વેસિં;
જોયણ સહસ્સમહિયં, નવરં પત્તેયરુક્ખાણં (૨૭) બાર-

સજોયણુ તિન્નેવ, ગાઉઆ જોયણું ચ અણુક્કમસો; બેઇંદિય તેઇંદિય,ચઉરિંદિય દેહમુચ્ચત્તં (૨૮) ધણુસયપંચપમાણુા,નેરઇયા સત્તમાઇ પુઢવીએ; તત્તો અદ્ધદ્ધુણા, નેયા રયણપ્પહા જાવ (૨૯) જોયણુ સહસ્સમાણુા, મચ્છા ઉરગા ય ગબ્ભયા હુંતિ; ધણુહપુહુત્તં પક્ખીસુ, ભુયચારી ગાઉઅપુહુત્તં (૩૦) ખયરા ધણુહપુહુત્તં, ભુયગા ઉરગા ય જોયણુપુહુત્તં, ગાઉઅપુહુત્તમિત્તા, સમુચ્છિમા ચઉપ્પયા ભણિયા (૩૧) છચ્ચેવ ગાઉઆઇં, ચઉપ્પયાં ગબ્ભયા મુણેયવ્વા, કોસતિગં ચ મણુસ્સા, ઉક્કોસસરીરમાણેણું (૩૨) ઇસાણુ તસુરાણું, રયણીઓ સત્ત હુંતિ ઉચ્ચત્તં, દુગ દુગ દુગ ચઉગેવિજ્જણુત્તરે ઇક્કિક્કપરિહાણી (૩૩) બાવીસા પુઢવીએ, સત્તય આઉસ્સ તિન્નિ વાઉસ્સ; વાસસહસ્સા દસ તરુગણાણુ તેઉ તિરત્તાઉ (૩૪) વાસાણિ બારસાઉ, બેઇંદિયાણું તેઇંદિયાણું તુ; અઉણાપન્નદિણાઇં, ચઉરિંદીણું તુ છમ્માસા (૩૫) સુરનેરઇયાણુ ઠિઈ, ઉક્કોસા સાગરાણિ તિત્તીસં; ચઉપયતિરિય મણુસ્સા, તિન્નિ ય પલિઓવમા હુંતિ (૩૬) જલયર ઉર ભુયગાણું, પરમાઉ હોઈ પુવ્વ કોડીઓ; પક્ખીણું પુણુ ભણિઓ,અસંખભાગો ય પલિયસ્સ (૩૭) સવ્વે સુહુમા સાહારણા ય, સમુચ્છિમા મણુસ્સા ય; ઉક્કોસ જહન્નેણું, અંતમુહુત્તં ચિય જિયંત્તિ (૩૮) ઓગાહણાઉ-માણું, એવં સંખેવઓ સમક્ખાયં; જે પુણઇત્થ વિસેસા, વિસેસસુત્તાઉ તે નેયા (૩૯) એગિંદિયા ય સવ્વે, અસંખ-ઉસ્સપ્પિણી સકાયંમિ; ઉવવજ્જંતિ ચયંતિ ય અણંતકાયા અણંતાઓ (૪૦) સંખિજ્જ સમા વિગલા, સત્તટ્ઠભવા પણિંદિતિરિમણુઆ, ઉવવજ્જંતિ સકાએ, નારય દેવાય નો ચેવ (૪૧) દસહા જિયાણુ

પાણા, ઇંદિય ઊસાસ આઉ બલરૂઆ; એગિંદિએસુ, ચઉરો, વિગલેસુ છ સત્ત અટ્ઠેવ (૪૨) અસંન્નિ સન્નિ પંચિંદિએસુ, નવ દસ કમેણ બોધવ્વા; તેહિં સહ વિપ્પઓગો, જીવાણં ભન્નએ મરણં (૪૩) એવં અણોરપારે, સંસારે સાયરંમિ ભીમંમિ; પત્તો અણંતખુત્તો; જીવેહિં અપત્ત ધમ્મેહિં (૪૪) તહ ચઉરાસીલક્ખા, સંખા જોણીણ હોઇ જીવાણં; પુઢવાઈણં ચઉણ્હં, પત્તેયં સત્ત સત્તેવ (૪૫) દસ પત્તેયતરુણં, ચઉદસલક્ખા હવંતિ ઇયરેસુ; વિગલિંદિએસુ દો દો, ચઉરો પંચેંદિતિરિયાણં (૪૬) ચઉરો ચઉરો નારય, સુરેસુ મણુઆણ ચઉદસ હવંતિ; સંપિંડિયા ય સવ્વે, ચુલસીલક્ખા ઉ જોણીણં (૪૭) સિદ્ધાણં નત્થિ દેહો, ન આઉ કમ્મં ન પાણ જોણીઓ; સાઇ અણંતા તેસિં, ઠિઈ જિણિંદાગમે ભણિઆ (૪૮) કાલે અણાઇનિહણે, જોણિગહણંમિ ભીસણે ઇત્થ; ભમિયા ભમિહિંતિ ચિરં, જીવા જિણવયણ મલહંતા (૪૯) તા સંપઇ સંપત્તે, મણુઅત્તે દુલ્લહે વિ સમ્મત્તે; સિરિસંતિસૂરિ સિટ્ઠે, કરેહ ભો ઉજ્જમં ધમ્મે (૫૦) એસો જીવવિયારો, સંખેવરુઇણ જાણણા હેઊ સંખિત્તો ઉદ્ધરિઓ, રુદ્દાઓ સુયસમુદ્દાઓ (૫૧)

નવતત્ત્વ

જીવા-જીવા પુણ્ણં, પાવા-સવ સંવરો ય નિજ્જરણા; બંધો મુક્ખો ય તહા, નવતત્તા હુંતિ નાયવ્વા (૧) ચઉદસ ચઉદસ બાયાલીસા, બાસી ય હુંતિ બાયાલા; સત્તાવન્નં બારસ, ચઉ નવભેયા કમેણેસિં (૨) એગવિહ દુવિહ તિવિહા, ચઉવ્વિહા પંચ છવ્વિહા જીવા; ચેયણ તસ ઇયરેહિં, વેય-ગઇ-કરણ-

કાએહિં (૩) એગિંદિય સુહુમિયરા, સન્નિયર પણિંદિયા ય સબિતિ ચઉ; અપજ્જત્તા પજ્જત્તા, કમેણ ચઉદસજિયટ્ઠાણા (૪) નાણં ચ દંસણં ચેવ, ચરિત્તં ચ તવો તહા; વીરિયં ઉવઓગો ય, એઅં જીવસ્સ લક્ખણં (૫) આહાર સરીરિંદિય, પજ્જત્તી આણુપાણ ભાસ મણે; ચઉ પંચ પંચછપ્પિય, ઇગ-વિગલા-સન્નિસન્નીણં (૬) પણિંદિઅત્તિ બલૂસા, સાઉ દસપાણ ચઉ છ સગ અટ્ઠ; ઇગ-દુ-તિ-ચઉરિંદીણં, અસન્નિ-સન્નીણ નવ દસય (૭) ધમ્માઽધમ્મા-ગાસા, તિય તિય ભેયા તહેવ અદ્ધા ય; ખંધા દેસ પએસા, પરમાણુ અજીવ ચઉદસહા (૮) ધમ્માઽધમ્મા-પુગ્ગલ, નહ કાલો પંચ હુંતિ અજજીવા; ચલણસહાવો ધમ્મો, થિરસંઠાણો અહમ્મો ય (૯) અવગાહો આગાસં, પુગ્ગલ-જીવાણ પુગ્ગલા ચઉહા; ખંધા દેસ પએસા, પરમાણુ ચેવ નાયવ્વા (૧૦) સદ્દંધયાર ઉજ્જોઅ, પભા છાયાતવેહિ અ; વન્ન ગંધ રસા ફાસા, પુગ્ગલાણં તુ લક્ખણં (૧૧) એગા કોડિ સતસટ્ઠિ, લક્ખા સત્તહુત્તરી સહસ્સા ય; દો ય સયા સોલહિઆ, આવલિઆ ઇગ મુહુત્તમ્મિ (૧૨) સમયાવલિ મુહુત્તા, દીહા પક્ખાય માસ વારિસા ય; ભણિઓ પલિઆ સાગર, ઉસ્સપ્પિણિ-સપ્પિણી કાલો (૧૩) પરિણામિ જીવ મુત્તં, સપએસા એગ ખિત્ત કિરિઆ ય; ણિચ્ચં કારણ કત્તા, સવ્વગય ઇયર અપ્પવેસે (૧૪) સા ઉચ્ચગોઅ મણુદુગ, સુરદુગપંચિંદિજાઇ પણદેહા, આઇતિતણુવંગા, આઇમ-સંઘ-યણ-સંઠાણા (૧૫) વન્ન-ચઉક્કા-ગુરુલહુ, પરઘા ઉસાસ આય-વુજ્જોઅં, સુભખગઇ નિમિણ તસદસ, સુર-નર-તિરિઆઉ તિત્થયરં (૧૬) તસ

બાયર પજ્જત્તં, પત્તેઅં થિરં સુભં ચ સુભંગ ચે; સુસ્સર આઇજ્જ જસં, તસાઇદસગં ઇમં હોઇ (૧૭) નાણું તરાયદસગં, નવ બીએ નીઅ સાય નિચ્છત્ત; થાવરદસ નિરયતિગં, કસાયપણવીસ તિરિયદુગં (૧૮) ઇગબિતિ ચઉ જાઈ ઓ, કુખગઈ ઉવઘાય હુંતિ પાવસ્સ; અપસત્થં વન્નચઉ, અપઢમસંઘયણ–સંઠાણા (૧૯) થાવર સુહુમ અપજ્જં, સાહારણ-મથિર મસુભ-દુભગાણિ; દુસ્સર–ણાઇજ્જ–જસં, થાવરદસગં વિવ જ્જત્થં (૨૦) ઇંદિઅકસાય અવ્વય, જોગા પંચ ચઉ પંચ તિન્નિ કમા; કિરિઆઓ પણવીસં, ઇમા ઉ તાઓ અણુક્કમસો (૨૧) કાઇઅ અહિગરણિઆ, પાઉસિયા પારિતાવણીકિરિયા; પાણાઇવાયારંભિય, પરિગ્ગહિયા માયવત્તીઅ (૨૨) મિચ્છાદંસણવત્તી, અપચ્ચક્ખાણાય-દિટ્ઠિપુટ્ઠિઅ; પાડુચ્ચિઅસામંતો, વણીઅનેસત્થિ સાહત્થી (૨૩) આણવણિ વિઆરણિઆ, અણભોગા અણવકંખપચ્ચ-ઈઆ; અન્ના પઓગ સમુદાણ, પિજ્જદોસેરિયાવહિઆ (૨૪) સમિઇ ગુત્તી પરિસહ, જઇધમ્મો ભાવણા ચરિત્તાણિ; પણ તિ દુવીસ દસ બાર. પંચભેએહિં સગવન્ના (૨૫) ઇરિયા-ભાસેસણા–દાણે, ઉચ્ચારે સમિઈસુઅ; મણગુત્તી વતગુત્તી, કાય-ગુત્તી તહેવ ય (૨૬) ખુહા પિવાસા સી ઉણ્હં દંસા ચેલા–રઈ–ત્થિઓ; ચરિઆ નિસીહિયા સિજ્જા, અક્કોસ વહજાયણા (૨૭) અલાભ રોગ તણફાસા, મલ સક્કારપરિસહા; પન્ના અન્નાણ સમ્મત્તં, ઇઅ બાવીસપરિસહા (૨૮) ખંતી મદ્દવ અજ્જવ, મુત્તી તવ સંજમે અ બોધવ્વે; સચ્ચં સોઅં આકિંચણ ચ, બંભં ચ જઈ ધમ્મો (૨૯) પઢમ–મણિચ્ચ–મસરણં,

સિદ્ધા, અતિત્થસિદ્ધા ય મરુદેવી (૫૬) ગિહિલિંગ સિદ્ધ ભરહો, વક્કલચીરીય અન્નલિંગમ્મિ; સાહૂ સલિંગસિદ્ધા, થીસિદ્ધા ચ ચંદણાપમુહા (૫૭) પુંસિદ્ધા ગોયમાઈ, ગાંગેય-પમુહ નપુંસયા સિદ્ધા; પત્તેય સયબુદ્ધા, ભણિયા કરકંડુ કવિલાઈ (૫૮) તહ બુદ્ધબોહિ ગુરુબોહિયાય ઇગસમય એગસિદ્ધાય ઇગસમએ વિ અણેગા, સિદ્ધા તે ણેગ સિદ્ધા ય (૫૯) જઇઆઇ હોઇ પુચ્છા, જિણાણ મગ્ગંમિ ઉત્તરં તઇયા; ઇક્કસ્સ નિગોયસ્સ, અણંત-ભાગોય સિદ્ધિગઓ (૬૦)

દંડક

નમિઉં ચઉવીસજિણે, તસ્સુત્ત-વિયાર-લેસ દેસણઓ; દંડગપએહિં તે ચ્ચિય, થોસામિ સુણેહ ભો ભવ્વા ! (૧) નેરઈઆ અસુરાઈ, પુઢવાઇ-બેઇંદિયાદઓ ચેવ, ગબ્ભય-તિરિય-મણુસ્સા, વંતર જોઇસિય વેમાણી (૨) સંખિત્તયરી ઉ ઇમા, સરીર-મોગાહણા ય સંઘયણા; સન્ના સંઠાણ કસાય, લેસિં-દિય દુસમુગ્ઘાયા (૩) દિટ્ઠી દંસણ નાણે, જોગુ-વઓગો-વવાય ચવણ ઠિઈ; પજ્જત્તિ કિમાહારે, સન્ની ગઈ આગઇ વેએ (૪) ચઉ ગબ્ભ તિરિય વાઉસુ, મણુઆણં પંચ સેસ તિસરીરા; થાવરચઉગે દુહઓ, અંગુલઅસંખભાગતણુ (૫) સવ્વેસિંપિ જહન્ના, સાહાવિય અંગુલસ્સ અસંખંસો; ઉક્કોસ પણસયધણું, નેરઇયા સત્તહત્થ સુરા (૬) ગબ્ભતિરિ સહસજોયણ, વણસ્સઈ અહિયજોયણસહસ્સં; નર તેઇંદિ તિગાઊ, બેઇંદિય જોયણે બાર (૭) જોયણ-મેગં ચઉરિંદિ, દેહ-મુચ્ચત્તણં સુએ ભણિઅં; વેઉવ્વિય-દેહં પુણ, અંગુલ-

સંખંસ–માંરંભે (૮) દેવ નર અહિયલક્ખં, તિરિયાણં નવ ય જોયણ સયાઇં; દુગુણં તુ નારયાણં, ભણિયં વેઉવ્વિય-સરીરં (૯) અંતમુહુત્તં નિરએ, મુહુત્તચત્તારિ તિરિય-મણુએસુ; દેવેસુ અદ્ધમાસો, ઉક્કોસવિઉવ્વણાકાલો (૧૦) થાવરસુર–નેરઇઆ, અસ્સંઘયણા ય વિગલ છેવટ્ઠા; સંઘ-યણછગ્ગં ગબ્ભય, નર–તિરિએસુ વિ મુણેયવ્વં (૧૧) સવ્વેસિં ચઉ દહ વા સન્ના સવ્વે સુરા ય ચઉરંસા; નર તિરિય છ સંઠાણા, હુંડા વિગલિંદિ નેરઇયા (૧૨) નાણા-વિહ ધય સૂઇ, બુબ્બુય વણ વાઉ તેઉ અપકાયા; પુઢવી મસૂર ચ દાકારા–સંઠાણઓ ભણિયા (૧૩) સવ્વે વિ ચઉ કસાયા, લેસ છગ્ગં ગબ્ભતિરિયમણુએસુ; નારય તેઉ વાઉ, વિગલા વેમાણિ ય તિ લેસા (૧૪) જોઇસિય તેઉલેસા, સેસા સવ્વેવિ હુંતિ ચઉલેસા; ઇંદિયદારં સુગમં, મણુ આણં સત્ત સમુગ્ઘાયા (૧૫) વેયણ કસાય મરણે, વેઉવ્વિય તેયએ ય આહારે; કેવલિ ય સમુગ્ઘાયા, સત્ત ઇમે હુંતિ સન્નીણં (૧૬) એગિંદિયાણ કેવલિ, તેઉ-આહારગ વિણા ઉ ચત્તારિ; તે વેઉવ્વિયવજ્જા, વિગલા–સન્નીણ તે ચેવ (૧૭) પણગબ્ભતિરિસુરેસુ, નારય વાઊસુ ચઉર તિય સેસે; વિગલ દુદિટ્ઠી થાવર, મિચ્છત્તીસેસ તિય દિટ્ઠી (૧૮) થાવર બિ તિસુ અચક્ખૂ, ચઉરિંદિસુ તદ્દુગં સુએ ભણિઅં; મણુઆ ચઉ દંસણિણો, સેસેસુ તિગં તિગં ભણિયં (૧૯) અન્નાણ નાણ તિયતિય, સુર તિરિ નિરએ થિરે અનાણદુગં; નાણન્નાણ દુ વિગલે, મણુએ પણ નાણ તિ અન્નાણા (૨૦) સચ્ચેઅર મીસ અસચ્ચમોસ, મણવયવિઉવ્વિ આહારે;

સંસારો એગયા ય અન્નત્તં; અસુઈત્તં આસવ, સંવરો ય તહ નિજ્જરા નવમી (૩૦) લોગસહાવો બોહી, દુલ્લહા ધમ્મસ્સ સાહગા અરિહા; એઆઓ ભાવણાઓ, ભાવેઅવ્વા પયત્તેણં (૩૧) સામાઈ અત્થ પઢમં, છેઓવટ્ઠાવણં ભવે બીયં; પરિહારવિસુદ્ધિઅં, સુહુમં તહ સંપરાયં ચ (૩૨) તત્તો અ અહક્ખાયં, ખાયં સવ્વંમિ જીવલોગમ્મિ; જં ચરિઊણ સુવિહિઆ, વચ્ચ તિ અયરામરં ઠાણં (૩૩) અણ-સણ-મૂણોઅરિયા, વિત્તીસંખેવણં રસચ્ચાઓ; કાયકિલેસો સંલીણુયા, ય બજ્ઝો તવો હોઈ (૩૪) પાયચ્છિત્તં વિણુઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્ઝાઓ; ઝાણં ઉસ્સગ્ગો વિઅ, અબ્ભિંત-રઓ તવો હોઈ (૩૫) બારસવિહં તવો નિજ્જરાય, બંધો ચઉ વિગપ્પો અ; પયઈ ટ્ઠિઈઅણુભાગ, પએસભેએહિં નાય-વ્વો (૩૬) પયઈ સહાવો વુત્તો, ઠિઈ કાલાવહારણં; અણુ-ભાગો રસો ણેઓ, પએસો દલસંચઓ (૩૭) પડ-પડિહાર-સિ-મજ્જ, હડ-ચિત્ત-કુલાલ ભંડગારીણં; જહ એએસિં ભાવા, કમ્માણ વિ જાણ તહ ભાવા (૩૮) ઈહ નાણદંસણા-વરણ, વેય-મોહાઉ-નામ-ગોઆણિં; વિગ્ઘંચ પણ નવદુ, અટ્ઠવીસ ચઉ તિસય દુપણવિહં (૩૯) નાણે અ દંસણાવરણે, વેઅણિએ ચેવ અંતરાએ અ; તીસં કોડાકોડી, અયરાણં ઠિઈ અ ઉક્કોસા (૪૦) સત્તરિ કોડાકોડી, મોહણીએ વીસ નામગોએસુ; તિત્તીસં અયરાઈ, આઉટ્ઠિઈબંધ ઉક્કોસા (૪૧) બારસમુહુત્તજહન્ના, વેયણિએ અટ્ઠનામગોએસુ; સેસાણં-તમુહુત્તં, એયં બંધ-ટ્ઠિઈમાણં (૪૨) સંત-પય-પરુવણયા, દવ્વ-પમાણં ચ ખિત્ત ફુસણા ય; કાલો અ

અંતર ભાગ, ભાવે અપ્પાબહું ચેવ (૪૩) સંતં સુદ્ધપયત્તા, વિજ્જંતં ખ કુસુમવ્વ નં અસંતં, મુક્ખત્તિ પયં તસ્સ ઉ, પરુવણા મગ્ગણાઈહિં (૪૪) ગઈ ઇંદિએ કાએ, જોએ વેએ કસાય નાણે ય; સંજમ દસણ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે (૪૫) નરગઈ પણિંદિ તસ ભવ, સન્નિ અહક્ખાય ખઈઅસમ્મત્તો; મુક્ખોડણાહાર કેવલ, દંસણ નાણે ન સેસેસુ (૪૬) દવ્વપમાણે સિદ્ધાણં, જીવદવ્વાણિ હુંતિ ણંતાણિ; લોગસ્સ અસંખિજ્જે, ભાગે ઈક્કો ય સવ્વે વિ (૪૭) ફુસણા અહિયા કાલો, ઈગ સિદ્ધપડુચ્ચ સાઈઓ-ણ તો; પડિવાયાભાવાઓ, સિદ્ધાણં અંતરં નત્થિ (૪૮) સવ્વજીયાણ મણંતે, ભાગે તે તેસિં દંસણં નાણં; ખઇએ ભાવે પરિણામિએ, અ પુણ હોઈ જીવંત્ત (૪૯) થોવા નપુંસ સિદ્ધા, થી નર સિદ્ધા કમેણ સંખગુણા; ઇઅ મુક્ખત-ત્તમેઅં, નવતત્તા લેસઓ ભણિઆ (૫૦) જીવાઈનવ પયત્થે, જો જાણઈ તસ્સ હોઈ સમ્મત્તં; ભાવેણ સદ્દહંતો, અયાણ-માણેવિ સમ્મત્તં (૫૧) સવ્વાઇં જિણેસરભાસિઆઇં, વય-ણાઇં નન્નહા હુંતિ; ઇઅ બુદ્ધિ જસ્સ મણે, સમ્મત્તં નિચ્ચલં તસ્સ (૫૨) અંતોમુહુત્ત-મિત્તંપિ, ફાસિઅં હુજ્જ જેહિં સમ્મત્તં; તેસિં અવડ્ઢપુગ્ગલ-પરિઅટ્ટઓ ચેવ સંસારો (૫૩) ઉસ્સપ્પિણી અણંતા, પુગ્ગલ-પરિઅટ્ટઓ મુણેઅવ્વો; તે-ણંતા-તીઅદ્ધા, અણાગયદ્ધા અણંતગુણા (૫૪) જિણ અજિણ તિત્થ તિત્થા, ગિહિ અન્ન સલિંગ થી નર નંપુસા; પત્તેય સયંબુદ્ધા, બુદ્ધબોહિય ઈક્કણિક્કા ય (૫૫) જિણસિદ્ધા, અરિ-હંતા, અજિણસિદ્ધા ય પુંડરિઆ પમુહા; ગણહારિ તિત્થ-

સિદ્ધા, અતિત્થસિદ્ધા ય મરુદેવી (૫૬) ગિહિલિંગ સિદ્ધ ભરહો, વક્કલચીરીય અન્નલિંગમ્મિ; સાહૂ સલિંગસિદ્ધા, થીસિદ્ધા ચ ચંદણાપમુહા (૫૭) પુંસિદ્ધા ગોયમાઈ, ગાંગેય-પમુહ નપુંસયા સિદ્ધા; પત્તેય સયબુદ્ધા, ભણિયા કરકંડુ કવિલાઈ (૫૮) તહ બુદ્ધબોહિ ગુરુબોહિયાય ઇગસમય એગસિદ્ધાય ઈગસમએ વિ અણેગા, સિદ્ધા તે ણેગ સિદ્ધા ય (૫૯) જઇઆઇ હોઇ પુચ્છા, જિણાણ મગ્ગંમિ ઉત્તરં તઇયા; ઇક્કસ્સ નિગોયસ્સ, અણંત-ભાગોય સિદ્ધિગઓ (૬૦)

દંડક

નમિઉં ચઉવીસજિણે, તસ્સુત્ત-વિયાર-લેસ દેસણઓ; દંડગપએહિં તે ચ્ચિય, થોસામિ સુણેહ ભો ભવ્વા! (૧) નેર-ઈઆ અસુરાઈ, પુઢવાઇ-બેઇંદિયાદઓ ચેવ, ગબ્ભય-તિરિય-મણુસ્સા, વંતર જોઇસિય વેમાણી (૨) સંખિત્તયરી ઉ ઇમા, સરીર-મોગાહણા ય સંઘયણા; સન્ના સંઠાણ કસાય, લેસિં-દિય દુસમુગ્ઘાયા (૩) દિટ્ઠી દંસણ નાણે, જોગુ-વઓગો-વવાય ચવણ ઠિઈ; પજ્જત્તિ કિમાહારે, સન્ની ગઈ આગઇ વેએ (૪) ચઉ ગબ્ભ તિરિય વાઉસુ, મણુઆણં પંચ સેસ તિસરીરા; થાવરચઉગે દુહઓ, અંગુલઅસંખભાગતણુ (૫) સવ્વેસિંપિ જહન્ના, સાહાવિય અંગુલસ્સ અસંખંસો; ઉક્કોસ પણસયધણુ, નેરઇયા સત્તહત્થ સુરા (૬) ગબ્ભતિરિ સહસજોયણ, વણસ્સઈ અહિયજોયણસહસ્સં; નર તેઇંદિ તિગાઊ, બેઇંદિય જોયણે બાર (૭) જોયણ-મેગં ચઉરિંદિ, દેહ-મુચ્ચત્તણં સુએ ભણિઅં; વેઉવ્વિય-દેહં પુણ, અંગુલ-

સંખંસ-માંરંભે (૮) દેવ નર અહિયલક્ખં, તિરિયાણં નવ ય જોયણ સયાઇં; દુગુણં તુ નારયાણં, ભણિયં વેઉવ્વિય-સરીરં (૯) અંતમુહુત્તં નિરએ, મુહુત્તચત્તારિ તિરિય-મણુએસુ; દેવેસુ અદ્ધમાસો, ઉક્કોસવિઉવ્વણાકાલો (૧૦) થાવરસુર-નેરઇઆ, અસ્સંઘયણા ય વિગલ છેવટ્ઠા; સંઘયણછગ્ગં ગબ્ભય, નર-તિરિએસુ વિ મુણેયવ્વં (૧૧) સવ્વેસિં ચઉ દહ વા સન્ના સવ્વે સુરા ય ચઉરંસા; નર તિરિય છ સંઠાણા, હુંડા વિગલિંદિ નેરઇયા (૧૨) નાણા-વિહ ધય સૂઈ, બુબ્બુય વણ વાઉ તેઉ અપકાયા; પુઢવી મસૂર ચ દાકારા-સંઠાણઓ ભણિયા (૧૩) સવ્વે વિ ચઉ કસાયા, લેસ છગ્ગં ગબ્ભતિરિયમણુએસુ; નારય તેઉ વાઉ, વિગલા વેમાણિ ય તિ લેસા (૧૪) જોઇસિય તેઉલેસા, સેસા સવ્વેવિ હુંતિ ચઉલેસા; ઇંદિયદારં સુગમં, મણુ આણં સત્ત સમુગ્ઘાયા (૧૫) વેયણ કસાય મરણે, વેઉવ્વિય તેયએ ય આહારે; કેવલિ ય સમુગ્ઘાયા, સત્ત ઇમે હુંતિ સન્નીણં (૧૬) એગિંદિયાણ કેવલિ, તેઉ-આહારગ વિણા ઉ ચત્તારિ; તે વેઉવ્વિયવજ્જા, વિગલા-સન્નીણ તે ચેવ (૧૭) પણગબ્ભતિરિસુરેસુ, નારય વાઉસુ ચઉર તિય સેસે; વિગલ દુદિટ્ઠી થાવર, મિચ્છત્તીસેસ તિય દિટ્ઠી (૧૮) થાવર બિ તિસુ અચક્ખૂ, ચઉરિંદિસુ તદુગં સુએ ભણિઅં; મણુઆ ચઉ દંસણિણો, સેસેસુ તિગં તિગં ભણિયં (૧૯) અન્નાણ નાણ તિયતિય, સુર તિરિ નિરએ થિરે અનાણદુગં; નાણન્નાણ દુ વિગલે, મણુએ પણ નાણ તિ અન્નાણા (૨૦) સચ્ચેઅર મીસ અસચ્ચમોસ, મણવયવિઉવ્વિ આહારે;

ઉરલંભીસા કમ્મણ, ઇયજોગા દેસિયા સમયે (૨૧) ઇક્કારસ સુર-નિરએ, તિરિએસુ તેર પન્નર મણુએસુ; વિગલે ચઉ પણ વાએ, જોગતિયં થાવરે હોઇ (૨૨) તિ અન્નાણ નાણપણ ચઉ-દંસણ બાર જીઅલક્ખણ વઓગા; ઇય બારસ ઉવઓગા, ભણિયા તેલુક્કદંસીહિં (૨૩) ઉવઓગા મણુએસુ, બારસ નવ નિરય તિરિય દેવેસુ; વિગલ-દુગે પણ છક્કં, ચઉરિંદિસુ થાવરે તિયગં (૨૪) સંખમસંખા સમયે, ગબ્ભય-તિરિ વિગલનારય સુરા ય; મણુઆ નિયમા સંખા, વણ-ણંતા થાવર અસંખા (૨૫) અસન્નીનર અસંખા; જહ ઉવવાએ તહેવ ચવણે વિ; બાવીસ સગ તિ દસવાસ, સહસ્સ ઉક્કિટ્ઠ પુઢવાઈ (૨૬) તિદિણુગ્ગિ તિપલ્લાઊ, નર તિરિ સુર નિરય સાગર તિત્તીસા; વંતર પલ્લં જોઇસ, વરિસલક્ખાહિયં પલિયં (૨૭) અસુરાણ અહિય અયરં, દેસૂણ દુપલ્લયં નવનિકાયે; બારસવાસુણપણદિણ, છમ્માસુક્કિટ્ઠ વિગલાઉ (૨૮) પુઢવાઇદસ પયાણં, અંતમુહુત્તં જહન્ન આઉઠિઈ; દસસહસવરિસઠિઈઆ; ભવણાહિવનિરયવંતરિઆ (૨૯) વેમાણિય જોઇસિયા, પલ્લતયટ્ઠંસ આઉઆ હુંતિ; સુરનર-તિરિનિરએસુ, છ પજ્જત્તી થાવરે ચઉગં (૩૦) વિગલે (૩૦) વિગલે પંચ પજ્જત્તી, છદ્દિસિઆહાર હોઇ સવ્વેસિં, પણગાઇપયે ભયણા, અહ સન્નિ તિયં ભણિસ્સામિ (૩૧) ચઉ-વિહસુરતિરિએસુ, નિરએસુ અ દીહકાલિગી સન્ના; વિગલે હેઉ વએસા, સન્નારહિયા થિરા સવ્વે (૩૨) મણુઆણ દીહકાલિય, દીટ્ઠીવાઓ-વએસિયા કેવિ, પજ્જપણ તિરિમણુ અચ્ચિય, ચઉવિહ દેવેસુ ગચ્છંતિ (૩૩) સંખાઉ પજ્જ પણિંદિ, તિરિય

નરેસુ તહેવ પજ્જતે; ભૂ–દગ–પત્તેયવણે, એએસુ ચ્ચિય સુરા–ગમણં (૩૪) પજ્જત્તસંખગબ્ભય, તિરિયનરા નિરયસત્તગે જંતિ; નિરય ઉવ્વટ્ટા એએસુ, ઉવ્વજ્જંતિ ન સેસેસુ (૩૫) પુઢવી–આઉ–વણસ્સઇ,–મજ્ઝે નારયવિવજ્જિયા જીવા, સવ્વે ઉવવજ્જંતિ, નિયનિયકમ્માણુમાણેણં (૩૬) પુઢવાઇદસપ-એસુ, પુઢવી આઊ વણસ્સઇ જંતિ; પુઢવાઇદસપએહિં ય, તેઊ–વાઉસુ ઉવવાઓ (૩૭) તેઊવાઊ–ગમણં, પુઢવીપમુહંમિ હોઈ પયનવગે; પુઢવાઇઠાણદસગા, વિગલાઇતિયં તહિં જંતિ (૩૮) ગમણાગમણં ગબ્ભય, તિરિયાણં સયલજીવઠાણેસુ, સવ્વત્થ જંતિ મણુઆ, તેઊવાઊહિં નો જંતિ (૩૯) વેયતિય તિરિ–નરેસુ, ઇત્થી પુરિસો ય ચઉવિહસુરેસુ; થિરવિગલ-નારએસુ, નપુંસવેઓ હવઇ એગો (૪૦) પજ્જ મણુ બાયરગ્ગિ, વેમાણિય ભવણનિરય વંતરિયા; જોઈસ ચઉ પણતિરિયા, બેઇંદિય તેઇંદિય ભૂ આઊ (૪૧) વાઉવણસ્સઇ ચ્ચિય, અહિયા અહિયા કમેણિમે હુંતિ; સવ્વેવિ ઇમે ભાવા, જિણા મએ ણંતસો પત્તા (૪૨) સંપઇ તુમ્હ ભત્તસ્સ,–દંડગ–પય–ભમણ–ભગ્ગ–હિયયસ્સ; દંડતિય–વિરય –સુલહં, લહુ મમ દિંતુ મુક્ખપયં (૪૩) સિરિજિણહંસ મુણીસર, રજ્જે સિરિધવલચંદ સીસેણ; ગજસારેણ લિહિયા, એસા વિન્નત્તિઅપ્પ–હિયા (૪૪)

ચંદ્રનો પરિવાર–પૃ.સં. ૫૮	રાજલોકનું પ્રમાણ–પૃ.સં. ૧૨૭
૪૫ લાખ અને એકલાખ યોજનવાળી વસ્તુ–પૃ. સં. ૧૩૩	

સંગ્રહણી (લઘુ)

નમિય જિણં સવ્વન્નું, જગપુજ્જં જગગુરું મહાવીરં; જંબૂદ્દીવ પયત્થે, વુચ્છં સુત્તા સપરહેઊ (૧) ખંડા જોયણ વાસા, પવ્વય કૂડા ય તિત્થ સેઢીઓ; વિજય દ્દહ સલિલાઓ, પિંડેસિં હોઇ સંઘયણી (૨) નઉઅસયં ખંડાણં, ભરહપ-માણેણં ભાઇએ લક્ખે; અહવા નઉઅ-સયગુણં, ભરહપ-માણં હવઇ લક્ખં (૩) અહવિગ ખંડે ભરહે, દો હિમવંતે અ હેમવઇ ચઉરો; અટ્ઠ મહાહિમવંતે, સોલસ ખંડાઇં હરિવાસે (૪) બત્તીસં પુણ નિસઢે, મિલિઆ તેસટ્ઠિ બીયપાસે વિ; ચઉસટ્ઠી ઉ વિદેહે, તિરાસિપિંડે ઉ નઉયસયં (૫) જોયણ પરિમાણાઇં, સમચઉરંસાઇં ઇત્થ ખંડાઇં, લક્ખસ્સ ય પરિહીએ, તપ્પાયગુણે ય હુ તેવ (૬) વિક્ખં-ભવગ્ગદહગુણ, કરણી વટ્ટસ્સ પરિરઓ હોઇ; વિક્ખંભપાય-ગુણીઓ, પરિરઓ તસ્સ ગણિયપયં (૭) પરિહી તિલક્ખ સોલસ, સહસ્સ દો ય સય સત્તવીસહિયા; કોસ તિગ ટ્ઠાવીસં, ધણુસય તેરંગુલદ્ધહિઅં (૮) સત્તેવ ય કોડિસયા, નઉઆ છપ્પન્ન સય-સહસ્સાઇં; ચઉનઉયં ચ સહસ્સા, સયં દિવડ્ઢં ચ સાહિયં (૯) ગાઉઅમેગં પનરસ, ધણુસયા તહ ધણૂણિ પન્નરસ; સટ્ઠિં ચ અંગુલાઇં, જંબૂદીવસ્સ ગણિયપયં (૧૦) ભરહાઇ સત્ત વાસા, વિયડ્ઢ ચઉ ચઉરતિંસ વટ્ટિયરે; સોલસ વક્ખારગિરિ, દો ચિત્ત વિચિત્ત દો જમગા (૧૧) દોસય કણયગિરિણં, ચઉ ગયદંતા ય તહ સુમેરુય; છ વાસહરા પિંડે, એગુણસત્તરિ સયા દુન્ની (૧૨) સોલસ-વક્ખારેસુ, ચઉ ચઉ કૂડા ય હુંતિ પત્તેયં; સોમણસ ગંધ-

આયણ્ણ, સત્તટ્ઠય રુપ્પિ-મહાહિમવે (૧૩) ચઉતી-સવિયડ્ઢેસુ, વિજ્જુપ્પહ-નિસઢ-નીલવંતેસુ; તહ માલવંત સુરગિરિ, નવ નવ કૂડાઇં પત્તેયં (૧૪) હિમ-સિહરિસુ ઈક્કારસ, ઇય ઇંગસટ્ઠીગિરિસુ કૂડાણ્ણં, એગત્તે સવ્વધણ્ણં, સય ચઉરો સત્તસટ્ઠી ય (૧૫) ચઉ સત્ત અટ્ઠ-નવગે-ગારસ-કૂડેહિં ગુણહ જહ સંખં; સોલસ દુ દુ ગુણયાલં, દુવે ય સગસટ્ઠિસય-ચઉરો (૧૬) ચઉતીસં વિજએસું, ઉસહકૂડા અટ્ઠ મેરુજંબુમ્મિ; અટ્ઠ ય દેવકુરાએ, હરિકૂડ હરિસ્સહે સટ્ઠી (૧૭) માગહવરદામપ-ભાસ-તિત્થ વિજયેસુ એરવય-ભરહે, ચઉતીસા તિહિ ગુણિયા, દુરુત્તર-સયં તુ તિત્થાણ્ણં (૧૮) વિજ્જાહર-અભિઓગિય, સેઢીઓ દુન્નિ દુન્નિ વેયડ્ઢે; ઇય ચઉગુણ ચઉતીસા, છત્તી-સસયં તુ સેઢીણ્ણં (૧૯) ચક્કી-જેઅવ્વાઇં, વિજયાઇં ઇત્થ હુંતિ ચઉતીસા; મહદહ છપ્પઉમાઈ, કુરુસુ દસગંતિ સોલ-સગં (૨૦) ગંગા સિંધૂ રત્તા, રત્તવઈ ચઉનઈઓ પત્તેયં; ચઉદસહિં સહસ્સેહિં, સમગં વચ્ચંતિ જલહિંમિ (૨૧) એવં અભ્ભિંતરિયા, ચઉરો પુણ અટ્ઠવીસ સહસ્સેહિં; પુણરવિ છપ્પન્નેહિં, સહસ્સેહિં જંતિ ચઉ સલિલા (૨૨) કુરુમજ્ઝે ચઉરાસી-સહસ્સાઇં તહ ય વિજય સોલસસુ; બત્તીસાણ્ણ નઈણ્ણં; ચઉદસસહસ્સાઇં પત્તેયં (૨૩) ચઉદસ સહસ્સગુણિઆ, અડતીસનઇઓ વિજય મજ્ઝિલ્લા; સીઓયાએ નિવડંતિ, તહય સીયાઇં એમેવ (૨૪) સીયા સીઓયા વિય, બત્તી-સસહસ્સ પંચલક્ખેહિં; સવ્વે ચઉદસ-લક્ખા, છપ્પન્નસહસ્સ -મેલવિયા (૨૫) છજ્જોયણે સકોસે, ગંગા સિંધૂણ વિત્થરો મૂલે; દસ ગુણિઓ પજ્જંતે, ઇય દુદુ ગુણણેણ સેસાણ્ણં

(૨૬) જોયણુ સયમુચ્ચિટ્ઠા, કણયમયા સિહરિ-ચુલ્લહિમવંતા; રુપ્પિમહાહિમવંતા, દુસઉચ્ચા રુપ્પ-કણયમયા (૨૭) ચત્તારિ જોયણ સએ, ઉચ્ચિટ્ઠો નિસઢ નીલવંતો ય; નિસઢો તવણિજ્જમઓ, વેરુ-લિઓ નીલવંતગિરી (૨૮) સવ્વેવિ પવ્વયવરા, સમયક્ખિત્તંમિ મંદરવિહૂણં; ધરતીતલે ઉવગાઢા, ઉસ્સેહ ચઉત્થભાયંમિ (૨૯) ખંડાઇગાહાહિં, દસહિં દારેહિં જંબૂદીવસ્સ; સંઘયણી સમ્મત્તા, રઈયા હરિભદ્દસૂરીહિં (૩૦)

ચૈત્યવંદન ભાષ્ય

વંદિત્તુ વંદણિજ્જે, સવ્વે ચિઇવંદણાઇ સુવિયારં; બહુ-વિત્તિ-ભાસ ચુણ્ણી-સુયાણુસારેણ વુચ્છામિ (૧) દહતિગ અહિ-ગમપણગં, દુદિસિ તિહુગ્ગહતિહા ઉ વંદણયા; પણિવાય-નમુક્કારા, વન્નસોલ-સય સીયાલા (૨) ઇગસીઇ સયં તુ પયા, સગનઉઈ સંપયાઓ પણ દંડા; બારઅહિગાર ચઉ-વંદણિજ્જ સરણિજ્જ ચઉહજિણા (૩) ચઉરો થુઈ નિમિ-ત્તટ્ઠ, બારહહેઊ અ સોલ આગારા, ગુણવીસ દોસ ઉસ્સગ્ગ-માણ થુત્તં ચ સગવેલા (૪) દસ આસાયણચાઓ, સવ્વે ચિઇવંદણાઇ ઠાણાઇં; ચઉવીસ દુવારહિં, દુસહસ્સા હુંતિ ચઉસયરા (૫) તિન્નિ નિસીહી તિન્નિઉ, પયાહિણા તિન્નિ ચેવય પણામા; તિવિહા પૂયા ય તહા, અવત્થ તિય ભાવણં ચેવ (૬) તિદિસિનિરિક્ખણ-વિરઈ, પયભૂમિપમજ્જણં ચ તિક્ખુત્તો, વન્નાઇતિયં મુદ્દા, તિયં ચ તિવિહં ચ પણિહાણં (૭) ઘર-જિણહર જિણપૂયા, વાવારચ્ચાયઓ નિસીહિતિગં; અગ્ગદ્દારે મજ્ઝે, તઇયા ચિઇવંદણાસમએ (૮) અંજલિ-

બદ્ધો અદ્ધો-ણઓ અ પંચંગઓ અ તિપણામા; સવ્વત્થ વા તિવારં, સિરાઇનમણે પણામતિયં (૯) અંગગ્ગભાવ-ભેયા, પુપ્ફાહાર થુઇહિં પૂયતિગં; પંચુવયારા અટ્ઠો-વયાર સવ્વો-વયારા વા (૧૦) ભાવિજ્જ અવત્થતિયં, પિંડત્થ પયત્થ રૂવરહિયત્તં; છઉમત્થ કેવલિત્તં, સિદ્ધત્તં ચેવ તસ્સત્થો (૧૧) ન્હવણચ્ચગેહિં છઉમત્થ, વત્થ પડિહારગેહિં કેવલિયં; પલિયંકુસ્સગ્ગેહિ અ, જિણસ્સ ભાવિજ્જ સિદ્ધત્તં (૧૨) ઉઢ્ઢાહો તિરિઆણં, તિદિસાણ નિરિક્ખણં ચઇજ્જહવા; પચ્છિમ-દાહિણ-વામાણ, જિણમુહન્નત્થ-દિટ્ઠિ-જુઓ (૧૩) વન્નતિયં વન્નત્થા-લંબણમાલંબણં તુ પડિમાઇ; જોગ-જિણ-મુત્તસુત્તી-મુદ્દાભેએણ મુદ્દતિયં (૧૪) અન્નુન્નંત-રિઅંગુલિ-કોસાગારેહિં દોહિં હત્થેહિં; પિટ્ટોવરિ કુપ્પર-સંઠિએહિં તહ જોગમુદ્દત્તિ (૧૫) ચત્તારિ અંગુલાઇં, પુરઓ ઉણાઇં જત્થ પચ્છિમઓ; પાયાણં ઉસ્સગ્ગો, એસા પુણ હોઇ જિણ-મુદ્દા (૧૬) મુત્તાસુત્તી મુદ્દા, જત્થ સમા દોવિ ગબ્ભિઆ હત્થા; તે પુણ નિલાડદેસે-લગ્ગા અન્ને અલગ્ગ ત્તિ (૧૭) પંચંગો પણિવાઓ, થયપાઢો હોઇ જોગમુદ્દાએ; વંદણ જિણમુદ્દાએ, પણિહાણં મુત્તસુત્તીએ (૧૮) પણિહાણતિગં ચેઇઅ-મુણિવંદણપ-ત્થણા સરૂવં વા; મણ-વય-કાએગત્તં, સેસ-તિગત્થો ય પયડુત્તિ (૧૯) સચ્ચિત્તદવ્વમુજ્ઝણ-મચ્ચિત્ત-મણુજ્ઝણં મણેગત્તં; ઇગસાડિ ઉત્તરાસંગુ, અંજલી સિરસિ જિણ દિટ્ઠે (૨૦) ઇઅ પંચવિહાભિગમો, અહવા મુચ્ચંતિ રાયચિણ્હાઇ; ખગ્ગં છત્તોવાણહ, મઉડં ચમરે અ પંચમએ (૨૧) વંદંતિ જિણેદાહિણ, દિસિટ્ઠિઆ પુરિસ વામદિસિ

નારી; નવકર જહનુ સટ્ઠિકર, જિટ્ઠ મજ્ઝુગ્ગાહો સેસો (૨૨) નમુક્કારેણ જહન્ના, ચિઇવંદણુ મજ્ઝ દંડ–થુઈ–જુઅલા; પણ દંડ થુઇ–ચઉક્કગ, થયપણિહાણેહિં ઉક્કોસા (૨૩) અન્ને બિંતિ ઇગેણં, સક્કત્થએણં જહન્નવંદણયા; તદ્દુગ–તિગેણ મજ્ઝા, ઉક્કોસા ચઉહિં પંચહિં વા (૨૪) પણિ–વાઓ પંચંગો, દો જાણૂ કરદુગુત્તમંગં ચ; સુમહત્થ–નમુ-ક્કારા, ઇગ દુગ તિગ જાવ અટ્ઠસયં (૨૫) અડસટ્ઠિ અટ્ઠ-વીસા, નવનઉયસયં ચ દુસય–સગનઉયા; દોગુણતીસ દુસટ્ઠા, દુસોલ અડનઉયસય દુવન્નસયં (૨૬) ઇઅ નવકાર–ખમાસ-મણ, ઇરિય-સક્કત્થયાઇદંડેસુ; પંણિહાણેસુ અ અદુરુત્ત–વન્ન સોલસય સીયાલા (૨૭) નવ બત્તીસ તિતીસા, તિચત્ત અડવીસ સોલ વીસ પયા; મંગલ–ઈરિયા–સક્કત્થયાઇસું એગસીઇસયં (૨૮) અટ્ઠ નવટ્ઠયઅટ્ઠવીસ, સોલસ ય વીસવીસામા; કમસો મંગલ-ઇરિયા-સક્કત્થયાઇસુ સગનઉઇ (૨૯) વણ્ણટ્ઠસટ્ઠિ-નવ પય, નવકારે અટ્ઠ સંપયા તત્થ; સગ સંપય પય તુલ્લા, સતરક્ખર અટ્ઠમી દુ પયા (૩૦) પણિવાય અક્ખરાઇં, અટ્ઠાવીસં તહા ય ઇરિયાએ; નવનઉય-મક્ખરસયં, દુતીસ-પય સંપયા અટ્ઠ (૩૧) દુગ દુગ ઇંગ ચઉ ઇગ પણ, ઇગાર છગ ઇરિય-સંપયાઇ પયા, ઇચ્છા ઇરિ ગમ પાણા, જે મે એગિંદિ અભિ તસ્સ (૩૨) અબ્ભુવગમો નિમિત્તં, ઓહે-અરહેઉ-સંગહે પંચ; જીવવિરાહણ-પડિક્કમણ, ભેયઓ તિન્નિ ચૂલાએ (૩૩) દુ-તિ-ચઉ-પણ-પણ-પણ-દુ, ચઉતિપય સક્ક-ત્થય સંપયાઇપયા; નમુ આઇગ પુરિસો, લોગુ, અભય ધમ્મ-પ્પજિણ સવ્વં (૩૪) થોઅવ્વ સંપયા ઓહ, ઇયર

હેઉવએોગ તદ્ધેઉ; સવિસેસુવએોગ સરૂવ-હેઉ નિયસમ-ફલય સુફખે (૩૫) દો સગનઉઆ વન્ના, નવસંપય પય તિતીસ સક્કત્થએ; ચેઇયથયટ્ઠ-સંપય, તિચત્ત પય વણ્ણ-દુસયગુણતીસા (૩૬) દુછ સગ નવ તિય છચ્ચઉ, છપ્પય ચિઇ સંપયા પયા પઢમા; અરિહં વંદણ સદ્ધા, અન્ન સુહુમ એવ જા તાવ (૩૭) અબ્ભુવગમો નિમિત્તં, હેઉ ઇગ-બહુ-વયંતઆગારા; આગંતુગ આગારા, ઉસ્સગ્ગાવહિ સરૂવટ્ઠ. (૩૮) નામથયાઇસુ સંપય, પયસમ અડવીસ સોલ વીસ કમા; અદુરુત્ત-વન્ન દોસટ્ઠ, દુસયસોલ-ટ્ઠનઉઅસય (૩૯) પણિહાણિ દુવન્નસયં, કમેણ સગ તિ ચઉવીસ તિત્તીસા, ગુણતીસ અટ્ઠવીસા, ચઉતી-સિગતીસ બાર ગુરૂ વન્ના (૪૦) પણદંડા સક્કત્થય, ચેઇઅ નામ સુઅ સિદ્ધત્થય, ઇત્થ; દો ઇગ દો દો પંચ ય, અહિગારા બારસ કમેણ (૪૧) નમુ જેઅઇ અરિહં લોગ, સવ્વ પુક્ખ તમ સિદ્ધ જોદેવા; ઉજ્જિંજ ચત્તા વેઆવચ્ચગ અહિગાર પઢમપયા (૪૨) પઢમ-હિગારે વંદે, ભાવજિણે બીયએ ઉ દવ્વજિણે; ઇગચેઇય-ઠવણ જિણે, તઇય ચઉત્થંમિ નામજિણે (૪૩) તિહુઅણ-ઠવણ જિણે પુણ, પંચમએ વિહરમાણ જિણ છટ્ઠે; સત્તમએ સુયનાણં, અટ્ઠમએ સવ્વસિદ્ધ થુઈ (૪૪) તિત્થાહિવવીરથુઇ, નવમે દસમે ય ઉજ્જયંત-થુઈ; અટ્ઠાવયાઈ ઇગદિસિ, સુદિટ્ઠિસુર-સમરણા ચરિમે (૪૫) નવ અહિગારા ઈહ લલિઅ વિત્થરા વિત્તિમાઈ અણુસારા, તિન્નિ સુય-પરંપરયા, બીઓ દસમો ઇગારસમો (૪૬) આવસ્સયચુણ્ણીએ, જં ભણિયં સેસયા જહિચ્છાએ; તેણં ઉજ્જિંજતાઈ વિ, અહિગારા સુયમયા.

ચેવ (૪૭) બીઓ સુયત્થયાઈ, અત્થઓ વન્નિઓ તહિં ચેવ; સક્કત્થયંતે પઢિઓ, દવ્વારિહ-વસરિ પયડત્થો (૪૮) અસઢાઇન્નણવજ્જં, ગીઅત્થ-અવારિઅ તિ મજ્ઝત્થા; આયરણા વિહુ આણુત્તિ, વયણઓ સુબહુ મન્નંતિ (૪૯) ચઉવંદણિજ્જ જિણ મુણિ, સુય સિદ્ધા ઇહ સુરાઈ સરણિજ્જા; ચઉહ જિણા નામ ઠવણ, દવ્વ ભાવ જિણ-ભેએણં (૫૦) નામજિણા જિણનામા, ઠવણજિણા પુણ જિણિંદપડિમાઓ; દવ્વજિણા જિણજીવા, ભાવજિણા સમવસરણત્થા (૫૧) અહિગય-જિણ-પઢમથુઈ, બીયા સવ્વાણ તઈઅ નાણસ્સ; વેયાવચ્ચગરાણં, ઉવઓગત્થં ચઉત્થ થુઈ (૫૨) પાવખવણત્થ ઇરિઆઈ; વંદણવત્તિઆઈ છ નિમિત્તા, પવયણસુર સરણત્થં, ઉસ્સગ્ગો ઇઅ નિમિત્તટ્ઠ (૫૩) ચઉ તસ્સ ઉત્તરીકરણ, પમુહ સદ્ધાઇઆ ય પણ હેઉ; વેયાવચ્ચગરત્તાઈ, તિન્નિ ઇઅ હેઉ બારસગં (૫૪) અન્નત્થયાઈ બારસ, આગારા એવમાઇયા ચઉરો; અગણી પણિંદિછિંદણ, બોહીખોભાઈ ડક્કો ય (૫૫) ઘોડગ લય ખંભાઈ, માલુ-દ્ધી નિઅલ સબરિ ખલિણ વહૂ; લંબુત્તર થણ સંજઈ, ભમુહંગુલિ વાયસ કવિટ્ઠો (૫૬) સિરકંપ મૂઅ વારુણિ પેહત્તિ ચઇજ્જ દોસ ઉસ્સગ્ગે; લંબુત્તર થણ સંજઇ, ન દોસ સમણીણ સવહુ સડ્ઢીણં (૫૭) ઇરિ-ઉસ્સગ્ગપમાણં, પણવીસુસ્સાસ અટ્ઠ સેસેસુ; ગંભીર-મહુરસદ્દં, મહત્થજુત્તં હવઇ થુત્તં (૫૮) પડિક્કમણે ચેઇય જિમણ, ચરિમપડિક્કમણ સુઅણ પડિબોહે; ચિઇવંદણ ઇઅ જઇણો, સત્ત ઉ વેલા અહોરત્તે (૫૯) પડિકમઓ ગિહિણોવિ હુ, સગવેલા પંચવેલ ઇઅરસ્સ;

પૂઆસુ તિસંઆસુ અ, હોઇ તિવેલા જહન્નેણું (૬૦) તંબોલ પાણ ભોયણુ-વાણહ મેહુન્ન સુઅણ નિટ્ઠવણું; મુત્તુચ્ચારં જુઅં, વજ્જે જિણનાહ જગઇએ (૬૧) ઇરિ-નમુકાર નમુત્થુણ, અરિહંત થુઇલોગ સવ્વ થુઇ પુક્ખ; થુઇ સિદ્ધા વેઆ થુઇ, નમુત્થુ જાવ તિ થય જયવી (૬૨) સવ્વો-વાહિવિસુદ્ધં, એવં જો વંદએ સયા દેવે; દેવિંદવિંદ મહિઅં, પરમપયં પાવઇ લહું સો (૬૩)

ગુરુવંદન ભાષ્ય

ગુરુવંદણમહ તિવિહં, તં ફિટ્ટા છોભ બારસાવત્તં; સિરનમણાઇસુ પઢમં, પુણ્ણખમાસમણ-દુગિબીઅં (૧) જહ દૂઓ રાયાણં, નમિઉં કજ્જં નિવેઇઉં પચ્છા; વીસ-જ્જિઓ વિ વંદિઅ, ગચ્છઇ એમેવ ઇત્થ દુગં (૨) આયારસ્સ ઉ મૂલં, વિણઓ સો ગુણવઓ અ પડિવત્તી; સા ય વિહિ-વંદણાઓ, વિહી ઇમો બારસાવત્તે (૩) તઇયં તુ છંદણ-દુગે, તત્થ મિહો આઇમં સયલસંઘે; બીયં તુ દંસણીણ ય, પયટ્ઠિઆણં ચ તઇયં તુ (૪) વંદણ-ચિઇ-કિઇકમ્મં, પૂઆકમ્મં ચ વિણયકમ્મં ચ; કાયવ્વં કસ્સ વ ? કેણ, વાવિ ? કાહેવ ? કઇ ખુત્તો ? (૫) કઇ ઓણયં ? કઇ સિરં, કઇહિં વ આવસ્સએહિં પરિસુદ્ધં ?; કઇ દોસવિપ્પ-મુક્કં, કિઇકમ્મં કીસ કીરઇ વા (૬) પણનામ પણાહરણા, અજુગ્ગપણ જુગ્ગપણ ચઉ અદાયા; ચઉદાય પણનિસેહા, ચઉ અણિસેહ-ટ્ઠકારણયા (૭) આવસ્સય-મુહણંતય, તણુ-પેહ-પણીસ-દોસ બત્તીસા; છગુણ ગુરુઠવણ દુગ્ગહ, દુછવીસ-

ફખર ગુરુ પણીસા (૮) પય અડવન્ન છઠાણા, છગુરુવયણા આસાયણ–તિત્તીસં; દુવેહી દુવીસદારેહિં, ચઉસયા બાણઉઈ ઠાણા (૯) વંદણયં ચિઇકમ્મં, કિઈકમ્મં. વિણયકમ્મં પૂઅ-કમ્મં; ગુરુવંદણ–પણ–નામા, દવ્વે ભાવે દુહાહરણા (દુહો-હેણ) (૧૦) સીયલય ખુડ્ડએ વીર, કન્હ સેવગ દુ પાલએ-સંબે; પંચે એ દિટ્ઠંતા, કિઇકમ્મે દવ્વ–ભાવેહિં (૧૧) પાસત્થો ઓસન્નો, કુસીલ સંસત્તઓ અહાછંદો; દુગ-દુગ–તિ–દુગ–ણેગવિહા, અવંદણિજ્જા જિણમયંમિ (૧૨) આયરિય ઉવજ્ઝાએ, પવત્તિ થેરે તહેવ રાયણિએ; કિઇકમ્મ નિજ્જરટ્ઠા, કાયવ્વ-મિમેસિ પંચણ્હં (૧૩) માય પિઅ જિટ્ઠ –ભાયા, ઓમાવિ તહેવ સવ્વરાયણિએ; કિઈકમ્મ ન કારિજ્જા, ચઉસમણાઈ કુણંતિ પુણો (૧૪) વિક્ખિત્ત પરાહુત્તે, અ પમત્તે મા કયાઇ વંદિજ્જા; આહારં નીહારં, કુણમાણે કાઉકામે અ (૧૫) પસંતે આસણત્થે અ, ઉવસંતે ઉવટ્ઠિએ; અણુ-ન્નવિ તુ મેહાવી, કિઇકમ્મં પઉંજઇ (૧૬) પડિકમણે, સજ્ઝાએ, કાઉસ્સગ્ગા–વરાહ પાહુણએ; આલોયણ સંવરણે, ઉત્તમટ્ઠે ય વંદણયં (૧૭) દોવણય મહાજાયં, આવત્તા બાર ચઉસિર તિગુત્તં; દુપવેસિગ-નિક્ખમણં, પણવીસાવસય કિઇકમ્મે (૧૮) કિઇકમ્મંપિ કુણંતો, ન હોઈ કિઈકમ્મ-નિજ્જરાભાગી; પણવીસા મન્નયરં, સાહુ ઠાણં વિરાહંતો (૧૯) દિટ્ઠિપડિલેહ એગા, છ ઉડ્ઢપપ્ફોડ તિગ-તિગં-તરિઆ; અક્ખોડ પમજ્જણયા, નવ નવ મુહપત્તિ પણ્વીસા (૨૦) પાયાહિણેણ તિઅ તિઅ, વામેઅર બાહુ સીસ મુહ હિયએ; અંસુડ્ઢાહો પિટ્ઠે, ચઉ છપ્પય દેહ-પણવીસા (૨૧) આવસ્સ-

એસુ જહ જહં, કુણઇ પયત્તં અહીણુ-મઈરિત્તં તિવિહ-કરણોવઉત્તો, તહ તહ સે નિજ્જરા હોઇ (૨૨) દોસ અણાઢિઅ થદ્ધિઅ, પવિદ્ધ પરિપિંડિઅં ચ ટોલગઈ; અંકુસ કચ્છભ-રિંગિઅ, મચ્છુવ્વત્તં મણપઉટ્ઠં (૨૩) વેઇયબદ્ધ ભયંતં, ભય ગારવ મિત્ત કારણા તિન્નં; પડિણીય રુટ્ઠ તજ્જિઅ, સઢહીલિઅ વિપલિઉં-ચિયયં (૨૪) દિટ્ઠમદિટ્ઠં સિંગં, કર તમ્મોઅણ અણિદ્ધણાલિદ્ધં; ઊણુ ઉત્તરચૂલિઅ, મૂઅં ઢડ્ઢર ચુડલિયં ચ (૨૫) બત્તીસદોસપરિસુદ્ધં, કિઇ-કમ્મં જો પઉંજઇ ગુરૂણું; સો પાવઇ નિવ્વાણું, અચિરેણ વિમાણવાસંવા (૨૬) ઇહ છચ્ચ ગુરૂ વિણઓ-વયાર માણાઇભંગ ગુરુપૂઆ; તિત્થયરાણુ ય આણા, સુઅધમ્મા-રાહણા કિરિયા (૨૭) ગુરુગુણજુત્તં તુ ગુરું, ઠાવિજ્જા અહવ તત્થ અક્ખાઈ; અહવા નાણાઇતિઅં, ઠવિજ્જ સક્ખં ગુરુઅભાવે (૨૮) અક્ખે વરાડએ વા, કટ્ઠે પુત્થે અ ચિત્ત-કમ્મે અ; સબ્ભાવમસબ્ભાવં, ગુરુઠવણા-ઇત્તરાવકહા (૨૯) ગુરૂવિરહંમિ ઠવણા, ગુરૂવએસોવદંસણત્થં ચ; જિણવિરહંમિ જિણબિંબ સેવણા મંતણું સહલં (૩૦) ચઉદિસિ ગુરૂગ્ગહો ઇહ, અહુટ્ઠ તેરસ કરે સપરપક્ખે; અણણુન્નાયસ્સ સયા, ન કપ્પએ તત્થ પવિસેઉં (૩૧) પણ તિગ બારસ દુગ તિગ, ચઉરો છટ્ઠાણ પય ઇગુણતીસ ; ગુણતીસ સેસ આવસ્સયાઈ, સવ્વપય અડવન્ના (૩૨) ઇચ્છાય અણુન્નવણા, અવ્વાબાહં ચ જત્ત જવણા ય; અવરાહખામણાવિ ય, વંદણદાયસ્સ છટ્ઠાણા (૩૩) છંદેણ ણુન્નાણામિ, તહત્તિ તુબ્ભં પિ વટ્ટએ એવં; અહમવિ ખામેમિં તુમં, વયણાઇં વંદણરિહસ્સ (૩૪) પુરઓ

પઋખાસન્ને, ગંતા ચિટ્ઠણુ નિસીઅણુ–યમણે; આલોયણુ પડિસુણુણે, પુવ્વાલવણે અ આલોએ (૩૫) તહ ઉવંદસ નિમંતણુ, ખદ્ધા–યયણે તહા અપડિસુણુણે; ખદ્ધત્તિ ય તત્થગએ, કિંતું તજ્જાય નોસુમણે (૩૬) ના સરસિ કહં છિત્તા, પરિસંભિત્તા અણુટ્ઠિયાઇ કહે; સંથારપાયઘટ્ટણ, ચિટ્ઠુ-ચ્ચ-સમાસણે આવિ (૩૭) ઇરિયા કુસુમિણુગગ્ગા, ચિઇવંદણુ પુત્તિ વંદણાલોયં, વંદણુ ખામણુ વંદણુ, સંવર ચઉછોભ દુસ–જ્ઝાઓ (૩૮) ઇરિયા ચિઇવંદણુ પુત્તિ, વંદણુ ચરિમવંદણાલોયં; વંદણુ ખામણુ ચઉછોભ, દિવસુસગ્ગા દુસજ્ઝાઓ (૩૯) એયં કિઇકમ્મવિહિં, જુંજંતા ચરણકરણુ-માઉત્તા; સાહૂ ખવંતિ કમ્મં, અણેગભવસંચિયમણુંતં (૪૦) અપ્પમઇભવ્વબોહત્થ, ભાસિયં વિવરિયં ચ જમિહ મએ; તં સોહંતુ ગિયત્થા, અણુભિનિવેસી અમચ્છરિણો (૪૧)

પચ્ચક્ખાણુ ભાષ્ય

દસ પચ્ચક્ખાણુ ચઉવિહિ, આહાર દુવીસગાર અદુરુત્તા; દસ વિગઇ તીસ વિગઇગય, દુહભંગા છસુદ્ધિ ફલં (૧) અણુા-ગયમઇક્કંત, કોડીસહિયં નિયંટિ અણુગારં; સાગાર નિરવ-સેસં, પરિમાણુકડં સકે અદ્ધા (૨) નવકારસહિઅ પોરિસિ, પુરિ–મડ્ઢ–ગાસણે–ગઠાણે અ; આયંબિલ અભતટ્ઠે, ચરિમે અ અભિગ્ગહે વિગઇ (૩) ઉગ્ગએ સૂરે અ નમો, પોરિસિ પચ્ચક્ખ ઉગ્ગએ સૂરે; સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમં, અભતટ્ઠં પચ્ચક્-ખાઇત્તિ (૪) ભણુઇ ગુરૂ સીસો પુણ, પચ્ચક્ખામિત્તિ એવ વોસિરઇ; ઉવઓગિત્થપમાણું ન પમાણું વંજણુચ્છલણુા (૫)

પઢમે ઠાણે તેરસ, બીએ તિન્નિઉ તિગાઈ તઈઅંમિ; પાણસ્સ ચઉત્થ મિ, દેસવગાસાઈ પંચમએ (૬) નમુ પોરિસિ સડ્ઢા, પુરિમ-વડ્ઢ અંગુટ્ઠમાઈ અડ તેર; નિવિ વિગઈંબિલ તિય તિય, દુ ઇગાસણ એગઠાણાઈ (૭) પઢમંમિ ચઉત્થાઈ, તેરસ બીયંમિ તઈય પાણસ્સ; દેસવગાસ તુરિએ, ચરિમે જહ સંભવં નેયં (૮) તહ મજ્જ પચ્ચક્ખાણેસુ, ન પિહુ સૂરુગ્ગ-યાઈ વોસિરઈ; કરણવિહી ઉ ન ભન્નઈ, જહાવસી-યાઈ બિઅછંદે (૯) તહ તિવિહ પચ્ચક્ખાણે, ભન્નંતિ અ પાણગસ્સ આગારા, દુવિહાહારે અચિત્ત, ભોઇણો તહ ય ફાસુજલે (૧૦) ઈત્તુચ્ચિય ખવણંબિલ, નિવિયાઈસુ ફાસુયં ચિય જલં તુ; સડ્ઢા વિ પિયંતિ તહા, પચ્ચક્ખંતિ ય તિહાહારં (૧૧) ચઉહાહારં તુ નમો, રત્તિંપિ મુણીણ સેસ તિહ-ચઉહા; નિસિ પોરિસિપુરિમેગા-સણાઈ સડ્ઢાણદુ-તિ-ચઉહા (૧૨) ખુહપસમ-ખમેગાગી, આહારિ વ એઈ દેઈ વા સાયં, ખુહિઓ વિ ખિવઈ કુટ્ઠે, જં પંકુવમં તમા-હારો (૧૩) અસણે મુગ્ગોયણસત્તુ-મંડ પય ખજ્જ રબ્બ-કંદાઈ; પાણે કંજિય જવ કયર, કક્કડો-દગ સુરાઈજલં (૧૪) ખાઈમે ભત્તોસ ફલાઈ, સાઈમે સુંઠિ જીર અજમાઈ; મહુ ગુડ તંબોલાઈ, અણહારે મોય નિંબાઈ (૧૫) દો નવકારિ છ પોરિસિ, સગ પુરિમડ્ઢે ઇગાસણે અટ્ઠ; સત્તે-ગઠાણિ અંબિલિ, અટ્ઠ પણ ચઉત્થિ છ૦પાણે (૧૬) ચઉ ચરિમે ચઉ ભિગ્ગહિ, પણ પાવરણે નવટ્ઠ નિવ્વીએ; આગારુક્ખિત્ત વિવેગ, મુત્તુ દવ વિગઈ નિયમિ-ટ્ઠ (૧૭) અન્ન સહ દુ નમુકારે, અન્ન સહ પચ્છ-દિસ ય સાહુ,

સવ્વ; પોરિસિ છ સડ્ઢપોરિસિ, પુરિમડ્ઢે સત્ત સમહત્તરા (૧૮) અન્ન સહસ્સાગારિઅ, આઉંટણુ ગુરુઅ પારિ મહ સવ્વ; એણુ બિઆસણિ અટ્ઠઉ, સગ ઇગઠાણે અઉંટ વિણા (૧૯) અન્ન સહ લેવા ગિહ, ઉક્ખિત્ત પડુચ્ચ પારિ મહ સવ્વ; વિગઇ નિવ્વિગઈએ નવ, પડુચ્ચ વિણુ અંબિલે અટ્ઠ (૨૦) અન્ન સહ પારિ મહ સવ્વ, પંચ ખવણે છ પાણિ લેવાઈ; ચઉ ચરિમંગુટ્ઠાઈ, ભિગ્ગહિ અન્ન સહ મહ સવ્વ (૨૧) દુદ્ધ—મહુ—મજ્જ—તિલ્લં, ચઉરો દવવિગઇ ચઉર પિંડ—દવા; ઘય—ગુલ દહિયં પિસિયં, મક્ખણ—પક્કન્ન દો પિંડા (૨૨) પોરિસિ સડ્ઢઅવડ્ઢં, દુભત્ત નિવ્વિગઈ પોરિસાઈ સમા; અંગુટ્ઠમુટ્ઠિગંઠી—સચિત્ત દવ્વાઇભિગ્ગહિયં (૨૩) વિસ્સરણમણા—ભોગો, સહસાગારો સયં મુહપવેસો, પચ્છ-ન્નકાલ મેહાઇ, દિસે વિવજ્જાસુ દિસિમોહો (૨૪) સાહુ-વયણ ઉગ્ઘાડા—પોરિસિ તણુસુત્થયા સમાહિત્તિ; સંઘાઇ-કજ્જ મહત્તર, ગિહત્થ—બ દાઈ સાગારી (૨૫) આઉંટણ મંગાણં, ગુરુ—પાહુણ—સાહુ ગુરુઅભુટ્ઠાણં; પરિઠાવણ વિહિગહિએ, જઈણ પાવરણે કડિપટ્ટો (૨૬) ખરડિય લૂહિઅ ડોવાઈ, લેવ સંસટ્ઠ ડુચ્ચ મંડાઇ; ઉક્ખિત્તપિંડ વિગઇણ, મક્ખિયં અંગુ—લીહિ મણા (૨૭) લેવાડં આયા-માઈ, ઇઅર સોવીરમચ્છ—મુસિણજલ; ધોઅણ બહુલ સસિત્થં ઉસ્સેઇમ ઇઅર સિત્થવિણા (૨૮) પણ ચઉ ચઉ દુ દુવિહ, છ ભક્ખ દુદ્ધાઈ વિગઈ ઇગવીસં; તિદુ તિ ચઉવિહ અભ-ક્ખા,-ચઉ મંહુમાઈ વિગઈ બાર (૨૯) ખીર ઘય-દહિઅ-તિલ્લં, ગુડ પક્કન્નં છ ભક્ખવિગઈઓ; ગો—મહિસિ-ઉટ્ટિ-અય-

'એલગાણુ પણ દુદ્ધ 'અહ ચઉરો (૩૦) ઘય દહિઆ ઉટ્ટિવિણા, તિલ સરિસવ અયસિલટ્ટ તિલ્લચઉ; દવગુડ પિંડગુડા દો, પક્કન્નં તિલ્લઘયતલિયં (૩૧) પયસાડિ-ખિર-પેયા, વલેહિ દુદ્ધટ્ટિ દુદ્ધ વિગઇગયા, દક્ખ બહુ અપ્પ તંદુલ, તચ્ચુન્નં બિલસહિઅ દુદ્ધે (૩૨) નિભ્ભંજણુ વીસંદણુ, પક્કોસહિતરિય કિટ્ટિ પક્કઘયં; દહિએ કરંબ સિહરિણિ, સલવણ દહિ ઘોલ ઘોલવડા (૩૩) તિલકુટ્ટી નિભ્ભંજણુ, પક્કતિલ પક્કુસહિ તરિય તિલ્લમલી; સક્કર ગુલવાણુય, પાય ખંડ અદ્ધકઢિ ઇક્ખુરસો (૩૪) પૂરિય તવ પૂઆ બિય, પૂઅ તન્નેહ તુરિય ઘાણાઈ; ગુલહાણી જલલપ્પસિ, ય પંચમો પુત્તિકય પૂઓ (૩૫) દુદ્ધ દહી ચઉરંગુલ, દવગુડ ઘય તિલ્લ એગ ભત્તુવરિં; પિંડગુલ મક્ખણાણું. અદ્દામલયં ચ સંસટ્ઠં (૩૬) દવ્વહયા વિગઇ વિગઇ—ગયં પુણો તેણુ તં હયં દવ્વં; ઉદ્ધરિએ તત્તંમિ ય, ઉક્કિટ્ઠ દવ્વં ઇમં ચન્ને (૩૭) તિલસક્કુલિ વરસોલાઈ, રાયણુંબાઈ દક્ખ-વાણાઈ, ડોલી તિલ્લાઈ ઈઅ, સરસુત્તમ દવ્વ લેવકડા (૩૮) વિગઈગયા સંસટ્ઠા, ઉત્તમદવ્વાય નિવ્વિગઈયંમિ; કારણ-જાયં મુત્તું, કપ્પંતિ ન ભુત્તું જં વુત્તં (૩૯) વિગઈ વિગઈભીઓ, વિગઈગયં જો અ ભુંજએ સાહૂ; વિગઈ વિગઈસહાવા, વિગઈ વિગઈ બલા નેઈ (૪૦) કુત્તિય મચ્છિય ભામર, મહું તિહા કટ્ઠ-પિટ્ઠ મજ્જ દુહા, જલ થલ ખગમં-સતિહા, ઘયવ્વ-મક્ખણુ ચઉઅભક્ખા (૪૧) મણુ વયણુ કાય મણુવય, મણુતણુ વયતણુ તિજોગિ સગસત્ત; કર કારણુમઈ દુતિ જુઈ, તિકાલિ સીયાલ—ભંગ—સયં (૪૨) એયં ચ ઉત્તકાલે,

સયં ચ મણ વયણ તણૂહિં પાલણિયં; જાણગ-જાણગ પાસિત્તિ, ભંગ ચઉગે તિસુઅણુન્ના (૪૩) ફાસિય પાલિય સોહિય, તીરિય કિટ્ટિય આરાહિય છ સુદ્ધં; પચ્ચક્ખાણં ફાસિય, વિહિણોચિય-કાલિ જં પત્તં (૪૪) પાલિય પુણ પુણ સરિયં, સોહિય ગુરુદત્તસેસ ભોયણઓ; તીરિય સમહિય કાલા, કિટ્ટિય ભોયણસમય સરણા (૪૫) ઇઅ પિડઅરિઅં આરાહિયં, તુ અહવા છ સુદ્ધિ સદ્દહણા; જાણણ વિણય-ણુભાસણ, અણુપાલણ ભાવસુદ્ધિત્તિ (૪૬) પચ્ચક્ખાણસ્સ ફલં, ઈહ પરલોએ ય હોઈ દુવિહં તુ; ઇહલોએ ધમ્મિલાઈ, દામન્નગમાઈ પરલોએ (૪૭) પચ્ચક્ખાણમિણં સેવિઊણ, ભાવેણ જિણવરુદ્દિટ્ઠં; પત્તા અણંત જીવા, સાસયસુક્ખં અણાબાહં (૪૮)

કર્મગ્રન્થ પહેલો (કર્મવિપાક)

સિરિવીરજિણં વંદિઅ, કમ્મવિવાગં સમાસઓ વુચ્છં; કીરઈ જિએણ હેઉહિં, જેણં તો ભન્નએ કમ્મં (૧) પયઈ ઠિઈ રસ પએસા, તં ચઉહા મોઅગસ્સ દિટ્ઠંતા; મૂલપગઈટ્ઠ ઉત્તર-પગઈ અડવન્નસયભેયં (૨) ઇહ નાણદંસણાવરણ-વેઅમોહાઉ નામગોઆણિ; વિગ્ઘં ચ પણનવદુ-અટ્ઠવીસ ચઉતિસ-યદુપણવિહં (૩) મઈસુઅઓહીમણકેવલાણિ, નાણાણિ તત્થ મઈનાણં, વંજણવગ્ગહ ચઉહા, મણનયણવિણિંદિયચઉક્કા (૪) અત્થુગ્ગહ ઈહાવાય-ધારણા કરણમાણસેહિં છહા, ઇય અટ્ઠવીસભેઅં, ચઉદસહા વીસહા વ સુયં (૫) અક્ખર સન્ની સમ્મં, સાઈઅં ખલુ સપજ્જવસિઅં ચ; ગમિયં અંગપવિટ્ઠં,

સત્ત વિ એએ સપડિવક્ખા (૬) પજ્જયઅક્ખર-પયસંઘાયા, પડિવત્તિ તહય અણુઓગો; પાહુડપાહુડ પાહુડ, વત્થૂ પુવ્વા ય સસમાસા (૭) અણુગામિ વડ્ઢમાણય, પડિવાઇ યરવિહા છહા ઓહી; રિઉમઈ-વિઉલમઈ, મણનાણં કેવલમિગવિહાણં (૮) એસિં જં આવરણં, પડુવ્વ ચક્ખુસ્સ તં તયાવરણં, દંસણ ચઉ પણ નિદ્દા, વિત્તિસમં દંસણાવરણં (૯) ચક્ખૂદિટ્ઠિ અચક્ખૂ, સેસિંદિઅ ઓહિકેવલેહિં ચ; દંસણમિહ સામન્નં, તસ્સાવરણં તયં ચઉહા (૧૦) સુહપડિબોહા નિદ્દા, નિદ્દાનિદ્દા ય દુક્ખપડિબોહા; પયલા ઠિઓવવિટ્ઠસ્સ, પયલપયલા ઉ ચંકમઓ (૧૧) દિણચિંતિઅત્થકરણી, થીણદ્ધી અદ્ધચક્કિઅદ્ધબલા; મહુલિત્તખગ્ગધારા-લિહણં વ દુહા ઉ વેઅણિઅં (૧૨) ઓસન્નં સુરમણુએ, સાયમસાયં તુ તિરિઅનિરએસુ; મજ્જં વ મોહણીઅં, દુવિહં દંસણચરણમોહા (૧૩) દંસણમોહં તિવિહં, સમ્મં મીસં તહેવ મિચ્છત્તં; સુદ્ધં અદ્ધવિસુદ્ધં, અવિસુદ્ધં, તં હવઇ કમસો (૧૪) જિઅઅજિઅપુણ્ણપાવાસવસંવરબંધમુક્ખનિજ્જરણા; જેણં સદ્દહઇ તયં, સમ્મં ખઇગાઇબહુભેઅં (૧૫) મીસા ન રાગદોસો, જિણધમ્મે અંતમુહૂ જહા અન્ને; નાલિયરદીવમણુણો, મિચ્છં જિણધમ્મવિવરીઅં (૧૬) સોલસ કસાય નવ નોકસાય, દુવિહં ચરિત્તમોહણિઅં; અણ અપચ્ચક્ખાણા, પચ્ચક્ખાણા ય સંજલણા (૧૭) જાજ્જીવ વરિસ ચઉમાસ, પક્ખગા નિરયતિરિઅ નર અમરા; સમ્માણુસવ્વવિરઈઅહક્ખાયચરિત્તઘાયકરા (૧૮) જલ રેણુ પુઢવિ પવ્વય-રાઇસરિસો ચઉવ્વિહો કોહો; તિણિસલયા કટ્ઠટ્ઠિઅ સેલત્થંભોવમો માણો (૧૯)

માયાવલેહિ ગોમુત્તિ, મિંઢસિંગ ઘણુવંસિમૂલસમા; લોહો હલિદ્દ ખંજણ, કદ્દમકિમિરાગસામાણો (૨૦) જસ્સુદયા હોઈ જિએ, હાસ રઇ અરઇ સોગ ભય કુચ્છા; સનિમિત્તમન્નહા વા, તં ઇહ હાસાઇમોહણિયં (૨૧) પુરિસિત્થિતદુભયં પઈ, અહિલાસો જવ્વસા હવઇ સો ઉ; થી નર નપું વેઓદઓ, ફુંફુંમ તણ નગર દાહસમો (૨૨) સુર નર-તિરિ નિરયાઉ, હડિસરિસં નામકમ્મ ચિત્તિસમં, બાયાલ તિનવઇવિહં, તિઉત્તરસયં ચ સત્તટ્ઠી (૨૩) ગઇ જાઇ તણુ ઉવંગા, બંધણ સંઘાયણાણિ સંઘયણા; સંઠાણ વન્નગંધરસ–ફાસ અણુપુવ્વિ વિહગગઇ (૨૪) પિંડપયડિત્તિ ચઉદસ, પરઘા ઉસ્સાસ આયવુજ્જોઅં; અગુરુલહુ તિત્થ નિમિણો–વઘાયમિઅ અટ્ઠ-પત્તેઆ (૨૫) તસ બાયર પજ્જત્તં, પત્તેય થિરં સુભં ચ સુભગં ચ; સુસરાઇજ્જજસં, તસદસગં થાવરદસં તુ ઇમં (૨૬) થાવર સુહુમ અપજ્જં, સાહારણ અથિર અસુભ દુભ-ગાણિ; દુસ્સર ણાઇજ્જા જસ–મિઅનામે સેઅરા વીસં (૨૭) તસચઉ થિરછક્કં અથિરછક્ક, સુહુમતિગ થાવરચઉક્કં; સુભગ-તિગાઈ વિભાસા, તયાઇસંખાહિ પયડીહિં (૨૮) વન્નચઉ અગુરુલહુ ચઉ, તસાઇ-દુ તિ ચઉર છક્કમિચ્ચાઈ; ઇઅ અન્નાવિ વિભાસા, તયાઈસંખાહિ પયડીહિં (૨૯) ગઈઆઈણ ઉ કમસો, ચઉપણ પણતિપણ પંચછછક્કં; પણદુગ પણટ્ઠચઉદુગ, ઇઅ ઉત્તરભેય પણસટ્ઠી (૩૦) અડવીસજુઆ તિનવઈ, સંતે વા પનરબંધણે તિસયં; બંધણસંઘાયગહો, તણૂસુ સામન્નવણ્ણ-ચઉ (૩૧) ઇઅ સત્તટ્ઠી બંધોદએ ય, ન ય સમ્મ મીસયા બંધે; બંધુદએ સત્તાએ, વીસ દુવીસટ્ઠવણ્ણસયં (૩૨)

નિરયતિરિ નરસુરગઈ, ઇગબિઅતિઅ ચઉપણિંદિજાઇઓ; ઓરાલવિઉવ્વાહારગ-તેઅકમ્મણ પણસરીરા (૩૩) બાહૂરુ પિટ્ઠિ સિર ઉર, ઉયરંગ ઉવંગ અંગુલીપમુહા; સેસા અંગોવંગા, પઢમતણુતિગસ્સુવંગાણિ (૩૪) ઉરલાઇ પુગ્ગલાણં, નિબદ્ધ બજ્ઝંતયાણ સંબંધં; જં કુણઈ જઉસમં તં, બંધણ મુરલાઈતણુનામા (૩૫) જં સંઘાયઇ ઉરલાઈ-પુગ્ગલે તિણગણંવ દંતાલી; તં સંઘાયં બંધણમિવ, તણુનામેણ પંચવિહં (૩૬) ઓરાલવિઉવ્વાહારયાણ, સગ તેઅ કમ્મજુત્તાણં; નવ બંધણાણિ ઇઅર દુ-સહિયાણં તિન્નિ તેસિં ચ (૩૭) સંઘયણમટ્ઠિનિચઓ, તં છદ્ધા વજ્જરિસહનારાયં; તહ રિસહનારાયં, નારાયં અદ્ધનારાયં (૩૮) કીલિઅ છેવટ્ઠં ઇહ, રિસહો પટ્ટો અ કીલિઆ વજ્જં; ઉભઓ મક્કડબંધો, નારાયં ઈમમુરાલંગે (૩૯) સમચઉરંસં નિગ્ગોહ, સાઇ ખુજ્જાઈવામણં હુંડં; સંઠાણા વણ્ણા કિણ્હ, નીલ લોહિઅ હલિદ્દ સિઆ (૪૦) સુરહિદુરહી રસા પણ, તિત્ત કડુ કસાય અંબિલા મહુરા; ફાસા ગુરુલહુ મિઉખર, સીઉણ્હ સિણિદ્ધરુક્ખટ્ઠા (૪૧) નીલ કસિણં દુગંધં, તિત્તં કડુઅં ગુરું, ખરં રુક્ખં; સીઅં ચ અસુહનવગં, ઇક્કારસગં સુભં સેસં (૪૨) ચઉહગઇવ્વ ણુપુવ્વી, ગઇપુવ્વિદુગં તિગં નિયાઉજુઅં; પુવ્વીઉદઓ વક્કે, સુહઅસુહવસુટ્ટવિહગગઇ (૪૩) પરઘા ઉદયા પાણી, પરેસિં બલિણંપિ હોઇ દુદ્ધરિસો, ઊસસણ લદ્ધિજુત્તો, હવેઇ ઊસાસનામવસા (૪૪) રવિબિંબે ઉ જિઅંગં, તાવજુઅં આયવાઉ ન ઉ જલણે; જમુસિણફાસસ્સ તહિં, લોહિઅવણ્ણસ્સ ઉદઉત્તિ (૪૫) અણુસિણપયાસરૂવં, જિઅંગમુજ્જોઅએ

ઇહુજ્જોઆ; જઇ દેવુત્તરવિક્કિઅ, જોઇસ–ખજ્જોઅમાઇવ્વ.
(૪૬) અંગં ન ગુરુ ન લહુઅં, જાયઇ જીવસ્સ અગુરુલહુ-
ઉદયા; તિત્થેણ તિહુઅણસ્સવિ, પુજ્જો સે ઉદઓ કેવલિણો.
(૪૭) અંગોવંગનિઅમણં, નિમ્માણં કુણઇ સુત્તહારસમં;
ઉવઘાયા ઉવહમ્મઇ, સતણુવયવ લંબિગાઇહિં (૪૮) બિતિ-
ચઉપણિંદિઅ તસા, બાયરઓ બાયરા જિઆ થૂલા, નિઅ-
નિઅપજ્જત્તિજુઆ, પજ્જત્તા લદ્ધિકરણેહિં (૪૯) પત્તેઅ-
તણુ પત્તે–ઉદએણં દંત અટ્ઠિમાઇ થિરં; નાભુવરિ સિરાઇ
સુહં, સુભગાઓ સવ્વજણઇટ્ઠો (૫૦) સુસરા મહુરસુહઝુણી,
આઇજ્જા સવ્વલોયગિજ્ઝવઓ; જસઓ જસકિત્તીઓ,
થાવરદસગં વિવજ્જત્થં (૫૧) ગોઅં દુહુચ્ચનીઅં, કુલાલ
ઇવ સુઘડભુંભલાઇઅં; વિગ્ઘં દાણે લાભે, ભોગુવભોગેસુ
વીરિએ અ (૫૨) સિરિહરિઅસમં એઅં, જહ પડિકૂલેણ
તેણ રાયાઈ; ન કુણઈ દાણાઈઅં એવં વિગ્ઘેણ જીવો વિ
(૫૩) પડિણીઅત્તણ નિન્હવ, ઉવઘાય પઓસ અંતરાએણં;
અચ્ચાસાયણયાએ, આવરણદુગં જિઓ જયઈ (૫૪) ગુરુ-
ભત્તિ ખંતિ કરુણા-વય જોગ કસાયવિજય-દાણજુઓ;
દઢધમ્માઇ અજ્જઇ, સાયમસાયં વિવજ્જયઓ (૫૫) ઉમગ્ગ-
દેસણા મગ્ગ નાસણા, દેવદવ્વહરણેહિં; દંસણમોહં જિણમુણિ,
ચેઇઅ સંઘાઇ પડિણીઓ (૫૬) દુવિહંપિ ચરણમોહં, કસાય
હાસાઇ વિસય વિવસમણો; બંધઈ નિરયાઉ મહા, રંભ-
પરિગ્ગહરઓ રુદ્દો (૫૭) તિરિઆઉ ગૂઢહિઅઓ, સઢો
સસલ્લો તહા મણુસ્સાઉ; પયઈઇ તણુકસાઓ, દાણરુઈ
મજ્ઝિમગુણોઅ (૫૮) અવિરયમાઈ સુરાઉં, બાલતવોઽકામ-

નિજ્જરો જયઇ; સરલો અગારવિલ્લો, સુહનામં અન્નહા અસુહં (૫૯) ગુણુપેહી મયર-હિઓ, અજ્ઝયણજ્ઝાવણારુઇ નિચ્ચં; પકુણઇ જિણાઇભત્તો, ઉચ્ચં નીઅં ઇઅરહા ઉ (૬૦) જિણપૂઆવિગ્ધકરો, હિંસાઇપરા-યણો જયઇ વિગ્ધં; ઇઅ કમ્મવિવાગોડયં, લિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં (૬૧)

કર્મગ્રન્થ બીજો (કર્મસ્તવ)

તહ થુણિમો વીરજિણં, જહ ગુણઠાણેસુ સયલકમ્માઇં; બંધુદઓદીરણયા-સત્તાપત્તાણિ ખવિઆણિ (૧) મિચ્છે સાસણમીસે અવિરયદેસે પમત્ત અપમત્તે; નિઅટ્ટિ અનિઅટ્ટિ, સુહુમુવસમ ખીણસજોગિઅજોગિગુણા (૨) અભિનવકમ્મગ્ગહણં, બંધો ઓહેણ તત્થ વીસસયં, તિત્થયરાહારગદુગ-વજ્જં મિચ્છંમિ સતરસયં (૩) નરયતિગ જાઇથાવર-ચઉ હુંડાયવ છિવટ્ઠ નપુમિચ્છં; સોલંતો ઇગહિઅસય, સાસણિ તિરિથીણદુહગતિગં (૪) અણમજ્ઝાગિઇસંઘયણ-ચઉનિઉ-જ્જોઅ કુખગઇત્થિત્તિ, પણવીસંતો મીસે, ચઉસયરિ દુઆઉઅ અબંધા (૫) સમ્મે સગસયરિજિણાઉ, બંધિ વઇરનરતિઅ બિઅકસાયા, ઉરલદુગંતો દેસે, સત્તટ્ઠી તિઅકસાયંતો (૬) તેવટ્ઠિ પમત્તે સોગ, અરઇ અથિરદુગ અજસ અસ્સાયં; વુચ્છિજ્જ છચ્ચ સત્ત વ, નેઇ સુરાઉં જયા નિટ્ઠં (૭) ગુણ-સટ્ઠિ અપ્પમત્તે, સુરાઉ બંધંતુ જઇ ઇહાગચ્છે; અન્નહ અટ્ટ-ઠાવન્ના, જં આહારગદુગં બંધે (૮) અડવન્ન અપુવ્વાઇંમિ, નિદ્દદુગંતો છપન્ન પણભાગે; સુરદુગ પણિંદિ-સુખગઇ, તસ-નવ ઉરલવિણુ તણુવંગા (૯) સમચઉરનિમિણજિણવન્ન,

અગુરુલહુચઉછલંસિતી સંતો; ચરમે છવીસબંધો, હાસ-
રઈ કુચ્છ ભય ભેઓ (૧૦) અનિઅટ્ટિ ભાગપણગે, ઇગેગ-
હીણો દુવીસવિહબંધો; પુમ સંજલણ-ચઉણ્હં, કમેણ
છેઓ સત્તર સુહુમે (૧૧) ચઉદંસણુચ્ચજસનાણ, વિગ્ઘદસ-
ગંતિ સોલસુચ્છેઓ; તિસુ સાયબંધ છેઓ, સજોગિ બંધંતુ-
ડણંતો અ (૧૨) ઉદઓ વિવાગવેઅણ-મુદીરણમપત્તિ ઇહ
દુવીસસયં; સતરસયંમિચ્છે મીસ-સમ્મ આહાર જિણણુદયા
(૧૩) સુહુમતિગાયવમિચ્છં, મિચ્છંતં સાસણે ઇગારસયં;
નિરયાણુપુવ્વિણુદયા, અણથાવર ઇગવિગલઅંતો (૧૪) મીસે
સયમણુપુવ્વી-ડણુદયા મીસોદએણ મીસંતો; ચઉસયમજએ
સમ્મા-ડણુપુવ્વિખેવા બિઅકસાયા (૧૫) મણુતિરિણુપુવ્વિ
-વિઉવટ્ઠ, દુહગઅણાઇજ્જદુગસત્તરછેઓ; સગસીઈ દેસિ
તિરિગઇ-આઉ નિઉજ્જો અ તિકસાયા (૧૬) અટ્ઠચ્છેઓ
ઇગાસી, પમત્તિ આહારજુઅલ પક્ખેવા; થીણતિગાહારગદુગ
-છેઓ છસ્સયરિ અપમત્તે (૧૭) સમ્મત્તંતિમસંઘયણ-તિઅ-
ગચ્છેઓ બિસત્તરિ અપુવ્વે; હાસાઇછક્કઅંતો, છસટ્ઠિ
અનિઅટ્ટિ વેઅતિગં (૧૮) સંજલણતિગં છ છેઓ, સટ્ઠિ
સુહુમંમિ તુરિઅલોભંતો; ઉવસંતગુણે ગુણસટ્ઠિ, રિસહ-
નારાયદુગઅંતો (૧૯) સગવન્ન ખીણદુચરિમિ, નિદ્દદુગંતો
અ ચરિમિ પણવન્ના; નાણંતરાયદંસણ-ચઉ છેઓ સજોગિ
બાયાલા (૨૦) તિત્થુદયા ઉરલા થિર-ખગઈદુગ પરિત્તતિગ
છ સંઠાણા; અગુરુલહુ વન્નચઉ નિમિણ-તેઅકમ્માઇ સંઘયણં
(૨૧) દૂસર સૂસર સાયા-સાએગયરં ચ તીસવુચ્છેઓ, બારસ
અજોગિ સુભગાઇજ્જ-જસન્નયરવેઅણિઅં (૨૨) તસતિગ-

પણિંદિમણુઆઉ, ગઇજિણુચ્ચંતિ ચરિમસમયંતો; ઉદઉવ્વુ-
દીરણા પર-મપમત્તાઇ સગગુણેસુ (૨૩) એસા પયડિતિગૂણા,
વેયણિયાહારજુઅલ થીણુતિગં; મણુઆઉ પમત્તંતા, અજોગિ
અણુદીરગો ભયવં (૨૪) સત્તા કમ્માણ ઠિઈ, બંધાઇલદ્ધ
અત્તલાભાણું; સંતે અડયાલસયં, જા ઉવસમુ વિજિણુ
બિઅતઇ એ (૨૫) અપુવ્વાઇચઉક્કે, અણુતિરિનિરયાઉ
વિણુ બિયાલસયં; સમ્માઇચઉસુ સત્તગ-ખયંમિ ઇગચત્ત-
સયમહવા (૨૬) ખવગંતુ પપ્પ ચઉસુવિ, પણયાલં નિરય-
તિરિયસુરાઉ વિણા; સત્તગવિણુ અડતીસં, જા અનિઅટ્ટીપઢમ
ભાગો (૨૭) થાવરતિરિનિરયાયવ-દુગ થીણુતીગેગ વિગલ
સાહારં; સોલખઓ દુવીસસયં, બીઅંસિ બીઅતિઅકસાયંતો
(૨૮) તઈઆઇસુ ચઉદસતેર, બારછપણ-ચઉતિહિયસય કમસો;
નપુ-ઇત્થિહાસછગ-પુંસ, તુરિઅકોહ-મય-માય ખઓ (૨૯)
સુહુમિદુસય લોહંતો, ખીણદુચરિમેગસય દુનિદ્દખઓ; નવ-
નવઈ ચરિમસમએ, ચઉદંસણ નાણવિગ્ઘંતો (૩૦) પણસીઈ
સજોગિઅજોગિ, દુચરિમે દેવખગઇગંધદુગં, ફાસટ્ઠ વન્નરસ-
તણુ-બંધણસંઘાયપણ નિમિણં (૩૧) સંઘયણઅથિરસંઠાણ
-છક્ક અગુરુલહુચઉ અપજ્જત્તં; સાયંવ અસાયં વા,
પરિત્તુવંગતિગ સુસર નિઅં (૩૨) બિસયરિ ખઓ અચરિમે,
તેરસમણુઅતસતિગ જસાઇજ્જં; સુભગ જિણુચ્ચ પણિંદિઅ,
સાયાસાએગયરછેઓ (૩૩) નરઅણુપુવ્વિવિણા વા, બારસ-
ચરિમસમયંમિ જો ખવિઉં; પત્તો સિદ્ધિં દેવિંદ-વંદિઅં
નમહ તં વીરં (૩૪)

કર્મગ્રન્થ ત્રીજો (બંધસ્વામિત્વ)

બંધવિહાણવિમુક્કં, વંદિય સિરિવદ્ધમાણજિણચંદં; ગઈઆઈસું વુચ્છં, સમાસઓ બંધસામિત્તં (૧) ગઇ ઇંદિએ ય કાએ, જોએ વેએ કસાય નાણે ય; સંજમ દંસણ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે (૨) જિણ સુરવિઉવાહારદુ, દેવાઉ ય નિરય સુહુમ વિગલતિગં; એગિંદિ થાવરાડડયવ, નપુ મિચ્છં હુંડ છેવટ્ઠં (૩) અણમજ્ઝાગિઇસંઘયણ, કુખગઇનિય ઇત્થિ દુહગથીણતિગં; ઉજ્જોઅ તિરિદુગં તિરિ–નરાઉ નર-ઉરલદુગ રિસહં (૪) સુરઇ–ગુણવીસવજ્જં, ઇગ સઉ ઓહેણ બંધહિ નિરયા; તિત્થવિણા મિચ્છિ સયં, સાસણિ નપુચઉવિણા છનુઇ (૫) વિણુઅણછવીસમીસે, બિસયરિ સમ્મંમિ જિણનરાઉજુઆ; ઇઅ રયણાઇસુ ભંગો, પંકાઇસુ તિત્થયરહીણો (૬) અજિણમણુઆઉ ઓહે, સત્તમીએ નરદુગુચ્ચવિણુ મિચ્છે, ઇગનવઈ સાસાણે, તિરિઆઉ નપુંસચઉ વજ્જં (૭) અણચઉવીસવિરહિઆ, સનરદુગુચ્ચા ય સયરિ મીસદુગે; સતરસઓ ઓહિ મિચ્છે, પજ્જતિરિઆ વિણુ જિણાહારં (૮) વિણુ નિરયસોલ સાસણિ, સુરાઉઅણ-એગતીસ વિણુ મીસે; સસુરાઉ સયરિ સમ્મે, બીઅકસાએ વિણા દેસે (૯) ઇય ચઉગુણેસુવિ નરા, પરમજયા સજિણ ઓહુ દેસાઈ; જિણઇક્કારસહીણં, નવસય અપજ્જત્તતિરિ-અનરા (૧૦) નિરયવ્વ સુરા નવરં, ઓહે મિચ્છે ઇગિંદિતિ-ગસહિઆ; કપ્પદુગે વિ ય એવં, જિણહીણો જોઇભવણવણે (૧૧) રયણુવ્વ સણંકુમારાઈ, આણયાઈ ઉજ્જોયચઉરહિઆ;

અપજ્જતિરિઅગ્વનવસય,-મિગિંદિપુઢવિજલતરુવિગલે (૧૨) છનવઈ સાસણિ-વિણુ સુહુમતેર, કેઈ પુણ બિંતિ ચઉનવઈં; તિરિઅનરાઊહિં વિણા, તણુપજ્જત્તિં ન જંતિ જઓ (૧૩) ઓહુ પણિંદિતસે, ગઇતસે જિણિક્કારનરતિગુચ્ચ વિણા; મણવયજોગે ઓહો, ઉરલે નરભંગુ તમ્મિસ્સે (૧૪) આહારછગ વિણોહે, ચઉદસસઉ મિચ્છિ જિણપણગહીણં; સાસણિ ચઉનવઈ વિણા તિરિઅનરાઊ સુહુમતેર (૧૫) અણચઉવીસાઇ વિણા, જિણપણજુઅ સમ્મિ જોગિણો સાયં; વિણુ તિરિનરાઉ કમ્મે વિ, એવમાહારદુગિ ઓહો (૧૬) સુરઓહો વેઉવ્વે, તિરિઅનરાઉ રહિઓ અ તમ્મિસ્સે; વેઅતિગાઇમ બિઅતિઅ, કસાય નવ દુ ચઉપંચગુણા (૧૭) સંજલણતિગે નવ દસ લોભે, ચઉ અજઈ દુતિઅનાણતિગે; બારસ અચક્ખુચક્ખુસુ, પઢમા અહક્ખાય ચરિમચઉ (૧૮) મણનાણિ સગ જયાઇ, સમઇઅછેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે, કેવલદુગિ દો ચરમા, જયાઇ નવ મઇસુ ઓહિદુગે (૧૯) અડ ઉવસમિ ચઉ વેઅગિ, ખઇએ ઇક્કાર મિચ્છતિગિ દેસે; સુહુમિ સઠાણં તેરસ, આહારગિ નિઅનિઅગુણોહો (૨૦) પરમુવસંમિ વટ્ટંતા, આઉ ન બંધંતિ તેણ અજયગુણે; દેવમણુઆઉહીણો, દેસાઇસુ પુણ સુરાઉ વિણા (૨૧) ઓહે અટ્ઠારસયં, આહારદુગૂણમાઇલેસતિગે; તં તિત્થોણં મિચ્છે, સાણાઇસુ સવ્વહિં ઓહો (૨૨) તેઊ નિરયનવૂણા, ઉજ્જોઅચઉ નિરયબારવિણુ સુક્કા; વિણુ નિરયબાર પમ્હા, અજિણાહારા ઇમા મિચ્છે (૨૩) સવ્વગુણ ભવ્વસન્નિસુ, ઓહુ અભવ્વા અસન્નિ મિચ્છિસમા; સાસણિ અસન્નિ

સન્નિવ્વ, કમ્મણુભંગો અણાહારે (૨૪) તિસુ દુસુ સુક્કાઈ-ગુણા, ચઉ સગ તેરત્તિ બંધસામિત્તં; દેવિંદસૂરિ રઇઅં, નેઅં કમ્મત્થયં સોઉં (૨૫)

કર્મગ્રંથ ચોથો (ષડશીતિ)

નમિઅજિણં જિઅમગ્ગણ–ગુણઠાણુવઓગજોગલેસાઓ; બંધ-પ્પબહૂ ભાવે, સંખિજ્જાઇ કિમવિ વુચ્છં (૧)

[નમિયજિણંવત્તવ્વા, ચઉદસ જિઅઠાણએસુ ગુણ-ઠાણા; જોગુવઓગો લેસા, બંધુદઓદીરણા સત્તા (૧) તહ મૂલ ચઉદ મગ્ગણ–ઠાણેસુ બાસટ્ઠિ ઉત્તરેસું ચ; જિઅગુણ જોગુવઓગા, લેસપ્પબહું ચ છટ્ઠાણા (૨) ચઉદસગુણે-સુજિઅજો, ગુવઓગલેસા ય બંધહેઊ ય; બંધાઈચઉ અપ્પા–બહું ચ તો ભાવસંખાઇ (૩)]

ઇહ સુહુમબાયરેગિંદિ, બિતિચઉ અસન્નિસન્નિપંચિંદી; અપજત્તા પજત્તા, કમેણ ચઉદસ જિઅટ્ઠાણા (૨) બાયર-અસન્નિવિગલે, અપજ્જિપઢમબિઅસન્નિઅપજત્તે; અજય-જુઅ સન્નિપજ્જે, સવ્વગુણા મિચ્છ સેસેસુ (૩) અપજત્ત-છક્કિ કમ્મુરલ, મીસ જોગા અપજ્જ સન્નિસુ; તે સવિઉવ્વ-મીસ એસુ, તણુપજ્જેસુ ઉરલ મન્ને (૪) સવ્વે સન્નિપજત્તે, ઉરલં સુહુમે સભાસુ તં ચઉસુ; બાયરિ સવિઉવ્વિદુગં, પજસન્નિસુ બાર ઉવઓગા (૫) પજચઉરિંદિ-અસન્નિસુ, દુદંસદુઅનાણદસસુચક્ખુવિણા; સન્નિઅપજ્જે મણનાણ–ચક્ખુકેવલદુગ વિહૂણા (૬) સન્નિદુગિ છલેસ, અપજ્જ બાયરે પઢમચઉતિ સેસેસુ; સત્તટ્ઠ બંધુદીરણ, સંતુદયા

અટ્ઠ તેરસસુ (૭) સત્તટ્ઠ છેગ બંધા, સંતુદયા સત્ત અટ્ઠ ચત્તારિ; સત્તટ્ઠ છ પંચ દુગં, ઉદીરણા સન્નિપજ્જત્તે (૮) ગઇ ઇંદિએ ય કાએ, જોએ વેએ કસાય નાણેસુ; સંજમ દંસણ લેસા, ભવસમ્મે સન્નિ આહારે (૯) સુરનરતિરિ-નિરયગઇ, ઇગબિઅતિઅચઉપણિંદિછક્કાયા; ભૂજલજલણા-નિલવણ, તસા ય મણ વયણ તણુજોગા (૧૦) વેઅ નરિત્થિ નપુંસા, કસાય કોહ–મય–માય–લોભત્તિ; મઇસુઅવહિ–મણ-કેવલ, વિભંગ-મઇસુઅનાણ સાગારા (૧૧) સામાઇઅ છેઅ પરિહાર, સુહુમ અહક્ખાયદેસજયઅજયા; ચક્ખુ અચક્ખુ ઓહી, કેવલદંસણ અણાગારા (૧૨) કિણ્હા નીલા કાઊ, તેઊ પમ્હા ય સુક્ક ભવ્વિઅરા; વેઅગ ખઇગુવસમ મિચ્છ, મીસ સાસાણ સન્નિઅરે (૧૩) આહારેઅર ભેઆ, સુરનિરયવિભંગ મઇસુઓહિદુગે; સમ્મત્તતિગે પમ્હા, સુક્કા સન્નીસુ સન્નિદુગં (૧૪) તમસન્નિ અપજ્જજુયં, નરે સબાયરઅપજ્જ તેઊએ; થાવરઇગિંદિ પઢમા ચઉ, બાર અસન્નિ દુદુ વિગલે (૧૫) દસચરિમ તસે અજયા, હારગ તિરિ તણુ કસાય દુઅનાણે, પઢમતિલેસાભવિઅર, અચક્ખુ-નપુમિચ્છિ સવ્વેવિ (૧૬) પજસન્ની કેવલદુગે, સંજમ મણનાણ દેસ મણ મીસે; પણચરિમપજ્જવયણે, તિય છ વ પજ્જિઅરચક્ખુંમિ (૧૭) થીનરપણિંદિ ચરમા ચઉ, અણહારે દુસન્નિ છ અપજ્જા; તે સુહુમઅપજ્જ વિણા, સાસણિ ઇત્તો ગુણે વુચ્છં (૧૮) પણ તિરિચઉ સુરનિરએ, નરસન્નિપણિંદિ-ભવ્વતસિસવ્વે; ઇગવિગલ ભૂદગવણે, દુ દુ એગં ગઇતસ અભવ્વે (૧૯) વેઅતિકસાય નવ દસ, લોભે ચઉ અજઇ દુતિ

અનાણુતિગે; બારસ અચક્ખુ ચક્ખુસુ, પઢમા અહખાઈ ચરિમ-ચઊ (૨૦) મણનાણિ સગ જયાઈ, સમઇઅ છેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે; કેવલદુગિ દો ચરિમા-જયાઈ નવ મઇસુઓહિદુગે (૨૧) અડ ઉવસમિ ચઉ વેઅગિ, ખઇએ ઇક્કાર મિચ્છતિગિ દેસે; સુહુમે અ સઠાણં તેર, જોગ આહાર સુક્કાએ (૨૨) અસન્નિસુ પઢમદુગં, પઢમતિલેસાસુ છચ્ચ દુસુ સત્ત; પઢમંતિમદુગ અજયા, અણહારે મગ્ગણાસુ ગુણા (૨૩) સચ્ચેઅર મીસઅસચ્ચ, મોસ મણ વય વિઉવ્વિ આહારા; ઉરલં મીસા કમ્મણ, ઇઅ જોગા કમ્મ અણાહારે (૨૪) નરગઈ પણિંદિ તસ તણુ, અચક્ખુ નરનપુ કસાય સમ્મદુગે; સન્નિ છલેસા હારગ, ભવ મઈ સુઅ ઓહિદુગિ સવ્વે (૨૫) તિરિઇત્થિ-અજય સાસણ, અનાણઉવસમઅભવ્વમિચ્છેસુ; તેરાહાર-દુગૂણા, તે ઉરલદુગૂણ સુરનિરએ (૨૬) કમ્મુરલદુગંથાવરિ, તે સવિઉવ્વિદુગ પંચ ઇગિ પવણે, છ અસન્નિચરિમ-વઇજુઅ, તે વિઉવદુગૂણચઉ વિગલે (૨૭) કમ્મુરલમીસ વિણુ મણ, વઇસમઇઅ છે અ ચક્ખુમણનાણે; ઉરલદુગ કમ્મ પઢમંતિમમણવઇ કેવલદુગંમિ (૨૮) મણવઇઉરલા પરિહારિ, સુહુમિ નવ તે ઉ મીસિ સવિઉવ્વા, દેસે સવિઉવ્વિદુગા, સકમ્મુરલમીસ અહક્ખાએ (૨૯) તિઅનાણનાણપણચઉ-દંસણબાર-જિઅલક્ખણુવઓગા; વિણુ મણનાણદુકેવલ, નવ સુર તિરિ-નિરયઅજએસુ (૩૦) તસ જોઅ વેઅ સુક્કા-હાર નર પણિંદિ સન્નિ ભવિ સવ્વે; નયણેઅર પણ લેસા, કસાય દસ કેવલદુગૂણા (૩૧) ચઉરિંદિઅસન્નિદુ અન્નાણ, દુદંસ ઇગબિતિથાવરિ અચક્ખુ; તિઅનાણ દંસણદુગં, અનાણતિગિ

અભવિ મિચ્છદુગે (૩૨) કેવલ દુગે નિઅદુગં, નવ તિઅનાણ
વિણુ ખઇઅઅહખાએ; દંસણુનાણુતિગં દેસિ, મીસિ અન્ના-
ણુમીસં તં (૩૩) મણુનાણુચક્ખુવજ્જા, અણુહારે તિન્નિદંસ
ચઉનાણા, ચઉનાણુસંજમોવસમ–વેઅગે ઓહિદંસે અ (૩૪)
દો તેર તેર બારસ, મણે કમા અટ્ઠ દુ ચઉ ચઉ વયણે;
ચઉ દુ પણુતિન્નિ કાયે, જિઅગુણુજોગોવઓગન્ને (૩૫)
છસુ લેસાસુ સઠાણું, એગિંદિઅસન્નિ ભૂ દગ વણેસુ; પઢમા
ચઉરો તિન્નિઉ, નારય–વિગલગ્ગિ—પવણેસુ (૩૬) અહખા
ય સુહુમ કેવલ–દુગિ સુક્કા છાવિ સેસઠાણેસુ; નર–નિરય-
–દેવ–તિરિઆ, થોવા દુ અસંખ અણુંતગુણા (૩૭)
પણ ચઉ તિદુ એગિંદી, થોવા તિન્નિઅહિયા અણુંતગુણા;
તસ થોવ અસંખગ્ગી, ભૂજલનિલ અહિયવણુ ણુંતા (૩૮)
મણુ–વયણુ–કાયજોગી, થોવા અસંખગુણ અણુંતગુણા;
પુરિસા થોવા ઇત્થી, સંખગુણા–ણુંતગુણ કીવા (૩૯) માણી
કોહી માયી, લોભી અહિય મણુનાણિણો થોવા; ઓહિ
અસંખા મઇ સુઅ, અહિમ સમ અસંખવિબ્ભંગા (૪૦)
કેવલિણો ણુંતગુણા, મઇસુઅઅન્નાણિ ણુંતગુણ તુલ્લા;
સુહુમા થોવા પરિહાર, સંખઅહક્ખાય સંખગુણા (૪૧)
છેય સમઇય સંખા, દેસ અસંખગુણ ણુંતગુણ અજયા;
થોવ અસંખ દુણુંતા, ઓહિ નયણ કેવલ અચક્ખુ (૪૨)
પચ્છાણુપુવ્વિ લેસા, થોવા દોડસંખ ણુંત દો અહિઆ;
અભવિઅર થોવ ણુંતા, સાસણ થોવો વસમ સંખા (૪૩)
મીસા સંખા વેઅગ, અસંખગુણ ખઇઅ મિચ્છ દુ અણુંતા;
સન્નિઅર થોવ ણુંતા–ણુહાર થોવેઅર અસંખા (૪૪)

સવ્વજિઅઠાણુ મિચ્છે, સગસાસણિ પણ અપજ્જ સન્નિદુગં; સમ્મે સન્ની દુવિહો, સેસેસું સન્નિપજ્જત્તો (૪૫) મિચ્છદુગિ અજઈ જોગા–હારદુગૂણા અપુવ્વપણગે ઉ; મણવઇ ઉરલં સવિઉવ્વિ, મીસિ સવિઉવ્વિદુગ દેસે (૪૬) સાહારદુગ પમત્તો, તે વિઉવ્વાહારમીસ વિણુ ઇઅરે; કમ્મુરલદુગંતાઈમ–મણવયણ સજોગિ ન અજોગી (૪૭) તિઅનાણ દુદંસાઇમ, દુગે અજઇ દેસિ નાણદંસતિગં; તે મીસિ મીસા સમણા, જયાઇ કેવલદુ અંતદુગે (૪૮) સાસણભાવે નાણં, વિઉવ્વગાહારગે ઉરલમિસ્સં; નેગિંદિસુ સાસાણો, નેહાહિગયં સુયમયં પિ (૪૯) છસુ સવ્વા તેઉતિગં, ઇગિ છસુ સુક્કા અજોગિ અલ્લેસા, બંધસ્સ મિચ્છ અવિરઈ, કસાય જોગત્તિ ચઉ હેઉ (૫૦) અભિગહિઅ, મણભિગહિઆ, ભિનિવેસિય–સંસઇય–મણાભોગં; પણમિચ્છ બાર અવિરઇ, મણકરણાનિઅમુ છજિઅવહો (૫૧) નવ સોલ કસાયા પનર, જોગ ઇઅ ઉત્તરા ઉ સગવન્ના; ઇગ ચઉ પણ તિગુણેસુ, ચઉ તિ–દુ–ઇગપચ્ચઓ બંધો (૫૨) ચઉમિચ્છમિચ્છઅવિરઇ–પચ્ચઇઆ સાય સોલ પણતીસા;જોગવિણુ તિપચ્ચઈઆ–હારગજિણવજ્જ સેસાઓ (૫૩) પણપન્ન પન્ના તિઅછહિઅ, ચત્તગુણચત્ત છચઉદુગવીસા; સોલસ દસ નવ નવ સત્ત, હેઉણો ન ઉ અજોગિંમિ (૫૪) પણપન્ન મિચ્છિ હારગ–દુગૂણ સાસાણિ પન્ન મિચ્છવિણા; મીસદુગ કમ્મ અણ વિણુ, તિચત્ત મીસે અહ છચત્તા (૫૫) સદુમીસકમ્મ અજએ, અવિરઇ કમ્મુરલમીસ બિકસાએ; મુત્તુ ગુણચત્ત દેસે, છવીસ સાહારદુ પમત્તો (૫૬) અવિરઇ ઇગાર તિકસાય, વજ્જ અપમત્તિ મીસ દુગરહિઆ; ચઉવીસ અપુવ્વે

પુણ, દુવીસ અવિઉવ્વિ આહારે (૫૭) અછહાસ સોલ બાયરિ, સુહુમે દસ વેઅસંજલણુતિ વિણા; ખીણુવસંતિ અલોભા, સજોગિ પુવ્વુત્ત સગ જોગા (૫૮) અપમત્તંતા સત્તટ્ઠ, મીસ-અપુવ્વ બાયરા સત્ત; બંધઇ છસ્સુહુમો એગ, -મુવરિમા બંધગા જોગી (૫૯) આસુહુમં સંતુદએ, અટ્ઠવિ મોહવિણુ સત્ત ખીણંમિ; ચઉ ચરિમદુગે અટ્ઠ ઉ, સંતે ઉવસંતિ સત્તુદએ (૬૦) ઉઈરંતિ પમત્તંતા, સગટ્ઠ મીસટ્ઠ વેઅઆઉ વિણા; છગ અપમત્તાઈ તઓ, છપંચ સુહુમો પણુવસંતો (૬૧) પણ દો ખીણ દુજોગી-ણુદીરગુ-અજોગિ થોવ ઉવસંતા; સંખગુણ ખીણ સુહુમા, નિઅટ્ટિ-અપુવ્વ સમ અહિઆ (૬૨) જોગિ અપમત્ત ઈઅરે, સંખગુણા દેસ સાસણા મીસા; અવિરઇ અજોગિમિચ્છા, અસંખ ચઉરો દુવે ણંતા (૬૩) ઉવસમ ખય મીસોદય-પરિણામા દુનવ ટ્ઠાર ઇગવીસા; તિઅભેઅ સન્નિવાઇઅ, સમ્મં ચરણં પઢમભાવે (૬૪) બીએ કેવલજુઅલં, સમ્મં દાણાઇલદ્ધિ પણ ચરણં; તઇએ સેસુવઓગા, પણ લદ્ધી સમ્મવિરઈ દુગં (૬૫) અન્નાણમસિદ્ધત્તા, સંજમ લેસા કસાય ગઈ વેયા; મિચ્છં તુરિએ ભવ્વા, ભવ્વત્ત જિઅત્ત પરિણામે (૬૬) ચઉચઉગઇસુ મીસગ, પરિણામુદએહિં ચઉ સખઇએહિં; ઉવસમજુએહિં વા ચઉ, કેવલિ પરિણામુદય ખઇએ (૬૭) ખય પારિણામિ સિદ્ધા, નરાણ પણ જોગુવસમસેઢીએ, ઇઅ પંનર સન્નિવાઈઅ, ભેયા વીસં અસંભવિણો (૬૮) મોહેવ સમો મીસો, ચઉઘાઈસુ અટ્ઠકમ્મસુ અ સેસા; ધમ્માઈ પરિણામિઅ, ભાવે ખંધા ઉદઈએ વિ (૬૯) સમ્માઈચઉસુ

તિગ ચઉ, ભાવા ચઉ પણ વસામ ગુવસંતે; ચઉ ખીણાપુવ્વે તિન્નિ, સેસ ગુણઠાણ ગેગજિએ (૭૦) સંખિજ્જેગમસંખં, પરિત્ત જુત્ત નિયપયજુયં તિવિહં; એવમણંતંપિ તિહા, જહન્ન મજ્ઝુક્કસા સવ્વે (૭૧) લહુસંખિજ્જં દુચ્ચિય, અઓ પરં મજ્ઝિમં તુ જા ગુરુઅં, જંબુદ્દીવપમાણય, ચઉપલ્લપરૂવણાઈ ઈમં (૭૨) પલ્લાણવટ્ઠિ અ સલાગ-પડિસલાગ-મહાસલાગક્ખા; જોઅણસહસોગાઢા, સવેઈઅંતા સસિહ ભરિઆ (૭૩) તો દીવુદહિસુ ઇક્કિક્ક, સરિસવં ખિવિઅ નિટ્ઠિએ પઢમે; પઢમંવ તદંતં ચિય, પુણ ભરિએ તંમિ તહ ખીણે (૭૪) ખિપ્પઈ સલાગપલ્લેગુ, સરિસવો ઈઅ સલાગ-ખવણેણં; પુણ્ણો બીઓ અ તઓ, પુવ્વંપિ વ તંમિ ઉદ્ધરિએ (૭૫) ખિણે સલાગ તઈએ, એવં પઢમેહિં બીઅયં ભરસુ; તેહિં તઈઅં તેહિ ય, તુરિઅંજા કિર ફુડા ચઉરો (૭૬) પઢમતિપલ્લુદ્ધરિઆ, દીવુદહી પલ્લચઉ સરિવસા ય; સવ્વો વિ એગરાસી, રૂવૂણો પરમ સંખિજ્જં (૭૭) રૂવજુઅંતુ પરિત્તા, સંખં લહુ અસ્સ રાસિઅબ્ભાસે; જુત્તાસંખિજ્જં લહુ, આવલિઆ સમય પરિમાણં (૭૮) બિ-તિ ચઉ પંચમ-ગુણણે, કમા સગાસંખ પઢમચઉસત્તા; ડણંતા તે રૂવજુઆ, મજ્ઝા રૂવૂણ ગુરુપચ્છા (૭૯) ઈઅ સુત્તુત્તં અન્ને, વગ્ગિઅમિક્કસિ ચઉત્થય મસંખં; હોઈ અસંખાસંખં, લહુ રૂવજુઅં તુ તં મજ્ઝં (૮૦) રૂવૂણ માઈમં ગુરુ, તિવગ્ગિઉં તત્થિમે દસક્ખેવે; લોગાગાસપએસા, ધમ્માડધમ્મેગજિઅદેસા (૮૧) ઠિઈબંધજ્ઝવસાયા, અણુભાગા જોગછેઅપલિભાગા; દુણ્હ ય સમાણ સમયા, પત્તેઅ

નિગોઅએ ખિવસુ (૮૨) પુણ તંમિ તિવગ્ગિઅએ; પરિત્તણંત લહુ તસ્સ રાસીણં; અબ્ભાસે લહુજુત્તા–ણંતં અભવ્વ-જિઅમાણં (૮૩) તવ્વગ્ગે પુણ જાયઇ, ણંતાણંત લહુ તંચ તિક્ખુત્તો; વગ્ગસુ તહવિ ન તં હોઇ, ડણંતખેવે ખિવસુ છ ઇમે (૮૪) સિદ્ધા નિગોઅજીવા, વણસ્સઇ કાલ પુગ્ગલા ચેવ; સવ્વમલોગનહં પુણ, તિવગ્ગિઉં કેવલદુગંમિ (૮૫) ખિત્તેડણંતાણંતં, હવેઇ જિટ્ઠંતુ વવહરઇ મજ્ઝં; ઇઅ સુહુમત્થવિઆરો, લિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં (૮૬)

કર્મગ્રંથ પાંચમો (શતક)

નમિઅ જિણં ધુવબંધો-દયસંતા ઘાઇ પુન્નપરિઅત્તા; સેઅર ચઉહવિવાગા, વુચ્છં બંધવિહ સામીઅ (૧) વન્નચઉ તેઅકમ્માગુરુલહુ નિમિણોવઘાયભય કુચ્છા; મિચ્છ-કસાયા વરણા, વિગ્ઘં ધુવબંધિ સગચત્તા (૨) તણુવંગાગિઇ-સંઘયણ, જાઇ ગઇ-ખગઇપુવ્વિ જિણુસાસં; ઉજ્જોઆયવ-પરઘા, તસવીસા ગોઅવેઅણિઅં (૩) હાસાઇજુઅલદુગ વેઅ–આઉ તેવુત્તરી અધુવબંધી; ભંગા અણાઇસાઇ, અણંતસંતુત્તરા ચઉરો (૪) પઢમબિઆ ધુવઉદઇસુ, ધુવબંધિસુ તઇઅવજ્જ-ભંગતિગં; મિચ્છંમિતિન્નિભંગા, દુહાવિ અધુવા તુરીઅ ભંગા (૫) નિમિણથિરઅથિરઅગુરુઅ, સુહઅસુહતેઅકમ્મ ચઉવન્ના; નાણંતરાય દંસણ, મિચ્છં ધુવઉદય સગવીસા (૬) થિરસુભિઅર વિણુ અધુવ, બંધી મિચ્છવિણુમોહધુવ-બંધી; નિદ્દોવઘાય–મીસં, સમ્મં પણ નવઇ અધુવુદયા (૭) તસવન્નવીસ–સગતેઅ, કમ્મ ધુવબંધિ સેસ વેઅતિગં;

આગિઇતિગ વેઅણિઅં, દુજુઅલ સગઉરલુસાસચઉ (૮)
ખગઇતિરિદુગ નિઅં, ધુવસંતા સમ્મ મીસ મણુયદુગં;
વિઉવ્વિક્કાર જિણાઊ, હારસ ગુચ્ચા અધુવસંતા (૯)
પઢમતિગુણેસુ મિચ્છં, નિઅમા અજયાઇઅટ્ઠગે ભજ્જં;
સાસાણે ખલુ સમ્મં; સંતં મિચ્છાઈદસગે વા (૧૦)
સાસણમીસેસુ ધુવં, મીસં મિચ્છાઇનવસુ ભયણાએ; આઈદુગે
અણ નિઅમા, ભઈઆ મીસાઇનવગંમિ (૧૧) આહારસત્તગં
વા, સવ્વગુણે બિતિગુણે વિણાતિત્થં; નોભયસંતે મિચ્છો,
અંતમુહુત્તં ભવે તિત્થે (૧૨) કેવલજુઅલાવરણા, પણ
નિદ્દા બારસાઇમકસાયા; મિચ્છં તિ સવ્વઘાઇ, ચઉનાણ
તિદંસણાવરણા (૧૩) સંજલણ નોકસાયા, વિગ્ઘ ઇઅ
દેસઘાઇય અઘાઈ; પત્તેયતણુડ્ઠાઊ, તસવીસા ગોઅદુગ-
વન્ના (૧૪) સુરનરતિગુચ્ચ સાયં, તસદસ તણુવંગ વઇર
ચઉરંસં; પરઘા સગ તિરિઆઊ, વન્નચઉ પણિંદિસુભખગઇ
(૧૫) બાયાલ પુણ્ણપગઇ અપઢમસંઠાણ ખગઇ સંઘયણા;
તિરિદુગ અસાય નીઓ, વઘાયઇગ-વિગલનિરયતિગં (૧૬)
થાવર દસ વન્નચઉક્ક, ઘાઇ પણયાલ સહિઅ બાસીઇ;
પાવપયડિત્તિ દોસુવિ, વન્નાઇગહા સુહા અસુહા (૧૭)
નામધુવબંધિનવગં, દંસણ પણનાણ વિગ્ઘ પરઘાય; ભય
કુચ્છ મિચ્છ સાસં, જિણ ગુણતીસા અપરિઅત્તા (૧૮)
તણુઅટ્ઠવેઅ દુજુઅલ, કસાય ઉજ્જોઅ ગોઅદુગ નિદ્દા;
તસવીસાઉ પરિત્તા, ખિત્તવિવાગાડણુપુવ્વીઓ (૧૯) ઘણઘાઈ
દુગોઅ જિણા, તસિઅરતિગસુભગદુભગચઉસાસં; જાઇતિગ
જિઅવિવાગા, આઊ ચઉરો ભવવિવાગા (૨૦) નામધુવો-

દય ચઉતણુ–વઘાયસાહારણિઅરુજ્જોઅતિગં; પુગ્ગલવિવાગિ બંધો, પયઈ ઠિઈ રસ પએસ ત્તિ (૨૧) મૂલપયડીણુ અડસત્ત, છેગબંધેસુ તિન્નિ ભૂગારા; અપ્પતરા તિઅ ચઉરો, અવટ્ઠિઆ નહુ અવત્તવ્વો (૨૨) એગાદહિગે ભૂઓ, એગાઈ ઊણુગંમિ અપ્પતરો; તમ્મત્તોડવટ્ઠિયઓ, પઢમે સમએ અવત્તવ્વો (૨૩) નવ છચ્ચઉદંસે દુદુ. તિદુ મોહે દુઇગવીસ સત્તરસ; તેરસ નવ પણુ ચઉ તિ દુ, ઇક્કો નવ અટ્ઠ દસ દુન્નિ (૨૪) તિપણુછ–અટ્ઠનવહિઆ–વીસા તીસેગતીસ ઇગ નામે; છસ્સગઅટ્ઠતિબંધા, સેસેસુ ય ઠાણુમિક્કિક્કં (૨૫) વીસયરકોડિકોડી, નામે ગોએ અ સત્તરીમોહે; તીસિયરચઉસુ ઉદહી, નિરયસુરાઉંમિ તિત્તીસા (૨૬) મુત્તું અકસાયઠિઇં, બાર મુહુત્તા જહન્ન વેઅણિએ; અટ્ઠટ્ઠ નામગોએસુ, સેસએસું મુહુત્તંતો (૨૭) વિગ્ઘાવરણુ અસાએ, તીસં અટ્ઠાર સુહુમવિગલતિગે, પઢમાગિઇસંઘયણે, દસ દુસુવરિમેસુ દુગવુડ્ઢી (૨૮) ચાલીસ કસાએસું, મિઉલ–હુનિદ્ધુણ્હ-સુરહિસિઅમહુરે; દસ દોસડ્ઢ સમહિઆ, તે હાલિદ્દંબિલાઈણું (૨૯) દસ સુહવિહ ગઇ ઉચ્ચે, સુરદુગ–થિરછક્ક પુરિસ રઈ હાસે; મિચ્છે સત્તરિ મણુદુગ–ઇત્થી સાએસુ પન્નરસ (૩૦) ભયકુચ્છઅરઈસોએ, વિઉવ્વિતિરિઉરલનિરયદુગનીએ; તેઅપણુ અથિરછક્કે, તસચઉ થાવર ઇગ પણિંદી (૩૧) નપું-કુખગઈસાસચઊ–ગુરુક્કખડરુક્ખસીયદુગ્ગંધે; વીસં કોડાકોડી, એવઇઆબાહ વાસસયા (૩૨) ગુરુ કોડિકોડિઅંતો, તિત્થાહા–રાણુ ભિન્નમુહુ બાહા; લહુઠિઈ સંખગુણૂણા, નરતિરિઆણાઉ પલ્લતિગં (૩૩) ઇગ વિગલ પુવ્વકોડી,

પલિઆડસંખંસ આઉચઉ અમણા; નિરુવકમાણ છમાસા,
અબાહ સેસાણ ભવ-તંસો (૩૪) લહુઠિઇબંધો સંજલણ,-
લોહપણવિગ્ઘનાણદંસેસુ; ભિન્નમુહૂત્તં તે અટ્ઠ, જસુચ્ચે
બારસ ય સાએ (૩૫) દોઇગમાસો પક્ખો, સંજલણતિગે
પુમ્ટ્ઠ વરિસાણિ; સેસાણુક્કોસાઓ, મિચ્છત્તઠિઇઇ જં લદ્ધં
(૩૬) અયમુક્કોસે ગિંદિસુ, પલિયાડ-સંખંસહીણ લહુબંધો;
કમસો પણવીસાએ, પન્ના સય સહસ સંગુણિઓ (૩૭)
વિગલઅસન્નિસુ જિટ્ઠો, કણિટ્ઠઓ પલ્લસંખભાગૂણો; સુર-
નિરયાઉ સમા દસ-સહસ્સ સેસાઉ ખુડ્ડભવં (૩૮) સવ્વાણ
વિ લહુબંધે ભિન્નમુહુ અબાહ આઉજિટ્ઠેવિ; કેઇ સુરાઉસમં
જિણ-મંતમુહૂ બિંતિ આહારં (૩૯) સત્તરસ સમાહિઆ
કિર, ઇગ ણુપાણુંમિ હુંતિ ખુડ્ડભવા; સગતીસસય-તિહુત્તર-
પાણ પુણ ઇગમુહુત્તંમિ (૪૦) પણસટ્ઠિસહસ પણસય-
છત્તીસા ઇગમુહુત્તખુડ્ડભવા; આવલિઆણં દોસય-છપ્પન્ના
એગખુડ્ડભવે (૪૧) અવિરયસમ્મો તિત્થં. આહારદુગામરાઉ
ય પમત્તો; મિચ્છદિટ્ઠી બંધઇ, જિટ્ઠઠિઇં સેસ પયડીણં
(૪૨) વિગલસુહુમાઉગતિગં, તિરિમણુઆ સુરવિઉવ્વિનિરય-
દુગં; એગિંદિ થાવરાયવ. આઇસાણા સુરુક્કોસં (૪૩)
તિરિઉરલદુગુ-જ્જોઅં, છિવટ્ઠ સુરનિરય સેસ ચઉગઇઆ;
આહારજિણમપુવ્વો, ડનિઅટ્ટિસંજલણપુરિસલહું (૪૪)
સાયજસુચ્ચાવરણા, વિગ્ઘં સુહુમો વિઉવ્વિ છ અસન્ની;
સન્ની વિ આઉ બાયર-પજ્જેગિંદી ઉ સેસાણં (૪૫)
ઉક્કોસજહન્નેઅર, ભંગા સાઈ અણાઇધુવ અધુવા; ચઉહા
સગ અજહન્નો, સેસતિગે આઉ ચઉસુ દુહા (૪૬) ચઉભેઓ

અજહન્નો, સંજલણાવરણનવગવિગ્ઘાણં; સેસતિગિ સાઇ
અધુવો, તહ ચઉહા સેસપયડીણં (૪૭) સાણાઇઅપુવ્વંતે
અયરંતો, કોડિકોડિઓ ન હિગો; બંધો નહુ હીણો ન ય,
મિચ્છેભવ્વિઅરસન્નિમિ (૪૮) જઇલહુબંધોબાયર, પજ્જ-
અસંખગુણસુહુમપજ્જડહિગો; એસિંઅપજ્જાણ લહૂ, સુહુમે-
અર અપજ્જપજ્જગુરુ (૪૯) લહુબિઅપજ્જઅપજ્જે, અપજ્જે
અરબિઅગુરુડહિગો એવં; તિચઉઅસન્નિસુ નવરં, સંખગુણો
બિઅઅમણપજ્જે (૫૦) તો જઇજિટ્ઠો બંધો, સંખગુણો
દેસવિરયહસ્સિઅરો; સમ્મચઉ સન્નિચઉરો, ઠિઇબંધાણુક્કમ-
સંખગુણા (૫૧) સવ્વાણવિ જિટ્ઠઠિઈ, અસુભા જં સાઇ-
સંકિલેસેણં; ઈઅરા વિસોહિઓ પુણ, મુત્તું નરઅમર-
તિરિઆઉં (૫૨) સુહુમનિગોઆઇખણપ્પ, જોગ બાયર ય
વિગલઅમણમણા; અપજ્જલહુપઢ–મદુગુરુ, પજહસ્સિઅરો-
અસંખગુણો (૫૩) અપજત્તતસુક્કોસો, પજ્જજહન્નિઅરુ
એવ ઠિઇઠાણા; અપજ્જેઅર સંખગુણા, પરમપજબિએ
અસંખગુણા (૫૪) પઇખણમસંખગુણવિરિઅ, અપજપઇ-
ઠિઇમસંખલોગસમા; અજ્ઝવસાયા અહિઆ, સત્તસુ આઉસુ
અસંખગુણા (૫૫) તિરિનિરયતિ જોઆણં, નરભવજુઅ
સચઉપલ્લ તેસટ્ઠં; થાવરચઉ ઈગવિગલા, ચવેસુ પણસીઈ-
સયમયરા (૫૬) અપઢમસંઘયણાગિઇ–ખગઇઅણમિચ્છદુહુ-
ગથીણતિગં; નિઅનપુઇત્થિ દુતીસં, પણિંદિસુ અબંધઠિઈ
પરમા (૫૭) વિજયાઇસુ ગેવિજ્જે, તમાઇ દહિસય દુતીસ
તેસટ્ઠં; પણસીઈ સયયબંધો, પલ્લતિગં સુરવિઉવ્વિદુગે
(૫૮) સમયાદસંખકાલં, તિરિદુગ નીએસુ આઉ અંતમુહૂ;

ઉરલિ અસંખપરટ્ટા, સાયઠિઈ પુવ્વકોડૂણા (૫૯) જલહિસયં પણસીઅં, પરઘુસ્સાસે પણિંદિ તસચઉગે; બત્તીસ સુહવિહગઈ-પુમ સુભગતિગુચ્ચ ચઉરંસે (૬૦) અસુખગઈજાઇ આગિઇ-સંઘયણાહાર-નિરય-જોઅદુગં; થિરસુભજસ થાવરદસ-નપુઇત્થી દુજુઅલ મસાયં (૬૧) સમયાદંતમુહુત્તં, મણુદુગ જિણ વઇર ઉરલુવંગેસુ; તિત્તીસયરા પરમો, અંતમુહુ લહૂવિ આઉજિણે (૬૨) તિવ્વો અસુહસુહાણં સંકેસ-વિસોહિઓ વિવજ્જયઓ; મંદરસો ગિરિમહિરય જલરેહા-સરિસકસાએહિં (૬૩) ચઉઠાણાઇ અસુહો, સુહડન્નહા વિગ્ઘદેસઆવરણા; પુમસંજલણિગદુતિચઉ-ઠાણરસા સેસ દુગમાઈ (૬૪) નિંબુચ્છુરસો સહજો, દુતિ ચઉભાગકઢિઇક્ક-ભાગંતો; ઇગઠાણાઈ અસુહો, અસુહાણ સુહો સુહાણં તુ (૬૫) તિવ્વમિગથાવરાયવ, સુરમિચ્છાવિગલસુહુમનિરય-તિગ; તિરિમણુઆઉ તિરિનરા, તિરિદુગ છેવટ્ઠ સુરનિરયા (૬૬) વિઉવિસુરાહારદુગં, સુખગઇવન્નચઉતેઅજિણસાયં; સમચઉ પરઘા તસદસ, પણિંદિસાસુચ્ચ ખવગા ઉ (૬૭) તમ-તમગા ઉજ્જોઅં, સમ્મસુરા મણુઅઉરલદુગ વઇરં; અપમત્તો અમરાઉં, ચઉગઇ મિચ્છા ઉ સેસાણં (૬૮) થીણતિગં અણ મિચ્છં, મંદરસં સંજમુમ્મુહો મિચ્છો; બિઅતિઅકસાય અવિરય, દેસ પમત્તો અરઇ સોએ (૬૯) અપમાઇ હારગદુગં, દુનિદ્દ અસુવન્નહાસરઇકુચ્છા; ભયમુવઘાયમપુવ્વો, અનિઅટ્ટી પુરિસ સંજલણે (૭૦) વિગ્ઘાવરણે સુહુમો, મણુતિરિઆ સુહુ-મવિગલતિગ આઉં; વેઉવ્વિછક્કમમરા, નિરયા ઉજ્જોઅ ઉરલ-દુગં (૭૧) તિરિદુગનિઅંતમતમા, જિણમવિરયનિરયવિણિગ-

થાવરયં; આસુહુમાયવ સમ્મો વ, સાયથિરસુભજસા સિઅરા (૭૨) તસવન્નતેઅચઉમણુ, ખગઈદુગ પણિંદિ સાસ પરઘુચ્ચં; સંઘયણા ગિઇનપુથી, સુભગિઅરતિ મિચ્છચઉગઇઆ (૭૩) ચઉતેઅગન્ન વેઅણિઅ, નામણુક્કોસ સેસધુવબંધી; ઘાઇણં અજહન્નો, ગોએ દુવિહો ઇમો ચઉહા (૭૪) સેસંમિ દુહા ઇગ દુગ, ણુગાઇ જા, અભવણંતગુણિઆણૂ; ખંધા ઉરલોચિઅવગ્ગણા ઉ, તહ અગહણંતરિઆ (૭૫) એમેવ વિઉવ્વાહાર–તેઅભાસાણુપાણ મણકમ્મે; સુહુમા કમાવગાહો, ઊણુણંગુલ અસંખંસો (૭૬) ઇક્કિક્કહિઆ સિદ્ધા, ણંતંસા અંતરેસુ અગ્ગહણા; સવ્વત્થ જહન્નુચિઆ, નિઅણંતંસાહિઆ જિટ્ઠા (૭૭) અંતિમચઉફાસદુગંધ પંચવન્નરસ કમ્મખંધદલં; સવ્વજિઅણંતગુણરસ, અણુજુત્તમણંતયપએસં (૭૮) એગપએસોગાઢં, નિઅસવ્વપએસઓ ગહેઇ જિઓ; થોવો આઉ તદંસો, નામે ગોએ સમો અહિઓ (૭૯) વિગ્ઘાવરણે મોહે, સવ્વોવરિ વેઅણીઇ જેણપ્પે; તસ્સ ફુડત્તં ન હવઇ, ઠિઈ વિસેસેણ સેસાણં (૮૦) નિઅજાઇલદ્ધદલિઆ, ણંતંસો હોઇ સવ્વઘાઇણં; બજ્ઝંતીણ વિભજ્જઈ, સેસં સેસાણ પઇસમયં (૮૧) સમ્મ દર સવ્વવિરઈ, અણવીસં જોઅ દસખવગે અ; મોહસમ સંત ખવગે, ખીણ સજોગિઅર ગુણસેઢી (૮૨) ગુણસેઢી દલરયણા, ણુસમયમુદયાદસંખગુણણાએ; એયગુણા પુણ કમસો, અસંખગુણનિજ્જરા જીવા (૮૩) પલિઆડસંખંસ મુહૂ, સાસણઇઅરગુણ–અંતરં હસ્સં; ગુરુ મિચ્છિ બે છસટ્ઠી ઇઅરગુણે પુગ્ગલદ્ધંતો (૮૪) ઉદ્ધારઅદ્ધખિત્તં, પલિઅ

તિહા સમય વાસસય સમએ; કેસરહારો દીવો દહિ—આઉ તસાઈપરિમાણું (૮૫) દવ્વે ખિત્તે કાલે, ભાવે ચઉહ દુહ બાયરો-સુહુમો; હોઇ અણંતુરસપ્પિણિ-પરિમાણો પુગ્ગલ-પરટ્ટો (૮૬) ઉરલાઇસત્તગેણું, એગજિઓ મુઅઇ ફુસિઅ સવ્વઅણું; જત્તિઅકાલિ સ થૂલો, દવ્વે સુહુમો સગન્નયરા (૮૭) લોગપએસોસપ્પિણિ–સમયા અણુભાગબંધઠાણા ય; જહતહ કમમરણેણું, પુટ્ઠા ખિત્તાઈ થૂલિઅરા (૮૮) અપ્પયરપયડિબંધી, ઉક્કડજોગી અ સન્નિપજ્જત્તો; કુણઇ પએસુક્કોસં, જહન્નયં તસ્સ વચ્ચાસે (૮૯) મિચ્છઅજય-ચઉ આઉ, બિતિગુણવિણુમોહિસત્તમિચ્છાઈ; છણ્હં સત્તરસ સુહુમો, અજયા દેસા બિતિકસાએ (૯૦) પણ અનિઅટ્ટી-સુખગઇ, નરાઉ—સુરસુભગતિગ–વિઉવ્વિદુગં; સમચઉરંસમ-સાયં, વઇરં મિચ્છો વ સમ્મો વા (૯૧) નિદ્દાપયલાદુ-જુઅલ—ભયકુચ્છાતિત્થ સમ્મગો સુજઈ; આહારદુગં સેસા, ઉક્કોસપએસગા મિચ્છો (૯૨) સુમુણી દુન્નિ અસન્ની, નિરયતિગ—સુરાઉસુરવિઉવ્વિદુગં; સમ્મો જિણં જહન્નં, સુહુમનિગોઆઇખણિ સેસા (૯૩) દંસણછગ ભયકુચ્છા, બિતિતુરિઅકસાય વિગ્ઘનાણાણું; મૂલછગેડણુક્કોસો, ચઉહ દુહા સેસિ સવ્વત્થ (૯૪) સેઢિઅસંખિજ્જંસે, જોગટ્ઠા-ણાણિ પયડિ ઠિઇભેઆ; ઠિઇબંધજ્ઝવસાયા–ણુભાગઠાણા અસંખગુણા (૯૫) તત્તો કમ્મપએસા, અણંતગુણિઆ તઓ રસચ્છેઆ; જોગા પયડિપએસં, ઠિઇઅણુભાગં કસા-યાઓ (૯૬) ચઉદસરજ્જૂ લોગો, બુદ્ધિકઓ સત્તરજ્જુ-માણઘણો; તદ્દીહેગપએસા, સેઢી પયરો અ તવ્વગ્ગો (૯૭)

અણુ હંસ નપુંસિત્થી, વેઅંચ્છક્કં ચ પુરિસવેઅં ચ; દો દો એગંતરિએ, સરિસે સરિસં ઉવસમેઇ (૯૮) અણુ મિચ્છ-મીસસમ્મં, તિઆઉઇગવિગલથીણતિગુજ્જોઅં; તિરિનિરય થાવરદુગં, સાહારાયવ અડ નપુત્થી (૯૯) છગપુમસંજલણા દો, નિદ્દાવિગ્ઘાવરણખંએ નાણી; દેવિંદસૂરિ લિહિઅં, સય-ગમિણં આયસંરણટ્ઠા (૧૦૦)

એક હજાર ભાર (૩૮૧૨૭૯૭૦ મણનો ભાર) લોઢાનો ગોળો જોસથી દેવનાખે, તે અવિચ્છિન્ન, ૬ મા૦ ૬ દિ૦ ૬ પહો૦ ૬ ઘડી ૬ સમય સુધી જેટલી જમીન કાપે તેને એક રાજલોક કહેવાય

કર્મગ્રન્થ છટ્ઠો (સપ્તતિકા)

સિદ્ધપએહિં મહત્થં, બંધોદયસંતપયડિઠાણાણં; વુચ્છં સુણ સંખેવં, નીસંદં દિટ્ઠિવાયસ્સ (૧) કઇ બંધંતો વેયઈ ?, કઈ કઇ-વા સંતપયડિઠાણાણિ; મૂલુત્તરપગઇસું, ભંગવિગપ્પા મુણેઅવ્વા (૨) અટ્ઠવિહસત્તછબ્બંધ એસુ, અટ્ઠેવ ઉદયસંતંસ ; એગવિહે તિવિગપ્પો, એગવિગપ્પો અબંધંમિ (૩) સત્તટ્ઠબંધ અટ્ઠુદય સંત તેરસસુ જીવ-ઠાણેસુ; એગંમિ પંચભંગા, દો ભંગા હુંતિ કેવલિણો (૪) અટ્ઠસુ એગવિગપ્પો, છસ્સુવિ ગુણસન્નિએસુ દુવિગપ્પો; પત્તેઅં પત્તેઅં, બંધોદયસંતકમ્માણં (૫) પંચ નવ દુન્નિ અટ્ઠવીસા, ચઉરો તહેવ બાયાલા; દુન્નિ અ પંચ ય ભણિયા, પયડીઓ આણુપુવ્વીએ (૬) બંધોદયસંતંસા,

ાણુ-વરણુંતરાઇએ પંચ; બંધોવરમેવિ ઉદય, સંતંસા હુંતિ
ાંચેવ (૭) બંધસ્સ ય સંતસ્સ ય, પગઈટ્ઠાણાઈ તિણ્ણિ
ુલ્લાઇં; ઉદયટ્ઠાણાઇં દુવે, ચઉ પણુગં દંસણાવરણે (૮)
ીઆવરણે નવબંધએ સુ, ચઉપંચઉદય નવસંતા; છચ્ચઉ-
ંધે ચેવં ચઉબંધુદએ છલંસા ય (૯) ઉવરયબંધે ચઉ
ણુ, નવંસ ચઉરુદય છચ્ચચઉસંતા; વેઅણિઆઉયગોએ,
વેભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં (૧૦) ગોઅંમિ સત્તભંગા,
અટ્ઠય ભંગા હવંતિ વેઅણિએ; પણ નવ નવ પણ ભંગા,
આઉચઉક્કે વિ કમસો ઉ (૧૧) બાવીસ ઈક્કવીસા, સત્તરસં
તેરસેવ નવ પંચ; ચઉ તિગ દુગં ચ ઈક્કં, બંધટ્ઠાણાણિ
મોહસ્સ (૧૨) એગં વ દો વ ચઉરો, એત્તો એગાહિઆ
ાસુક્કોસા; ઓહેણ મોહણિજ્જે, ઉદયટ્ઠાણાણિ નવ હુંતિ
(૧૩) અટ્ઠય સત્ત ય છચ્ચઉ, તિગ દુગ એગાહિઆ ભવે
ીસં; તેરસ બારિક્કારસ, ઈત્તો પંચ ઇ એગૂણા (૧૪) સંત-
ઃસ પયડિઠાણાણિ તાણિ મોહસ્સ હુંતિ પન્નરસ; બંધો-
ુયસ તે પુણ, ભંગવિગપ્પા બહુ જાણ (૧૫) છબ્બાવીસે
ચઉ ઈગવીસે, સત્તરસ તેરસે દો દો; નવબંધગે વિ દુણ્ણિ
ઉ, ઇક્કિક્કમઓ પરં ભંગા (૧૬) દસ બાવીસે નવ ઈગવીસે,
સત્તાઈ ઉદયકમ્મંસા; છાઈ નવ સત્તરસે, તેરે પંચાઈ અટ્ટ-
ેવ (૧૭) ચત્તારિઆઈ નવબંધએસુ, ઉક્કોસ સત્તમુદયંસા;
પંચવિહબંધગે પુણ, ઉદઓ દુણ્હં મુણેઅવ્વો (૧૮) ઈત્તો
ચઉબંધાઈ, ઇક્કિક્કુદયા હવંતિ સવ્વેવિ, બંધોવરમે વિ
તહા, ઉદયાભાવે વિ વા હુજ્જા (૧૯) ઇક્કગ છક્કિક્કારસ,
દસ સત્ત ચઉક્ક ઇક્કગં ચેવ; એએ ચઉવીસગયા, બાર

દુગિક્કંમિ ઇક્કારા (૨૦) નવતેસીઇસએહિં ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ જીવા; અઉણુત્તરિ સીઆલા, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ (૨૧) નવપંચાણુઉવસએ, ઉદયવિગપ્પેંહિં મોહિઆ જીવા; અઉણુત્તરિ એગુત્તરિ, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ (૨૨) તિન્નેવ ય બાવીસે, ઇગવીસે અટ્ઠાવીસ સત્તરસે, છચ્ચેવ તેર નવ બંધએસુ પંચેવ ઠાણાણિ (૨૩) પંચવિહ ચઉવિહેસું, છ છક્ક સેસેસુ જાણ પંચેવ; પત્તેઅં પત્તેઅં ચત્તારિ અ બંધવુચ્છેએ (૨૪) દસ નવ પન્નરસાઇં, બંધોદય-સંત પયડિઠાણાણિ; ભણિઆણિ મોહણિજ્જે, ઇત્તોનામં પરં વુચ્છં (૨૫) તેવીસ પન્નવીસા, છવ્વીસા અટ્ઠવીસ ગુણતીસા; તીસેગતીસમેગં, બંધટ્ઠાણાણિ નામસ્સ (૨૬) ચઉ પણવીસા સોલસ, નવ બાણઉઈસયા ય અડયાલા; એયાલુત્તર છાયાલ, સયા ઇક્કિક્ક બંધવિહી (૨૭) વીસિગવીસા ચઉવીસગા ઉ, એગાહિઆ ય ઇગતીસા; ઉદયટ્ઠાણાણિ ભવે, નવ અટ્ઠ ય હુંતિ નામસ્સ (૨૮) ઇક્ક મિઆલિક્કારસ, તિત્તીસા છસ્સયાણિ તિત્તીસા; બારસ સત્તરસસયાણ-હિગાણિ-બિપંચસીઇહિં (૨૯) અઉણુત્તીસિક્કારસ, સયાણિહિઅ સતરપચસટ્ઠીહિં ઇક્કિક્કગં ચવીસા, દટ્ઠુદયંતેસુ ઉદયવિહી (૩૦) તિ દુનઉઈ ગુણનઉઈ, અડસી છલસી અસીઈ ગુણસીઈ; અટ્ઠયછપ્પન્નત્તરિ, નવ અટ્ઠય નામસંતાણિ (૩૧) અટ્ઠ ય બારસ બારસ, બંધોદય સંત પયડિઠાણાણિ; ઓહેણાએસેણ ય, જત્થ જહાસંભવં વિભજે (૩૨) નવ પણગોદયસંતા, તેવીસે પન્નવીસ છવ્વીસે; અટ્ઠ ચઉરટ્ઠવીસે, નવ સગિ ગુણતીસ તીસંમિ (૩૩) એગેગમેગતીસે, એગે એગુદય અટ્ઠ સંતંમિ;

ઉવરયબંધે દસ દસ, વેઅગસંતંમિ ઠાણાણિ (૩૪) તિવિગપ્પ પગઇ ઠાણેહિં જીવગુણસન્નિએસુ ઠાણેસુ; ભંગા પઉંજિઅવ્વા, જત્થ જહા સભવો ભવઇ (૩૫) તેરસસુ જીવ સંખેવએસુ, નાણંતરાય-તિવિગપ્પો; ઇક્કંમિ તિદુવિગપ્પો, કરણં પઇ ઇત્થ અવિગપ્પો (૩૬) તેરે નવ ચઉ પણગં, નવ સંતેગંમિ ભંગમિક્કારા; વેઅણિ આઉઅ ગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં (૩૭) પજ્જત્તગ સન્નિઅરે, અટ્ઠ ચઉક્કં ચ વેઅણિ-અભંગા; સત્ત ય તિગં ચ ગોએ, પત્તેઅં જીવઠાણેસુ (૩૮) પજ્જત્તાડપજ્જત્તગ, સમણે પજ્જત્તઅમણ સેસેસુ; અટ્ઠા-વીસં દસગં નવગં પણગ ચ આઉસ્સ (૩૯) અટ્ઠસુ પંચસુ એગે, એગ દુગં દસ ય મોહબંધગએ; તિગ ચઉ નવ ઉદયગએ, તિગ તિગ પન્નરસ સંતંમિ (૪૦) પણ દુગ પણગં પણ ચઉ, પણગં પણગા હવંતિ તિન્નેવ; પણ છપ્પણગં છચ્છ–પ્પણગં અટ્ઠટ્ઠ દસગં તિ (૪૧) સત્તેવ અપજ્જત્તા, સામી સુહુમા ય બાયરા ચેવ; વિગલિંદિઆઉ તિન્નિઉ, તહ ય અસન્ની અ સન્ની અ (૪૨) નાણંતરાય તિવિહમવિ, દસસુ દો હુંતિ દોસુ ઠાણેસુ; મિચ્છાસાણે બીએ, નવ ચઉ પણ નવ ય સંતંસા (૪૩) મિસ્સાઇ નિઅટ્ટીઓ, છ ચ્ચઉ પણ નવ ય સંતકમ્મંસા; ચઉબંધ તિગે ચઉપણ, નવંસ દુસુ જુઅલ છસ્સંતા (૪૪) ઉવસંતે ચઉ પણ નવ, ખીણે ચઉરુદય છચ્ચ ચઉ સંતા; વેઅણિ આઉઅ ગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં (૪૫) ચઉ છસ્સુ દુન્નિ સત્તસુ, એગે ચઉગુણિસુ વેઅણિઅભંગા; ગોએ પણ ચઉ દો તિસુ, અગટ્ઠસુ દુન્નિ ઇક્કંમિ (૪૬) અટ્ઠ-

રુઞ્ગઃહિગવીસા, સોલસ વીસં ચ બારસ છ દાસુ; દા ચઉસુ તીસું ઇક્કં, મિચ્છાઇસુ આઉએ ભંગા (૪૭) ગુણઠાણએસુ અટ્ઠસુ, ઇક્કિક્કં મોહબંધઠાણં તુ; પંચ અનિઅટ્ટિઠાણે, બંધોવરમો પરં તત્તો (૪૮) સત્તાઇ દસ ઉ મિચ્છે, સાસાયણમીસએ નવુક્કોસા; છાઇ નવ ઉ અવિરએ, દેસે પંચાઇ અટ્ઠેવ (૪૯) વિરએ ખઓવસમિએ, ચઉરાઇ સત્ત છચ્ચ પુવ્વમિ; અનિઅટ્ટિબાયરે પુણ, ઇક્કો વ દુવે વ ઉ દયંસા (૫૦) એગં સુહુમસરાગો, વેએઇ અવેઅગા ભવે સેસા; ભંગાણં ચ પમાણં, પુવ્વુદ્દિટ્ઠેણ નાયવ્વં (૫૧) ઇક્ક છડિક્કારિક્કા–રસેવ, ઇક્કારસેવ નવ તિન્નિ; એ એ ચઉવીસગયા. બાર દુગે પંચ ઇક્કંમિ (૫૨) બારસ પણસટ્ઠિ સયા, ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ જીવા; ચુલસીઈ સત્તુત્તરિ, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ (૫૩) અટ્ઠગ ચઉ ચઉ ચઉરટ્ઠગા ય, ચઉરો અ હુંતિ ચઉવીસા; મિચ્છાઇ અપુવ્વંતા, બારસ પણગં ચ અનિઅટ્ટી (૫૪) જોગોવઓગલેસા, ઇએહિં ગુણિઆ હવંતિ કાયવ્વા; જે જત્થ ગુણટ્ઠાણે, હવંતિ તે તત્થ ગુણકારા (૫૫) અટ્ઠટ્ઠી બત્તીસં, બત્તીસં સટ્ઠિમેવ બાવન્ના; ચોઆલં દે સુ વિસા, વિઅ મિચ્છમાઇસુ સામન્નં (૫૬) તિન્નેગે એગેગં, તિગ મીસે પંચ ચઉસુ તિગ પુવ્વે; ઇક્કાર બાયરંમિ ઉ, સુહુમે ચઉ તિન્નિ ઉવસંતે (૫૭) છન્નવ છક્કં તિગ સત્ત, દુગં દુગ તિગ દુગંતિ અટ્ઠ ચઊ; દુગ છચ્ચઉ દુગ પણ ચઉ, ચઉ દુગ ચઉ પણગ એગ ચઉ (૫૮) 'એગેગમટ્ઠ એગેગમટ્ઠ, છઉમત્થ કેવલિજિણાણં; એગ ચઊ એગ ચઊ, અટ્ઠ ચઊ દુ છક્કમુદયંસા

(૫૯) ચઉ પણુવીસા સોલસ, નવ ચત્તાલા સયા ય બાણુ-ઉઈ; બત્તીસુત્તર છાયાલ-સયા મિચ્છસ્સ બંધવિહી (૬૦) અટ્ઠ સયા ચઉસટ્ઠી, બત્તીસસયાઇં સાસણે ભેઆ; અટ્ઠાવીસાઈસું, સવ્વાણુડટ્ઠહિગછન્નઉઈ (૬૧) ઇગચત્તિગાર બત્તીસ, છસય ઇગતીસિગારનવનઉઈ; સતરિગસિ ગુતીસચઉદ્દ, ઇગારચઉસટ્ઠિ મિચ્છુદયા (૬૨) બત્તીસ દુન્નિ અટ્ઠ ય, બાસીઈ સયાયપંચ નવ ઉદયા; બારહિઆ તેવીસા, બાવન્નિક્કારસ સયા ય (૬૩) દો છક્કટ્ઠ ચઉક્કં, પણ નવ ઇક્કાર છક્કગં ઉદયા; નેરઇઆઈસુ સત્તા, તિ પંચ ઈક્કારસ ચઉક્કં (૬૪) ઇગ વિગલિંદિઅ સગલે, પણ પંચય અટ્ઠ બંધઠાણાણિ; પણ છક્કિક્કારુદયા, પણ પણ બારસ ય સંતાણિ (૬૫) ઇઅ કમ્મપગઇઠાણાણિ, સુટ્ઠુ બંધુદયસંતકમ્માણં; ગઇઆઇએહિં અટ્ઠસુ, ચઉપ્પયારેણ નેઆણિ (૬૬) ઉદયસ્સુદીરણાએ, સામિત્તાઓ ન વિજ્જઈ વિસેસો; મુત્તૂણ ય ઇગયાલં, સેસાણં સવ્વપયડીણં (૬૭) નાણંતરાય-દસગં, દંસણ નવ વેઅણિજ્જ મિચ્છત્તં; સમ્મત્ત લોભ વેઆ-ઉઆણિ નવનામ ઉચ્ચં ચ (૬૮) તિત્થયરાહારગ-વિરહિઆઉ, અજ્જેઈ સવ્વપયડીઓ; મિચ્છત્તવેઅગો, સાસણો વિ ગુણવીસસેસાઓ (૬૯) છાયાલસેસ મીસો, અવિરયસમ્મો તિઆલપરિસેસા; તેવન્ન દેસવિરઓ, વિરઓ સગવન્નસેસાઓ (૭૦) ઇગુણટ્ઠિ મપ્પમત્તો, બંધઈ દેવાઉઅસ્સ ઇઅરો વિ; અટ્ઠાવન્ન મપુવ્વો, છપ્પન્નં વા વિ છવ્વીસં (૭૧) બાવીસા એગૂણં, બંધઇ અટ્ઠારસંતમનિઅટ્ટી; સત્તરસ સુહુમસરાગો, સાયમમોહો સજોગુત્તિ (૭૨) એસા ઉ બંધસામિત્ત-ઓહો

ગઈ આઈએસુ વિ તહેવ; ઓહાઓ સાહિજજઇ, જત્થ જહા પયડિસબ્ભાવો (૭૩) તિત્થયરદેવનિરયાઉઅં ચ, તિસુ તિસુ ગઈસુ બોધવ્વં અવસેસા પયડીઓ, હવંતિ સવ્વાસુ વિ ગઈસુ (૭૪) પઢમકસાયચઉક્કં, દંસણતિગ સત્તગા વિ ઉવસંતાઃ અવિરયસમ્મત્તાઓ, જાવ નિઅટ્ટિત્તિ નાયવ્વા (૭૫) સત્તટ્ઠ નવ ય પનરસ, સોલસ અટ્ઠારસેવ ગુણવીસા; એગાહિ દુ ચઉવીસા, પણવીસા બાયરે જાણ (૭૬) સત્તાવીસં સુહુમે, અટ્ઠાવીસં ચ મોહપયડીઓ; ઉવસંતવીઅરાએ, ઉવસતા હુંતિ નાયવ્વા (૭૭) પઢમકસાયચઉક્કં, ઇત્તો મિચ્છત્ત મીસ સમ્મત્ત; અવિરયસમ્મે દેસે, પમત્તિ અપમત્તિ ખીઅંતિ (૭૮) અનિઅટ્ટિબાયરે થીણગિદ્ધિતિગ-નિરયતિરિઅનામાઓ; સંખિજજઇમે સેસે, તપ્પાઉગ્ગાઓ ખીઅંતિ (૭૯) ઇત્તો હણઇ કસાયટ્ઠગંપિ પચ્છા નપુંસગં ઇત્થિં; તો નોકસાયછક્કં, છુહઇ સંજલણકોહંમિ (૮૦) પુરિસં કોહે કોહં, માણે માણં ચ છુહઈ માયાએ; માયં ચ છુહઇ લોહે, લોહં સુહુમંપિ તો હણઇ (૮૧) ખીણકસાયદુચરિમે, નિદ્દં પયલં ચ હણઇ છઉમત્થો; આવરણમંતરાએ, છઉમત્થો ચરમસમયંમિ (૮૨) દેવગઈસહગયાઓ, દુચરમ સમયં ભવિઅમિ ખીઅંતિ; સવિવાગેઅરનામા, નીઆગોઅંપિ તત્થેવ (૮૩) અન્નરય વેઅણીઅં, મણુઆઉઅ મુચ્ચગોઅ નવનામે; વેએઇ અજોગિજિણો, ઉક્કોસજહન્નમિક્કારા (૮૪) મણુઅગઈ જાઈ તસ બાયરં ચ પજ્જત્તસુભગમાઈજ્જં; જસકિત્તી તિત્થયરં, નામસ્સ હવંતિ નવ એઆ (૮૫) તચ્ચાણુપુવ્વિસ–હિઆ, તેરસ ભવસિદ્ધિઅસ્સ ચરમંમિ; સંતં-

સગમુક્કોસં જહન્નયં બારસ હવંતિ (૮૬) મણુઅગઇસહગયાઓ, ભવખિત્તવિવાગ-જિઅવિવાગાઓ; વેઅણિઅન્નયરુચ્ચં, ચરમસમયંમિ ખીયંતિ (૮૭) અહસુઇઅસયલજગસિહર મરુઅનિરુવમસહાવસિદ્ધિસુહં; અનિહણમવ્વાબાહં, તિરયણસારં અણુહવંતિ (૮૮) દુરહિગમ નિઉણ પરમત્થ-રુઇરબહુભંગદિટ્ઠિવાયાઓ; અત્થા અણુસરિઅવ્વા, બંધોદયસંતકમ્માણું (૮૯) જો જત્થ અપડિપુન્નો, અત્થો અપ્પાગમેણ બદ્ધોત્તિ; તં ખમિઊણ બહુસુઆ, પૂરેઊણં પરિકહંતુ (૯૦) ગાહગ્ગં સયરીએ, ચંદમહત્તર મયાણુસારીએ; ટીગાઇ નિઅમિઆણં, એગૂણા હુંઇ નઉઇઓ (૯૧)

બૃહત્સંગ્રહણી

નમિઉં અરિહંતાઇં, ઠિઇભવણો ગાહણા ય પત્તેયં; સુરનારયાણ વુચ્છં, નરતિરિયાણં વિણા ભવણં (૧) ઉવવાય-ચવણ-વિરહં, સંખં ઇગ સમઇયં ગમાગમણે; દસ વાસસહસ્સાઇં, ભવણવઇણં જહન્ન ઠિઇ (૨) ચમર બલિ સારમહિઅં, તદ્દેવીણં તુ તિન્નિ ચત્તારિ; પલિયાઇં સડ્ઢ ઇં, સેસાણં નવ-નિકાયાણં (૩) દાહિણ દિવડ્ઢપલિયં, ઉત્તરઓ હુન્તિ દુન્નિ દેસૂણા; તદ્દેવીમદ્ધપલિયં દેસૂણં આઉમુક્કોસં (૪) વંતરિયાણ જહન્નં, દસવાસસહસ્સ પલિયમુક્કોસં; દેવીણં પલિયદ્ધં, પલિયં અહિયં સસિરવીણં (૫) લક્ખેણ સહસ્સેણ ય, વાસાણ ગહાણ પલિય મેએસિં; ઠિઇ અદ્ધં દેવીણં, કમેણ નક્ખત્ત તારાણં (૬) પલિયદ્ધં ચઉભાગો, ચઉઅડભાગાહિગા ઉ દેવીણં; ચઉજુઅલે ચઉભાગો, જહન્નમડભાગ પંચમએ

(૭) દો સાહિ સત્ત સાહિયં, દસ ચઉદસ સત્તર અયર જા સુક્કો; ઇક્કિક્કં અહિય-મિત્તો; જા ઇગતીસુવરિ ગેવિજ્જે (૮) તિત્તીસંણુત્તરેસુ, સોહમ્માઇસુ ઇમા ઠિઈ જિટ્ઠા; સોહમ્મે ઇસાણે, જહન્ન ઠિઈ પલિયમહિયં ચ (૯) દો સાહિ સત્ત દસ ચઉદસ, સત્તર અયરાઇંજા સહસ્સારો; તપ્પરઓ ઇક્કિક્કં, અહિયં જાણુત્તરચઉક્કે (૧૦) ઇગતીસ સાગરાઇં, સવ્વટ્ઠે પુણ જહન્નઠિઈ નત્થિ; પરિગ્ગહિયાણિ-યરાણિ ય, સોહમ્મીસાણ દેવીણં (૧૧) પલિયંઅહિયં ચ કમા, ઠિઈ જહન્ના ઇઓ ય ઉક્કોસા; પલિયાઇં સત્ત પન્નાસ, તહ ય નવ પંચવન્ના ય (૧૨) પણ છ ચઉ ચઉ અટ્ઠ ય, કમેણ પત્તેય-મગ્ગમહિસીઓ; અસુર નાગાઇ વંતર, જોઇસ કપ્પ દુગિંદાણં (૧૩) દુસુ તેરસ દુસુ બારસ, છ પણ ચઉ ચઉ દુગે દુગે ય ચઉ; ગેવિજ્જણુત્તરે દસ, બિસટ્ઠિ પયરા ઉવરિ લોએ (૧૪) સોહમુક્કોસ ઠિઈ, નિયપયર વિહત્ત ઇચ્છ સંગુણિઓ; પયરુક્કોસ ઠિઈઓ, સવ્વત્થ જહન્નઓ પલિયં (૧૫) સુરકપ્પઠિઇવિસેસો, સગપયરવિહત્ત ઇચ્છ સંગુણિઓ; હિઠ્ઠિલ્લઠિઇસહિઓ, ઇચ્છિય પયરંમિ ઉક્કોસા (૧૬) કપ્પસ્સ અંતપયરે, નિયકપ્પ-વડિંસયા વિમાણાઓ; ઇંદ નિવાસા તેસિં, ચઉદિસિ લોગ-પાલાણં (૧૭) સોમજમાણં સતિભાગ-પલિય વરૂણસ્સ દુન્નિ દેસૂણા; વેસમણે દો પલિયા, એસ ઠિઇલોગપાલાણં (૧૮) અસુરા નાગ સુવન્ના, વિજ્જુ અગ્ગી ય દીવ ઉદહી અ; દિસિ પવણ થણિય દસવિહ ભવણવઇ તેસુ દુદુ ઇંદા (૧૯) ચમરે બલી અ ધરણે, ભૂયાણંદે ય વેણુદેવે ય;

તત્તો ય વેણુદાલી, હરિકંતે હરિસ્સહે ચેવ (૨૦) અગ્ગિસિહ અગ્ગિમાણવ, પુન્ન વિસિટ્ઠે તહેવ જલકંતે; જલપહ તહ અમિઅગઈ, મિયવાહણ દાહિણુત્તરઓ (૨૧) વેલંબે ય પભંજણ, ઘોસ મહાઘોસ એસિમન્નયરો; જંબુદીવં છત્તં, મેરું દંડં પહુ કાઉં (૨૨) ચઉતીસા ચઉચત્તા, અટ્ઠતીસા ય ચત્ત પંચણ્હં; પન્ના ચત્તા કમસો, લક્ખા ભવણાણ દાહિણઓ (૨૩) ચઉ ચઉ લક્ખ વિહૂણા, તાવઇયા ચેવ ઉત્તર દિસાએ; સવ્વેવિ સત્તકોડી, બાવત્તરિ હુન્તિ લક્ખા ય (૨૪) રયણાએ હિટ્ઠુવરિં, જોયણ સહસ્સં વિમુત્તું તે ભવણા; જંબુદીવ સમા તહ, સંખમસંખિજ્જવિત્થારા (૨૫) ચુડામણિ ફણિ ગરુડે, વજ્જે તહ કલસ સીહ અસ્સે ય; ગય મયર વદ્ધમાણે, અસુરાઇણં મુણસુ ચિંધે (૨૬) અસુરા કાલા નાગુ-દહિ, પંડુરા તહ સુવન્ન દિસિ થણિયા; કણગાભ વિજ્જુ સિહિ દીવ, અરૂણા વાઊ પિયંગુ નિભા (૨૭) અસુરાણ વત્થ રત્તા, નાગોદહિ વિજ્જુ દીવ સિહિ નીલા; દિસિ થણિય સુવન્નાણં, ધવલા વાઊણ સંઝરઈ (૨૮) ચઉ-સટ્ઠિ સટ્ઠિ અસુરે, છચ્ચ સહસ્સા ઈં ધરણમાઈણં; સામાણિયા ઇમેસિં, ચઉગ્ગુણા આયરક્ખા ય (૨૯) રયણાએ પઢમ જોયણ–સહસ્સે હિટ્ઠુવરિં સય સય વિહૂણે; વંતરિયાણં રમ્મા, ભોમા નયરા અસંખિજ્જા (૩૦) બાહિં વટ્ટા અંતો–ચઉરંસા અહો ય કણ્ણિઆયારા; ભવણવઈણં તહ વંતરાણ, ઈંદ ભવણાઓ નાયવ્વા (૩૧) તહિં દેવા વંતરિયા, વરતરુણીગીયવાઇયરવેણં; નિચ્ચં સુહિયા પમુઇયા, ગયં પિ કાલં ન યાણંતિ (૩૨) તે જંબુદીવ ભારહ, વિદેહ સમ ગુરૂ

જહુન્ન મજ્ઝિમગા; વંતર પુણ અટ્ઠવિહા, પિસાય ભૂયા તહા જક્ખા (૩૩) રક્ખસ કિંનર કિંપુરિસા, મહોરગા અટ્ઠમા ય ગંધવ્વા; દાહિણુત્તર ભેયા, સોલસ તેસિં ઈમે ઈંદા (૩૪) કાલે ય મહાકાલે, સુરૂવ પડિરૂવ પુન્નભદ્દે ય; તહ ચેવ માણિભદ્દે ભીમે, ય તહા મહાભીમે (૩૫) કિંનર કિંપુરિસે સપ્પુરિસા, મહાપુરિસ તહય અઇકાયે; મહાકાય ગીયરઈ, ગીયજસે દુન્નિ દુન્નિ કમા (૩૬) ચિંધં કલંબ સુલસે, વડ ખટ્ટંગે અસોગ ચંપયએ; નાગે તુંબરુ અ ઝએ, ખટ્ટંગવિવજ્જિયા રુક્ખા (૩૭) જક્ખ પિસાય મહોરગ, ગંધવ્વા સામ કિંનરા નીલા; રક્ખસ કિંપુરિસા વિય, ધવલા ભૂયા પુણો કાલા (૩૮) અણપન્ની પણપન્ની, ઇસિવાઈ ભૂયવાઇએ ચેવ; કંદીય મહાકંદી; કોહંડે ચેવ પયંગે ય (૩૯) ઇય પઢમજોયણસએ, રયણાએ અટ્ઠ વંતરા અવરે; તેસુ ઇહ સોલસિંદા, રુયગઅહો દાહિણુત્તરઓ (૪૦) સ નિહિએ સામાણે, ધાઈ વિહાએ ઈસીય ઇસીવાલે; ઇસર મહેસરે, વિ ય હવઇ સુવચ્છે વિસાલે ય (૪૧) હાસે હાસરઈ વિ ય, સેએ ય ભવે તહા મહાસેએ; પયંગે પયંગવઈ વિ ય સોલસ ઈંદાણ નામાઈં (૪૨) સામાણિયાણ ચઉરો; સહસ્સ સોલસ ય આયરક્ખાણં; પત્તેયં સવ્વેસિં, વંતરવઇ સસિરવીણં ચ (૪૩) ઈંદ સમ તાયતીસા, પરિસતિયા રક્ખ લોગપાલા ય; અણિય પઈન્ના અભિઓગા; કિબ્બિસં દસ ભવણ વેમાણી (૪૪) ગંધવ્વ નટ્ટ હય ગય, રહ ભડ અણિયાણિ સવ્વઈંદાણં; વેમાણિયાણ વસહા, મહિસા ય અહોનિવાસીણં (૪૫) તિત્તીસ તાયતીસા,

પરિસતિયા લોગપાલ ચત્તારિ; અણિઆણિ સત્ત સત્તય, અણિયાહિવ સવ્વઇંદાણું (૪૬) નવરં વંતરજોઇસ-ઇંદાણ; ન હુન્તિ લોગપાલાઓ; તાયત્તીસભિહાણા, તિસયા વિ ય તેસિ ન હુ હુન્તિ (૪૭) સમભૂતલાઓ અટ્ઠહિં, દસૂણ જોયણસએહિં આરબ્ભ; ઉવરિ દસુત્તર જોયણ, સયંમિ ચિટ્ઠન્તિ જોઇસિયા (૪૮) તત્થ રવી દસજોયણ, અસીઇ તદુવરિંસસી ય રિક્ખેસુ; અહ ભરણિ સાઇ ઉવરિં, બહિં મૂલો ભિંતરે અભિઇ (૪૯) તાર રવી ચંદ રિક્ખા, બુહ સુક્કા જીવ મંગલ સણિયા; સગ સય નઉય દસ અસિઇ, ચઉ ચઉ કમસો તિયા ચઉસુ (૫૦) ઇક્કારસ જોયણ સય, ઇગવીસિક્કાર સાહિયા કમસો; મેરુ અલોગાબાહં, જોઇસ ચક્કં ચરઇ ઠાઇ (૫૧) અદ્ધ કવિટ્ઠાગારા, ફલિહમયા રમ્મ જોઇસવિમાણા; વંતરનયરેહિંતો, સંખિજ્જગુણા ઇમે હુન્તિ (૫૨) તાઇં વિમાણાઇં પુણ, સવ્વાઇં હુન્તિ ફાલિહમયાઇં; દગફાલિહ મયા પુણ, લવણે જે જોઇસવિમાણા (૫૩) જોયણિગસટ્ઠિ ભાગા, છપ્પન્ન અડ-યાલ ગાઉ દુ ઇગ દ્ધં; ચંદાઇવિમાણાયામ-વિત્થડા અદ્ધમુચ્ચત્તં (૫૪) પણયાલ લક્ખ જોયણ, નરખિત્તં તત્થિમે સયા ભમિરા; નરખિત્તાઉ બહિં પુણ, અદ્ધપમાણા ઠિઆ નિચ્ચં (૫૫) સસિ રવિ ગહ નક્ખત્તા, તારાઓ હુન્તિ જહુત્તરં સિગ્ઘા; વિવરીયા ઉ મહડ્ઢિઅ, વિમાણવહગા કમેણેસિં (૫૬) સોલસ સોલસ અડ ચઉ, દો સુર સહસ્સા પુરઓ દાહિણઓ; પચ્છિમ ઉત્તર સીહા, હત્થી વસહા હયા કમસો (૫૭) ગહ અટ્ઠાસી નક્ખત્ત, અડવીસં તાર કોડિકોડીણં; છાસટ્ઠિ

સહસ્સ નવસય, પણહત્તરિં એગસસિસિન્નં (૫૮) કોડા કોડી સન્નં-તરં તુ મન્નન્તિ ખિત્તથોવતયા; કેઈ અન્ને ઉસ્સે-હંગુલમાણેણ તારાણં (૫૯) કિણ્હં રાહુ વિમાણં, નિચ્ચં ચ હેણ હોઈ અવિરહિયં; ચઉરંગુલમપ્પત્તં હિટ્ઠા ચંદસ્સ તં ચરઇ (૬૦) તારસ્સ ય તારસ્સ ય, જંબુદ્દીવંમિ અંતરં ગુરુયં; બારસજોયણસહસ્સા, દુન્નિસયા ચેવ બાયાલા (૬૧) નિસઢા ય નીલવંતો, ચત્તારિસય ઉચ્ચ પંચસય કૂડા; અદ્ધં ઉવરિં રિક્ખા, ચરંતિ ઉભયટ્ઠ બાહાએ (૬૨) છાવટ્ઠા દુન્નિ સયા, જહન્નમેયં તુ હોઇ વાઘાએ; નિવ્વા-ઘાએ ગુરુલહુ, દો ગાઉ ય ધનુસયા પંચ (૬૩) માણુસ નગાઓ બાહિં, ચંદા સૂરસ્સ સૂર ચંદસ્સ; જોયણ સહસ્સ પન્નાસ, ણૂણગા અંતરં દિટ્ઠં (૬૪) સસિ સસિ રવિ રવિ સાહિય, જોયણ લક્ખેણ અંતરં હોઇ; રવિ અંતરિયા સસિણો સસિ અંતરિયા રવિ દિત્તા (૬૫) બહિયા ઉ માણુસુત્તરઓ, ચંદા સૂરા અવટ્ઠિ ઉજ્જોયા; ચંદા અભિઇ જુત્તા, સૂરા પુણ હુન્તિ પુસ્સેહિં (૬૬) ઉદ્ધારસાગર દુગે, સડ્ઢે સમએહિં તુલ્લદીવુદહી; દુગુણા દુગુણ પવિત્થર-વલયાગારા પઢમવજ્જં (૬૭) પઢમો જોયણ લક્ખં, વટ્ટો તં વેઢિઉં ઠિઆ સેસા; પઢમો જંબુદ્દીવો, સયંભૂરમણોદહી ચરમો (૬૮) જંબૂ ધાયઇ પુક્ખર, વારુણીવર ખીર ઘય ખોય નંદીસરા; અરુણ રુણવાય કુંડલ, સંખ રૂયગ ભુયગ કુસ કુંચા (૬૯) પઢમે લવણો જલહી, બીએ કાલોય પુક્ખરાઇસુ; દીવેસુ હુન્તિ જલહી દીવસમાણેહિં નામેહિં (૭૦) આભરણ વત્થ ગંધે, ઉપ્પલ તિલએ ય પઉમનિહિ રયણે; વાસહર દહ નઇઓ,

વિજયા વક્ખાર કપ્પિદ્દા (૭૧) કુરુ મંદર આવાસા, કૂડા નક્ખત્ત ચંદ સૂરા ય; અન્નેવિ એવમાઈ; પસત્થવત્થૂણ જે નામા (૭૨) તન્નામા દીવુદહી, તિપડોયાયારા હુન્તિ અરુણાઈ; જંબૂલવણાઈયા, પત્તેયં તે અસંખિજ્જા (૭૩) તાણંતિમ સૂરવરાવભાસજલહી પરંતુ ઈક્કિક્કા; દેવે નાગે જક્ખે, ભૂએ ય સયંભૂરમણે ય (૭૪) વારુણીવર ખીરવરો, ઘયવર લવણો ય હુન્તિ ભિન્નરસા; કાલોય પુક્ખરોદહિ, સયંભૂરમણો ય ઉદગરસા (૭૫) ઈક્ખુરસ સેસજલહી, લવણે કાલોએ ચરિમિ બહુમચ્છા; પણ સગ દસ જોયણ સય, તણુ કમા થોવ સેસેસુ (૭૬) દો સસિ દો રવિ પઢમે, દુગુણા લવણંમિ ધાયઈ સંડે; બારસ સસિ બારસ રવિ, તપ્પભિઇ નિદ્દિટ્ઠ-સસિરવિણો (૭૭) તિગુણા પુવ્વિલ્લજુયા, અણંતરાણંતરંમિ ખિત્તંમિ; કાલોએ બાયાલા, બિસત્તરી પુક્ખરદ્ધંમિ (૭૮) દો સસિ દો રવિપંતી, એગંતરિયા છસટ્ઠિ સંખાયા; મેરું પયાહિણંતા, માણુસખિત્તે પરિઅડન્તિ (૭૯) એવં ગહાઈણો વિ હુ, નવરં ધુવપાસવત્તિણો તારા; તં ચિય પયાહિણંતા, તત્થેવ સયા પરિભમન્તિ (૮૦) પન્નરસ ચુલસીઇસયં, ઇહ સસિરવિમંડલાઇં તક્ખિત્તં; જોયણ પણસય દસહિય, ભાગા અડયાલ ઇગસટ્ઠા (૮૧) તીસિ ગસટ્ઠા ચઉરો, ઇગ ઇગસ-ટ્ઠસ્સ સત્ત ભઇયસ્સ; પણતીસં ચ દુજોયણ, સસિરવિણો મંડલંતરયં (૮૨) મંડલદસગં લવણે, પણગં નિસઢંમિ હોઇ ચંદસ્સ; મંડલઅંતરમાણં, જાણપમાણં પુરા કહિયં (૮૩) પણસટ્ઠી નિસઢંમિય, દુન્નિયબાહા દુજોયણંતરિયા; ઇગુણવીસં તુ સયં, સૂરસ્સ ય મંડલા લવણે (૮૪) સસિ

રત્તિણો લવણંમિ ય, જોયણસયતિન્નિ તીસઅહિયાઇં; અસીયં તુ જોયણાસયં, જંબુદ્દીવંમિ પવિસન્તિ (૮૫) ગહરિક્ખતાર-સંખં, જત્થે-ચ્છસિ નાઉ મુદહિ દીવે વા; તસ્સસિહિ એગસસિણો, ગુણ સંખં હોઇ સવ્વગ્ગં (૮૬) બત્તીસટ્ઠા-વીસા, બારસ અડ ચઉ વિમાણ લક્ખાઇં; પન્નાસ ચત્ત છ સહસ્સ, કમેણ સોહમ્માઇસુ (૮૭) દુસુ સયચઉ દુસુ સય તિગ, મિગારસહિયં સયં તિગેહિટ્ઠા; મજ્ઝે સત્તુત્તરસય, મુવરિતિગે સયમુવરિ પંચ (૮૮) ચુલસીઇ લક્ખ સત્તાણવઇ -સહસ્સા વિમાણ તેવીસં; સવ્વગ્ગ મુદ્ધ લોગંમિ, ઇંદયા બિસટ્ઠિ પયરેસુ (૮૯) ચઉદિસિ ચઉ પંતીઓ, બાસટ્ઠિ વિમાણિયા પઢમપયરે; ઉવરિ ઇક્કિક્કહીણા, અણુત્તરે જાવ ઇક્કિક્કં (૯૦) ઇંદય વટ્ટા પંતીસુ, તો કમસો તંસ ચઉરંસા વટ્ટા; વિવિહા પુપ્ફવકિન્ના, તયંતરે મુત્તું પુવ્વદિસિ (૯૧) એગં દેવેદીવે, દુવે ય નાગોદહીસુ બોધવ્વે; ચત્તારિ જક્ખદીવે, ભૂયસમુદ્દેસુ અટ્ઠેવ (૯૨) સોલસ સયંભૂરમણે, દીવેસુ પઇટ્ઠિયા ય સુરભવણા; ઇગતીસં ચ વિમાણા, સયં-ભૂરમણે સમુદ્દે ય (૯૩) વટ્ટં વટ્ટસ્સુવરિં તંસં તંસસ્સ ઉવરિમં હોઇ; ચઉરંસે ચઉરંસં ઉડ્ઢંતુ વિમાણસેઢીઓ (૯૪) સવ્વે વટ્ટવિમાણા, એગદુવારા હવન્તિ નાયવ્વા; તિન્નિ ય તંસવિમાણે, ચત્તારિ ય હુન્તિ ચઉરંસે (૯૫) પાગારપરિક્ખિ-ત્તા વટ્ટવિમાણા હવન્તિ સવ્વેવિ; ચઉરંસ વિમાણાણં, ચઉ-દિસિં વેઇયા હોઇ (૯૬) જત્તો વટ્ટ વિમાણા, તત્તો તંસસ્સ વેઇયા હોઇ; પાગારો બોધવ્વો, અવસેસેસું તુ પાસેસુ (૯૭) આવલિયવિમાણાણં, અંતરં નિયમસો અસંખિજ્જં;

સંખિજ્જમસંખિજ્જં, ભણિયં પુપ્ફાવકિન્નાણું (૯૮) અચ્ચંતસુરહિગંધા, ફાસે નવણીયમઉયસુહફાસા; નિચ્ચુજ્જોયા રમ્મા, સયંપહા તે વિરાયંતિ (૯૯) જે દક્ખિણેણ ઇંદા, દાહિણઓ આવલી મુણેયવ્વા; જે પુણ ઉત્તર ઇંદા, ઉત્તરઓ આવલી મુણે તેસિં (૧૦૦) પુવ્વેણ પચ્છિમેણ ય, સામન્ના આવલી મુણેયવ્વા; જે પુણ વટ્ટ વિમાણા, મજ્ઝિલ્લા દાહિણિલ્લાણું (૧૦૧) પુવ્વેણ પચ્છિમેણ ય, જે વટ્ટા તે વિ દાહિણિલ્લસ્સ; તંસ ચઉરંસગા પુણ, સામન્ના હુન્તિ દુણ્હં પિ (૧૦૨) પઢમંતિમપયરાવલિ, વિમાણમુહભૂમિ તસ્સમાસદ્ધં; પયરગુણમિટ્ઠ કપ્પે, સવ્વગં પુપ્ફકિન્નિયરે (૧૦૩) ઇગદિસિપંતિવિમાણા, તિવિભત્તા તંસ ચઉરંસા વટ્ટા; તંતેસુ સેસમેગં ખિવ સેસ દુગસ્સ ઇક્કિક્કં (૧૦૪) તંતેસુ ચઉરંસેસુ ય, તો રાસિતિગંપિ ચઉગુણં કાઉં;-વટ્ટેસુ ઇંદયં ખિવ, પયરધણં મીલિયં કપ્પે (૧૦૫) સત્તસય સત્તવીસા, ચત્તારિસયા ય હુન્તિ ચઉનઉયા; ચત્તારિ ય છ.સીયા, સોહમ્મે હુન્તિ વટ્ટાઈ (૧૦૬) એમેવ ય ઈસાણે, નવરં વટ્ટાણ હોઈ નાણત્તં; દો સય અટ્ઠતીસા, સેસા જહ ચેવ સોહમ્મે (૧૦૭) પુવ્વાવરા છલસા તંસા પુણ દાહિણુત્તરા બજ્ઝ; અબ્ભિન્તર ચઉરંસા, સવ્વા વિ ય કણ્હરાઈઓ (૧૦૮) ચુલસી અસિઈ બાવત્તરિ, સત્તરિ સટ્ઠી ય પન્ન ચત્તાલા; તુલ્લસુર તીસ વીસા, દસસહસ્સ આયરક્ખ ચઉગુણિયા (૧૦૯) કપ્પેસુ ય મિય મહિસો, વરાહ સીહા ય છગલ સાલૂરા; હય ગય ભુયંગ ખગ્ગી, વસહા વિડિમાઇ ચિંધાઇ (૧૧૦) દુસુ તિસુ તિસુ કપ્પેસુ,

ઘણુદહિ ઘણુવાય તદુભયં ચ કામા; સુરભવણુપઇટ્ઠાણં, આગાસપઇટ્ઠિયા ઉવરિં (૧૧૧) સત્તાવીસસયાઇં, પુઢવિપિંડો વિમાણઉચ્ચત્તં; પંચસયા કપ્પદુગે, પઢમે તત્તો ય ઇક્કિક્કં (૧૧૨) હાયઇ પુઢવીસુ સયં, વડ્ઢઈ ભવણેસુ દુ દુ દુ કપ્પેસુ; ચઉગે નવગે પણુગે, તહેવ જાણુત્તરેસુ ભવે (૧૧૩) ઇગવીસ સયા પુઢવી, વિમાણમિક્કારસેવ ય સયાઇં; બત્તીસ જોયણ સયા, મિલિયા સવ્વત્થ નાયવ્વા (૧૧૪) પણ ચઉ તિ દુ વન્નવિમાણ, સધય દુસુ દુસુ ય જા સહસ્સારો; ઉવરિ સિય ભવણવંતર-જોઇસિયાણં વિવિહવન્ના (૧૧૫) રવિણો ઉદયત્થંતર, ચઉનવઇ સહુસ્સ પણસય છવીસા; બાયાલ સટ્ઠિ ભાગા, કક્કડસંક તિ દિયહંમિ (૧૧૬) એયંમિ પુણો ગુણિએ, તિ પંચ સગ નવયિ હોઈ કમમાણં; તિગુણંમિ ય દોલક્ખા, તેસીઇ સહસ્સ પંચસયા (૧૧૭) અસીઈ છસટ્ઠિ ભાગા, જોયણ ચઉલક્ખ બિસત્તરિસહસ્સા; છચ્ચ સયા તેત્તીસા, તીસકલા પંચ ગુણિયંમિ (૧૧૮) સત્તગુણે છલક્ખા, ઈગસટ્ઠિ સહસ્સ છસય છાસીયા; ચઉપન્નકલા તહ નવ-ગુણંમિ અડલક્ખ સડ્ઢાઓ (૧૧૯) સત્તસયા ચત્તાલા, અટ્ઠારસકલા ય ઇય કમા ચઉરો; ચંડા ચવલા જયણા વેગા ય તહા ગઈ ચઉરો (૧૨૦) ઇત્થ ય ગઈં ચઉત્થિ, જયણયરિં નામ કેઈ મન્નંતિ; એહિં કમેહિં મિમાહિં, ગઇહિં ચઉરો સુરા કમસો (૧૨૧) વિક્ખંભં આયામં, પરિહિં અબ્ભિંતરં ચ બાહિરિયં; જુગવં મિણંતિ છમ્માસ, જાવ ન તહાવિ તે પારં (૧૨૨) પાવંતિ વિમાણાણં, કેસિં પિહુ અહવ તિગુ-ણયાઇએ; કમ ચઉગે પત્તેયં, ચંડાઈ ગઈ ઉ જોઇજ્જા

(૧૨૩) તિગુણેણુ કપ્પચઉગે, પંચગુણેણું તુ અટ્ઠસુ મુણેજ્જા; ગેવિજ્જે સત્તગુણેણું, નવગુણેણુત્તરચઉક્કે (૧૨૪) પઢમપયરંમિ પઢમે–કપ્પે ઉડુનામ ઇંદયવિમાણું; પણયાલલક્ખજોયણ, લક્ખં સવ્વુવરિ સવ્વટ્ઠં (૧૨૫) ઉડુ ચંદ રયય વગ્ગુ, વીરિયે વરુણે તહેવ આણંદે; બંભે કંચણ રુઇરે, ચંદ અરુણે ય વરુણે ય (૧૨૬) વેરૂલિય રુયગ રુઇરે, અંકે ફલિહે તહેવ તવણિજ્જે; મેહે અગ્ઘ હલિદ્દે, નલિણે તહ લોહિયક્ખે ય (૧૨૭) વઇરે અંજણ વરમાલ, રિટ્ઠ દેવે ય સોમ મંગલએ; બલભદ્દે ચક્ક ગયા, સોવત્થિય ણંદિયાવત્તે (૧૨૮) આભંકરે ય ગિદ્ધી, કેઊ ગરુલે ય હે.ઇ બોધવ્વે; બંભે બંભહિએ પુણ, બંભુત્તર લંતએ ચેવ (૧૨૯) મહસુક્ક સહસ્સારે, આણય તહ પાણએ ય બોધવ્વે; પુપ્ફે લંકાર આરણ, તહા વિય અચ્ચુએ ચેવ (૧૩૦) સુદંસણ સુપડિબદ્ધે, મણોરમે ચેવ હોઇ પઢમ તિગે; તત્તો ય સવ્વભદ્દે, વિસાલએ સુમણે ચેવ (૧૩૧) સોમણસે પીઇંકરે, આઇચ્ચે ચેવ હોઇ તઇય તિગે; સવ્વટ્ઠસિદ્ધિ નામે, ઇંદયા એવ બાસટ્ઠી (૧૩૨) પણયાલીસં લક્ખા, સીમંતય માણુસં ઉડુ સિવં ચ; અપયટ્ઠાણો સવ્વટ્ઠ, જંબૂદીવો ઇમં લક્ખં (૧૩૩) અહ ભાગા સગ પુઢવીસુ, રજ્જુ ઇક્કિક્ક તહેવ સોહમ્મે; માહિંદ લંત સહસ્સાર, અચ્ચુઅ ગેવિજ્જ લોગંતે (૧૩૪) સમ્મત્ત ચરણ સહિયા, સવ્વં લોગં ફુસે નિરવસેસં; સત્ત ય ચઉદસ ભાએ, પંચ ય સુય દેસવિરઇએ (૧૩૫) ભવણ વણ જોઇ સોહમ્મીસાણે સત્તહત્થતણુમાણં; દુ દુ દુ ચઉક્કે ગેવિજ્જ–ણુત્તરે

હાણિઇ.કક્ક (૧૩૬) કપ્પ દુગ દુ દુ દુ ચઉગે, નવગે પણગે ય જિટ્ઠ ઠિઈ અયરા; દો સત્ત ચઉદ ટ્ઠારસ, બાવીસિગતીસ તિત્તીસા (૧૩૭) વિવરે ત ખિકકુણે, ઇક્કાર-સગા ઉ પાડિએ સેસા; હત્થિક્કારસમાગ; અયરે અયરે સમહિયંમિ (૧૩૮) ચય પુવ્વસરીરાઓ, કમેણ ઇગુત્તરાઈ વુડ્ઢીએ; એવં ઠિઇવિસેસા, સણંકુમારાઇતણુમાણં (૧૩૯) ભવધારણિજ્જ એસા, ઉત્તરવેઉવ્વિ જોયણા લક્ખં; ગેવિ-જ્જણુત્તરેસુઉત્તરવેઉવ્વિયાનત્થિ (૧૪૦) સાહાવિયવેઉવ્વિય, તણુ જહન્ના કમેણ પારંભે; અંગુલઅસંખભાગો, અંગુલ-સંખિજ્જભાગો ય (૧૪૧) સામન્નેણં ચઉવિહ-સુરેસુ બારસમુહુત્તઉક્કોસા; ઉવવાયવિરહકાલો, અહ ભવણાઇસુ પત્તેયં (૧૪૨) ભવણ વણ જોઇ સોહમ્મી-સાણેસુ મુહુત્ત ચઉવીસ; તો નવદિણ વીસમુહું, બારસદિણ દસમુહુત્તાય (૧૪૩) બાવીસ સડ્ઢ દિયહા પણપાલ અસીઇ દિણ સયં તત્તો; સંખિજ્જા દુસુમાસા, દુસુ વાસા તિસુ તિગેસુ કમા (૧૪૪) વાસાણ સયા સહસ્સા, લક્ખ તહ ચઉસુ વિજય-માઈસુ; પલિયા અસંખભાગો, સવ્વટ્ઠે સંખભાગો ય (૧૪૫) સવ્વેસિંપિ જહન્નો, સમઓ એમેવ ચવણ વિરહો વિ; ઇગ દુતિસંખમસંખા, ઇગ સમએ હુન્તિ ય ચવંતિ (૧૪૬) નર પંચિંદિય તિરિયા-ણુપ્પત્તી સુરભવે પજ્જત્તાણં; અજ્ઝવસાય વિસેસા, તેસિં ગઇ તારતમ્મં તુ (૧૪૭) નરતિરિ અસંખજીવી, સવ્વે નિયમેણ જંતિ દેવેસુ; નિય-આઉય સમહીણા-ઉએસુ ઇસાણ અંતેસુ (૧૪૮) જંતિ સમુચ્છિમતિરિયા ભવણવણેસુ ન જોઇમાઇસુ; જં તેસિં

ઉવવાઓ, પલિયાંડ સંખંસ આઊસુ (૧૪૯) બાલતવે પડિબદ્ધા, ઉક્કડરોસા તવેણ ગારવિયા; વેરેણ ય પડિબદ્ધા, મરિઉં અસુરેસુ જાયંતિ (૧૫૦) રજ્જુ–ગહ વિસભક્ખણ–જલજલણપવેસ તણ્હ છુહદુહઓ; ગિરિસિરપડણાઉ મુઆ, સુહભાવાહુંતિ વંતરિયા (૧૫૧) તાવસ જા–જોઇસિયા, ચરગપરિવ્વાય બંભલોગો જા; જા સહસ્સારો પંચિંદિ તિરિય જા અચ્ચુઓ સડ્ઢા (૧૫૨) જઇલિંગ મિચ્છદિટ્ઠી, ગેવિજ્જા જાવ જંતિ ઉક્કોસં; પયમવિ અસદ્દહંતો, સુત્તત્થં મિચ્છદિટ્ઠીઓ (૧૫૩) સુત્તં ગણહરરઇયં, તહેવ પત્તેયબુદ્ધ રઇયં ચ; સુયકેવલિણા રઇયં, અભિન્નદસપુવ્વિણા રઇયં (૧૫૪) છઉમત્થસંજયાણં, ઉવવા ઉક્કોસઓ અ સવ્વટ્ઠે; તેસિં સડ્ઢાણં પિ ય, જહન્નઓ હોઇ સોહમ્મે (૧૫૫) લતંમિ ચઉદ્દપુવ્વિસ્સ તાવસાઇણ વંતરેસુ તહા; એસિં ઉવવાયવિહિ, નિયકિરિયઠિયાણ સવ્વોવિ (૧૫૬) વજ્જ-રિસહનારાયં, પઢમં બીયં ચ રિસહ નારાયં; નારાય મદ્ધ નારાય, કીલિયા તહ ય છેવટ્ઠં (૧૪૭) એએ છ સંઘયણા, રિસહો પટ્ટો ય કીલિયા વજ્જં; ઉભઓ મક્કડ-બંધો, નારાઓ હોઇ વિન્નેઓ (૧૫૮) છ ગબ્ભતિરિનરાણં સમુચ્છિમપણિંદિવિગલ છેવટ્ઠં; સુરનેરઇયા એગિંદિયા ય સવ્વે અસંઘયણા (૧૫૯) છેવટ્ઠેણં ઉ ગમ્મઇ, ચઉરો જા કપ્પ કીલિયાઇસુ; ચઉસુ દુ દુ કપ્પ વુડ્ઢી, પઢમેણં જાવ સિદ્ધી વિ (૧૬૦) સમચઉરંસે નગ્ગોહ, સાઇ વામણ ય ખુજ્જ હુંડે ય; જીવાણ છસંઠાણા, સવ્વત્થ સુલક્ખણં પઢમં (૧૬૧) નાહીએ ઉવરિબીયં, તઇયમહો પિટ્ઠિઉયરઉર

વજ્જં; સિરગીવ પાણિ પાએ, સુલક્ખણં તં ચઉત્થં તુ (૧૬૨) વિવરીયં પંચમગં, સવ્વત્થ અલક્ખણં ભવે છટ્ઠં; ગબ્ભયનરતિરિય છહા, સુરા સમા હુંડયા સેસા (૧૬૩) જંતિ સુરા સંખાઉ ય, ગબ્ભય પજ્જત્તમણુય તિરિએસુ; પજ્જત્તેસુ ય બાયર–ભૂદ્દગ પત્તેયગવણેસુ (૧૬૪) તત્થવિ સણંકુમાર–પભિઇ એગિંદિએસુ નો જંતિ; આણય પમુહા ચવિઉં, મણુએસુ ચેવ ગચ્છન્તિ (૧૬૫) દો કપ્પ કાયસેવી, દો દો દો ફરિસરૂવસદેહિં; ચઉરો મણેણુ વરિમા, અપ્પવિયારા અણંતસુહા (૧૬૬) જં ચ કામસુહં લોએ, જં ચ દિવ્વં મહાસુહં; વીયરાયસુહસ્સ ય; ણંતભાગં પિ નગ્ઘઇ (૧૬૭) ઉવવાઓ દેવીણં, કપ્પ દુગં–જા પરઓ–સહસ્સારા; ગમણાગમણં નત્થિ, અચ્ચુય પરઓ સુરાણંપિ (૧૬૮) તિપલિય તિસાર તેરસ, સારા કપ્પ દુગ તઇયલંત અહો; કિબ્બિસિય ન હુન્તિ ઉવરિં, અચ્ચુય પરઓ ભિઓ-ગાઈ (૧૬૯) અપરિગ્ગહદેવીણં, વિમાણ લક્ખા છ હુંતિ સોહમ્મે; પલિયાઇ સમયાહિય, ઠિઈ જાસિ જાવ દસ પલિયા (૧૭૦) તાઓ સણંકુમારા–ણેવં વડ્ઢન્તિ પલિયદસગેહિં; જા બંભ સુક્ક આણય આરણ દેવાણ પન્નાસા (૧૭૧) ઇસાણે ચઉ લક્ખા, સાહિય પલિયાઈ સમય અહિય ઠિઈ; જા પન્નર પલિય જાસિં તાઓ માહિંદદેવાણં (૧૭૨) એએણ કમેણ ભવે, સમયાહિય પલિયદસગવુડ્ઢીએ; લંત સહસ્સાર પાણય, અચ્ચુયદેવાણ પણ પન્ના (૧૭૩) કિણ્હા નીલા કાઊ, તેઊ પમ્હા ય સુક્ક લેસ્સાઓ; ભવણ વણ પઢમ ચઉ લેસ, જોઈસ કપ્પ દુગે તેઊ (૧૭૪) કપ્પતિય પમ્હ-

લેસા, લંતાઈસુ સુક્કલેસ હુન્તિ સુરા; કણગાભ પઉમકેસર-વન્ના દુસુ તિસુ ઉવરિધવલા (૧૭૫) દસવાસ-સહસ્સાઈં, જહન્ન-માઉં ધરંતિ જે દેવા; તેસિં ચઉત્થાહારો, સત્તહિં થોવેહિં ઊસ સો (૧૭૬) આહિ વાહિ વિમુક્કસ્સ, નીસા-સૂસ્સાસ એગગે; પાણુ સત્ત ઇમો થોવો, સોવિ સત્તગુણો લવો (૧૭૭) લવ સત્તહુત્તરીએ, હોઈ મુહુત્તો ઇમંમિ ઊસાસા: સગતીસ સય તિહુત્તર, તીસ ગુણા તે અહોરત્તે (૧૭૮) લક્ખં તેરસ સહસા, નઉયસયં અયરસંખયા દેવે; પક્ખેહિં ઊસાસો વાસસહસ્સેહિં આહારો (૧૭૯) દસવાસસહસ્સુવરિં, સમ-યાઈ જાવ સાગરં ઊણં; દિવસમુહુત્ત પુહુત્તા, આહારૂસાસ સેસાણં (૧૮૦) સરીરેણ ઓયાહારો, તયાઈ ફાસેણ લોમ-આહારો; પક્ખે વા હારો પુણ, કાવલિઓ હોઈ નાયવ્વો (૧૮૧) ઓયાહારા સવ્વે અપજ્જત્ત પજ્જત્ત લોમ આહારો; સુરનિરય ઇગિંદિવિણા, સેસા ભવત્થા સપક્ખેવા (૧૮૨) સચિત્તચિત્તોભય, રૂવો આહાર સવ્વતિરિયાણં; સવ્વનરાણં ચ તહં; સુરનેરઇયાણ અચ્ચિત્તો (૧૮૩) આભોગાણાભોગા, સવ્વેસિ હોઈ લોમઆહારો; નિરયાણં અમણુન્નો, પરિણમઇ સુરાણ સમણુન્નો (૧૮૪) તહ વિગલ નારયાણં, અંતમુહુત્તા સ હોઈ ઉક્કોસો; પંચિંદિતિરિ-નરાણં, સાહાવિઓ છટ્ઠ અટ્ઠમઓ (૧૮૫) વિગ્ગહગઈ-માવન્ના, કેવલિણો સમુહયા અજોગી ય; સિદ્ધા ય અણાહારા, સેસા આહારગા જીવા (૧૮૬) કેસટ્ઠિ મંસ નહ રોમ, રુહિર વસ ચમ્મ મુત્ત પુરિસેહિં; રહિયા નિમ્મલદેહા, સુગંધનીસાસ ગયલેવા (૧૮૭) અંતમુહુત્તેણં ચિય, પજ્જત્તા

તરુણપુરિસસંકાસાઇ સવ્વંગભૂસણધરા, અજરા નિરુઆ સમા· દેવા (૧૮૮) અણિમિસનયણા મણ–કજ્જસાહણા પુપ્ફદામ અમિલાણા; ચઉરંગુલેણ ભૂમિં, ન છિવન્તિ સુરા જિણા બિંતિ (૧૮૯) પંચસુ જિણકલ્લાણેસુ, ચેવ મહરિસિતવાણુ-ભાવાઓ; જમ્મંતરનેહેણ ય, આગચ્છન્તિ સુરા ઇહયં (૧૯૦) સંકંતદિવ્વપેમા, વિસયપસત્તા સમત્તકત્તવ્વા; અણ-હીણમણુયકજ્જા, નરભવમસુહં ન ઇંતિ સુરા (૧૯૧) ચત્તારિ પંચ જોયણ સયાઇ ગંધો ય મણુયલોગસ્સ; ઉડ્ઢં વચ્ચઇ જેણં, ન હુ દેવા તેણ આવન્તિ (૧૯૨) દોકપ્પપઢમ પઢવિં, દો દો દો બીય તઇયગં ચઉત્થિ; ચઉ ઉવરિમ ઓહીએ, પાસન્તિ પંચમં પુઢવિં (૧૯૩) છટ્ઠિં છ ગેવિજ્જા, સત્ત-મીયરે અણુત્તરસુરા ઉ; કિંચૂણલોગનાલિં, અસંખદીવુદહિ તિરિયં તુ (૧૯૪) બહુઅરગં ઉવરિમગા, ઉડ્ઢં સવિમાણ-ચૂલિયધયાઇ; ઊણદ્ધસાગરે સંખજોયણા તપ્પરમસંખા (૧૯૫) પણવીસજોયઅંલહુ, નારય ભવણ વણ જોઇ કપ્પાણં; ગેવિજ્જણુત્તરાણ ય, જહસંખં ઓહિ આગારા (૧૯૬) તપ્પાગારે પલ્લગ, પડહગ ઝલ્લરિ મુઇંગ પુપ્ફ જવે; તિરિયમણુએસુ ઓહિ, નાણાવિહસંઠિઓ ભણિઓ (૧૯૭) ઉડ્ઢં ભવણવણાણં, બહુગો વેમાણિયાણ્ડહો ઓહી; નારય જોઇસ તિરિયં, નરતિરિયાણં અણેગવિહો (૧૯૮) ઇય દેવાણં ભણિયં, ઠિઇ પમુહં નારયાણ વુચ્છામિ; ઇગ તિન્નિ સત્ત દસ સત્તર, અયર બાવીસ, તિત્તીસા (૧૯૯) સત્ત ય પુઢવીસુ ઠિઇ, જિટ્ઠોવરિમાઇ હિટ્ઠપુઢવીએ; હોઇ કમેણ કણિટ્ઠા, દસવાસ સહસ્સ પઢમાએ (૨૦૦) નવઇ સમ સહસ

લક્ખા, પુવ્વાણું કોડી અયર દસ ભાગ; ઇક્કિક્કભાગ વુડ્ઢી, જા અયરં તેરસે પયરે (૨૦૧) ઇઅ જિટ્ઠજહન્ના પુણ, દસ વાસ સહસ્સ લક્ખ પયરદુગે; સેસેસુ ઉવરિ જિટ્ઠા, અહો કણિટ્ઠાઉ પઇ પુઢવી (૨૦૨) ઉવરિખિઇ ઠિઇવિસેસો, સગપયર વિહત્તુ ઇચ્છ સંગુણિઓ; ઉવરિમખિઇ ઠિઇ સહિઓ, ઇચ્છિયપયરંમિ ઉક્કોસા (૨૦૩) બંધણ ગઇ સંઠાણા, ભેયા વન્ના ય ગંધ રસ ફાસા; અગુરુ લહુ સદ્દ દસહા, અસુહા વિય પુગ્ગલા નિરએ (૨૦૪) નરયા દસ-વિહવેયણ, સી ઉસિણ ખુહ પિવાસ કંડૂહિં; પરવસ્સં જર દાહં, ભય સોગં ચેવ વેયંતિ (૨૦૫) સત્તસુ ખિત્તજવિયણા, અન્નન્ન કયાવિ પહરણેહિ વિણુ; પહરણકયા વિ પંચસુ, તિસુ પરમાહમ્મિય કયાવિ (૨૦૬) રયણપ્પહ સક્કરપહ વાલુયપહ પંકપહ ય ધૂમપહા; તમપહા તમતમપહા, કમેણ પુઢવીણ ગોત્તાઇં (૨૦૭) ઘમ્મા વંસા સેલા, અંજણ રિટ્ઠા મઘા ય માઘવઇ; નામેહિં પુઢવીઓ, છત્તાઇછત્તસંઠાણા (૨૦૮) અસીય બત્તીસ અડવીસ, વીસા અટ્ઠાર સોલ અડસહસા; લક્ખુવરિ પુઢવિપિંડો, ઘણુદહિ ઘણવાય તણુવાયા (૨૦૯) ગયણં ચ પઇટ્ઠાણં, વીસસહસ્સાઇં ઘણુદહીપિંડો; ઘણતણુ વાયાગાસા, અસંખજોયણ જુયા પિંડો (૨૧૦) ન ફુસંતિ અલોગં, ચઉદ્દિસંપિ પુઢવી ય વલયસંગહિયા; રયણાએ વલયાણં, છ દ્ધપંચમ જોયણં સડ્ઢં (૨૧૧) વિક્ખંભોઘણઉદહી, ઘણતણુવાયાણ હોઇ જહસંખં; સતિ-ભાગ ગાઉયં, ગાઉયં ચ તહ ગાઉયતિભાગો (૨૧૨) પઢમમહીવલએસું, ખિવિજ્જ એયં કમેણ બીયાએ; દુ તિ

ચઉ પંચ છ ગુણું, તઈયાઈસુ તંપિ ખિવ કમસો (૨૧૩) મજ્ઝે ચિય પુઢવી અહે, ઘણુદહિપમુહાણ પિંડપરિમાણું; ભણિયં તઓ કમેણું, હાયઈ જા વલયપરિમાણં (૨૧૪) તીસ પણુવીસ પન્નરસ, દસતિન્નિ પણૂણ એગલક્ખાઈં; પંચ ય નરયા કમસો, ચુલસી લક્ખાઈં સત્તસુ વિ (૨૧૫) તેરિક્કારસ નવ સગ, પણ તિન્નિગ પયર સવ્વિગુણવન્ના; સીમંતાઈ અપ્પઈઠાણંતા ઈંદયા મજ્ઝે (૨૧૬) તેહિંતો દિસિ વિદિસિ, વિણિગ્ગયા અટ્ઠ નિરયઆવલીઆ; પઢમે પયરે દિસિ ગુણ-વન્ન વિદિસાસુ અડયાલા (૨૧૭) બીયાઈસુ પયરેસુ, ઇગ ઇગ હીણા ઉ હુન્તિ પંતીઓ; જાસત્તમીમહી-પયરે, દિસિ ઇક્કિક્કો વિદિસિ નત્થિ (૨૧૮) ઇટ્ઠપયરેગ દિસિ-સંખઅડગુણા ચઉવિણા સઈગસંખા; જહ સીમંતય-પયરે, એગુણનઉયા સયા તિન્નિ (૨૧૯) અપયટ્ઠાણે પંચ ઉ, પઢમો મુહમંતિમો હવઈ ભૂમી; મુહભૂમી સમાસદ્ધં, પયરગુણં હોઇ સવ્વધણં (૨૨૦) છન્નવઈસય તિવન્ના, સત્તસુ પુઢવીસુ આવલી નિરયા; સેસ તિયાસી લક્ખા, તિસય સિયાલા નવઈ સહસા (૨૨૧) તિસહસ્સુચ્ચા સવ્વે, સંખમસંખિજ્જ વિત્થડાયામા; પણયાલલક્ખ સીમંતઓ ય લક્ખં અપઇટ્ઠાણો (૨૨૨) છસુ હિટ્ઠોવરિ જોયણસહસ્સ બાવન્ન સડ્ઢચરિમાએ; પુઢવીએ નરયરહિયં, નરયા સેસંમિ સવ્વાસુ (૨૨૩) બિસહસ્સૂણા પુઢવી, તિસહસગુણિએહિં નિયયપયરેહિં; ઊણા રુવૂણ નિય પયરભાઇયા પત્થડંતરયં (૨૨૪) પઉણટ્ઠ ધણુ છ અંગુલ, રયણાએ દેહમાણમુક્કોસં; સેસાસુ દુગુણ દુગુણં, પણ ધણુ સય જાવચરમાએ (૨૨૫)

રયણાએ પઢમપયરે, હત્થતિયદેહમાણ મણુપયરં; છપ્પન્નં-ગુલસડ્ઢા, વુડ્ઢી જા તેરસે પુન્નં (૨૨૬) જં દેહપમાણં ઉવરિમાએ, પુઢવીઈ અંતિમે પયરે; તં ચિય હિટ્ઠિમપુઢવી-પઢમપયરંમિ બોધવ્વં (૨૨૭) તં ચેગુણગ સગપયર—ભઇયં બીઆઇપયરવુડ્ઢિભવે; તિકર તિઅંગુલ કરસત્ત, અંગુલા સડ્ઢિગુણવીસં (૨૨૮) પણુધણુ અંગુલવીસં, પનરસધણુ દુન્નિ હત્થ સડ્ઢા ય; બાસટ્ઠિધણુક્ક સડ્ઢા, પણ પુઢવી પયર વુડ્ઢિ ઈમા (૨૨૯) ઇઅ સાહાવિય દેહો, ઉત્તરવેઉ-વ્વિઓ ય તદ્દુગુણો; દુવિહો વિ જહન્ન કમા, અંગુલ અસંખ સંખંસો (૨૩૦) સત્તસુ ચઉવીસ મુહૂ, સગ પન્નર દિણેગ દુ ચઉ છમ્માસા; ઉવવાયચવણવિરહો, ઓહે બારસ મુહુત્ત ગુરૂ (૨૩૧) લહુઓ દુહાવિ સમઓ, સંખા પુણ સુરસમા મુણેયવ્વા; સંખાઉ પજ્જત્ત પણિંદિ—તિરિનરા જંતિ નરએસુ (૨૩૨) મિચ્છદ્દિટ્ઠિ મહારંભ, પરિગ્ગહો તિવ્વકોહ નિસ્સીલો; નરયાઉઅં નિબંધઇ, પાવમઇ રુદ્દ-પરિણામો (૨૩૩) અસન્નિ સરિસિવ પક્ખી, સીહ ઉરગિત્થિ જન્તિ જા છટ્ઠિં; કમસો ઉક્કોસેણં, સત્તમપુઢવિં મણુય મચ્છા (૨૩૪) વાલા દાઢી પક્ખી, જલયર નરયાગયા ઉ અઇક્રૂરા; જંતિ પુણો નરએસુ, બાહુલ્લેણં ન ઉણ નિયમો (૨૩૫) દો પઢમ પુઢવિગમણં, છેવટ્ઠે કીલિયાઇ સંઘયણે; ઇક્કિક્ક પુઢવિવુડ્ઢી, આઈતિલેસ્સા ઉ નરએસું (૨૩૬) દુસુ કાઊ તઇયાએ, કાઊ નીલાય નીલ પંકાએ; ધૂમાએ નીલ-કિણ્હા, દુસુકિણ્હા હુન્તિ લેસ્સાઓ (૨૩૭) સુરનારયાણ તાઓ, દવ્વલેસા અવટ્ઠિઆ ભણિયા; ભાવપરાવત્તીએ, પુણ

એસિં હુન્તિ છલ્લેસા (૨૩૮) નિરઉવ્વટ્ટા ગબ્ભય, પજ્જત્ત
સંખાઉ લદ્ધિ એએસિં; ચક્કિ હરિજુઅલ અરિહા, જિણ-
જઇદિસિ સમ્મ પુહવિકમા (૨૩૯) રયણાએ ઓહિ ગાઉઅ,
ચત્તારિ અદ્ધુટ્ઠ ગુરુ લહુ કમેણં; પઇ પુઢવિ ગાઉયદ્ધં,
હાયઇ જા સત્તમિ ઇગદ્ધં (૨૪૦) ગબ્ભનર તિપલિયાઊ;
તિગાઉ ઉક્કોસ તે જહન્નેણં; મુચ્છિમ દુહાવિઅંતમુહૂ,
અંગુલઅસંખભાગતણૂ (૨૪૧) બારસમુહુત્ત ગબ્ભે, ઇયરે
ચઉવીસ વિરહ ઉક્કોસો; જમ્મમરણેસુ સમઓ, જહન્ન સંખા
સુરસમાણા (૨૪૨) સત્તમિ મહિ નેરઇએ, તેઊ વાઊ
અસંખ નર તિરિએ; મુત્તૂણ સેસ જીવા, ઉપ્પજ્જંતિ
નરભવંમિ (૨૪૩) સુર નેરઇએહિં ચિય, હવંતિ હરિ
અરિહ ચક્કિ બલદેવા; ચઉવિહસુર ચક્કિબલા, વેમાણિય
હુન્તિ હરિ અરિહા (૨૪૪) હરિણો મણુસ્સ રયણાઇં,
હુન્તિ નાણુત્તરેહિં દેવેહિં; જહ સંભવમુવવાઓ, હયગય-
એગિંદિરયણાણં (૨૪૫) વામપમાણં ચક્કં, છત્તં દંડં
દુહત્થયં ચમ્મં; બત્તીસંગુલખગ્ગો, સુવન્નકાગિણિ ચઉરંગુ-
લિયા (૨૪૬) ચઉરંગુલો દુઅંગુલ પિહુલોય મણિ પુરોહિ
ગય તુરયા; સેણાવઇ ગાહાવઇ, વડ્ઢઇ ઇત્થી ચક્કિરયણાઇં
(૨૪૭) ચક્કં ધણુહં ખગ્ગો, મણી ગયા તહ ય હોઇ
વણમાલા; સંખોસત્તઇમાઇં રયણાઇં વાસુ દેવસ્સ (૨૪૮)
સંખ નરા ચઉસુ ગઇસુ, જંતિ પંચસુવિ પઢમસંઘયણે;
ઇગ દુ તિ જા અટ્ઠસયં, ઇગસમએ જંતિ તે સિદ્ધિં (૨૪૯)
વીસિત્થિ દસ નપુંસગ, પુરિસટ્ઠસયં તુ એગસમએણં;
સિજ્ઝઇ ગિહિ અન્ન સલિંગ, ચઉ દસ અટ્ઠાહિય સયં ચ

(૨૫૦) ગુરુલહુ મજ્ઝિમ દો ચઉ, અટ્ઠસયં ઉડ્ઢહો તિરિયલોએ; ચઉ બાવીસટ્ઠસયં, દુ સમુદ્દે તિન્નિ સેસજલે (૨૫૧) નરયતિરિયાગયા દસ, નરદેવ ગઇઉ વીસ અટ્ઠસયં; દસ રયણા સક્કર વાલુયાઉ, ચઉ પંક ભૂદગઓ (૨૫૨) છચ્ચ વણસ્સઈ દસ તિરિ, તિરિત્થી દસ મણુય વીસ નારીઓ; અસુરાઈ વંતરા દસ, પણ તદ્દેવિઉ પત્તેયં (૨૫૩) જોઇ દસ દેવિ વીસં, વેમાણિયટ્ઠસય વીસ દેવીઓ; તહ પુંવેએહિતો, પુરિસો હોઊણ અટ્ઠસયં (૨૫૪) સેસટ્ઠ ભંગએસુ, દસ દસ સિજ્ઝન્તિ એગસમએણં; વિરહો છમાસ ગુરુઓ, લહુ સમઓ ચવણમિહ નત્થિ (૨૫૫) અડ સગ છ પંચ ચઉ. તિન્નિ દુન્નિ ઇક્કો ય સિજ્જમાણેસુ; બત્તીસાઇસુ સમયા, નિરંતરં અંતરં ઉવરિં (૨૫૬) બત્તીસા અડયાલા, સટ્ઠીબાવત્તરી ય બોધવ્વા; ચુલસીઇ છન્નવઈ દુરહિય–મટ્ઠુત્તર સયં ચ (૨૫૭) પણયાલલક્ખજોયણ,– વિક્ખંભા સિદ્ધ સિલ ફલિહવિમલા; તદુવરિગ જોયણંતે, લોગંતો તત્થ સિદ્ધઠિઇ (૨૫૮) બાવીસ સગ તિ દસવાસ– સહસ ગણિતિદિણ બેઇંદિયાઇસુ; બારસ વાસુણપણ દિણ, છમ્માસતિપલિયઠિઇજિટ્ઠા (૨૫૯) સણ્હા ય સુદ્ધ વાલુય, મણોસિલા સક્કરાય ખર પુઢવી; ઇગ બાર ચઉદ સોલસ; ટ્ઠારસ બાવીસ સમસહસા (૨૬૦) ગબ્ભ ભુય જલયરોભય, ગબ્ભોરગ પુવ્વ કોડિ ઉક્કોસા; ગબ્ભચઉપ્પયપક્ખિસુ, તિપલિય પલિયાઅસંખ સો (૨૬૧) પુવ્વસ્સ ઉ પરિમાણં, સયરિં ખલુ વાસ કોડિલક્ખાઓ; છપ્પન્નં ચ સહસ્સા, બોધવ્વા વાસકોડીણં (૨૬૨) સમુચ્છિપણિંદિ થલખયર, ઉરગ

ભુયગ જિટ્ઠઠિઈકમસો; વાસ સહસ્સા ચુલસી, બિસત્તરિ તિપન્ન બાયાલા (૨૬૩) એસા પુઢવાઈણં, ભવઠિઈ સંપ-યં તુ કાયઠિઈ; ચઉ એગિંદિસુ ણેયા, ઉસ્સપ્પિણિઓ અસં-ખિજ્જા (૨૬૪) તાઓ વણંમિ અણંતા સંખિજ્જા વાસ-સહસ વિગલેસુ; પંચિંદિતિરિનરેસુ, સત્તટ્ઠભવા ઉ ઉક્કોસા (૨૬૫) સવ્વેસિંપિ જહન્ના, અંતમુહુત્તં ભવે ય કાયે ય; જોયણસહસ્સમહિયં, એગિંદિય દેહ મુક્કોસં (૨૬૬) બિતિ-ચઉરિંદિ સરીરં, બારસ જોયણ તિકોસ ચઉકોસ; જોયણ-સહસ પણિંદિય, ઓહે વુચ્છં વિસેસં તુ (૨૬૭) અંગુલઅસંખભાગો, સુહુમનિગોઓ અસંખ ગુણવાઊ; તો અગણિ તઓ આઉ, તત્તો સુહુમા ભવે પુઢવી (૨૬૮) તો બાયર વાઉ ગણી, આઊ પુઢવી નિગોય અણુક્કમસો; પત્તે-અવણસરીરં, અહિયં જોયણસહસ્સં તુ (૨૬૯) ઉસ્સેહં-ગુલજોયણ, સહસ્સમાણે જલાસએ નેયં; તં વલ્લિપઉમ-પમુહં, અઓ પરં પુઢવીરૂવં તુ (૨૭૦) બારસજોયણ સંખો, તિકોસ ગુમ્મીય જોયણં ભમરો; મુચ્છિમ ચઉપય ભુય, ઉરગગાઉ ધણુજોયણપુહુત્તં (૨૭૧) ગબ્ભ ચઉપ્પય છગ્ગા-ઉયાઇ, ભુયગાઉ ગાઉયપુહુત્તં; જોયણસહસ્સમુરગા, મચ્છા ઉભયે વિ ય સહસ્સં (૨૭૨) પક્ખિદુગ ધણુપુહુત્તં, સવ્વાણંગુલ અસંખ; ભાગલહૂ; વિરહો વિગલાસન્નીણ, જમ્મમરણેસુ અંતમુહૂ (૨૭૩) ગબ્ભે મુહૂત્ત બારસ, ગુરુઓ લહુ સમય સંખ સુરતુલ્લા; અણુ સમયમસંખિજ્જા, એગિં-દિય હુંતિ ય ચવંતિ (૨૭૪) વણકાઈઓ અણંતા, ઇક્કિ-ક્કાઓ વિ જં નિગોયાઓ; નિચ્ચમસંખો ભાગો, અણંત-

જીવો ચયઇ એઇ (૨૭૫) ગોલા ય અસંખિજ્જા, અસંખનિગોયઓ હવઇ ગોલો; ઇક્કિક્કંમિ નિગોએ, અણંત-જીવા મુણેયવ્વા (૨૭૬) અત્થિ અણંતા જીવા, જેહિં ન પત્તો તસાઇ પરિણામો, ઉપ્પજ્જંતિ ચયંતિ ય પુણો વિ તત્થેવ તત્થેવ (૨૭૭) સવ્વો વિ કિસલઓ ખલુ, ઉગ્ગમમાણો અણં-તઓ ભણિઓ; સો ચેવ વિવડ્ઢન્તો, હોઇ પરિત્તો અણંતો વા (૨૭૮) જયા મોહોદઓ તિવ્વો, અન્નાણં ખુ મહબ્ભયં; પેલવં વેયણીયં તુ, તયા એગિંદિયત્તણં (૨૭૯) તિરિએસુ જંતિ સંખાઉ, તિરિ નરા જાહુકપ્પદેવાઓ; પજ્જત્તસંખ-ગબ્ભય, બાયર ભૂદગપરિત્તેસુ (૨૮૦) તો સહસારંત સુરા, નિરયા પજ્જત્તસંખગબ્ભેસુ; સંખપણિંદિયતિરિયા, મરિઉં-ચઉસુવિ ગઇસુ જન્તિ (૨૮૧) થાવર વિગલા નિયમા, સંખાઉય તિરિનરેસુ ગચ્છન્તિ; વિગલાલભિજ્જ વિરઇં, સમ્મંપિ ન તેઉવાઉ ચુયા (૨૮૨) પુઢવી દગ પરિત્તવણા, બાયર પજ્જત્ત હુન્તિ ચઉલેસા; ગબ્ભયતિરિયનરાણં, છલ્લેસા તિન્નિ સેસાણં (૨૮૩) અંતમુહુત્તંમિ ગએ, અંતમુહુત્તંમિ સેસએ ચેવ; લેસાહિ પરિણયાહિં, જીવા વચ્ચંતિ પરલોયં (૨૮૪) તિરિનર આગામિભવ–લેસ્સાએ અઇગયે સુરા નિરયા; પુવ્વભવ લેસ્સસેસે, અંતમુહુત્તે મરણમિંતિ (૨૮૫) અંત-મુહુત્ત ઠિઇઓ, તિરિયનરાણં હવન્તિ લેસ્સાઓ; ચરિમા નરાણ પુણ નવ–વાસૂણા પુવ્વકોડી વિ (૨૮૬) તિરિયાણ વિ ઠિઇપમુહં, ભણિયમસેસંપિ સંપઇ વુચ્છં; અભિહિય-દારબ્ભહિયં, ચઉગઇ જીવાણ સામન્નં (૨૮૭) દેવા અસંખનરતિરિ, ઇત્થી પુંવેય ગબ્ભનરતિરિયા; સંખાઉયા

તિવેયા, નપુંસગા નારયાઈઆ (૨૮૮) આયંગુલેણ વત્થું, સરીરમુસ્સેહઅંગુલેણ તહા; નગ-પુઢવિ-વિમાણાઇં, મિણસુ પમાણંગુલેણં તુ (૨૮૯) સત્થેણ સુતિક્ખેણ વિ, છિત્તું ભિત્તું ચ જં કિર ન સક્કા; તં પરમાણું સિદ્ધા, વયંતિ આઇ પમાણાણં (૨૯૦) પરમાણૂ તસરેણૂ રહરેણૂ, વાલઅગ્ગ લિક્ખા ય; જૂય જવો અટ્ઠગુણો, કમેણ ઉસ્સેહ અંગુલયં (૨૯૧) અંગુલ છક્કં પાઓ, સો દુગુણ વિહત્થિ સા દુગુણ હત્થો; ચઉહત્થં ધણુ દુસહસ, કોસો તે જોયણં ચઉરો (૨૯૨) ચઉસયગુણં પમાણં-ગુલમુસ્સેહંગુલાઉ બોધવ્વં; ઉસ્સેહંગુલ દુગુણં, વીરસ્સાયંગુલં ભણિયં (૨૯૩) પુઢવાઈસુ પત્તેયં; સગ વણ પત્તેય ણંત દસ ચઉદ; વિગલે દુ દુ સુરનારય, તિરિ ચઉ ચઉ ચઉદસ નરેસુ (૨૯૪) એગિંદિએસુ પંચસુ, બાર સગ તિ સત્ત અટ્ઠાવીસા ય; વિગલેસુ સત્ત અડ નવ, જલ ખહ ચઉપય ઉરગ ભુયગે (૨૯૫) અદ્ધ તેરસ બારસ, દસ દસ નવગં નરામરે, નિરએ; બારસ છવ્વીસ પણવીસ, હુન્તિ કુલ કોડિ લક્ખાઇં (૨૯૬) ઇગ કોડિ સત્ત નવઇ, લક્ખા સડ્ઢા કુલાણ કોડીણં; સંવુડજોણિ સુરેગિંદિ, નારયા વિયડ વિગલ ગબ્ભુભયા (૨૯૭) અચિત્તજોણિ સુર નિરય, મીસ ગબ્ભે તિભેય સેસાણં; સી ઉસિણ નિરય સુરગબ્ભ, મીસ તે ઉસિણ સેસ તિહા (૨૯૮) હયગબ્ભ સંખવત્તા, જોણી કુમુન્નયાઇ જાયંતે; અરિહ હરિ ચક્કિરામા, વંસીપત્તાઇ સેસ નરા (૨૯૯) આઉસ્સ બંધકાલો, અબાહકાલો ય અંતસમઓ ય; અપવત્તણ-ણુપવત્તણ, ઉવક્કમ-ણુવક્કમા ભણિયા (૩૦૦)

બંધન્તિ દેવ નારય, અસંખ નર તિરિ છમાસ સેસાઊ;
પરભવિયાઊ સેસા, નિરુવક્કમ તિભાગ સેસાઊ (૩૦૧)
સોવક્કમાઉયા પુણ, સેસ તિભાગે અહવ નવમભાગે; સત્તાવી-
સઇમે વા, અંતમુહુત્તંતિમે વા વિ (૩૦૨) જઇમે ભાગે
બંધો, આઉસ્સ ભવે અબાહકાલો સો; અ તે ઉજ્જુગઈ
ઇગ-સમય વક્ક ચઉ પંચસમયં તા (૩૦૩) ઉજ્જુગઇ
પઢમસમએ, પરભવિયં આઉયં તહાહારો; વક્કાઈ બીય
સમએ, પરભવિયાઉં ઉદયમેઇ (૩૦૪) ઇગ દુ તિ ચઉ
વક્કાસુ, દુગાઇસમએસુ પરભવાહારો; દુગવક્કાઇસુ સમયા,
ઇગ દો તિન્નિય અણાહારા (૩૦૫) બહુકાલ વેયણિજ્જં,
કમ્મં અપ્પેણ જમિહ કાલેણં; વેઇજ્જઇ જુગવં ચિય,
ઉઇન્ન સવ્વપએ સગ્ગં (૩૦૬) અપવત્તણિજ્જમેયં, આઉં
અહવા અસેસકમ્મંપિ; બંધસમયે વિ બદ્ધં, સિઢિલં
ચિય તં જહા જોગં (૩૦૭) જં પુણ ગાઢનિકાયણ,
બંધેણ પુવ્વમેવ કિલ બદ્ધં; તં હોઇ અણપવત્તણ, જુગ્ગં
કમ વેયણિજ્જફલં (૩૦૮) ઉત્તમ ચરમસરીરા, સુરનેરઇયા
અંસખનરતિરિયા; હુન્તિ નિરુવક્કમાઓ, દુહાવિ સેસા
મુણેયવ્વા (૩૦૯) જેણાઉમુવક્કમિજ્જઇ, અપ્પસમુત્થેણ
ઇયરગેણાવિ; સો અજ્ઝવસાણાઇ, ઉવક્કમ-ણુવક્કમો ઇયરો
(૩૧૦) અજ્ઝવસાણ નિમિત્તે, આહારે વેયણા પરાઘાએ;
ફાસે આણાપાણૂ સત્તવિહં ઝિજ્જએ આઉં (૩૧૧)
આહારસરીરઇંદિય, પજ્જત્તી આણુપાણુ ભાસ મણે; ચઉ
પંચ પંચ છપ્પિય, ઇગ વિગલા સન્નિ સન્નીણં (૩૧૨)
આહાર સરીર ઇંદિય, ઊસાસ વઊ મણો-ભિનિવ્વત્તી,

હોઇ જઓ દલિયાઊ, કરાણું પઇ સાઉ પજ્જત્તી (૩૧૩) પણિંદિય તિખલૂમા–સાઊ દસપાણ ચઉ છ સગ અટ્ઠ; ઇગદુત્તિ ચઊરિંદીણું, અસન્નિસન્નીણ નવ દસય (૩૧૪) સંખિત્તા સંઘયણી, ગુરુતર સંઘયણિમજ્ઝઓ એસા; સિરિસિરિચંદમુણિંદેણ, નિમ્મિયા અપ્પપઢણટ્ઠા (૩૧૫) સંખિત્તયરી ઉ ઇમા, સરીરમોગાહણા ય સંઘયણા; સન્ના સંઠાણ કસાય, લેસિંદિય દુ સમુગ્ઘાયા (૩૧૬) દિટ્ઠી દંસણ નાણે, જોગુવઓગોવવાય ચવણ ઠિઈ; પજ્જત્તિ કિમાહારે, સન્નિ ગઈ આગઇ વેએ (૩૧૭) મલહારિહેમસૂરીણ, સીસ-લેસેણ વિરઇયં સમ્મં; સંઘયણિરયણમેયં, નંદઉ જા વીરજિણતિત્થં (૩૧૮)

બૃહત્સંગ્રહણીમાં ઉપયોગી ગાથાઓ

પંચસયા બાવીસા, તિન્નેવસયા ઉ હુંતિ છપ્પન્ના; તિન્નિ-સયા અડયાલા, સણંકુમારસ્સ વટ્ટાઈ (૧) સત્તરિસયમણૂણં, 'તિન્નેવસયા હવન્તિ છપ્પન્ના; તિન્નિસયા અડયાલા, વટ્ટાઈ માહિંદસગ્ગસ્સ (૨) ચોવત્તરિ ચુલસીયા, છસુત્તરયા હુવે હુવે સયાઓ; કપ્પંમિ બંભલોએ, વટ્ટા તંસા ય ચઉરંસા (૩) તિનઉય ચેવ સયં, દો ચેવ સયા સયં ચ બાણઉયં; કપ્પંમિ લંતગંમે, વટ્ટા તંસા ય ચઉરંસા (૪) અટ્ઠાવીસં ચ સયં છત્તીસસયં સયં ચ બત્તીસં, કપ્પમિ મહાસુક્કે, વટ્ટા તંસા ય ચઉરંસા (૫) અટ્ઠુત્તરસય સોલસ–સય પુણ અટ્ઠુત્તરં સયં પુણ્ણં; કપ્પંમિ સહસ્સારે, વટ્ટા તંસા ય ચઉરંસા (૬) અડબીઈ બાણુઉઈ, અટ્ઠાસીઈ ય હોઈ

બોધવ્વા; આણયપાણયકપ્પે, વટ્ટા તંસા ય ચઉરંસા (૭) ચઉસટ્ઠી બાવત્તરિ, અડસટ્ઠી ચેવ હોઈ નાયવ્વા; આરણ-અચ્ચુયકપ્પે, વટ્ટા તંસા ય ચઉરંસા (૮) પણતીસા ચત્તાલા, છત્તીસા હેટ્ઠિમંમિ ગેવિજ્જે; તેવીસા અટ્ઠાવીસા, ચોવીસા ચેવ મજ્જિમએ (૯) ઇક્કારસ સોલસ, બારસેત્ર ગેવિજ્જે ઉવરિમે હુંતિ; એક્કં વટ્ટા તંસા, ચઉરો ય અણુત્તરવિમાણે (૧૦) અચ્ચિ તહાચ્ચિમાલી, વઇરોયણ પભંકર ય ચંદાભં; સુરાભં સુક્કાભં, સુપઇટ્ઠાભં ય રિટ્ઠાભં (૧૧) સારસ્સય-માઇચ્ચા, વણ્હી વરુણા ય ગદ્દતોયા ય; તુસિયા અવ્વાબાહા, અગ્ગિ તહ ચેવ રિટ્ઠા ય (૧૨) નાણસ્સ કેવલીણં, ધમ્મા-યરિયસ્સ સવ્વસાહૂણં; માઈ અવણ્ણવાઈ, કિબ્બિસિયભાવણં કુણઇ (૧૩) કોઉય ભૂઇકમ્મે, પસિણાપસિણે નિમિત્તમા-જીવે; ઇડ્ઢિરસસાયગરૂઓ, અભિઓગં ભાવણં કુણઇ (૧૪) તેસીયા પંચસયા, ઇક્કારસ ચેવ જોયણ સહસ્સા, રયણાએ પત્થડંતર, એગો ચિય જોયણ તિભાગો (૧૫) સત્તાણવઈ સયાઇં, બીયાએ પત્થડંતરં હોઈ; પણહત્તરિ તિન્નિ સયા, બારસસહસ્સ તઈયાએ (૧૬) છાવટ્ઠિ સયં સોલસ–સહસ્સ એગો ય દો વિભાગાઓ; અડ્ઢાઇજ્જ સયાઇં, પણવીસસહસ્સ ધૂમાએ (૧૭) બાવન્નસહસ્સાઇ, પંચેવ હવંતિ જોયણ સયાઇં; પત્થડમંતરમેયં, છટ્ઠી પુઢવીએ નેયવ્વં (૧૮) સીમંતઓ ત્થ પઢમો, બીઓ પુણ રોરૂયત્તિ નામેણ; રંભો (મંતો) ય તત્થ તઈઓ, હોઇ ચઉત્થો ય ઉબ્ભંતો (૧૯) સંભંતમસંભંતો, વિબ્ભંતો ચેવ સત્તમો નિરઓ; અટ્ઠ-મઓ ભંતો (તત્તો) પુણ, નવમો સીઓત્તિ નાયવ્વો (૨૦)

વક્કંતમ વક્કંતો, વિકલો (વિક્કંતો) તહ ચેવ રોરૂઓ નિરઓ, પઢમાએ પુઢવીએ, ઇંદયાએએ બોધવ્વા (૨૧) થણિએ થણુએ ય તસા, મણુએ ચ (વ) ણુએ ય હોઇ નાયવ્વો; ઘટ્ટે તહ સંઘટ્ટે, જિબ્ભે અવજિબ્ભએ ચેવ (૨૨) લોલે લોલાવત્તો, તહેવ ઘણલોલુએ ય બોધવ્વે; બીયાએ પુઢવીએ, ઇક્કારસ ઇંદયા એએ (૨૩) તત્તો તવિઓ તવણો, તાવણો પંચમો ય નિદડ્ઢો (નિદાહો); છટ્ઠો પુણ પજ્જલિઓ ઉપ્પજ્જલિઓ ય સત્તમઓ (૨૪) સજલિઓ અટ્ઠમઓ, સંપજ્જલિઓ ય નવમઓ ભણિઓ; તઇયાએ પુઢવીએ, નવ ઇંદય નારયા એએ (૨૫) આરે તારે મારે, વચ્ચે તમએ ય હોઇ નાયવ્વે; ખાડખડે ખડખડે, ઇંદય નરયા ય ચઉત્થીએ (૨૬) ખાએ તમએ ય તહા, ઊસે ઉ અંધએ ય તહા તિમિસે; ઇય પંચમી પુઢવીએ, નિરય ઇંદયા હુંતિ (૨૭) હિમ વદ્દલ લલ્લકે, તિન્નિ નિરય ઇંદયા ય છટ્ઠીએ; એગો ય સત્તમાએ, અપઇટ્ઠાણો ઉ નામેણં (૨૮)

લઘુ ક્ષેત્રસમાસ

વીરં જયસેહરપય-પઇટ્ઠિઅં પણમિઊણ સગુરૂં ચ; મંદુ ત્તિ સસરણટ્ઠા. ખિત્તવિઆરાણુ-મુંછામિ (૧) તિરિ-એગરજ્જુખિત્તે, અસંખદીવોદહીઉ તે સવ્વે. ઉદ્ધારપલિઅ-પણવીસ, કોડાકોડીસમયતુલ્લા (૨) કુરૂસગદિણાવિ-અંગુલ, રોમે સગવાર વિહિઅઅડખંડે; બાવન્નસયં સહસા, સગનઉઇ વીસલક્ખાણૂ (૩) તે થુલા પલ્લે વિ હુ, સંખિજ્જા ચેવ

હુંતિ સંવેડત્તિ; તે ઇક્કિક્ક અસંખે, સુહુમે ખંડે પકપ્પેહ
(૪) સુહુમાણુ-નિચિઅ-ઉસ્સેહંગુલ-ચઉકોસ પલ્લિ-ઘણવટ્ટે;
પઇસમય-મણુગ્ગહ, નિટ્ઠઅમ્મિ ઉદ્ધારપલિઉ ત્તિ (૫) પઢમો
જંબૂ બીઓ, ધાયઇસંડો અ પુક્ખરો તઇઓ; વારુણિવરો
ચઉત્થો, ખીરવરો પંચમો દીવો (૬) ઘયવરદીવો છટ્ઠો,
ઇક્ખુરસો સત્તમો અ અટ્ઠમઓ; નંદીસરો અ અરુણો,
નવમો ઇચ્ચાઇઅસંખિજ્જા (૭) સુપસત્થવત્થુનામા, તિપડો-
આરા તહાડરુણાઈઆ; ઇગનામેડવિ અસંખા જાવ ય
સૂરાવભાસ ત્તિ (૮) તત્તો હવે નાગે, જક્ખે ભૂએ સયંભુરમણે
અ; એએ પંચ વિ દીવા, ઇગેગનામા મુણેઅવ્વા (૯)
પઢમે લવણો બીએ, કાલોદહિ સેસએસુ સવ્વેસુ; દીવસમ
નામયા જા, સયંભુરમણોદહી ચરમો (૧૦) બીઓ તઇઓ
ચરમો, ઉદગરસા પઢમ ચઉત્થ પંચમગા; છટ્ઠોવિ સના-
મરસા, ઇક્ખુરસા સેસજલનિહિણો (૧૧) જંબુદીવ પમાણં,
ગુલ-જોઅણ-લક્ખ-વટ્ટ-વિક્ખંભો; લવણાઇઆ સેસા,
વલયાભા દુગુણદુગુણા ય (૧૨) વયરામઇહિં નિઅનિઅ,
દીવોદહિ મજ્ઝ-ગણિઅ મૂલાહિં; અટ્ઠુચ્ચાહિં બારસ,
ચઉમૂલેઉવરિ રુંદાહિં (૧૩) વિત્થાર-દુગ-વિસેસો, ઉસ્સેહ
વિભત્તખઓ ચઓ હોઈ; ઇઅ ચૂલાગિરિકૂડાઇ, તુલ્લવિક્-
ખંભકરણાહિં (૧૪) ગાઉદુગુચ્ચાઈ તયટ્ઠ-ભાગરૂંદાઇ
પઉમવેઈએ; દેસૂણ દુજોઅણ વર વણાઈ, પરિમંડિઅ
સિરાહિં (૧૫) વેઇસમેણ મહયા, ગવક્ખકડએણ સંપરિ-
ત્તાહિં; અટ્ઠારસૂણચઉભત્ત, પરિહિદારંતરાહિં ચ (૧૬)
અટ્ઠુચ્ચ-ચઉસુવિત્થર, દુપાસ-સક્કોસ-કુડ્ડદારાહિં; પુવ્વાઇ-

મહડ્ઢિઅ–દેવ, દાર–વિજયાઇનામાહિં (૧૭) નાણામણિમય દેહલિ–કવાડ પરિઘાઇ–દાર–સોહાહિં, જગઇહિં તે સવ્વે, દીવોદહિણો પરિક્ખિત્તા (૧૮) વરતિણ તોરણ ઝય, છત્ત-વાવિ-પાસાયસેલ-સિલવટ્ટે; વેઇવણે વરમંડવ–ગિહાસણેસુ રમંતિ સુરા (૧૯) ઇહ અહિગારો જેસિં, સુરાણ દેવીણ તાણમુપ્પત્તી; નિઅદીવોદહિનામે, અસંખ ઇમે સનયરીસુ (૨૦) જંબૂદીવો છહિં કુલ-ગિરિહિં સત્તહિં તહેવ વાસેહિં; પુવ્વાવર–દીહેહિં, પરિછિન્નો તે ઇમે કમસો (૨૧) હિમ-વંસિહરી મહહિમવ–રુપ્પિ–નિસઢા અ ણીલવંતો અ; બાહિરઓ દુદુ ગિરિણો, ઉભઓ વિ સવેઇઆ સવ્વે (૨૨) ભરહેરવય ત્તિ દુગં, દુગં ચ હેમવય રણ્ણવયરૂવં; હરિવાસ-રમ્મય-દુગં, મજ્ઝિ વિદેહુત્તિ સગવાસા (૨૩) દો દીહા ચઉ વટ્ટા, વેઅડ્ઢા ખિત્તછક્કમજ્ઝમ્મિ; મેરુ વિદેહમજ્ઝે, પમાણમિત્તો કુલગિરીણં (૨૪) ઇગ દો ચઉ સય ઉચ્ચા, કણગમયા કણગરાયયા કમસો; તવણિજ્જ-સુવેરુલિઆ, બહિ મજ્ઝ-ભ્ભિંતરા દો દો (૨૫) દુગ અડ દુતીસ અંકા, લક્ખ-ગુણા કમેણ નઉઅસયભઇઆ; મૂલોવરિ સમરૂવં, વિત્થારં બિંતિ જુઅલતિગે (૨૬) બાવન્ન-હિઓ સહસો, બારકલા બાહિરાણ વિત્થારો; મજ્ઝિમગાણ દસુત્તર–બાયાલસયા-દસકલા ય (૨૭) અબ્ભિંતરાણ દુકલા, સોલસહસ્સ–ડસયા સબાયાલા ચઉચત્તસહસ દો સય, દસુત્તરા દસકલા સવ્વે (૨૮) ઇગ ચઉ સોલસ અંકા, પુવ્વુત્તવિહીઇ ખિત્તજુઅલ-તિગે; વિત્થારં બિંતિ તહા, ચઉસટ્ઠિંકો વિદેહસ્સ (૨૯) પંચસયા છવ્વીસા, છચ્ચ કલા ખિત્તપઢમજુઅલમ્મિ, બીએ

ઇગવીસસયા, પણુત્તરા પંચ ય કલા ય (૩૦) ચુલસીસ ઇગવીસા, ઇક્કકલા તઇઅગે વિદેહિ પુણો; તિત્તીસસહસ છસય, ચુલસીઆ તહા કલા ચઉરો (૩૧) પણપન્નસહસ સગસય, ગુણનઉઆ નવકલા સયલવાસા; ગિરિખિત્તંકસમાસે, જોઅણલક્ખં હવઇ પુણ્ણં (૩૨) પન્નાસસુદ્ધ બાહિરખિત્તે, દલિઅમ્મિ દુસય અડતીસા; તિન્નિ ય કલા ય એસો, ખંડચઉક્કસ્સ વિક્ખંભો (૩૩) ગિરિઉવરિ સવેઇદહા, ગિરિઉચ્ચત્તાઉ દસગુણા દીહા; દીહત્ત-અદ્ધરુંદા, સવ્વે દસજોઅણુવ્વેહા (૩૪) બહિ પઉમ-પુંડરીઆ, મજ્ઝે તે ચેવ હુંતિ મહપુવ્વા; તેગચ્છિ-કેસરીઆ, અબ્ભિંતરિઆ કમેણેસું (૩૫) સિરિલચ્છી હિરિબુદ્ધિ, ધીકિત્તી નામિયાઉ દેવીઓ; ભવણવઇઓ પલિઓ-વમાઉ વરકમલનિલયાઓ (૩૬) જલુવરિ કોસદુગુચ્ચં, દહવિત્થરપણસયંસવિત્થારં; બાહલ્લ વિત્થરદ્ધં, કમલં દેવીણ મૂલિલ્લં (૩૭) મૂલે કંદે નાલે, તં વયરા-રિટ્ઠ વેરુલિઅરૂવં; જંબુણયમજ્ઝ તવણિજ્જ-બહિઅદલં રત્તકેસરિઅં (૩૮) કમલદ્ધપાયપિહુલુચ્ચ, કણગમયકણ્ણિ ગોવરિ ભવણં; અદ્ધેગકોસ-પિહુદીહ, ચઉદસય ચાલ ધણુ હુચ્ચં (૩૯) પચ્છિમદિસિ વિણુ ધણુપણસય ઉચ્ચ દાઇજ્જસયપિહુપવેસં; દારતિગં ઇહ ભવણે, મજ્ઝે દહદેવિસયણિજ્જં (૪૦) તં મૂલકમલદ્ધપમાણ-કમલાણ અડહિઅ-સએણં; પરિખિત્તં તબ્ભવણેસુ, ભૂસણાઇણિ દેવીણં (૪૧) મૂલપઉમાઉ પુવ્વિં, મહયરિયાણં ચઉણ્હ ચઉપઉમા; અવરાઇ સત્તપઉમા, અણિઆહિવઇણ સત્તણ્હં (૪૨) વાયવ્વાઇસુ તિસુ સુરિ, સામન્નસુરાણ ચઉસહસપઉમા;

અટ્ઠ દસ બાર સહસા, અગ્ગેઆઈસુ તિપરિસાણં (૪૩) ઈઅ બીઅપરિક્ખેવો, તઇ એ ચઉસુ વિ દિસાસુ દેવીણં; ચઉ ચઉ પઉમસહસ્સા, સોલસસહસ્સાઽઽયરક્ખાણં (૪૪) અભિઓગાઈ તિવલએ, દુતીસ-ચત્તા-ડયાલ-લક્ખાઈં; ઇગ-કોડિ વીસલક્ખા, સઙ્ઢા વીસં સયં સવ્વે (૪૫) પુવ્વાવર-મેરુમુહં, દુસુ દારતિગં પિ સદિસિ દહમાણા; અસિઇભાગ-પમાણં, સતોરણં નિગ્ગયનઈઅં (૪૬) જાસુત્તરદારદુગં, સેસેસુ દહેસુ તાણ મેરુમુહા; સદિસિ દહાસિઅભાગા, તયદ્ધ-માણા ય બાહિરિયા (૪૭) ગંગા સિંધૂ રત્તા, રત્તવઈ બાહિરં નઇચઉક્કં; બહિદહપુવ્વાવરદાર–વિત્થરં વહઇ ગિરિ-સિહરે (૪૮) પંચસય ગંતુ નિઅગા–વત્તણકૂડાઉ બહિમુહં વલઇ; પણસયતેવીસેહિં, સાહિઅતિકલાહિં સિહરાઓ (૪૯) નિવડઇ મગરમુહોવમ, વયરામય–જિબ્ભિઆઇ–વયરતલે; નિઅગે નિવાયકુંડે, મુત્તાવલિસમપ્પવાહેણ (૫૦) દહદાર-વિત્થરાઓ, વિત્થરપન્નાસભાગ જહાઓ; જહુત્તાઓ ચઉગુણ દીહાઓ સવ્વજિબ્ભીઓ (૫૧) કુંડંતો અડજોઅણુપિહુલો, જલઉવરિ કોસદુગમુચ્ચો; વેઇજુઓ નઇદેવી–દીવો દહદેવિ-સમભવણો (૫૨) જોઅણસટ્ઠિપિહુત્તા, સવાયછપિહુલ વેઇતિદુવારા; એએ દસુંડ કુંડા, એવં અન્ને વિ નવરં તે (૫૩) એસિં વિત્થારતિગં, પહુરચસમ–દુગુણ–ચઉગુણ દ્ટ્ઠગુણા, ચઉસટ્ઠિ સોલ–ચઉ–દો, કુંડા સવ્વેવિ ઇહ નવઇ (૫૪) એઅં ચ નઇચઉક્કં, કુંડાઓ બહિદુવાર-પરિવૂઢ; સગસહસ નઇસમેઅં, વેઅઢ્ઢગિરિં પિ ભિંદેઇ (૫૫) તત્તો બાહિરખિત્તદ્ધ—મજ્ઝઓ વલઇ પુવ્વઅવર-

સુહં; નઇસત્તસહસસહિઅં, જગઇતલેણં ઉદહિમેઇ (૫૬) ધુરિ કુંડદુવાર સમા, પજ્જંતે દસગુણા ય પિહુલત્તો; સવ્વત્થ મહનઈઓ, વિત્થરપન્નાસભાગુંડા (૫૭) પણુખિત્તમહનઈઓ, સદારદિસિ દહવિસુદ્ધગિરિઅદ્ધં; ગંતૂણ સજિબ્ભીહિં નિઅનિઅકુંડેસુ નિવડંતિ (૫૮) નિઅ જિબ્ભિઅ પિહુલત્તા, પણુવીસંસેણ મુત્તમજ્ઝગિરિં; જામમુહા પુવ્વુદહિં, ઇઅરા અવરોઅહિમુવિંતિ (૫૯) હેમવઇ રોહિઅસા, રોહિઆ ગંગદુગુણુપરિવારા; એરણ્ણવએ સુવણ્ણ રૂપ્પકૂલાઓ તાણ સમા (૬૦) હરિવાસે હરિકંતા, હરિસલિલા ગંગચઉગુણનઇઆ; એસિં સમા રમ્મયએ, નરકંતા નારિકંતા ય (૬૧) સીઓઆ સીઆઓ મહાવિદેહમ્મિ તાસુ પત્તેયં; નિવડઇ પણુલક્ખ–દુતીસસહસ અડતીસ નઈસલિલં (૬૨) કુરુનઈ ચુલસી સહસા, છચ્ચેવં–તરનઇઓ પઇવિજયં; દો દો મહાનઇઓ, ચઉદસહસ્સા ઉ પત્તેયં (૬૩) અડસયરિ મહાનઇઓ, બારસ અંતરનઇઉ સેસાઓ; પરિઅરનઇ ચઉદસ–લક્ખા છપ્પન્નસહસા ય (૬૪) એગારડ નવકૂડા, કુલગિરિજુઅલત્તિગે વિ પત્તેઅં; ઇઇ છપ્પન્ના ચઉ ચઉ, વક્ખારેસુ ત્તિ ચઉસટ્ઠી (૬૫) સોમણસિ ગંધમાયણિ, સગ સગ વિજ્જુપ્પભિ માલવંતિ પુણો, અટ્ઠટ્ઠ સયલ તીસં, અડ નંદણિ અટ્ઠ કરિકૂડા (૬૬) ઇઅ પણસયઉચ્ચ છાસટ્ઠિસય કુડા તેસુ દીહરગિરીણં; પુવ્વનઇ મેરુદિસિ, અંતસિદ્ધકૂડેસુ જિણભવણા (૬૭) તે સિરિગિહાઓ દોસય ગુણપ્પમાણા તહેવ તિદુવારા; નવરં અડવીસાહિઅ સયગુણ દારપ્પમાણમિહ (૬૮) પણુવીસં કોસસયં સમચઉરસવિત્થડા

દુગુણુચ્ચા; પાસાયા કૂડેસુ, પણસયઉચ્ચેસુ સેસેસુ (૬૯) બલહરિસહહરિકૂડા, નંદણવણિ માલવંતિ વિજ્જુપભે; ઈસાણુત્તરદાહિણ-દિસાસુ સહસુચ્ચ કણગમયા (૭૦) વેઅડ્ઢેસુ વિ નવ નવ, કૂડા પણવીસ કોસઉચ્ચા તે; સવ્વે તિસય છગુત્તર, એસુ વિ પુવ્વંતિ જિણકૂડા (૭૧) તાણુવરિ ચેઇહરા, દહદેવીભવણતુલ્લપરિમાણા; સેસેસુ અ પાસાયા, અદ્ધગકોસં પિહુચ્ચરો (૭૨) ગિરિકરિકૂડા ઉચ્ચત્તણાઓ, સમ-અદ્ધ-મૂલુવરિરુંદા; રયણમયા નવરિ વિઅડ્ઢ મજ્ઝિમા તિતિ કણગરૂવા (૭૩) જંબૂણયરયયમયા, જગઇસમા જંબુસામલીકૂડા; અટ્ઠટ્ઠ તેસુ દહદેવિ ગિહસમા ચારુચેઇહરા (૭૪) તેસિં સમોસહકૂડા, ચઉતીસં ચુલ્લકુંડ જુઅલંતો; જંબૂણએસુ તેસુ અ, વેઅડ્ઢેસું વ પાસાયા (૭૫) પંચસએ પણવીસે, કૂડા સવ્વે વિ જંબૂદીવમ્મિ; તો પત્તેઅં વરવણજુઆહિ વેઇહિ પરિક્ખિત્તા (૭૬) છસયરિ કૂડેસુ તહા, ચૂલા ચઉવણ-તરૂસુ જિણભવણા; ભણિયા જંબૂદીવે, સદેવયા સેસઠાણેસુ (૭૭) કરિકૂડ-કુંડ-નઈ-દહ, કુરુ-કંચણ-યમલ-સમવિઅડ્ઢેસુ; જિણભવણવિસંવાઓ, જો તં જાણંતિ ગીઅત્થા (૭૮) પુવ્વાવરજલહિંતા, દસુચ્ચ-દસપિહુલ મેહલચઉક્કા; પણવીસુચ્ચા પન્નાસ-તીસ-દસ-જોઅણ-પિહુત્તા (૭૯) વેઇહિં પરિક્ખિત્તા, સખયરપુર-પન્ન-સટ્ઠિ-સેણિદુગા; સદિસિંદ-લોગપાલો-વભોગિ ઉવરિલ્લ-મેહલયા (૮૦) દુદુ ખંડવિહિઅ-ભરહે, રવયા દુદુ-ગુરુગુહાય રુપ્પમયા; દો દીહા વેઅડ્ઢા, તહા દુતીસં ચ વિજએસુ (૮૧) નવરં તે વિજયંતા, સખયર-પણપન્નપુર-

–દુસેણીઆ; એવં ખયરપુરાઇં, સગતીસસયાઇં ચાલાઇં (૮૨) ગિરિવિત્થરદીહાઓ, અડુચ્ચ ચઉ પિહુપવેસદારાઓ; બારસપિહુલાઉ અડુ–ચ્ચયાઉ વેઅડ્ઢદુગુહાઓ (૮૩) તમ્મજ્ઝ રૂજોઅણુ, અંતરાઉ તિ તિ વિત્થરાઉ દુનઇઓ; ઉમ્મગ્ગ નિમગ્ગાઓ, કડગાઉ મહાનઇગયાઓ (૮૪) ઇહ પઇભિત્તિં ગુણવન્ન, મંડલે લિહઇ ચક્કિ દુ દુસમુહે; પણુસયધણુહપમાણે, બારેગડજોઅણુજ્જોએ (૮૫) સા તમિસગુહા જીએ, ચક્કી પવિસેઇ મજ્ઝખંડંતો; ઉસહં અંકિઅ સો જીએ, વલઇ સા ખંડગપવાયા (૮૬) કયમાલ નટ્ટમાલય–સુરાઉ વદ્ધઇનિબદ્ધસલિલાઓ; જા ચક્કી તા ચિટ્ઠંતિ, તાઓ ઉગ્ઘડિયદારાઓ (૮૭) બહિખંડંતો બારસદીહા નવવિત્થડા અઉજ્ઝપુરી; સા લવણા વેઅડ્ઢા, ચઉદહિઅસયં ચિગારકલા (૮૮) ચક્કિવસનઇપવેસે, તિત્થદુગં માગહો પભાસો અ; તાણંતો વરદામો, ઇહ સવ્વે બિહુત્તરસયં તિ (૮૯) ભરહેરવએ છઅર-મયાવસપ્પિણી-ઉસપ્પિણીરૂવં, પરિભમઇ કાલચક્કં, દુવાલસારં સયા વિ કમા (૯૦) સુસમસુસમા ય સુસમા, સુસમદુસમા ય દુસમસુસમા ય; દુસમા ય દુમસદુસમા, કમુક્કમાં દુસુ વિ અરછક્કં (૯૧) પુવ્વુત્તપલ્લિ-સમસય, અણુગહણાનિટ્ઠિએ હવઇ પલિઓ; દસ કોડિકોડિપલિએહિં, સાગરો હોઇ કાલસ્સ (૯૨) સાગરચઉતિદુ કોડા–કોડિમિએ અરતિગે નરાણ કમા; આઉ તિ દુ ઇગ પલિઆ, તિદુઇગકોસા તણુચ્ચત્તં (૯૩) તિદુઇગદિણેહિં તૂવરિ–બયરામલમિત્તુ તેસિમાહારો; પિટ્ઠકરંડા દોસય, છપ્પન્ના તદ્દલં ચ દલં

(૯૪) ગુણુવન્નદ્દિણું તહ પનર–પનરઅહિએ અવચ્ચપાલણયા; અવિ સયલજિઆ જુઅલા, સુમણુ સુરૂવા ય સુરગઇઆ (૯૫) તેસિ મત્તંગ ભિંગા તુડિઅંગા જોઇ દીવ ચિત્તંગા; ચિત્તરસા મણિઅંગા, ગેહાગારા અણિઅયક્ખા (૯૬) પાણં ભાયણ પિચ્છણ, રવિપહ દીવપહ કુસુમ માહારો; ભૂસણ ગિહ વત્થાસણ, કપ્પદુમા દસવિહા હુંતિ (૯૭) મણુઆઉસમગયાઇ, હયાઇ-ચઉરંસ જાઈ–અટ્ઠંસા; ગોમ-હિસુટ્ટખરાઇ–પણુંસ સાણાઇ–દસમંસા (૯૮) ઇચ્ચાઈ તિરચ્છાણ વિ, પાયં સવ્વારએસુ સારિચ્છં; તઈઆરસેસિ કુલગર–નયજિણધમ્માઈ ઉપ્પત્તી (૯૯) કાલદુગે તિચઉત્થા–રગેસુ એગૂણનવઇપક્ખેસુ; સેસિ ગએસુ સિજ્ઝંતિ, હુંતિ પઢમંતિમજિણિંદા (૧૦૦) બાયાલસહસવરસૂ–ણિગકોડા-કોડિ અયરમાણાએ; તુરિએ નરાઉ પુવ્વાણ, કોડિ તણુ કોસચઉરંસં (૧૦૧) વરિસેગવીસસહસ, પમાણપંચમરએ સગકરુચ્ચા, તીસહિઅસયાઉ નરા, તયંતિ ધમ્માઇઆણંતો (૧૦૨) ખારગ્ગિવિસાઇહિં, હાહાભૂઆકયાઈ પુહવીએ; ખગબીયં વિઅડ્ઢાઇસુ, નરાઇબીયં બિલાઇસુ (૧૦૩) બહુમચ્છચક્કવહનઇ–ચઉક્કપાસેસુ નવ નવ બિલાઇં; વેઅ-ડ્ઢાભયપાસે, ચઉઆલસયં બિલાણેવં (૧૦૪) પંચમસમછ-ટ્ઠારે, દુકરુચ્ચા વીસવરિસઆઉ નરા; મચ્છાસિણો કુરૂવા, કૂરા બિલવાસિ કુગઇગમા (૧૦૫) નિલ્લજ્જા નિવ્વસણા, ખરવયણા પિઅસુઆઈઠિઇરહિઆ; થીઓ છવરિસગબ્ભા, અઇદુહપસવા, બહુસુઆય (૧૦૬) ઇઅ અરછક્કેણવસપ્પિણિ ત્તિ ઉસ્સપ્પિણી વિ વિવરીઆ; વીસં સાગર કોડાકોડીઓ

કાલચક્કમ્મિ (૧૦૭) કુરુદુગિ હરિરમ્મયદુગિ, હેમવએરણ્ણ-વઇદુગિ વિદેહે; કમસો સયાવસપ્પિણિ, અરયચઉક્કાઇસમ-કાલો (૧૦૮) હેમવએરણ્ણવએ, હરિવાસે રમ્મએ ય રયણમયા; સદ્દાવઇ-વિઅડાવઇ, ગંધાવઇ માલવંતક્ખા (૧૦૯) ચઉ વટ્ટવિઅડ્ઢાસાઇ, અરુણપઉમપ્પભાસ સુરવાસા; મૂલુવરિ પિહુત્તે તહ, ઉચ્ચત્તે જોયણસહસ્સં (૧૧૦) મેરૂ વટ્ટો સહસ્સકંદો લક્ખૂસિઓ સહસ્સુવરિં; દસગુણ ભુવિ તં સનવઇ, દસિગારંસં પિહુલમૂલે (૧૧૧) પુઢવુવલવયર-સક્કર, મયકંદો ઉવરિ જાવ સોમણસં ફલિહંકરયયકંચણ-મઓ અ જંબૂણઓ સેસો (૧૧૨) તદુવરિ ચાલીસુચ્ચા, વટ્ટા મૂલુવરિ બાર ચઉ પિહુલા; વેરુલિયા વરચૂલા, સિરિભવણ-પમાણ ચેઇહરા (૧૧૩) ચૂલાતલાઉ ચઉસય, ચઉનવઇ વલયરૂવવિક્ખંભં; બહુજલકુંડં પંડગ-વણં ચ સિહરે સવેઇઅં (૧૧૪) પન્નાસજો અણેહિં, ચૂલાઓ, ચઉ-દિસાસુ જિણભવણા; સવિદિસિ સક્કીસાણં, ચઉવાવિજુઆ ય પાસાયા (૧૧૫) કુલગિરિચેઇહરાણં, પાસાયાણં ચિમે સમટ્ઠગુણા; પણવીસ રુદ્દં દુગુણા-યામાઉ ઇમાઉ વાવીઓ (૧૧૬) જિણહરબહિદિસિ જોઅણ-પણસય દીહદ્ધપિહુલ ચઉ-ઉચ્ચા; અદ્ધસસિસમા ચઉરો, સિઅકણયસિલા સવેઇઆ (૧૧૭) સિલમાણટ્ઠસહસ્સં-સમાણસીહાસણેહિ દાહિ-જુઆ; સિલ પંડુકંબલારત્ત-કંબલા પુવ્વપચ્છિમઓ (૧૧૮) જામુત્તરાઉ તાઓ, ઇગેગસીહાસણાઉ અઇપુવ્વા; ચઉસુ વિ તાસુ નિયાસણ દિસિભવજિણમજ્જણં હોઇ (૧૧૯) સિહરા છત્તીસેહિં સહસેહિં મેહલાઇ પંચસએ; પિહુલં સોમણસવણં,

સિલવિણુ પંડગવણુસરિચ્છં (૧૨૦) તબ્બાહિરિ વિક્ખંભો, બાયાલસયાઇં દુસયરિ જુઆઇં; અટ્ઠેગારસભાગા, મજ્ઝે તં ચેવ સહસૂણું (૧૨૧) તત્તો સડ્ઢદુસટ્ઠી–સહસેહિં નંદણં પિ તહ ચેવ; નવરિ ભવણુપા–સાયં–તરટ્ઠ દિસિ કુમરિકૂડા વિ (૧૨૨) નવસહસ્સ નવસયાઇં ચઉપન્ના છચ્ચિગારભાગા ય; નંદણબહિવિક્ખંભો, સહસૂણો હોઇ મજ્ઝિમ (૧૨૩) તદહો પંચસએહિં, મહિઅલિ તહ ચેવ ભદ્દસાલવણું, નવરમિહ દિગ્ગય ચ્ચિઅ, કૂડા વણવિત્થરં તુ ઇમં (૧૨૪) બાવીસસહસ્સાઇં, મેરૂઓ પુવ્વઓ અ પચ્છિમઓ; તં ચાડસીવિહત્તં, વણમાણં દાહિણુત્તરઓ (૧૨૫) છવ્વીસ સહસ ચઉસય, પણહત્તરિ ગંતુ કુરુનઇપવાયા; ઉભઓ વિણિગ્ગયા ગય–દંતા મેરુમ્મુહા ચઉરો (૧૨૬) અગ્ગેઆઇસુ પયાહિણેણ, સિઅરત્તપીઅનીલાભા; સોમણસ વિજ્જુપ્પહ, ગંધમાયણમાલવંતક્ખા (૧૨૭) અહલોયવાસિણીઓ, દિસાકુમારીઉ અટ્ઠ એએસિં; ગયદંતગિરિવરાણં, હિટ્ઠા ચિટ્ઠંતિ ભવણેસુ (૧૨૮) ધુરિ અંતે ચઉપણસય, ઉચ્ચત્તિ પિહુત્તિ પણસયાડસિસમા; દીહત્તિ ઇમે છકલા, દુસય નવુત્તર સહસતીસં (૧૨૯) તાણંતો દેવુત્તર–કુરાઉ ચંદદ્ધસંઠિયાઉ દુવે; દસસહસ વિસુદ્ધમહા–વિદેહ દલમાણ પિહુલાઓ (૧૩૦) નઇપુવ્વાવરકૂલે, કણગમયા બલસમા ગિરિ દો દો; ઉત્તરકુરાઇ જમગા, વિચિત્તચિત્તા ય ઇઅરીએ (૧૩૧) નઇવહદીહા પણ પણ, હરયા દુદુદારયા ઇમે કમસો; નિસહો તહ દેવકુરૂ, સૂરો સુલસો ય વિજ્જુપભો (૧૩૨) તહ નીલવંત ઉત્તરકુરૂ, ચંદેરવય માલવંતુ ત્તિ; પઉમદહ-

સમા નવરં, એએસુ સુરા દહસનામા (૧૩૩) અડસય
ચઉતીસ જોઅણાઇં, તહ સેગસત્તભાગાઓ, ઈક્કારસ ચ-
કલાઓ, ગિરિ-જમલ-દહાણુ-મંતરયં (૧૩૪) દહ-પુવ્વા-
વરદસજોયણેહિં, દસ દસ વિઅડ્ઢકૂડાણું; સોલસગુણપ્પમાણા,
કંચણગિરિણો દુસય સવ્વે (૧૩૫) ઉત્તરકુરુપુવ્વદ્ધે, જંબૂણય-
જંબુપીઢમંતેસુ; કોસદુગુચ્ચં કમિ વડ્ઢમાણુ, ચઉવીસગુણું
મજ્ઝે (૧૩૬) પણસયવટ્ટપિહુત્તં, તં પરિખિત્તં ચ પઉમ-
વેઇએ; ગાઉદુગુચ્ચ-દ્ધપિહુત્ત, ચારુ-ચઉદાર-કલિઆએ
(૧૩૭) તં મજ્ઝે અડવિત્થર, ચઉચ્ચ મણિ પીઢિઆઇ
જંબૂ-તરૂ; મૂલે કંદે ખંધે, વરવયરા-રિટ્ઠ-વેરુલિએ
(૧૩૮) તસ્સ ય સાહપસાહા, દલા ય બિંટાય પલ્લવા કમસો;
સોવન્ન-જાયરૂવા, વેરુલિ-તવણિજ્જ-જંબુણયા (૧૩૯) સો
રયયમયપવાલો, રાયયવિડિમોય રયણપુપ્ફફલો; કોસદુગં
ઉવ્વેહે, થુડસાહાવિડિમવિક્ખંભો (૧૪૦) થુડ સાહવિડિમ-
દીહ ત્તિ, ગાઊએ અટ્ઠ પનર ચઉવીસં; સાહા સિરિસમ-
ભવણા, તમ્માણ સચેઇઅં વિડિમં (૧૪૧) પુવ્વિલ્લ સિજ્જ
તિસુ આસણાણિ, ભવણેસુડણાઢિઅસુરસ્સ; સા જંબૂ બારસ-
વેઇઆહિં કમસો પરિક્ખિત્તા (૧૪૨) દહપઉમાણં જં
વિત્થરં, તુ તમિહાવિ જંબુરુક્ખાણું; નવરં મહયરિયાણં,
ઠાણે ઇહ અગ્ગમહિસીઓ (૧૪૩) કોસદુસએહિં જમ્બૂ,
ચઉદ્દિસિં પુવ્વસાલસમભવણા; વિદિસાસુ સેસતિસમા, ચઉ-
વાવિજુયા ય પાસાયા (૧૪૪) તાણંતરેસુ અડ જિણ-
કુડા તહ સુરકુરાઇ અવરદ્ધે; રાયયપીઢે સામલિ-રુક્ખો
એમેવ ગરુલસ્સ (૧૪૫) બત્તીસ સોલ બારસ, વિજયા

વક્ખાર અંતરનઇઓ; મેરુવણાઓ પુવ્વાવરાસુ કુલગિરિ–
મહનયંતા (૧૪૬) વિજયાણ પિહુત્તિ સગટ્ઠ-ભાગ બારુ–
ત્તરા દુવીસસયા; સેલાણં પંચસએ, સવેઇ–નઇ પન્નવીસ–
સયં (૧૪૭) સોલસસહસ્સ પણસય, બાણઉઆ તહ ય
દો કલાઓ, ય; એએસિં સવ્વેસિં, આયામો વણમુહાણં
ચ (૧૪૮) ગયદંતગિરિવ્વુચ્ચા, વક્ખારા તાણમંતરનઇણં;
વિજયાણં ચ ભિહાણાઇં, માલવંતા પયાહિણઓ (૧૪૯)
ચિત્તો ય બંભકૂડે, નલિણીકૂડે ય એગસેલે ય; તિઉડે વેસમણે
વિ ય, અંજણ માયંજણે ચેવ (૧૫૦) અંકાવઇ પમ્હાવઇ,
આસીવિસ તહ સુહાવહે ચંદે; સૂરે નાગે દેવે, સોલસ
વક્ખારગિરિનામા (૧૫૧) ગાહાવાઈ દહવઈ, વેગવઈ તત્ત
મત્ત ઉમ્મત્તા; ખીરોય સીયસોયા, તહ અંતોવાહિણી ચેવ
(૧૫૨) ઉમ્મીમાલિણિ ગંભીર–માલિણી ફેણમાલિણી ચેવ;
સવ્વત્થ વિ દસજોયણ, ઊંડા કુંડુબ્ભવા એયા (૧૫૩)
કચ્છુ સુકચ્છો ય મહા–કચ્છો કચ્છાવઈ તહા; આવત્તો
મંગલાવત્તો, પુક્ખલો પુક્ખલાવઈ (૧૫૪) વચ્છુ સુવચ્છો
ય મહા–વચ્છો વચ્છાવઇ વિ ય; રમ્મો ય રમ્મઓ ચેવ,
રમણી મંગલાવઇ (૧૫૫) પમ્હુ સુપમ્હો ય મહા–પમ્હો
પમ્હાવઈ તઓ; સંખો નલિણનામા ય, કુમુઓ નલિણાવઈ
(૧૫૬) વપ્પુ સુવપ્પો અ મહા–વપ્પો વપ્પાવઇ ત્તિ ય;
વગ્ગૂ તહા સુવગ્ગૂ ય, ગંધિલો ગંધિલાવઇ (૧૫૭) એએ
પુવ્વાવરગય વિઅડ્ઢદલિય ત્તિ નઇહિ સિદલેસુ; ભરહદ્ધપુરિ-
સમાઓ, ઇમેહિ નામેહિ નયરીઓ (૧૫૮) ખેમા ખેમપુરા
વિ અ, અરિટ્ઠ રિટ્ઠાવઈ ય નાયવ્વા; ખગ્ગી મંજૂસા વિ

ચ; ઓસહિપુરી પુંડરિગિણી ચ (૧૫૯) સુસીમા કુંડલા ચેવ, અવરાઈઅ પહંકરા; અંકાવઇ પમ્હાવઇ, સુભા રયણ-સંચયા (૧૬૦) આસપુરા સીહપુરા, મહાપુરા ચેવ હવઇ વિજયપુરા; અવરાઈયા ય અવરા, અસોગા તહ વીઅસોગા ય (૧૬૧) વિજયા ય વેજયંતી, જયંતિ અપરાજિયા ય બોધવ્વા; ચક્કપુરા ખગ્ગપુરા, હોઈ અવજ્ઝા અઉજ્ઝા ય (૧૬૨) કુંડુબ્ભવા ઉ ગંગા સિંધૂઓ કચ્છ પમ્હપમુહેસુ; અટ્ઠટ્ઠસુ વિજએસું, સેસેસુ ય રત્ત રત્તવઇ (૧૬૩) અવિવિક્ખિણ જગઈ, સવેઇ વણમુહચઉક્ક પિહુલત્તં; ગુણતીસસય દુવીસા, નઇંતિ ગિરિઅંતિ એગકલા (૧૬૪) પણતીસસહસચઉસય, છડુત્તરા સયલવિજયવિક્ખંભો; વણ-મુહ-દુગ વિક્ખંભો, અડવન્ન સયા ય ચોયાલા (૧૬૫) સગ સય પન્નાસા નઇ-પિહુત્તિ ચઉવન્ન સહસ મેરુવણે; ગિરિવિત્થરિચઉસહસા, સવ્વસમાસો હવઇ લક્ખં (૧૬૬) જોઅણ સયદસગંતે, સમધરણીઓ અહો અહોગામા; બાયા-લીસસહસેહિં, ગંતું મેરુસ્સ પચ્છિમઓ (૧૬૭) ચઉચઉ-તીસં ચ જિણા, જહન્નમુક્કોસઓ અ હુંતિ કમા; હરિચક્કિ-બલા ચઉરો, તીસં પત્તેઅમિહ દીવે (૧૬૮) સસિદુગરવિદુગ ચારો, ઇહ દીવે તેસિં ચારખિત્તં તુ; પણસય દસુત્તરાઇં, ઈગસટ્ઠિભાગા ય અડયાલા (૧૬૯) પનરસ ચુલસીઈસયં છપ્પન્નડડયાલભાગમાણાઇં; સસિસૂરમંડલાઇં, તયંતરાણિ-ગિગહીણાઇં (૧૭૦) પણતીસ જોઅણે ભાગ-તીસ ચઉરો અ ભાગ સગભાયા; અંતરમાણં સસિણો, રવિણો પુણ જોઅણે દુન્નિ (૧૭૧) દીવંતો અસિઅસએ, પણ પણસટ્ઠી

અં મંડલા તેસિં; તીસહિઅ તિસય લવણે, દસિગુણવીસં સયં કમસો (૧૭૨) સસિસસિરવિરવિ અંતરિ, મજ્જે ઇગલક્ખુ તિસય સાહૂણો; સાહિઅદુસયરિ પણ ચય, બહિ-લક્ખો છસય સાઠહિઓ (૧૭૩) સાહિઅ પણસહસ તિહુત્ત-રાઇ, સસિણો મુહુત્તગઇ મજ્ઝે; બાવન્નહિઆ સા બાહિ, પઇમંડલ પઉણચઉવુદ્ઠી (૧૭૪) જા સન્નિણો સા રવિણો, અડ-સયરિસઅેણ સીસઅેણ હિઆ; કિંચૂણાણું અટ્ઠાર સટ્ઠિ-ભાગાણ મિહ વુડ્ઢી (૧૭૫) મજ્ઝે; ઉદયત્થંતરિ, ચઉનવઇ-સહસ્સ પણસય છવીસા; બાયાલ સટ્ઠિભાગા, દિણં ચ અટ્ઠારસમુહુત્તં (૧૭૬) પઇમંડલ દિણહાણી, દુણ્હ મુહરોગ-સટ્ઠિભાગાણું; અંતે બારમુહુત્તં, દિણં નિસા તસ્સ વિવરીઆ (૧૭૭) ઉદયત્થંતરિ બાહિં, સહસા તેસટ્ઠિ છસય તેસટ્ઠા; તહ ઇગસસિપરિવારે, રિક્ખડવીસા–ડસીઈ ગહા (૧૭૮) છાસટ્ઠિ સહસ નવસય, પણહત્તરિ તારકોડિકોડીણું; સંન્નં-તરેણમુસ્સેહ, ગુલમાણેણ વા હુંતિ (૧૭૯) ગહ રિક્ખ તારગાણું, સંખં સસિસંખ સંગુણં કાઉં; ઇચ્છિયદીવુ-દહિંમિ ય, ગહાઇમાણં વિઆણેહ (૧૮૦) ચઉ ચઉ બારસ બારસ, લવણે તહ ધાયઇમ્મિ સસિસૂરા; પરઓ દહિદીવેસુ અ, તિગુણા પુવ્વિલ્લસંજુતા (૧૮૧) નરખિત્તં જા સમ-સેણિ, ચારિણો સિગ્ઘ સિગ્ઘતર ગઇણો; દિટ્ઠિપહમિંતિ ખિત્તા ણુમાણઓ તે નરાણેવં (૧૮૨) પણસય સત્તતીસા, ચઉતીસસહસ્સ લક્ખઇગવીસા; પુક્ખરદીવડ્ઢનરા, પુવ્વેણ અવરેણ પિચ્છંતિ (૧૮૩) નરખિત્તબહિં સસિરવિ–સંખા કરણંતરેહિં વા હોઇ; તહ તત્થ ય જોઇસિયા, અચલદ્ધપમા-

ણુસુવિમાણા (૧૮૪) જંબૂ પરિહિ તિલક્ખા, સોલસહસ્સ દુસય પઉણઅડવીસા; ધણુ અડવીસસયંગુલ, તેરસસડ્ઢા સમહિઆ ય (૧૮૫) સગસય નઉઆકોડી, લક્ખા છપ્પન્ન ચઉનવઇ સહસા; સડ્ઢસયં પઉણદુકોસ, સડ્ઢબાસટ્ઠિકર ગણિઅં (૧૮૬) વટ્ટપરિહિં ચ ગણિઅં, અંતિમખંડાઇ ઉસુજિઅં ચ ધણું; બાહું પયરં ચ ધણું, ગણેહ એએહિં કરણેહિં (૧૮૭) વિક્ખભવગ્ગદહગુણ–મૂલં વટ્ટસ્સ પરિરઓ હોઇ; વિક્ખંભ–પાયગુણિઓ, પરિરઓ તસ્સ ગણિઅપયં (૧૮૮) ઓગાહુ ઉસૂ સુચ્ચિઅ, ગુણવીસગુણો કલાઉસૂ હોઇ; વિઉસુપિહુત્તે–ચઉગુણ–ઉસુગુણિએ મૂલમિહ જીવા (૧૮૯) ઇસુવગ્ગિ છગુણિ જીવા–વગ્ગજુએ મૂલ હોઇ ધનુ-પિટ્ઠં; ધણુદુગ–વિસેસ–સેસં, દલિઅં બાહાદુગં હોઇ (૧૯૦) અંતિમખંડસ્સિસગુણા, જીવં સંગુણિઅ ચઉહિં ભઇઊણં; લદ્ધંમિ વિગ્ગએ દસ–ગુણમ્મિ મૂલં હવઇ પયરો (૧૯૧) જીવા–વગ્ગાણ દુગે, મિલિએ દલિએ અ હોઇ જં મૂલં; વેઅડ્ઢાઇણ તયં, સપિહુત્તગુણં ભવે પયરો (૧૯૨) એયં ચ પયરગણિઅં, સંવવહારેણ દંસિઅં તેણં; કિંચૂણં હોઇ ફલં, અહિઅં પિ હવઇ સુહુમગણણા (૧૯૩) પયરો સોસ્સેહ–ગુણો, હોઇ ઘણો પરિરયાઇ સવ્વંવા; કરણગણ-ણાલસેહિં, જંતગલિહિઆઉ દટ્ઠવ્વં (૧૯૪) ગોતિત્થં લવણોભય, જોઅણ પણનવઇસહસ જા તત્થ; સમભૂતલાઉ સગસય જલવુડ્ઢી સહસમોગાહો (૧૯૫) તેરા–સિએણ મજ્ઝિલ્લ–રાસિણા સંગુણિજ્જ અંતિમગં; તં પઢમ–રાસિભઇઅં, ઉવ્વેહં મુણસુ લવણજલે (૧૯૬) હિટ્ઠુવરિ

સહુસદસગં, પિહુલા મૂલાઉ સતર-સહસુચ્ચા; લવણુસિહા સા તદુવરિં, ગાઉદુગં વડ્ઢઈ દુવેલં (૧૯૭) બહુમજ્ઝે ચઉદિસિ ચઉ પાયાલા વયરકલસસંઠાણા; જોઅણસહસ્સ જહા, તદ્દસ-ગુણ હિટ્ઠુવરિં રુંદા (૧૯૮) લક્ખં ચ મજ્ઝિ પિહુલા, જોઅણલક્ખં ચ ભૂમિમોગાઢા; પુવ્વાઇસુ વડવામુહ-કેજુવ જૂવેસર સિહાણા (૧૯૯) અન્ને લહુપાયાલા, સગ સહસા અડસયા સચુલસીઆ; પુવ્વુત્ત-સયંસ-પમાણા, તત્થ તત્થ પએસેસુ (૨૦૦) કાલો અ મહાકાલો, વેલંબ પભંજણો અ ચઉસુ સુરા; પલિઓવમાઉણો તહ, સેસેસુ સુરા તયદ્ધાઉ (૨૦૧) સવ્વેસિમહોભાગે, વાઉ મજ્ઝિલ્લ-યમ્મિ જલવાઉ; કેવલ-જલમુવરિલ્લે, ભાગદુગે તત્થ સાસુવ્વ (૨૦૨) બહવે ઉદારવાયા, મુચ્છંતિ ખુહંતિ દુન્નિવારાઓ; એગ-અહોરત્તંતો, તયા તયા વેલપરિવુડ્ઢી (૨૦૩) બાયાલ સટ્ઠિ દુસયરિ, સહસા નાગાણ મજ્ઝુવરિ બાહિં; વેલં ધરંતિ કમસો, ચઉહુત્તરુલક્ખુ તે સવ્વે (૨૦૪) બાયાલ સહસ્સેહિં, પુવ્વેસાણાઇ-દિસિવિદિસિ લવણે; વેલંધરાણુવેલં ધરરાઈણં ગિરિસુ વાસા (૨૦૫) ગોથૂભે દગભાસે; સંખે દગસીમ નામિ દિસિ સેલે; ગોથૂભો સિવદેવો, સંખો અ મણોસિલો રાયા (૨૦૬) કક્કોડે વિજ્જુપભે, કેલાસ રુણપ્પહે વિદિસિ સેલે; કક્કોડગુ કદમઓ, કેલાસ રુણપ્પહો- સામી (૨૦૭) એએ ગિરિણો સવ્વે, બાવીસ-હિઆ ય દસસયા મૂલે; ચઉસય ચઉ-વીસહિઆ, વિચ્છિન્ના હુંતિ સિહરતલે (૨૦૮) સતરસસય ઈગવીસા, ઉચ્ચત્તે તે સવેઇઆ સવ્વે; કણગંક રયય ફાલિહ, દિસાસુ વિદિસાસુ રયણમયા (૨૦૯) ણવ ગુણહત્તરિજોઅણ,

બહિજલુવરિચિત્ત પણુન વઇ ભાયા; એએ મજઝે નવસય, તેસટ્ઠા ભાગ સગસયરિ (૨૧૦) હિમવંતંતા વિદિસી સાણાઇગયાસુ ચઉસુ દાઢાસુ; સગ સગ અંતરદીવા, પઢમ-ચઉક્કં ચ જગઇઓ (૨૧૧) જોઅણુતિસએહિં તઓ, સયસયવુડ્ઢી અ છસુ ચઉક્કેસુ; અન્નુન્નજગઇઅંતરિ, અંતરસમવિત્થરા સવ્વે (૨૧૨) પઢમચઉક્કુચ્ચ બહિં, અડ્ઢાઇઅજોઅણે અ વીસંસા; સયરિંસ વુડ્ઢિપરઓ, મજઝ-દિસિં સવ્વિ કોસદુગં (૨૧૩) સવ્વે સવેઇઅંતા, પઢમ-ચઉક્કમ્મિ તેસિ નામાઇં; એગોરુઅ આભાસિઅ, વેસાણિઅ ચેવ લંગૂલે (૨૧૪) બીઅચઉક્કે હયગય, ગોસક્કુલિપુવ્વ કણ્ણનામાણો; આયંસ મિંઢગ અઓ–ગોપુવ્વમુહા ય તઇઅમ્મિ (૨૧૫) હય ગય હરિ વગ્ઘ મુહા, ચઉત્થએ આસકણ્ણ હરિકણ્ણો; અકણ્ણ કણ્ણ પાવરણ, દીઓ પંચમચઉક્કમ્મિ (૨૧૬) ઉક્કમુહો મેહમુહો, વિજ્જુમુહો વિજ્જુદંત છટ્ઠમ્મિ; સત્તમગે દંતંતા, ઘણ–લટ્ઠ–નિગૂઢ–સુદ્ધા ય (૨૧૭) એમેવ ય સિહરિમ્મિ વિ અડવીસં સવ્વિ હુંતિ છપ્પન્ના; એએસુ જુઅલરૂવા, પલિઆ સંખંસં આઉ નરા (૨૧૮) જોઅણ દસમંસત્તણૂ; પિટ્ઠિ કરંડાણ મેસિ ચઉસટ્ઠી; અસણં ચ ચઉત્થાઓ ગુણસીદિણ વચ્ચ પાલણયા (૨૧૯) પચ્છિમદિસિ સુત્થિઅ, લવણસામિણો ગોઅમુત્તિ-ઈગુદીવો; ઉભઓ વિ જંબુલાવણ, દુ દુ રવિ દીવા ય તેસિં ચ (૨૨૦) જગઇપરુપ્પરઅંતરિ, તહ વિત્થર બાર જોઅણ સહસ્સા; એમેવ ય પુવ્વદિસિં, ચંદચઉક્કસ્સ ચઉ દીવા (૨૨૧) એવં ચિઅ બાહિરઓ, દીવા અટ્ઠટ્ઠપુવ્વ-

પચ્છિમઓ; દુ દુ લવણુ છ છ ધાયઇ સંડ સસીણું રવીણું ચ (૨૨૨) એએ દીવા જલુવરિ, બહિ જોઅણ સડ્ઢઅટ્ઠસીઇ તહા; ભાગા વિ અ ચાલીસા, મજ્ઝે પુણ કોસદુગમેવ (૨૨૩) કુલગિરિપાસાયસમા, પાસાયા એસુ ણિઅણિઅ-પહૂણું; તહ લાવણ-જોઇસિઆ, દગફાલિહ ઉડ્ઢલેસાગા (૨૨૪) જામુત્તરદીહેણું દસસય-સમ-પિહુલ પણસયુચ્ચેણું; ઉસુયાર ગિરિગુગેણું, ધાયઈસંડો દુહવિહત્તો (૨૨૫) ખંડદુગે છ છ ગિરિણો, સગ સગ વાસા ય અરવિવરરૂવા; ધુરિ અંતિ સમા ગિરિણો, વાસા પુણ પિહુલપિહુલયરા (૨૨૬) દહકુંડુંડુત્તમમે રુમુસ્સયં વિત્થરં વિઅડ્ઢાણું; વટ્ટગિરીણું ચ સુમેરુવજ્જમિહ જાણ પુવ્વસમં (૨૨૭) મેરુદુગં પિ તહ ચ્ચિઅ, નવરં સોમણસ હિટ્ઠુવરિ-દેસે; સગ-અડ-સહસ્સ ઊણુ ત્તિ, સહસપણસીઇ ઉચ્ચત્તો (૨૨૮) તહ પણનવઇ ચઉણુઉઅ, અદ્ધચઉણુઊઅ અટ્ઠતીસા ય; દસ સયાઇ કમેણું, પણઠાણ પિહુત્તિ હિટ્ઠાઓ (૨૨૯) ણઇકુંડ-દીવવણમુહ, દહ-દીહસેલ-કમલવિત્થારં; ણઇઉંડત્તં ચ તહા, દહ-દીહત્તં ચ ઇહ દુગુણું (૨૩૦) મગલક્ખુ સત્ત-સહસા, અડસય ગુણસીઈ ભદ્દસાલવણું; પુવ્વાવરદીહં તં, જામુત્તર અટ્ઠસી ભઇઅં (૨૩૧) બહિ ગયદંતા દીહા, પણ લક્ખૂણસયરિસહસ દુગુણટ્ઠા; ઇઅરે તિલક્ખ છપ્પન્ન, સહસ્સ સય દુન્નિ સગવીસા (૨૩૨) ખિત્તાણુમાણઓ સેસ, સેલ-નઇ-વિજય-વણમુહાયામો; ચઉલક્ખ-દીહ વાસા, વાસ વિજય-વિત્થરો ઉ ઇમો (૨૩૩) ખિત્તંક-ગુણ-ધુવંકે, દો સય બારુત્તરેહિ પવિભત્તો; સવ્વત્થ વાસવાસો, હવેઇ ઇહ

પુણ ઇય ધુવંકા (૨૩૪) ધુરિ ચઉદ્દ લક્ખ દુસહસ, દોસ-ગણઉઆ ધુવં તહા મજ્ઝે; દુસય અડુત્તર સત્ત-સટ્ઠિ સહસ છગ્વીસ લક્ખા ય (૨૩૫) ગુણવીસ સયં બત્તીસ, સહસ ગુણયાલ લક્ખ ધુવમંતે; નઇગિરિવણમાણવિસુદ્ધ, ખિત્તસોલંસપિહુ વિજયા (૨૩૬) નવસહસા છસય તિઉ-ત્તરા ય છચ્ચેવ સોલભાયા ય; વિજયપિહુત્તં નઇગિરિ, વણવિજયસમાસિ ચઉલક્ખા (૨૩૭) પુવ્વં વ પુરી અ-તરુ, પરમુત્તરકુરુસુ ધાઈ મહધાઈ; રુક્ખા તેસુ સુદંસણ-પિયદંસણનામયા દેવા (૨૩૮) ધુવરાસીસુ અ મિલિઆ, એગો લક્ખો ય અડસયરિ સહસા; અટ્ઠ સયા બાયાલા, પરિહિતિગં ધાયઇસંડે (૨૩૯) કાલોઓ સવ્વત્થ વિ, સહસુંડો વેલવિરહિઓ તત્થ; સુત્થિઅસમ કાલ મહા-કાલ સુરા પુવ્વ પચ્છિમઓ (૨૪૦) લવણમ્મિ વ જહસંભવ, સસિરવિદીવા ઇહં પિ નાયવ્વા; નવરં સમંતઓ તે, કોસદુગુચ્ચા જલસ્સુવરિં (૨૪૧) પુક્ખરદલબહિજગઇવ્વ, સંઠિઓ માણુસુત્તરો સેલો; વેલંધરગિરિમાણો, સીહનિસાઇ નિસઢવન્નો (૨૪૨) જહ ખિત્તનગાઈણં, સંઠાણો ધાઇએ તહેવ ઇહં; દુગુણો અ ભદ્દસાલો, મેરુસુયારા તહા ચેવ (૨૪૩) ઇહ બાહિરગયદંતા, ચઉરો દીહત્તિ વીસ-સયસહસા; તેઆલીસ સહસ્સા, ઉણવીસહિઆસયા દુન્નિ (૨૪૪) અબ્ભિંતરગયદંતા, સોલસલક્ખા ય સહસ છવ્વીસા; સોલ-હિઅં સયમેગં, દીહત્તે હુંતિ ચઉરો વિ (૨૪૫) સેસા પમાણઓ જહ, જંબૂદીવાઉ ધાઇએ ભણિઆ; દુગુણા સમા ય તે તહ, ધાયઇસંડાઉ ઇહ નેયા (૨૪૬) અડસી-

લક્ખા ચઉદ્દસ સહસા તહ નવસયા ય ઇગવીસા; અબ્ભિં-તરધુવરાસી, પુવ્વુત્તવિહીઇ ગણિઅવ્વો (૨૪૭) ઈગ કોડિ તેરલક્ખા, સહસા ચઉચત્ત સગસય તિયાલા; પુક્ખરવર-દીવદ્ધે, ધુવરાસી એસ મજ્ઝિમ (૨૪૮) એગા કોડિ અડતીસ, લક્ખા ચઉહત્તરી સહસ્સા ય; પંચસયા પણસટ્ઠા, ધુવરાસી પુક્ખરદ્ધંતે (૨૪૯) ગુણવીસસહસ સગસય, ચઉ-નઉઆ સવાય વિજયવિક્ખંભો; તહ ઇહ બહિવહસલિલા, પવિસંતિ અ નરનગરસાહો (૨૫૦) પુક્ખરદલવુવ્વાવર-ખંડંતો સહસદુગપિહુ દુ કુંડા; ભણિયા તટ્ઠાણં પુણ, બહુસ્સુયા ચેવ જાણંતિ (૨૫૧) ઇહ પઉમ મહાપઉમા, રુક્ખા ઉત્તરકૂરૂસુ પુવ્વં વ; તેસુ વિ વસંતિ દેવા, પઉમો તહ પુંડરીઓ અ (૨૫૨) દોગુણહત્તરિ પઢમે, અડ લવણે બીઅદિવિ તઈઅદ્ધે; પિહુ પિહુ પણસયચાલા, ઇઅ નરખિત્તે સયલગિરિણો (૨૫૩) તેરહસય સગવન્ના, તે પણ-મેરૂહિ વિરહિઆ સવ્વે; ઉસ્સેહપાયકંદા, માણુસસેલો વિએ મેવ (૨૫૪) ધુવરાસીસુ તિલક્ખા, પણપન્નસહસ્સ છસય ચુલસીઆ; મિલિઆ હવંતિ કમસો, પરિહિતિગં પુક્ખરદ્ધસ્સ (૨૫૫) નઈદહઘણથણિઆગણિ-જિણાઈણરજમ્મમરણકાલાઇ; પણ-યાલલક્ખજોઅણ-નરખિત્તં મુત્તુ નો પુરઓ (૨૫૬) ચઉસુ વિ ઉસુઆરેસું, ઇક્કિક્કં નરનગમ્મિ ચત્તારિ; કૂડોવરિજિણ-ભવણા, કુલગિરિજણભવણપરિમાણા (૨૫૭) તત્તો દુગુણ-પમાણા, ચઉદારા થુત્તવણ્ણિઅસરૂવે; નંદીસરિ બાવન્ના, ચઉ કુંડલિ રુઅગિ ચત્તારિ (૨૫૮) બહુસંખવિગપ્પે રુઅગ-દીવિ ઉચ્ચત્તિ સહસ ચુલસીઇ; નરનગસમરુઅગો પુણ,

વિત્થરિ સયઠાણિ સહુસંકો (૨૫૯) તસ્સ સિહરમ્મિ ચઉ-દિસિ, બીઅસહસ્સિસિગિસુ ચઉત્થિ અટ્ઠટ્ઠ; વિદિસિ ચઊ ઇઅ ચત્તા, દિસિકુમરી કૂડ સહસંકા (૨૬૦) ઇઇ કઇવય દીવોદહિ વિઆરલેસો મએ વિમઇણાવિ; લિહિઓ જિણ-ગણહરગુરુ સુઅ સુઅદેવીપસાએણ (૨૬૧) સેસાણ દીવાણ તહોદહીણં, વિઆરવિત્થારમણોરપારં; સયા સુઆઓ પરિભાવયંતુ, સવ્વં પિ સવ્વન્નુ મઇક્કચિત્તા (૨૬૨) સૂરીહિં જં રયણસેહરનામએહિં અપ્પત્થમેવ રઇઅં નરખિત્તવિક્ખં; સંસોહિઅં પયરણં સુઅણેહિ લોએ, પાવેઉ તં કુસલરંગમઇ પસિદ્ધિ (૨૬૩)

*　　　*　　　*

* શરીર ક્ષણભંગુર છે અને ગુણ ચિરસ્થાયી છે. શરીરની અપેક્ષા ગુણનો આદર કરવો એ શ્રેષ્ઠ છે.

* હજારો દોષમાંથી પણ એક ગુણને ગ્રહણ કરે તે સજ્જન કહેવાય.

* ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય અને ક્ષણે ક્ષણે સમય જાય છે.

* ભોગી; યોગી કમળ–કાદવ–કાંટા–ફૂલ આ ત્રણનું પરસ્પર ઉત્પત્તિસ્થાન હોવા છતાં ગુણને લીધે યોગી, કમળ, ફૂલ આદરપાત્ર બને છે.

વિભાગ-૪

શ્રી વીતરાગ સ્તોત્ર

પ્રથમ પ્રકાશ

યઃ પરાત્મા પરં જ્યોતિ; પરમઃ પરમેષ્ઠિનામ્; આદિત્ય-વર્ણં તમસઃ પરસ્તાદામનન્તિ યમ્ (૧) સર્વે યેનોદમૂલ્યન્ત, સમૂલા ક્લેશપાદપાઃ; મૂર્ધ્ના યસ્મૈ નમસ્યન્તિ, સુરાસુરનરેશ્વરા (૨) પ્રાવર્તન્ત યતો વિદ્યાઃ, પુરુષાર્થપ્રસાધિકાઃ; યસ્ય જ્ઞાનં ભવદ્ભાવિ—ભૂતભાવાવભાસકૃત્ (૩) યસ્મિન્વિજ્ઞાનમાનન્દં, બ્રહ્મચૈકાત્મતાં ગતમ્; સ શ્રદ્ધેય; સચ ધ્યેયઃ; પ્રપદ્યે શરણં ચ તમ્ (૪) તેન સ્યાંનાથવાઁ સ્તસ્મૈ, સ્પૃહયેયં સમાહિતઃ; તતઃ કૃતાર્થો ભૂયાસં, ભવેયંતસ્ય કિઙ્કરઃ (૫) તત્ર સ્તોત્રેણ કુર્યાંચ, પવિત્રાં સ્વાં સરસ્વતીમ્; ઇદંહિ ભવકાન્તારે, જન્મિનાં જન્મનઃ ફલમ્ (૬) ક્વાહં પશોરપિ પશુ—ર્વીતરાગસ્તવઃ ક્વ ચ; ઉત્તિતીર્ષુરરણ્યાનીં, પદ્ભ્યાં પઙ્ગુરિ-વાસ્મ્યતઃ (૭) તથાપિ શ્રદ્ધામુગ્ધોઽહં, નોપાલભ્યસ્સ્ખલ-ન્નપિ; વિશૃઙ્ખલાપિ વાગ્વૃત્તિઃ, શ્રદ્દધાનસ્ય શોભતે (૮)

શ્રીહેમચન્દ્રપ્રભવાદ્વીતરાગસ્તવાદિતઃ કુમારપાલભૂપાલઃ, પ્રાપ્નોતુ ફલમીપ્સિતમ્ (૯)

દ્વિતીય પ્રકાશ

પ્રિયઙ્ગુસ્ફટિકસ્વર્ણ–પદ્મરાગાઞ્જનપ્રભઃ પ્રભો ! તવા-ધૌતશુચિઃ, કાયઃ કમિવ નાક્ષિપેત્ (૧) મન્દારદામવન્નિત્ય-મવાસિતસુગન્ધિનિ; તવાઙ્ગે ભૃઙ્ગતાં યાન્તિ, નેત્રાણિ સુરયોષિતામ્ (૨) દિવ્યામૃતરસાસ્વાદ–પોષપ્રતિહતા ઇવ; સમાવિશન્તિ તે નાથ !, નાઙ્ગે રોગોરગવ્રજાઃ (૩) ત્વય્યા-દર્શતલાલીન–પ્રતિમાપ્રતિરૂપકે; ક્ષરત્સ્વેદવિલીનત્વ–કથાઽપિ વપુષઃ કુતઃ ? (૪) ન કેવલં રાગમુક્તં, વીતરાગ ! મનસ્તવ; વપુઃસ્થિતં રક્તમપિ, ક્ષીરધારાસહોદરમ્ (૫) જગદ્વિલક્ષણં કિં વા, તવાન્યદ્વક્તુમીશમહે ?; યદવિસ્રમબીભત્સં, શુભ્રં માંસમપિ પ્રભો ! (૬) જલસ્થલસમુદ્ભૂતાઃ, સંત્યજ્ય સુમનઃસ્રજઃ; તવ નિઃશ્વાસસૌરભ્ય–મનુયાન્તિ મધુવ્રતાઃ (૭) લોકો-ત્તરચમત્કારકરી તવ ભવસ્થિતિઃ; યતો નાહારનીહારૌ, ગોચરશ્ચર્મચક્ષુષામ્ (૮)

તૃતીય પ્રકાશ

સર્વાભિમુખ્યતો નાથ !, તીર્થકૃન્નામકર્મજાત્; સર્વથા સમ્મુખીનસ્ત્વમાનન્દયસિ યત્પ્રજાઃ (૧) યદ્યોજનપ્રમાણેઽપિ, ધર્મદેશનસદ્મનિ, સંમાન્તિ કોટિશસ્તિર્યગ્નૃદેવાઃ સપરિ-ચ્છદાઃ (૨) તેષામેવ સ્વસ્વભાષા–પરિણામમનોહરમ્; અપ્યેકરૂપં વચનં, યત્તે ધર્માવબોધકૃત્ (૩) સાગ્રેઽપિ

યોજનશતે પૂર્વોત્પન્ના ગદામ્બુદાઃ; યદ્ધ-જસા વિલીયન્તે, ત્વદ્વિહારાનિલોર્મિભિઃ (૪) નાવિર્ભવન્તિ યદ્ભૂમૌ, મૂષકાઃ શલભાઃ શુકાઃ; ક્ષણેન ક્ષિતિપક્ષિપ્તા, અનીતય ઇવેતયઃ (૫) સ્ત્રીક્ષેત્રપદ્રાદિભવો, યદ્વૈરાગ્નિઃ પ્રશામ્યતિ; ત્વત્કૃપા-પુષ્કરવર્ત-વર્ષાદિવ ભુવસ્તલે (૬) ત્વત્પ્રભાવે ભુવિ ભ્રામ્યત્ય-શિવોચ્છેદડિંડિમે; સમ્ભવન્તિ ન યન્નાથ !, મારયો ભુવનારયઃ (૭) કામવર્ષિણિ લોકાનાં, ત્વયિ વિશ્વૈકવત્સલે અતિવૃષ્ટિર-વૃષ્ટિર્વા, ભવેદ્યન્નોપતાપકૃત્ (૮) સ્વરાષ્ટ્રપરરાષ્ટ્રેભ્યો, યત્ક્ષુદ્રો-પદ્રવા દ્રુતમ્; વિદ્રવન્તિ ત્વત્પ્રભાવાત્, સિંહનાદાદિવ દ્વિપાઃ (૯) યત્ક્ષીયતે ચ દુર્ભિક્ષં, ક્ષિતૌ વિહરતિ ત્વયિ; સર્વાદ્-ભુતપ્રભાવાઢ્યે, જઙ્ગમે કલ્પપાદપે (૧૦) યન્મૂર્ધ્નઃ પશ્ચિમે ભાગે, જિતમાર્તણ્ડમણ્ડલમ્; મા ભૂદ્વપુર્દુરાલોકમિતીવો-ત્પિણ્ડિતં મહઃ (૧૧) સ એષ યોગસામ્રાજ્ય મહિમા વિશ્વવિશ્રુતઃ; કર્મક્ષયોત્થો ભગવન્ કસ્ય નાશ્ચર્યકારણમ્? (૧૨) અનન્તકાલપ્રચિત-મનન્તમપિ સર્વથા; ત્વત્તો નાન્યઃ કર્મકક્ષમુન્મૂલયતિ મૂલતઃ (૧૩) તથોપાયે પ્રવૃત્તસ્ત્વં, ક્રિયાસમભિહારતઃ; યથાનિચ્છન્નુપેયસ્ય, પરાં શ્રિયમશિશ્રિયઃ મૈત્રી પવિત્રપાત્રાય, મુદિતામોદશાલિને; કૃપોપેક્ષાપ્રતીક્ષાય, તુભ્યં યોગાત્મને નમઃ (૧૫)

ચતુર્થ પ્રકાશઃ

મિથ્યાદૃશાં યુગાન્તાર્કઃ, સુદૃશામમૃતાઞ્જનમ્; તિલકં તીર્થકૃલ્લક્ષ્મ્યાઃ, પુરશ્ચક્રં તવૈધતે (૧) એકોઽયમેવ જગતિ, સ્વામીત્યાખ્યાતુમુચ્છ્રિતા, ઉચ્ચૈરિન્દ્રધ્વજવ્યાજાત્તર્જની

જંભવિદ્વિષા (૨) યત્ર પાદૌ પદં ધત્તસ્તવ તત્ર સુરાસુરાઃ; કિરન્તિપઙ્કજવ્યાજાચ્છ્રિયં પઙ્કજવાસિનીમ્ (૩) દાનશીલ-તપોભાવ-ભેદાદ્ધર્મં ચતુર્વિધમ્; મન્યે યુગપદાખ્યાતું; ચતુર્વક્ત્રોઽભવદ્ભવાન્ (૪) ત્વયિ દોષત્રયાત્ ત્રાતું, પ્રવૃત્તે ભુવનત્રયીમ; પ્રાકારત્રિતયં ચકુસ્રયોઽપિ ત્રિદિવૌ-કસઃ (૫) અધોમુખાઃ કણ્ટકાઃ સ્યુર્ધાત્ર્યાં વિહરતસ્તવ; ભવેયુઃ સમ્મુખીનાઃ કિં, તામસાસ્તિગ્મરોચિષઃ? (૬) કેશરોમન ખશ્મશ્રૂ, તવાવસ્થિતમિત્યયમ્; બાહ્યોઽપિ યોગમહિમા, નાપ્તસ્તીર્થં કરૈઃપરૈઃ (૭) શબ્દરૂપરસસ્પર્શ-ગન્ધાખ્યાઃ પઞ્ચ ગોચરાઃ, ભજન્તિ પ્રાતિકૂલ્યં ન, ત્વદગ્રે તાર્કિકા ઇવ (૮) ત્વત્પાદાવૃતવઃ સર્વે, યુગપત્પર્યુપાસતે; આકાલકૃતકન્દર્પ-સાહાયકભયાદિવ (૯) સુગન્ધ્યુદકવર્ષેણ, દિવ્યપુષ્પોત્કરેણ ચ|; ભાવિત્વત્પાદસંસ્પર્શાં, પૂજયન્તિ ભુવં સુરાઃ (૧૦) જગત્પ્રતીક્ષ્ય ત્વાં યાન્તિ, પક્ષિણોઽપિ પ્રદક્ષિણમ્; કા ગતિર્મહતાં તેષાં, ત્વયિ યે વામવૃત્તયઃ? (૧૧) પઞ્ચેન્દ્રિ-યાણાં દૌઃશીલ્યં, ક્વ ભવેદ્ભવદન્તિકે; એકેન્દ્રિયોઽપિ યન્મુઞ્ચત્યનિલઃ પ્રતિકૂલતામ્ (૧૨) મૂર્ધ્ના નમન્તિ તરવસ્ત્વ-ન્માહાત્મ્યચમત્કૃતાઃ; તત્કૃતાર્થં શિરસ્તેષાં, વ્યર્થં મિથ્યાદૃશાં પુનઃ (૧૩) જઘન્યતઃ કોટિસઙ્ખ્યાસ્ત્વાં સેવન્તે સુરાસુરાઃ; ભાગ્યસમ્ભારલભ્યેઽર્થે, ન મન્દા અપ્યુદાસતે (૧૪)

પંચમપ્રકાશઃ

ગાયન્નિવાલિવિરુતૈ-ર્નૃત્યન્નિવ ચલૈર્દલૈઃ; ત્વદ્ગુણૈરિવ રક્તોઽસૌ, મોદતે ચૈત્યપાદપઃ (૧) આયોજનં સુમનસોઽ-

ધસ્તાન્નિક્ષિપ્તબન્ધનાઃ; જાનુદઘ્નીઃ સુમનસો, દેશનોર્વ્યાં
કિરન્તિ તે (૨) માલવકૈશિકીમુખ્ય-ગ્રામરાગપવિત્રિતઃ; તવ
દિવ્યો ધ્વનિઃ પીતો, હર્ષોદ્ગ્રીવૈર્મૃગૈરપિ (૩) તવેન્દુધામ-
ધવલા, ચકાસ્તિ ચમરાવલી; હંસાલિરિવવક્ત્રાબ્જ-પરિચ-
ર્યાપરાયણા (૪) મૃગેન્દ્રાસનમારૂઢે, ત્વયિ તન્વતિ દેશનામ્;
શ્રોતું મૃગાસ્સમાયાન્તિ મૃગેન્દ્રમિવ સેવિતુમ્ (૫) ભાસાં
ચયૈઃ પરિવૃતો જ્યોત્સ્નાભિરિવ ચન્દ્રમાઃ; ચકોરાણામિવ
દૃશાં, દદાસિ પરમાં મુદમ્ (૬) દુન્દુભિર્વિશ્વવિશ્વેશ!,
પુરો વ્યોમ્નિ પ્રતિધ્વનન્; જગત્યાપ્તેષુ તે પ્રાજ્યં, સામ્રા-
જ્યમિવ શંસતિ (૭) તવોર્ધ્વમૂર્ધ્વં પુણ્યર્દ્ધિ-ક્રમસબ્રહ્મ-
ચારિણી છત્રત્રયી ત્રિભુવન-પ્રભુત્વપ્રૌઢિશંસિની (૮) એતાં
ચમત્કારકરીં, પ્રાતિહાર્યશ્રિયં તવ; ચિત્રીયન્તે ન કે દૃષ્ટ્વા,
નાથ! મિથ્યાદૃશોઽપિ હિ? (૯)

ષષ્ઠપ્રકાશઃ

લાવણ્યપુણ્યવપુષિ, ત્વયિ નેત્રામૃતાઞ્જને; માધ્ય-
સ્થ્યમપિ દૌઃસ્થ્યાય, કિંપુનર્દ્વેષવિપ્લવઃ? (૧) તવાપિ પ્રતિ-
પક્ષોઽસ્તિ, સોઽપિ કોપાદિવિપ્લુતઃ; અનયા કિંવદન્ત્યાપિ,
કિં જીવન્તિ વિવેકિનઃ? (૨) વિપક્ષસ્તે વિરક્તશ્ચેત્સ ત્વમે-
વાથ રાગવાન્; ન વિપક્ષો વિપક્ષઃ કિં, ખદ્યોતો દ્યુતિમા-
લિનઃ? (૩) સ્પૃહયન્તિ ત્વદ્યોગાય, યત્તેઽપિ, લવસત્તમાઃ;
યોગમુદ્રાદરિદ્રાણાં, પરેષાં તત્કથૈવ કા? (૪) ત્વાં પ્રપદ્યા-
મહે નાથં, ત્વાં સ્તુમસ્ત્વામુપાસ્મહે; ત્વત્તો હિ ન પરસ્ત્રાતા,
કિંબ્રૂમઃ? કિમુ કુર્મહે? (૫) સ્વયં મલીમસાચારૈઃ, પ્રતા-

રણુપરૈઃ પરૈ; વંચ્યતે જગદ્દપ્યેતત્કસ્ય પૂત્કુર્મહે પુરઃ (૬) નિત્યમુક્તાન્ જગજ્જન્મ–ક્ષેમક્ષયકૃતોદ્યમાન્; વન્ધ્યાસ્તનન્ધયપ્રાયાન, કો દેવાંશ્ચેતનઃ શ્રયેત્? (૭) કૃતાર્થા જઠરોપસ્થ–દુઃસ્થિતૈરપિ દૈવતૈઃ; ભવાદૃશાન્નિહનુવતે. હાહા! દેવાસ્તિકાઃ પરે (૮) ખપુષ્પપ્રાયમુત્પ્રેક્ષ્ય, કિઞ્ચિન્માનં પ્રકલ્પ્ય ચ; સંમાન્તિ દેહે ગેહે વા, ન ગેહે નર્દિનઃ પરે (૯) કામરાગસ્નેહરાગા–વીષત્કરનિવારણૌ; દૃષ્ટિરાગસ્તુ પાપીયાન, દુરુચ્છેદઃ સતામપિ (૧૦) પ્રસન્નમાસ્યં મધ્યસ્થે, દશૌ લોકમ્પૃણં વચઃ; ઇતિ પ્રીતિપદે બાઢં, મૂઢાસ્ત્વય્યપ્યુદાસતે (૧૧) તિષ્ઠેદ્વાયુર્દ્રવેદદ્રિ–જ્વલેજ્જલમપિ ક્વચિત્; તથાપિ ગ્રસ્તો રાગાદ્યૈર્નાપ્તો ભવિતુમર્હતિ (૧૨)

સપ્તમપ્રકાશઃ

ધર્માધર્મૌ વિના નાઙ્ગં, વિનાઙ્ગેન મુખં કુતઃ? મુખાદ્વિના ન વક્તૃત્વં, તચ્છાસ્તારઃ પરે કથમ્? (૧) અદેહસ્ય જગત્સર્ગે, પ્રવૃત્તિરપિ નોચિતા; ન ચ પ્રયોજનં કિંચિત્સ્વાતન્ત્ર્યાન્ન પરાજ્ઞયા (૨) ક્રીડયા ચેત્પ્રવર્તેત, રાગવાન્સ્યાત્કુમારવત્; કૃપયાઽથ સૃજેત્તર્હિ, સુખ્યેવ સકલં સૃજેત્ (૩) દુઃખદૌર્ગત્યદુર્યોનિજન્માદિક્લેશવિહ્વલમ્; જનં તુ સૃજતસ્તસ્ય, કૃપાલોઃ કા કૃપાલુતા? (૪) કર્માપેક્ષઃ સ ચેત્તર્હિ, ન સ્વતન્ત્રોઽસ્મદાદિવત્; કર્મજન્યે ચ વૈચિત્ર્યે, કિમનેન શિખણ્ડિના? (૫) અથ સ્વભાવતો વૃત્તિ–રવિતર્ક્યા મહેશિતુઃ; પરીક્ષકાણાં તર્હ્યેષ, પરીક્ષાક્ષેપડિણ્ડિમઃ (૬) સર્વભાવેષુ કર્તૃત્વં જ્ઞાતૃત્વં યદિ સમ્મતમ્; મતં નઃ

સન્તિ સર્વજ્ઞા, મુક્તાઃ કાયભૃતોઽપિ ચ (૭) સૃષ્ટિવાદકુહેવાકુ-
વાકમુન્મુચ્યેત્યપ્રમાણકમ્; ત્વચ્છાસને રમન્તે તે, યેષાં
નાથ! પ્રસીદસિ (૮)

અષ્ટમપ્રકાશઃ

સત્ત્વસ્યૈકાન્તનિત્યત્વે, કૃતનાશાકૃતાગમૌ; સ્યાતામેકા-
ન્તનાશેઽપિ, કૃતનાશાકૃતાગમૌ (૧) આત્મન્યેકાન્તનિત્યે
સ્યાન્ન ભોગઃ સુખદુઃખયોઃ; એકાન્તાનિત્યરૂપેઽપિ, ન ભોગઃ
સુખદુઃખયોઃ (૨) પુણ્યપાપે બન્ધમોક્ષૌ, ન નિત્યૈકાન્તદર્શને,
પુણ્યપાપે બન્ધમોક્ષૌ, નાનિત્યૈકાન્તદર્શને (૩) ક્રમાક્રમાભ્યાં
નિત્યાનાં, યુજ્યતેઽર્થક્રિયા ન હિ; એકાન્તક્ષણિકત્વેઽપિ,
યુજ્યતેઽર્થક્રિયા ન હિ (૪) યદા તુ નિત્યાનિત્યત્વ રૂપતા
વસ્તુનો ભવેત્; યથાત્થ ભગવન્નૈવ, તદા દોષોઽસ્તિ કશ્ચન
(૫) ગુડો હિ કફહેતુઃ સ્યાન્નાગરં પિત્તકારણમ્ દ્વયાત્મનિ
ન દોષોઽસ્તિ, ગુડનાગરભેષજે (૬) દ્વયં વિરુદ્ધં નૈકત્રા-
ડસત્પ્રમાણપ્રસિદ્ધિતઃ વિરૂદ્ધવર્ણયોગો હિ, દૃષ્ટો મેચકવસ્તુષુ
(૭) વિજ્ઞાનસ્યૈકમાકારં, નાનાકારકરમ્બિતમ્, ઇચ્છંસ્તથા-
ગતઃ પ્રાજ્ઞો, નાનેકાન્તં પ્રતિક્ષિપેત્ (૮) ચિત્રમેકમનેકં
ચ, રૂપં પ્રામાણિકં વદન્; યોગો વૈશેષિકો વાપિ, નાનેકાન્તં
પ્રતિક્ષિપેત્ (૯) ઇચ્છન્પ્રધાનં સત્ત્વાદ્યૈર્વિરુદ્ધૈર્ગુમ્ફિતં ગુણૈઃ
સાઙ્ખ્યઃ સઙ્ખ્યાવતાં મુખ્યો, નાનેકાન્તં પ્રતિક્ષિપેત્
(૧૦) વિમતિસ્સમ્મતિર્વાપિ, ચાર્વાકસ્ય ન મૃગ્યતે; પરલોકા-
ત્મમોક્ષેષુ, યસ્ય મુહ્યતિ શેમુષી (૧૧) તેનોત્પાદવ્યયસ્થેમ-
સમ્ભિન્નં ગોરસાદિવત્; ત્વદુપજ્ઞં કૃતધિયઃ, પ્રપન્ના વસ્તુ-
તસ્તુ સત્ (૧૨)

નવમ પ્રકાશઃ

યત્રાલ્પેનાપિ કાલેન, ત્વદ્ભક્તૈઃ ફલમાપ્યતે; કલિકાલઃ એકો ઽસ્તુ કૃતં કૃતયુગાદિભિઃ (૧) સુષમાતો દુઃષમાયાં, કૃપા ફલવતી તવ; મેરૂતો મરૂભૂમૌ હિ, શ્લાઘ્યા કલ્પતરોઃ સ્થિતિઃ (૨) શ્રાદ્ધશ્રોતા સુધીર્વક્તા, યુજ્યેયાતાં યદીશ! તત્ં ત્વચ્છાસનસ્ય સામ્રાજ્ય—મેકચ્છત્રં કલાવપિ (૩) યુગાન્તરેઽપિ ચેન્નાથ! ભવન્ત્યુચ્છૃંખલાઃ ખલાઃ; વૃથૈવ તર્હિ કુપ્યામઃ કલયે વામકેલયે (૪) કલ્યાણસિદ્ધ્યૈ સાધીયાન્, કલિરેવ કષોપલઃ વિનાગ્નિં ગન્ધમહિમા, કાકતુણ્ડસ્ય નૈધતે (૫) નિશિ દીપોઽમ્બુધૌ દ્વીપં, મરૌ શાખી હિમે શિખી; કલૌ દુરાપઃ પ્રાપ્તોઽયં, ત્વત્પાદાબ્જરજઃકણઃ (૬) યુગાન્તરેષુ ભ્રાન્તોઽસ્મિ, ત્વદ્દર્શનવિ—નાકૃતઃ નમોઽસ્તુ કલયે યત્ર, ત્વદ્દર્શનમજાયત (૭) બહુદોષો દોષહીનાત્ત્વત્તઃ કલિરશોભત; વિષયુક્તો વિષહરાત્ફણીન્દ્ર ઇવ રત્નતઃ (૮)

દશમ પ્રકાશઃ

મત્પ્રસત્તેસ્ત્વત્પ્રસાદસ્ત્વત્પ્રસાદાદિયં પુનઃ; ઇત્યન્યો-ન્યાશ્રયં ભિન્ધિ, પ્રસીદ ભગવન્! મયિ (૧) નિરીક્ષિતું રૂપલક્ષ્મીં, સહસ્રાક્ષોઽપિ ન ક્ષમઃ; સ્વામિન્! સહસ્રજીહ્વોઽપિ, શક્તો વક્તું ન તે ગુણાન્ (૨) સંશયાન્ નાથ! હરસે, ઽનુત્તરસ્વર્ગિણામપિ; અતઃપરોઽપિ કિં કોઽપિ, ગુણઃ સ્તુત્યોઽસ્તિ વસ્તુતઃ? (૩) ઇદં વિરૂદ્ધં શ્રદ્ધત્તાં, કથમશ્રદ્દધાનકઃ?; આનન્દસુખક્તિશ્ચ, વિરક્તિશ્ચ સમં ત્વયિ (૪) નાથેયં ઘટ્યમાનાપિ, દુર્ઘટા ઘટતાં કથમ્?; ઉપેક્ષા

સર્વસત્ત્વેષુ, પરમા ચોપકારિતા (૫) દ્રયં વિરુદ્ધં ભગવંસ્તવ નાન્યસ્ય કસ્યચિત્; નિર્ગ્રન્થતા પરા યા ચ, યા ચોચ્ચૈશ્ચક્ર-વર્તિતા (૬) નારકા અપિ મોદન્તે, યસ્ય કલ્યાણપર્વસુ; પવિત્રં તસ્ય ચારિત્રં, કો વા વર્ણયિતું ક્ષમઃ? (૭) શમોઽદ્ભુ-ભુતોઽદ્ભુતં રૂપં, સર્વાત્મસુ કૃપાદ્ભુતા સર્વાદ્ભુતનિધીશાય, તુભ્યં ભગવતે નમઃ (૮)

એકાદશ પ્રકાશઃ

નિશ્નન્પરીષહચમૂ-મુપસર્ગાન્પ્રતિક્ષિપન્; પ્રાપ્તોઽસિ શમસૌહિત્યં, મહતાં કાપિ વૈદુષી અરક્તો ભુક્તવાન્મુક્તિ-મદ્વિષ્ટો હતવાન્દ્વિષઃ; અહો! મહાત્મનાં કોઽપિ, મહિમા લોકદુર્લભઃ? (૨) સર્વથા નિર્જિગીષેણ, ભીતભીતેન ચાગસઃ ત્વયા જગત્રયં જિગ્યે, મહતાં કાપિ ચાતુરી (૩) દત્તં ન કિઞ્ચિત્કસ્મૈચિન્નાત્તં કિઞ્ચિત્કુતશ્ચન; પ્રભુત્વં તે તથા-પ્યેતત્કલા કાપિ વિપશ્ચિતામ્ (૪) યદ્દેહસ્યાપિ દાનેન, સુકૃતં નાર્જિતં પરૈઃ; ઉદાસીનસ્ય તન્નાથ!, પાદપીઠે તવાલુઠત્ (૫) રાગાદિષુ નૃશંસેન, સર્વાત્મસુ કૃપાલુના; ભીમકાન્ત-ગુણેનોચ્ચૈઃ સામ્રાજ્યં સાધિતં ત્વયા (૬) સર્વે સર્વાત્મ-નાઽન્યેષુ, દોષાસ્ત્વયિ પુનર્ગુણાઃ; સ્તુતિસ્તવેયં ચેન્મિથ્યા, તત્પ્રમાણં સભાસદઃ (૭) મહીયસામપિ મહાન્, મહનીયો મહાત્મનામ્; અહો! મે સ્તુવતઃ સ્વામી, સ્તુતેર્ગોચર-માગમત્ (૮)

દ્વાદશ પ્રકાશ

પટ્વભ્યાસાદરૈઃ પૂર્વં, તથા વૈરાગ્યમાહરઃ; યથેહ

...ચાજન્મ; તત્સાત્મીભાવમાગમત્ (૧) દુઃખહેતુષુ ...ાગ્યં, ન તથા નાથ! નિસ્તુષમ્; મોક્ષોપાયપ્રવીણસ્ય, યથા તે સુખહેતુષુ (૨) વિવેકશાણૈ વૈરાગ્ય–શસ્ત્રં શાતં ત્વયા તથા; યથા મોક્ષેઽપિ તત્સાક્ષાદકુણ્ઠિતપરાક્રમમ્ (૩) યદા મરુન્નરેન્દ્રશ્રીસ્ત્વયા નાથોપભુજ્યતે; યત્ર તત્ર રતિર્નામ, વિરક્તત્વં તદાપિ તે (૪) નિત્યં વિરક્તઃ કામેભ્યો, યદા યોગં પ્રપદ્યસે; અલમેભિરિતિ પ્રાજ્યં, તદા વૈરાગ્યમસ્તિ તે (૫) સુખે દુઃખે ભવે મોક્ષે, યદૌદાસીન્યમીશિષે; તદાવૈરાગ્યમેવેતિ, કુત્ર નાસિ વિરાગવાન્? (૬) દુઃખગર્ભે મોહગર્ભે વૈરાગ્યે નિષ્ઠિતાઃ પરે; જ્ઞાનગર્ભં તુ વૈરાગ્યં, ત્વય્યેકાયનતાં ગતમ્ (૭) ઔદાસીન્યેઽપિ સતતં, વિશ્વવિશ્વોપકારિણે; નમો વૈરાગ્યનિઘ્નાય, તાયિને પરમાત્મને (૮)

ત્રયોદશ પ્રકાશઃ

અનાહૂતસહાયસ્ત્વં, ત્વમકારણવત્સલઃ; અનભ્યર્થિત-સાધુ–સ્ત્વં, ત્વમસમ્બન્ધબાન્ધવઃ (૧) અનક્તસ્નિગ્ધમન-સમમૃજોજ્જ્વલવાક્પથમ્; અધૌતામલશીલં ત્વાં, શરણ્યં શરણં શ્રયે (૨) અચણ્ડવીરવૃત્તિના, શમિના શમવર્ત્તિના!; ત્વયા કામમકુટ્યન્ત, કુટિલાઃ કર્મકણ્ટકાઃ (૩) અભવાય મહેશાયા–ગદાય નરકચ્છિદે; અરાજસાય બ્રહ્મણે, કસ્મૈચિદ્-ભવતે નમઃ (૪) અનુક્ષિતફલોદગ્રાદનિપાતગરીયસઃ; અસ-ઙ્કલ્પિતકલ્પદ્રોસ્ત્વત્તઃ ફલમવાપ્નુયામ્ (૫) અસઙ્ગસ્ય જનેશસ્ય, નિર્મમસ્ય કૃપાત્મનઃ; મધ્યસ્થસ્ય જગત્ત્રાતુરનઙ-કસ્તેઽસ્મિ કિઙ્કરઃ (૬) અગોપિતે રત્નનિધાવવૃતે કલ્પપાદપે;

અચિન્ત્યે ચિન્તારત્ને ચ, ત્વય્યાત્માઽયં મયાર્પિતઃ (૭) ફલાનુધ્યાનવન્ધ્યોઽહં, ફલમાત્રતનુર્ભવાન્; પ્રસીદ યત્કૃત્ય-વિધૌ, કિઙ્કર્તવ્યજડે મયિ (૮)

ચતુર્દશ પ્રકાશઃ

મનોવચઃકાયચેષ્ટાઃ; કષ્ટાઃ સંહૃત્ય સર્વથા; શ્લથત્વેનૈવ ભવતા, મનઃ શલ્યં વિયોજિતમ્ (૧) સંયતાનિ ન ચાક્ષાણિ, નૈવોચ્છૃઙ્ખલિતાનિ ચ; ઇતિ સમ્યક્પ્રતિપદા, ત્વયેન્દ્રિયજયઃ કૃત. (૨) યોગસ્યાષ્ટાઙ્ગતા નૂનં, પ્રપઞ્ચઃ કથમન્યથા ?; આબાલ ભાવતોઽપ્યેષ, તવ સાત્મ્યમુપેયિવાન્ (૩) વિષયેષુ વિરાગસ્તે ચિરં સહચરેષ્વપિ; યોગે સાત્મ્યમદૃષ્ટેઽપિ, સ્વામિન્નિદમલૌકિકમ્ (૪) તથા પરે ન રજ્યન્ત ઉપકારપરે પરે; યથાઽપકારિણિ ભવા-નહો ? સર્વમલૌકિકમ્ (૫) હિંસકા અપ્યુપકૃતા, આશ્રિતા અપ્યુપેક્ષિતાઃ; ઇદં ચિત્રં ચરિત્રં તે, કે વા પર્યનુયુઞ્જતામ ? (૬) તથા સમાધૌ પરમે, ત્વયાત્મા વિનિવેશિતઃ; સુખી દુઃખ્યસ્મિ નાસ્મીતિ, યથા પ્રતિપન્નવાન્ (૭) ધ્યાતા ધ્યેયં તથા ધ્યાનં, ત્રયમેકાત્મતાં ગતમ્; ઇતિ તે યોગમાહાત્મ્યં, કથં શ્રદ્ધીયતાં પરૈઃ ? (૮)

પંચદશ પ્રકાશઃ

જગજ્જૈત્રા ગુણાસ્ત્રાત-ન્યે તાવત્તવાસતામ; ઉદાત્ત-શાન્તયા જિગ્યે, મુદ્રયૈવ જગત્ત્રયી (૧) મેરુસ્તૃણીકૃતો મોહાત્પયોધિર્ગોષ્પદીકૃત; ગરિષ્ઠેભ્યો ગરિષ્ઠો યૈ; પાપ્મભિ-સ્ત્વમપોહિતઃ (૨) ચ્યુતશ્ચિન્તામણિઃ પાણેસ્તેષાં લબ્ધા

સુધા સુધા; યૈસ્ત્વચ્છાસનસર્વસ્વ મજ્ઞાનૈર્નાત્મસાત્કૃતમ્ (૩) યસ્ત્વય્યપિ દધૌ દૃષ્ટિ મુલ્મુકાકારધારિણીમ્; તમાશુશુક્ષણિઃ સાક્ષાદાલપ્યાલમિદં હિ વા (૪) ત્વચ્છાસનસ્ય સામ્યં યે, મન્યન્તે શાસનાન્તરૈ, વિષેણ તુલ્યં પીયૂષં તેષાં હન્ત! હતાત્મનામ્ (૫) અનેડમૂકા ભૂયાસુસ્તે, યેષાં ત્વયિ મત્સરઃ; શુભોદર્કાય વૈકલ્યમપિ પાપેષુ કર્મસુ (૬) તેભ્યો નમોઽઞ્જલિરયં, તેષાં તાન્સમુપાસ્મહે; ત્વચ્છાસનામૃતરસૈર્યૈરાત્માઽસિચ્યતાન્વહમ્ (૭) ભુવે તસ્યૈ નમો યસ્યાં, તવ પાદનખાંશવઃ; ચિરં ચૂડામણીયન્તે બ્રૂમહે કિમતઃ પરમ્? (૮) જન્મવાનસ્મિ ધન્યોઽસ્મિ, કૃતકૃત્યોઽસ્મિ, યન્મુહુઃ; જાતોઽસ્મિ ત્વદ્ગુણગ્રામ-રામણીયકલમ્પટઃ (૯)

ષોડશ પ્રકાશઃ

ત્વન્મતામૃતપાનોત્થા, ઇતઃ શમરસોર્મયઃ! પરાણયન્તિ માં નાથ!, પરમાનન્દસમ્પદમ્ (૧) ઇતશ્ચાનાદિસંસ્કાર મૂર્ચ્છિતો મૂર્ચ્છયત્યલમ્; રાગોરગવિષાવેગો, હતાશઃ કરવાણિ કિમ્? (૨) રાગાહિગરલાઘ્રાતો, ઽકાર્ષં યત્કર્મ વૈશસમ્; તદ્વક્તુમપ્યશક્તોઽસ્મિ, ધિગ્મે પ્રચ્છન્નપાપતામ્ (૩) ક્ષણં સક્તઃ ક્ષણં મુક્તઃ, ક્ષણં ક્રુદ્ધઃ ક્ષણં ક્ષમી: મોહાદ્યૈઃ ક્રીડયૈવાહં, કારિતઃ કપિચાપલમ્ (૪) પ્રાપ્યાપિતવ સમ્બોધિં, મનોવાક્કાયકર્મજૈઃ, દુશ્ચેષ્ટિતૈર્મયા નાથ! શિરસિ જ્વાલિતોઽનલઃ (૫) ત્વય્યપિ ત્રાતરિ ત્રાત યન્મોહાદિમલિમ્લુચૈઃ; રત્નત્રયં મે હ્રિયતે હતાશો હા! હતોઽસ્મિ તત્ (૬) ભ્રાન્તસ્તીર્થાનિ દૃષ્ટસ્ત્વં, મયૈકસ્તેષુ તારકઃ; તત્તવાઙ્ઘ્રૌ

વિલગ્નો ઽસ્મિ, નાથ! તારય તારય (૭) ભવત્પ્રસાદેનૈવાહ-મિયતીં પ્રાપિતો ભુવમ્; ઔદાસીન્યેન નેદાનીં, તવ યુક્ત-મુપેક્ષિતુમ્ (૮) જ્ઞાતા તાત! ત્વમેવૈકસ્ત્વત્તો નાન્યઃ કૃપાપરઃ; નાન્યો મત્તઃ કૃપા પાત્ર-મેધિ યત્કૃત્યકર્મઠઃ (૯)

સપ્તદશ પ્રકાશઃ

સ્વકૃતં દુષ્કૃતં ગર્હન્, સુકૃતં ચાનુમોદયન્; નાથ! ત્વચ્ચરણૌ યામિ, શરણં શરણોજ્ઝિતઃ (૧) મનોવાક્કાયજે પાપે, કૃતાનુમતિકારિતૈઃ, મિથ્યા મે દુષ્કૃતં ભૂયાદપુનઃ ક્રિયયાન્વિતમ્ (૨) યત્કૃતં સુકૃતં કિંચિદ્રત્નત્રિતયગોચરમ્; તત્સર્વમનુમન્યેઽહં, માર્ગમાત્રાનુસાર્યપિ (૩) સર્વેષામર્હ-દાદીનાં, યો યોઽર્હત્ત્વાદિકો ગુણઃ; અનુમોદયામિ તં તં, સર્વં તેષાં મહાત્મનામ્ (૪) ત્વાં ત્વત્ફલભૂતાન્ સિદ્ધાં-સ્ત્વચ્છાસનરતાન્મુનીન્, ત્વચ્છાસનં ચ શરણં, પ્રતિપન્નોઽસ્મિ ભાવતઃ (૫) ક્ષમયામિ સર્વાન્સત્ત્વાન્સર્વે, ક્ષામ્યન્તુ તે મયિ; મૈત્ર્યસ્તુ તેષુ સર્વેષુ, ત્વદેકશરણસ્ય મે (૬) એકોઽહં નાસ્તિ મે કશ્ચિન્ન ચાહમપિ કસ્યચિત્, ત્વદઙ્ઘ્રિશરણસ્થસ્ય, મમ દૈન્યં ન કિઞ્ચન (૭) યાવન્નાપ્નોમિ પદવીં, પરાં ત્વદનુભાવજામ્; તાવન્મયિ શરણ્યત્વં, મા મુઞ્ચ શરણં શ્રિતે (૮)

અષ્ટાદશ પ્રકાશઃ

ન પરં નામ મૃદ્વેવ, કઠોરમપિ કિઞ્ચન; વિશેષજ્ઞાય વિજ્ઞાપ્યં, સ્વામિને સ્વાન્તશુદ્ધયે (૧) ન પક્ષિપશુસિંહાદિ

વાહનાસી નવિગ્રહઃ; ન નેત્રગાત્રવક્ત્રાદિ વિકારવિકૃતાકૃતિઃ (૨) ન શૂલચાપચક્રાદિ, શસ્ત્રાઙ્કકરપલ્લવઃ; નાઙ્ગનાકમનીયાઙ્ગ પરિષ્વઙ્ગપરાયણઃ (૩) ન ગર્હણીયચરિત પ્રકમ્પિતમહાજનઃ; ન પ્રકોપપ્રસાદાદિ વિડમ્બિતનરામર; (૪) ન લાસ્યહાસ્યગીતાદિ વિપ્લવોપપ્લુતસ્થિતિઃ (૫) તદેવં સર્વદેવેભ્યસ્સર્વથા ત્વં વિલક્ષણઃ; દેવત્વેન પ્રતિષ્ઠાપ્યઃ, કથં નામ પરીક્ષકૈઃ ? (૬) અનુશ્રોતઃ સરત્પર્ણ તૃણકાષ્ઠાદિ યુક્તિમત્; પ્રતિશ્રોતઃ શ્રયદ્વસ્તુ, કયા યુક્ત્યા પ્રતીયતામ્? (૭) અથવાઽલં મન્દબુદ્ધિ–પરીક્ષકપરીક્ષણૈઃ; મમાપિ કૃતમેતેન, વૈયાત્યેન જગત્પ્રભો ! (૮) યદેવ સર્વસંસારિ–જન્તુરુપવિલક્ષણમ્; પરીક્ષન્તાં કૃતધિયસ્તદેવ તવ લક્ષણમ્ (૯) ક્રોધલોભભયાક્રાન્તં, જગદસ્માદ્વિલક્ષણઃ; ન ગોચરો મૃદુધિયાં, વીતરાગ ! કથઞ્ચન (૧૦)

એકોનવિંશતિતમ પ્રકાશઃ

તવ ચેતસિ વર્તેઽહમિતિ વાર્ત્તાપિ દુર્લભા; મચ્ચિત્તે વર્તસે ચેત્વ–મલમન્યેન કેનચિત્ (૧) નિગૃહ્ય કોપતઃ કાંશ્ચિત્, કાંશ્ચિત્તુષ્ટયાઽનુગૃહ્ય ચ પ્રતાર્યન્તે મૃદુધિયઃ, પ્રલમ્ભનપરૈઃ પરૈઃ (૨) અપ્રસન્નાત્કથં પ્રાપ્યં, ફલમેતદસઙ્ગતમ્ ?; ચિન્તામણ્યાદયઃ કિં ન, ફલન્ત્યપિ વિચેતનાઃ ? (૩) વીતરાગ ! સપર્યાતસ્તવાજ્ઞાપાલનં પરમ્; આજ્ઞાઽઽરાદ્ધા વિરાદ્ધા ચ, શિવાય ચ ભવાય ચ (૪) આકાલમિયમાજ્ઞા તે, હેયોપાદેયગોચરા; આશ્રવઃ સર્વથા હેય, ઉપાદેયશ્ચ સંવરઃ (૫) આશ્રવો ભવહેતુઃ સ્યાત્સંવરો મોક્ષકારણમ્;

ઇતીયમાર્હંતીમુષ્ટિ-રન્યદસ્યાઃ પ્રપઞ્ચનમ્ (૬) ઇત્યાજ્ઞારાધનપરા, અનન્તાઃ પરિનિર્વૃતાઃ નિર્વાન્તિ ચાન્યે ક્વચન, નિર્વાસ્યન્તિ તથાઽપરે (૭) હિત્વા પ્રસાદનાદૈન્ય-મેકયૈવ ત્વદાજ્ઞયા; સર્વથૈવ વિમુચ્યન્તે, જન્મિનઃ કર્મપઞ્જરાત્ (૮)

વિંશતિતમ પ્રકાશઃ

પાદપીઠલુઠન્મૂર્ધ્નિ, મયિ પાદરજસ્તવ; ચિરં નિવસતાં પુણ્ય-પરમાણુકણોપમમ્ (૧) મદ્દશૌ ત્વન્મુખાસક્તે, હર્ષબાષ્પજલોર્મિભિઃ; અપ્રેક્ષ્યપ્રેક્ષણોદ્ભૂતં, ક્ષણાત્ક્ષાલયતાં મલમ્ (૨) ત્વત્પુરો લુઠનૈર્ભૂયાન્મદ્ભાલસ્ય તપસ્વિનઃ; કૃતાસેવ્યપ્રણામસ્ય, પ્રાયશ્ચિત્તં કિણાવલિઃ (૩) મમ ત્વદ્દર્શનોદ્ભૂતાશ્ચિરં રોમાઞ્ચકણ્ટકાઃ; નુદન્તાં ચિરકાલોત્થા-મસદ્દર્શનવાસનામ્ (૪) ત્વદ્વક્ત્રકાન્તિજ્યોત્સ્નાસુ, નિપીતાસુ સુધાસ્વિવ; મદીયૈર્લોચનામ્ભોજૈઃ, પ્રાપ્યતાં નિર્નિમેષતા (૫) ત્વદાસ્યલાસિની નેત્રે, ત્વદુપાસ્તિકરૌ કરૌ; ત્વદ્ગુણશ્રોતૃણી શ્રોત્રે, ભૂયાસ્તાં સર્વદા મમ (૬) કુણ્ઠાપિ યદિ સોત્કણ્ઠા, ત્વદ્ગુણગ્રહણં પ્રતિ; મમૈષા ભારતી તર્હિ, સ્વસ્ત્યેતસ્યૈ કિમન્યયા ? (૭) તવ પ્રેષ્યોઽસ્મિ દાસોઽસ્મિ, સેવકોઽસ્મ્યસ્મિ કિઙ્કરઃ; ઓમિતિ પ્રતિપદ્યસ્વ, નાથ ! નાતઃ પરં બ્રુવે (૮) શ્રી હેમચન્દ્રપ્રભવા-દ્વીતરાગસ્તવાદિતઃ; કુમારપાલભૂપાલઃ પ્રાપ્નોતુ ફલમીપ્સિતમ્ (૯)

પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન

. . દુહા—સકલસિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીશે જિનરાય;

સદ્ગુરુ સ્વામિની સરસ્વતી, પ્રેમે પ્રણમું પાય (૧) ત્રિભુવનપતિ ત્રિશલાતણો, નંદન ગુણગંભીર; શાસનનાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર (૨) એકદિન વીરજિણંદને, ચરણે કરી પ્રણામ; ભવિકજીવના હિતભણી, પૂછે ગૌતમસ્વામ (૩) મુક્તિમારગ આરાધીએ, કહો કિણપરે અરિહંત; સુધાસરસ તવ વચનરસ, ભાખે શ્રીભગવંત (૪) અતિચાર આલોઈએ, વ્રત ધરીએ ગુરુસાખ; જીવ ખમાવો સયલ જે, યોનિ ચોરાશીલાખ (૫) વિધિશું વળી વોસિરાવીએ, પાપસ્થાનક અઢાર; ચારશરણ નિત્ય અનુસરો, નિંદો દુરિતઆચાર (૬) શુભકરણી અનુમોદીએ, ભાવ ભલો મનઆણ; અણસણ અવસર આદરી, નવપદ જપો સુજાણ (૭) શુભગતિ આરાધનતણા, એ છે દશઅધિકાર; ચિત્ત આણીને આદરો જેમ પામો ભવપાર (૮)

ઢાળપહેલી (કુમતિ-એ છિંડી કીહાં રાખી-એ દેશી)

જ્ઞાન દરિસણ ચારિત્ર તપ વિરજ, એ પાંચે આચાર, એહ તણા ઇહભવ પરભવના આલોઈએ અતિચાર રે.... પ્રાણી જ્ઞાન ભણો ગુણખાણી, વીરવદે એમવાણીરે પ્રા૦ (૧) ગુરુ ઓળવીએ નહિં ગુરુ વિનયે, કાળે ધરી બહુમાન, સૂત્રઅર્થતદુભયકરી સુધાં, ભણીએ વહી ઉપધાનરે પ્રા૦ (૨) જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી, ઠવણી નવકારવાલી; તેહતણી કીધી આશાતના, જ્ઞાનભક્તિ ન સંભાળીરે પ્રા૦ (૩) ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, જ્ઞાનવિરાદ્યું જેહ; આભવ પરભવ વળીરે ભવોભવ, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહરે પ્રા૦ (૪) સમકિત લ્યો

શુદ્ધજાણી, વીરવદે એમવાણીરે....પ્રા૦ જિનવચને શંકા નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિલાષ; સાધુતણી નિંદા પરિહરજો, ફળ સંદેહ મ રાખરે પ્રા૦ (૫) મૂઢપણું છંડો પરશંસા–ગુણવંતને આદરીએ; સાહમ્મીને ધર્મે કરી સ્થિરતા, ભક્તિ પ્રભાવના કરીએરે પ્રા૦ (૬) સંઘ ચૈત્ય પ્રાસાદતણો જે, અવર્ણવાદ મન લેખ્યો; દ્રવ્યદેવકો જે વિણસાડયો, વિણસંતા ઉવેખ્યોરે પ્રા૦ (૭) ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, સમકિત ખંડયું જેહ; આભવ પરભવ વળીરે ભવોભવ, મિચ્છામિદુક્કડં તેહરે પ્રા૦ (૮) ચારિત્ર લ્યો ચિત્તઆણી, વીરવદે એમવાણીરે....પ્રા૦ પાંચસમિતિ ત્રણગુપ્તિ વિરોધી, આઠે પ્રવચનમાય, સાધુતણે ધર્મે પ્રમાદે, અશુદ્ધ વચન મન કાયરે પ્રા૦ (૯) શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક, પોસહમાં મનવાળી; જે જયણાપૂર્વક એ આઠે, પ્રવચનમાય ન પાલીરે પ્રા૦ (૧૦) ઇત્યાદિ વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડોહોલ્યુ જેહ; આભવ પરભવ વળીરે ભવોભવ, મિચ્છામિદુક્કડં તેહરે પ્રા૦ (૧૧) બારભેદે તપ નવિ કીધો, છતે યોગે નિજશકતે; ધર્મે મનવચકાયાવિરજ, નવિ ફોરવીયુ ભગતેરે પ્રા૦ (૧૨) તપ વીરજ આચાર એણી પરે, વિવિધ વિરાધ્યા જેહ; આભવ પરભવ વળીરે ભવોભવ, મિચ્છામિદુક્કડં તેહરે પ્રા૦ (૧૩) વળીય વિશેષે ચારિત્ર કેરા, અતિચાર આલોઇએ, વીરજિણેસર વયણસુણીને, પાપ મલ સવિ ધોઇએરે પ્રા૦ (૧૪)

ઢાળ બીજી (સાહેલડીની દેશી)

પૃથ્વી પાણી તેઉવાઉ વનસ્પતિ, એ પાંચે થાવર કહ્યાએ; કરી

કરસણ આરંભ, ખેત્ર જે ખેડીયાં, કુવા તલાવ ખણાવીયાંએ (૧) ઘરઆરંભ અનેક, ટાંકાંભોંયરાં, મેડી માળ ચણાવીયાંએ; લીંપણુગુંપણ કાજ, એણીપરે પરે પરે, પૃથ્વીકાય વિરાધીઆએ (૨) ધોયણ નાહણ પાણી, ઝીલણ અપકાય, છોતીધોતી કરી દુહવ્યાએ; ભાઠીગર કુંભાર, લોહ સોવનગરા, ભાડભુંજા લીહાલાગરાએ (૩) તાપણ શેકણ કાજ, વસ્ત્ર નિખારણ, રંગણ રાંધણ રસવતીએ; એણીપરે કર્માદાન, પરે પરે કેલવી, તેઉ વાઉ વિરાધીયાએ (૪) વાડી વન આરામ, વાવી વનસ્પતિ, પાન ફળ ફૂલ ચુંટીયાંએ; પોંક પાપડી શાક, શેકયાં સુકવ્યાં, છેદ્યાં છુંદ્યાં આથીયાંએ (૫) અળશીને એરંડ, ઘાણી ઘાલીને, ઘણા તિલાદિક પીલીયાએ, ઘાલી કોલુ માંહે, પીલી સેલડી, કંદમૂળ ફળ વેચીયાંએ (૬) એમ એકેંદ્રિયજીવ, હણ્યા હણાવીયા, હણતાં જે અનુમોદિયાએ; આ ભવ પરભવ જેહ, વલીરે ભવોભવે, તે મુજ મિચ્છામિદુક્કડં એ (૭) કૃમી કરમીયા કીડા, ગાડર ગંડોલા, ઇયલ પોરા અલશીયાંએ; વાળા જળો ચુડેલ, વિચલિત રસતણા, વળી અથાણાં પ્રમુખનાં એ (૮) એમ બેઇંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિદુક્કડં એ, ઉધેહી જુ લીખ, માંકડ મંકોડા, ચાંચડ કીડી કંથુઆએ (૯) ગદ્ધૈહિઆં ઘીમેલ, કાનખજુરડા, ગીંગોડા ધનેરીયાંએ; એમ તેઇંદ્રિયજીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિદુક્કડંએ (૧૦) માંખી મત્સર ડાંસ, મસા પતંગીયાં, કંસારી કોલિયાવડાએ; ઢીંકણ વિંછુ તીડ, ભમરા ભમરીઓ, કોતાં બગ ખડમાંકડીએ (૧૧)

એમ ચૌરિંદ્રિયજીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિ-દુક્કડં એ; જળમાં નાખી જાળ, જળચર દુહવ્યા, વનમાં મૃગ સંતાપીયાએ (૧૨) પીડયા પંખીજીવ, પાડી પાસમાં, પોપટ ઘાલ્યા પાંજરે એ; એમ પંચેંદ્રિયજીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિદુક્કડં એ (૧૩)

ઢાળ ત્રીજી (વાણી વાણી હિતકારીજી—એ દેશી)

ક્રોધ લોભ ભય હાસ્યથીજી, બોલ્યાં વચન અસત્ય, કૂડકરી ધન પારકાંજી, લીધાં જેહ અદત્તારે; જિનજી, મિચ્છામિ-દુક્કડં આજ, તુમ સાખે મહારાજરે; જિનજી, દેઈ સારૂં કાજરે, જિનજી મિચ્છામિદુક્કડં આજ (૧) દેવ મનુષ્ય તિર્યંચનાજી, મૈથુનસેવ્યાં જેહ; વિષયારસલંપટપણેજી, ઘણું વિડંબ્યો દેહરે જિનજી૦ (૨) પરિગ્રહની મમતા કરીજી, ભવ ભવ મેલી આથ, જે જીહાંની તે તિહાં રહીજી, કોઇ ન આવે સાથરે જિનજી૦ (૩) રયણી ભોજન જે કર્યાં જી, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ; રસના રસની લાલચેજી, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષરે જિનજી૦ (૪) વ્રત લેઇ વિસારીયાંજી, વળી ભાગ્યાં પચ્ચક્ખાણ; કપટ હેતુ કિરિયા કરીજી, કીધાં આપ વખાણ રે જિનજી૦ (૫) ત્રણ ઢાલ આઠે દુહેજી, આલોયાઅતિચાર; શિવગતિ આરાધનતણોજી, એ પહેલો અધિકારરે જિનજી૦ (૬)

ઢાળ ચોથી. (સાહેલડીની દેશી)

પંચમહાવ્રત આદરો; સાહેલડીરે, અથવા લ્યો વ્રત બાર

તો; યથાશક્તિ વ્રતઆદરી, સા૦ પાળો નિરતિચાર તો (૧) વ્રતલીધાં સંભારીએ, સા૦ હૈડે ધરીએ વિચાર તો; શિવગતિ આરાધનતણો, સા૦ એ બીજો અધિકાર તો (૨) જીવ સર્વે ખમાવીએ, સા૦ યોનિ ચોરાશીલાખ તો; મનશુદ્ધ કરી ખાંમણાં સા૦ કોઈ શું રોષ ન રાખ તો (૩) સર્વમિત્રકરી ચિંતવો સા૦ કોઈ ન જાણો શત્રુ તો; રાગદ્વેષ એમ પરિહરો, સા૦ કીજે જન્મ પવિત્ર તો (૪) સ્વામી સંઘ ખમાવીએ, સા૦ જે ઉપની અપ્રીત તો; સજ્જન કુટુંબ કરી ખામણાં, સા૦ એ જિનશાસનરીત તો (૫) ખમીએ ને ખમાવીએ, સા૦ એહજ ધર્મનો સાર તો; શિવગતિ આરાધનતણો, સા૦ એ ત્રીજો અધિકાર તો (૬) મૃષાવાદ હિંસા ચોરી, સા૦ ધન મૂર્છા મૈથુન તો; ક્રોધ માન માયા તૃષ્ણા, સા૦ પ્રેમ દ્વેષ પૈશુન્ય તો (૭) નિંદા કલહ ન કીજીએ, સા૦ કૂડાં ન દીજે આળ તો; રતિ અરતિ મિથ્યા તજો સા૦ માયામોસ જંજાળ તો. (૮) ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસરાવિએ, સા૦ પાપસ્થાનઅઢાર તો, શિવગતિ આરાધનતણો, સા૦ એ ચોથો અધિકાર તો (૯)

ઢાળ પાંચમી.

(હવે નિસુણો ઇહાં આવીયા એ-એ દેશી)

જનમ જરા મરણે કરીએ, આ સંસાર અસાર તો; કર્યાં કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઈ ન રાખણહાર તો (૧) શરણ એક અરિહંતનું એ, શરણ સિદ્ધભગવંત તો; શરણ ધર્મ શ્રીજિનનો એ, સાધુશરણ ગુણવંત તો (૨) અવર

મોહ સવિ પરિહરીએ, ચારશરણ ચિત્તધાર તો; શિવગતિ આરાધનતણો એ, એ પાંચમો અધિકાર તો (૩) આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, પાપકર્મ કેઇ લાખ તો; આત્મ સાખે તે નિંદીએ એ, પડિક્કમિએ ગુરુસાખ તો (૪) મિથ્યામતિ વર્તાવિયાએ, જે ભાખ્યાં ઉત્સૂત્ર તો; કુમતિ કદાગ્રહને વશે એ, જે ઉથાપ્યાં સૂત્ર તો (૫) ઘડયાં ઘડાવ્યાં જે ઘણાંએ, ઘરંટી હળ હથીયાર તો; ભવ ભવ મેલી મૂકીયાં એ, કરતાં જીવસંહાર તો (૬) પાપ કરીને પોષીયા એ, જનમ જનમ પરિવાર તો; જનમાંતર પોહોત્યા પછી એ, કોઈએ ન કીધી સાર તો (૭) આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, એમ અધિકરણ અનેક તો; ત્રિવિધે ત્રિવિધે વોસરાવીએ એ, આણી હૃદયવિવેક તો (૮) દુષ્કૃતનિંદા એમ કરીએ, પાપ કરો પરિહાર તો; શિવગતિ આરાધનતણો એ, એ છટ્ઠો અધિકાર તો (૯)

ઢાળ છટ્ઠી (આધે તું જોયને જીવડા—એ દેશી.)

ધનધન તે દિન માહરો, જીહાં કીધો ધર્મ; દાન શીયળ તપ ભાવના, ટાળ્યાં દુષ્કૃતકર્મ. ધ૦ (૧) શેત્રુંજાદિકતીર્થની, જે કીધી જાત્ર; જુગતે જિનવર પૂજીયા, વળી પોષ્યાં પાત્ર ધ૦ (૨) પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયાં, જિણહર જિનચૈત્ય; સંઘચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે ક્ષેત્ર. ધ૦ (૩) પડિકમણાં સુપરે કર્યાં, અનુકંપા દાન; સાધુ સૂરિ ઉવંજઝાયને, દીધાં બહુમાન. ધ૦ (૪) ધર્મકાજ અનુમોદિએ, એમ વારોવાર; શિવગતિ આરાધનતણો, એ સાતમો

અધિકાર. ધ૦ (૫) ભાવભલો મન આણીએ, ચિત્ત ચાણી ઠામ; સમતાભાવે ભાવિએ, એ આતમરામ. ધ૦ (૬) સુખ દુઃખ કારણ જીવને, કોઈ અવર ન હોય; કર્મ આપ જે આચર્યાં, ભોગવીએ સોય. ધ૦ (૭) સમતા વિણુ જે અનુસરે, પ્રાણી પુન્યનું કામ; છાર ઉપર તે લીંપણું, ઝાંખર ચિત્રામ. ધ૦ (૧) ભાવ ભલી પરે ભાવીએ, એ ધર્મનો સાર; શિવગતિ આરાધનતણો, એ આઠમો અધિકાર. ધ૦ (૯)

ઢાળ ૭ મી

(રૈવતગિરિ હુઆં, પ્રભુનાં ત્રણકલ્યાણક—એ દેશી.)

હવે અવસર જાણી, કરી સંલેખન સાર; અણુસણુ આદરીયે, પચ્ચક્ખી ચારે આહાર; લલુતા સવિ મૂકી, છાંડી મમતા અંગ; એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ (૧) ગતિ ચારે કીધાં, આહાર અનંત નિઃશંક, પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચીયો રંક; દુલહો એ વળી, અણુસણનો પરિણામ, એહથી પામીજે, શિવપદ સુરપદ ઠામ (૨) ધન ધન્ના શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘકુમાર, અણુસણુ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર; શિવમંદિર જાશે, કરી એક અવતાર, આરાધનકેરો, એ નવમો અધિકાર (૩) દશમે અધિકારે, મહામંત્રનવકાર, મનથી નવિમૂકો, શિવસુખફલ સહકાર; એ જપતાં જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર, સુપરે એ સમરો, ચૌદ પુરવનોસાર (૪) જનમાંતરજાતાં, જો પામે નવકાર, તો પાતિકગાળી, પામે સુરઅવતાર; એ નવપદ સરીખો, મંત્ર ન કોઈ સાર, આ ભવ ને પરભવે, સુખ

સંપત્તિ દાતાર (૫) જુઓ ભીલભીલડી, રાજારાણી થાય, નવપદમહિમાથી, રાજસિંહમહારાય; રાણીરત્નવતી બેહુ, પામ્યાં છે સુરભોગ, એકભવ પછી લેશે, શિવવધુસંજોગ (૬) શ્રીમતીને એ વળી, મંત્ર ફળ્યો તત્કાલ, ફણીધર ફીટીને, પ્રગટ થઈ ફુલમાળ, શિવકુમરે જોગી, સોવનપુરિસો કીધ, એમ એણે મંત્રે, કાજ ઘણાંનાં સિદ્ધ (૭) એ દશઅધિકારે, વીરજિણેસર ભાખ્યો, આરાધનકેરો વિધિ, જેણે ચિત્તમાંહિ રાખ્યો; તેણે પાપપખાળી, ભવભય દૂરે નાખ્યો, જિન વિનયકરંતાં, સુમતિ અમૃતરસ ચાખ્યો (૮)

ઢાળ ૮ મી (નમો ભવિ ભાવશું એ–એ દેશી)

સિદ્ધારથરાય કુળતિલોએ, ત્રિશલામાત મલ્હાર તો; અવનીતળે તમે અવતર્યા એ, કરવા અમ ઉપગાર. જયો જિનવીરજીએ (૧) મેં અપરાધ કર્યા ઘણા એ, કહેતા ન લહું પાર તો; તુમચરણે આવ્યા ભણીએ, જો તારો તો તાર. જયો૦ (૨) આશ કરીને આવીયો એ, તુમચરણે મહારાજ તો; આવ્યાને ઉવેખશોએ તો કેમ રહેશે લાજ. જયો૦ (૩) કરમ અલુંજણ આકરાં એ, જન્મ મરણ-જંજાળ તો; હું છું એહથી ઉભગ્યો એ, છોડાવ દેવ દયાલ. જયો૦ (૪) આજ મનોરથ મુજ ફળ્યા એ, નાઠાં દુઃખ-દંદોલ તો; તુઠયો જિનચોવીશમો એ પ્રકટયાં પુન્યકલ્લોલ. જયો૦ (૫) ભવ ભવે વિનય તુમારડો એ, ભાવભક્તિ તુમ-પાય તો; દેવ દયા કરી દીજીએ એ, બોધિ બીજ સુપસાય. જયો૦ (૬)

કળશ

ઇહતરણતારણ, સુગતિકારણ, દુઃખનિવારણ, જગજયો; શ્રીવીરજિનવરચરણથુણતાં, અધિક મન ઉલટ થયો (૧) શ્રી-વિજય દેવ સૂરીંદ પટ્ટધર તીરથજંગમ એણી જગે; તપ-ગચ્છપતિ શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ, સૂરિતેજે ઝગમગે (૨) શ્રી-હીરવિજયસૂરિશિષ્ય વાચક, શ્રીકીર્તિવિજયસુરગુરુ સમો; તસ શિષ્ય વાચકવિનયવિજયે, થુણ્યો જિનચોવીશમો (૩) સય-સત્તર સંવત ઓગણત્રીશે, રહી રાંદેરચોમાસએ; વિજય-દશમી વિજયકારણ, કીયો ગુણ અભ્યાસ એ (૪) નરભવ-આરધન સિદ્ધિસાધન, સુકૃત લીલવિલાસ એ; નિર્જરાહેતે સ્તવન રચીયું, નામે પુન્યપ્રકાશ એ (૫)

પદ્માવતી આરાધના

હવે રાણી પદ્માવતી, જીવરાશિખમાવે; જાણપણું જુગતે ભલું, ઇણવેળા આવે (૧) તે મુજ મિચ્છામિદુક્કડં, અરિહંતની સાખ; જે મેં જીવવિરાધીયા, ચઉરાશી લાખ. તે મુજ૦ (૨) સાત લાખ પૃથિવીતણા, સાતેઅપ્કાય; સાત લાખ તેઉકાયના સાતે વળી વાય. તે૦ (૩) દશ પ્રત્યેક વનસ્પતિ, ચઉદહસાધારણ, બિતિ ચઉરિંદ્રી જીવના, બે બે લાખ વિચાર. તે૦ (૪) દેવતા તિર્યંચ નારકી, ચાર ચાર પ્રકાશી; ચઉદહલાખ મનુષ્યના, એ લાખ ચોરાશી તે૦ (૫) ઇણ ભવ પરભવે સેવિયાં, જે પાપઅઢાર; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી પરિહરું, દુર્ગતિનાદાતાર. તે૦ (૬) હિંસાકીધી જીવની બોલ્યા મૃષાવાદ દોષ અદત્તાદાનના મૈથુન ઉન્માદ. તે૦ (૭) પરિગ્રહ

મેલ્યો કારમો, કીધો ક્રોધ વિશેષ; માન માયા લોભ મેં કીયા,
વળી રાગ ને દ્વેષ. તે૦ (૮) કલહ કરી જીવ દુહવ્યા,
દીધાં કૂડાં કલંક; નિંદા કીધી પારકી, રતિ અરતિ નિઃશંક.
તે૦ (૯) ચાડી કીધી ચોતરે, કીધો થાપણ મોસો; કુગુરુ
કુદેવ કુધર્મનો, ભલો આણ્યો ભરોસો તે૦ (૧૦) ખાટકીને-
ભવે મેં કીયા, જીવ નાનાવિધ ઘાત; ચાડીમારભવે
ચરકલાં માર્યાં દિન રાત. તે૦ (૧૧) કાજી મુલ્લાંનેભવે,
પઢી મંત્રકઠોર; જીવ અનેક ઝબ્ભે કીયા; કીધાં પાપઅઘોર.
તે૦ (૧૨) માછીનેભવે માછલાં, ઝાલ્યાં જળવાસ; ધીવર
ભીલ કોળી ભવે, મૃગ પાડ્યા પાસ. તે૦ (૧૩) કોટવાળને-
ભવે મેં કીયા, આકરા કરદંડ, બંદીવાન મરાવિયા,
કોરડા છડીદંડ. તે૦ (૧૪) પરમાધામીને ભવે, દીધાં
નારકી દુઃખ; છેદનભેદન વેદના, તાડન અતિતિક્ખ. તે૦
(૧૫) કુંભારને ભવે મેં કીયા, નીભાડપચાવ્યાં; તેલીભવે
તિલપીલિયા, પાપે પિંડ ભરાવ્યા. તે૦ (૧૬) હાલીભવે
હળ ખેડિયાં, ફાડ્યાં પૃથ્વી પેટ; સૂડ નિદાન ઘણાં કીયાં,
દીધા બાળક ચપેટ. તે૦ (૧૭) માળીને ભવે રોપિયાં,
નાનાવિધ વૃક્ષ; મૂળ પત્ર ફળ ફૂલનાં, લાગ્યાં પાપ તે
લક્ષ. તે૦ (૧૮) અધોવાઈઆને ભવે, ભર્યા અધિકાભાર;
પોઠી પૂંઠે કીડા પડ્યા, દયા નાણી લગાર. તે૦ (૧૯)
છીપાનેભવે છેતર્યાં, કીધા રંગણ પાસ; અગ્નિઆરંભ કીધા
ઘણા, ધાતુવાદ અભ્યાસ. તે૦ (૨૦) શૂરપણે રણ ઝૂઝતાં,
માર્યાં માણસ વૃંદ; મદિરા માંસ માખણ ભખ્યાં, ખાધાં
મૂળ ને કંદ. તે૦ (૨૧) ખાણ ખણાવી ધાતુની, પાણી

ઉલેચ્યાં; આરંભ કીધા અતિ ઘણા, પોતે પાપજ સંચ્યાં. તે૦ (૨૨) કર્મઅંગાર કીયાં વળી, ઘરમે દવદીધા; સમ ખાધા વીતરાગના, કૂડાક્રોશજ કીધાં. તે૦ (૨૩) બીલ્લીભવે ઉંદર લીયા, ગીરોલી હત્યારી; મૂઢ ગમારતણે ભવે, મેં જૂ-લીખ મારી. તે૦ (૨૪) ભાડભૂંજાતણે ભવે, એકેંદ્રિય-જીવ; જવારી ચણા ગહું શેકિયા, પાડંતા રીવ. તે૦ (૨૫) ખાંડણ પીસણ ગારના, આરંભ અનેક; રાંધણ ઇંધણ અગ્નિનાં, કીધાં પાપ ઉદ્રેક. તે૦ (૨૬) વિકથા ચારકીધી વળી, સેવ્યા પાંચ પ્રમાદ; ઇષ્ટવિયોગ પાડ્યા ઘણા, કીયા રૂદન વિષવાદ. તે૦ (૨૭) સાધુ અને શ્રાવકતણાં, વ્રત લઈને ભાંગ્યાં; મૂળ અને ઉત્તરતણાં, મુજ દૂષણ લાગ્યાં તે૦ (૨૮) સાપ વીંછી સિંહ ચીવરા, શુકરા ને સમળી; હિંસકજીવતણેભવે, હિંસાકીધી સબળી. તે૦ (૨૯) સૂવાવડી દૂષણઘણાં, વળી ગર્ભ ગળાવ્યા, જીવાણી ઢોળ્યા ઘણાં; શીળવ્રત ભંજાવ્યાં. તે૦ (૩૦) ભવઅનંત ભમતાં થકાં, કીધા દેહસંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરૂં, તીણશું પ્રતિબંધ. તે૦ (૩૧) ભવઅનંત ભમતાં થકાં, કીધા પરિગ્રહ સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરૂં, તિણશું પ્રતિબંધ. તે૦ (૩૨) ભવઅનંત ભમતાં થકાં, કીધાં કુટુંબસંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરૂં, તીણશું પ્રતિબંધ. તે૦ (૩૩) ઇણિ પરે ઇહભવ પરભવે, કીધાં પાપ અખત્ર; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરૂં, કરૂં જન્મપવિત્ર. તે૦ (૩૪) એણવિધે એ આરાધના, ભવિ કરશે જેહ; સમયસુંદર કહે પાપથી, વળી છૂટશે તેહ. તે૦ (૩૫) રાગ

વેરાડી જે સુણે, એહ ત્રીજી ઢાળ, સમયસુંદર કહે પાપથી, છુટે તતકાળ. તે૦ (૩૬)

તત્ત્વાર્થઆધિકારિકા

સમ્યગ્દર્શન શુદ્ધં, યો જ્ઞાનં વિરતિમેવ ચાપ્નોતિ; દુઃખ નિમિત્તમપીદં, તેન સુલબ્ધં ભવતિ જન્મ. (૧) જન્મનિ કર્મ ક્લેશૈરનુબદ્ધેઽસ્મિંસ્તથા પ્રયતિતવ્યમ્; કર્મક્લેશાભાવો, યથા ભવત્યેષ પરમાર્થઃ (૨) પરમાર્થાલાભે વા, દોષેષ્વારમ્ભકસ્વભાવેષુ; કુશલાનુબન્ધમેવ, સ્યાદનવદ્યં યથા કર્મ. (૩) કર્માહિતમિહ ચામુત્ર, ચાધમતમો નરઃ સમારભતે; ઇહ ફલમેવ ત્વધમો, વિમધ્યમસ્તૂભયફલાર્થમ્ (૪) પરલોકહિતાયૈવ, પ્રવર્તતે મધ્યમઃ ક્રિયાસુ સદા; મોક્ષાયૈવ તુ ઘટતે, વિશિષ્ટમતિરુત્તમઃ પુરુષઃ (૫) યસ્તુ કૃતાર્થોઽપ્યુત્તમમવાપ્ય ધર્મં પરેભ્ય ઉપદિશતિ; નિત્યંસ ઉત્તમેભ્યોઽપ્યુત્તમ ઇતિ પૂજ્યતમ એવ. (૬) તસ્માદર્હતિ પૂજામર્હન્નેવોત્તમોત્તમો લોકે; દેવર્ષિનરેન્દ્રેભ્યઃ, પૂજ્યેભ્યોઽપ્યન્યસત્ત્વાનામ્ (૭) અભ્યર્ચનાદર્હતાં, મનઃ પ્રસાદસ્તતઃ સમાધિશ્ચ; તસ્માદપિ નિઃશ્રેયસમતોહિતત્પૂજનં ન્યાય્યમ્ (૮) તીર્થપ્રવર્તનફલં યત્પ્રોક્તં કર્મ તીર્થકરનામ; તસ્યોદયાત્કૃતાર્થોપ્યર્હંસ્તીર્થં પ્રવર્તયતિ. (૯) તત્સ્વાભાવ્યાદેવ, પ્રકાશયતિ ભાસ્કરો યથાલોકમ્; તીર્થપ્રવર્તનાય પ્રવર્તતે તીર્થકર એવમ્. (૧૦) યઃ શુભકર્માસેવનભાવિતભાવો ભવેષ્વનેકેષુ; જજ્ઞે જ્ઞાતેક્ષ્વાકુષુ સિદ્ધાર્થનરેન્દ્રકુલદીપઃ (૧૧) જ્ઞાનૈઃ પૂર્વાધિગતૈર પ્રતિપતિતૈર્મતિ શ્રુતાવધિભિઃ; ત્રિભરપિ

શુદ્ધૈર્યુક્તઃ, શૈત્યદ્યુતિકાન્તિભિરિવેન્દુઃ (૧૨) શુભસારસત્ત્વ-સંહનનવીર્યમાહાત્મ્યરૂપગુણયુક્તઃ; જગતિ મહાવીર ઇતિ ત્રિદશૈર્ગુણતઃ કૃતાભિખ્યઃ (૧૩) સ્વયમેવ બુદ્ધતત્ત્વઃ, સત્ત્વહિતાભ્યુદ્યતાચલિતસત્ત્વઃ; અભિનન્દિતશુભસત્ત્વઃ, સેન્દ્રૈર્લોકાન્તિકૈર્દેવૈઃ (૧૪) જન્મજરામરણાર્તં, જગદશરણમક્ષિસમીક્ષ્ય નિઃસારમ્; સ્ફીતમપહાયરાજ્યં, શમાય ધીમાન્ પ્રવવ્રાજ (૧૫) પ્રતિપદ્યાશુભશમનં, નિઃશ્રેયસ-સાધકં શ્રમણલિઙ્ગમ્; કૃતસામાયિકકર્મા, વ્રતાનિ વિધિવત્સમારોપ્ય. (૧૬) સમ્યક્ત્વજ્ઞાનચારિત્ર સંવર તપઃ સમાધિબલયુક્તઃ; મોહાદીનિ નિહત્યાશુભાનિ ચત્વારિકર્માણિ. (૧૭) કેવલમધિગમ્ય વિભુઃ, સ્વયમેવ જ્ઞાનદર્શનમનન્તમ્, લોકહિતાય કૃતાર્થોઽપિ, દેશયામાસ તિર્થમિદમ્. (૧૮) દ્વિવિધમનેકદ્વાદશવિધં મહાવિષયમમિતગમયુક્તમ્; સંસારાર્ણવપારગમનાય દુઃખક્ષયાયાલમ્. (૧૯) ગ્રન્થાર્થવચનપટુભિઃ પ્રયત્નવદ્ભિરપિ વાદિભિર્નિપુણૈઃ; અનભિભવનીય મન્યૈર્ભાસ્કર ઇવ સર્વતેજોભિઃ (૨૦) કૃત્વાત્રિકરણશુદ્ધં, તસ્મૈ પરમર્ષયે નમસ્કારમ્; પૂજ્યતમાય ભગવતે, વીરાય વિલીનમોહાય (૨૧) તત્ત્વાર્થાધિગમાખ્યં, બહ્વર્થં સંગ્રહં લઘુગ્રન્થમ્; વક્ષ્યામિ શિષ્યહિતમિમમર્હદ્વચનૈકદેશસ્ય. (૨૨) મહતોઽતિમહાવિષયસ્ય, દુર્ગમગ્રન્થભાષ્યપારસ્ય; કઃશક્તઃ પ્રત્યાસં જિનવચનમહોદધેઃ કર્તુમ્. (૨૩) શિરસાગિરિંબિભિત્સેદુચ્ચિક્ષિપ્સેચ્ચ સ ક્ષિતિં દોર્ભ્યામ્, પ્રતિતીર્ષેચ્ચ સમુદ્રં, મિત્સેચ્ચ પુનઃ કુશાગ્રેણ. (૨૪) વ્યોમ્નીન્દું ચિક્રમિષેન્મેરુગિરિં પાણિના ચિકમ્પયિષેત્, ગત્યાનિલં

જિગીષેચ્ચરમસમુદ્રં પિપાસેચ્ચ. (૨૫) ખદ્યોતકપ્રભાભિઃ સોઽભિબુભૂષેચ્ચ ભાસ્કરં મોહાત્, યોઽતિમહાગ્રન્થાર્થં, જિનવચનં સંજિઘૃક્ષેત. (૨૬) એકમપિ તુ જિનવચનાદ્ય-સ્માન્નિર્વાહકં પદં ભવતિ; શ્રૂયન્તે ચાનન્તાઃ સામાયિક-માત્રપદસિદ્ધાઃ (૨૭) તસ્માત્તત્ પ્રામાણ્યાત્, સમાસતો વ્યાસતશ્ચ જિનવચનમ્; શ્રેય ઇતિ નિર્વિચારં ગ્રાહ્ય ધાર્યં ચ વાચ્યં ચ. (૨૮) ન ભવતિધર્મઃ શ્રોતુઃ, સર્વસ્યૈકાન્તતો હિતશ્રવણાત્; બ્રુવતોઽનુગ્રહબુદ્ધ્યા, વક્તુસ્ત્વેકાન્તતો ભવતિ. (૨૯) શ્રમમવિચિન્ત્યાત્મગતં તસ્માચ્છ્રેયઃ સદોપદેષ્ટવ્યમ્; આત્માનં ચ પરં ચ હિ હિતોપદેષ્ટાનુગૃહ્ણાતિ. (૩૦) નર્તેચ મોક્ષમાર્ગાદ્ધિતોપદેશોઽસ્તિ જગતિ કૃત્સ્નેઽસ્મિન્; તસ્માત્પરમિદમેવેતિ મોક્ષમાર્ગં પ્રવક્ષ્યામિ.

શ્રીતત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્ર

પ્રથમોઽધ્યાયઃ

(૧) સમ્યગ્દર્શનજ્ઞાનચારિત્રાણિ મોક્ષમાર્ગઃ (૨) તત્ત્વાર્થશ્રદ્ધાનં સમ્યગ્દર્શનમ્ (૩) તન્નિસર્ગાદધિગમાદ્વા (૪) જીવાજીવાશ્રવબન્ધસંવરનિર્જરામોક્ષાસ્તત્ત્વમ્ (૫) નામસ્થાપનાદ્રવ્યભાવતસ્તન્ન્યાસઃ (૬) પ્રમાણનયૈરધિગમઃ (૭) નિર્દેશસ્વામિત્વસાધનાધિકરણસ્થિતિવિધાનતઃ (૮) સત્સઙ્ખ્યાક્ષેત્રસ્પર્શનકાલાન્તરભાવાલ્પબહુત્વૈશ્ચ (૯) મતિ-શ્રુતાવધિમનઃપર્યાયકેવલાનિ જ્ઞાનમ્ (૧૦) તત્પ્રમાણે (૧૧) આદ્યે પરોક્ષમ્ (૧૨) પ્રત્યક્ષમન્યત્ (૧૩) મતિઃ સ્મૃતિઃ સંજ્ઞા ચિન્તાઽઽભિનિબોધ ઇત્યનર્થાન્તરમ્ (૧૪) તદિ-

ન્દ્રિયાનિન્દ્રિયનિમિત્તમ્ (૧૫) અવગ્રહેહાપાયધારણાઃ (૧૬) બહુબહુવિધક્ષિપ્રાઃનિશ્રિતાનુક્તાધ્રુવાણાં સેતરાણામ્ (૧૭) અર્થસ્ય (૧૮) વ્યંજનસ્યાવગ્રહઃ (૧૯) ન ચક્ષુરનિન્દ્રિયાભ્યામ્ (૨૦) શ્રુતં મતિપૂર્વં, દ્વ્યનેકદ્વાદશભેદમ્ (૨૧) દ્વિવિધોઽવધિઃ (૨૨) ભવપ્રત્યયો નારકદેવાનામ્ (૨૩) યથોક્તનિમિત્તઃ ષડ્વિકલ્પઃ શેષાણામ્ (૨૪) ઋજુવિપુલમતી મનઃપર્યાયઃ (૨૫) વિશુદ્ધ્યપ્રતિપાતાભ્યાં તદ્વિશેષઃ (૨૬) વિશુદ્ધિક્ષેત્રસ્વામિવિષયેભ્યોઽવધિમનઃ પર્યાયયોઃ (૨૭) મતિશ્રુતયોર્નિબન્ધઃ સર્વદ્રવ્યેષ્વસર્વપર્યાયેષુ (૨૮) રૂપિષ્વવધેઃ (૨૯) તદનન્તભાગે મનઃપર્યાયસ્ય (૩૦) સર્વદ્રવ્યપર્યાયેષુ કેવલસ્ય (૩૧) એકાદીનિ ભાજ્યાનિયુગપદેકસ્મિન્નાચતુર્ભ્યઃ (૩૨) મતિશ્રુતાવધયો વિપર્યયશ્ચ (૩૩) સદસતોરવિશેષાદ્યદૃચ્છોપલબ્ધેરુન્મત્તવત્ (૩૪) નૈગમસઙ્ગ્રહવ્યવહારર્જુસૂત્રશબ્દા નયાઃ (૩૫) આદ્યશબ્દૌ દ્વિત્રિભેદૌ

દ્વિતીયોઽધ્યાયઃ

(૧) ઔપશમિકક્ષાયિકૌ ભાવૌ મિશ્રશ્ચ જીવસ્ય સ્વતત્ત્વમૌદયિકપારિણામિકૌ ચ (૨) દ્વિનવાષ્ટાદશૈકવિંશતિત્રિભેદા યથાક્રમમ્ (૩) સમ્યક્ત્વચારિત્રે (૪) જ્ઞાનદર્શનદાનલાભભોગોપભોગવીર્યાણિ ચ (૫) જ્ઞાનાજ્ઞાનદર્શનદાનાદિલબ્ધયશ્ચતુસ્ત્રિત્રિપંચભેદાઃસમ્યક્ત્વચારિત્રસંયમાસંયમાશ્ચ (૬) ગતિકષાયલિંગમિથ્યાદર્શનાજ્ઞાનાસંયતાસિદ્ધત્વલેશ્યાશ્ચતુશ્ચતુસ્ત્ર્યેકૈકૈકૈકષડ્ભેદાઃ (૭) જીવભવ્યાભવ્યત્વાદીનિ ચ (૮) ઉપયોગો લક્ષણમ્ (૯) સ દ્વિવિધોઽષ્ટચતુર્ભેદઃ

(૧૦) સંસારિણો મુક્તાશ્ચ (૧૧) સમનસ્કામનસ્કાઃ (૧૨) સંસારિણસ્ત્રસસ્થાવરાઃ (૧૩) પૃથિવ્યબુવનસ્પતયઃ સ્થાવરાઃ (૧૪) તેજોવાયૂ દ્વીન્દ્રિયાદયશ્ચ ત્રસાઃ (૧૫) પંચેન્દ્રિયાણિ (૧૬) દ્વિવિધાનિ (૧૭) નિર્વૃત્ત્યુપકરણે દ્રવ્યેન્દ્રિયમ્ (૧૮) લબ્ધ્યુપયોગૌ ભાવેન્દ્રિયમ્ (૧૯) ઉપયોગઃ સ્પર્શાદિષુ (૨૦) સ્પર્શનરસનઘ્રાણચક્ષુઃ શ્રોત્રાણિ (૨૧) સ્પર્શરસગન્ધવર્ણ-શબ્દાસ્તેષામર્થાઃ (૨૨) શ્રુતમનિન્દ્રિયસ્ય (૨૩) વાય્વન્તા-નામેકમ્ (૨૪) કૃમિપિપીલિકાભ્રમરમનુષ્યાદીનામેકૈકવૃદ્ધાનિ (૨૫) સંજ્ઞિનઃ સમનસ્કાઃ (૨૬) વિગ્રહગતૌ કર્મયોગઃ (૨૭) અનુશ્રેણિ ગતિઃ (૨૮) અવિગ્રહા જીવસ્ય (૨૯) વિગ્રહવતી ચ સંસારિણઃ પ્રાક્ ચતુર્ભ્યઃ (૩૦) એકસમયોઽવિગ્રહઃ (૩૧) એકં દ્વૌ વાઽનાહારકઃ (૩૨) સમ્મૂર્ચ્છન ગર્ભોપપાતા જન્મ (૩૩) સચિત્તશીતસંવૃત્તાઃ સેતરા મિશ્રાશ્ચૈકશસ્તદ્યોનયઃ (૩૪) જરાય્વણ્ડપોતજાનાં ગર્ભઃ (૩૫) નારકદેવાનામુપપાતઃ (૩૬) શેષાણાં સમ્મૂર્ચ્છનમ્ (૩૭) ઔદારિકવૈક્રિયાહારકતૈજસ કાર્મણાનિ શરીરાણિ (૩૮) પરં પરં સૂક્ષ્મમ્ (૩૯) પ્રદે-શતોઽસઙ્ખ્યેયગુણં પ્રાક્ તૈજસાત્ (૪૦) અનન્તગુણે પરે (૪૧) અપ્રતિઘાતે (૪૨) અનાદિસમ્બન્ધે ચ (૪૩) સર્વસ્ય (૪૪) તદાદીનિ ભાજ્યાનિ યુગપદેકસ્યાઽઽચતુર્ભ્યઃ (૪૫) નિરુપભોગમન્ત્યમ્ (૪૬) ગર્ભસમ્મૂર્ચ્છનજમાદ્યમ્ (૪૭) વૈક્રિયમૌપપાતિકમ્ (૪૮) લબ્ધિપ્રત્યયં ચ (૪૯) શુભં વિશુદ્ધમવ્યાઘાતિ ચાહારકં ચતુર્દશપૂર્વધરસ્યૈવ (૫૦) નાર-કસમ્મૂર્ચ્છિનો નપુંસકાનિ (૫૧) ન દેવાઃ (૫૨) ઔપપાતિ-કચરમદેહો-ત્તમપુરુષાઽસઙ્ખ્યેયવર્ષાયુષોઽનપવર્ત્યાયુષઃ

તૃતીયોઽધ્યાયઃ

(૧) રત્નશર્કરાવાલુકાપઙ્કધૂમતમોમહાતમઃપ્રભા ભૂમયો ઘનામ્બુવાતાકાશપ્રતિષ્ઠાઃસપ્તાધોઽધઃપૃથુતરાઃ (૨) તાસુ નરકાઃ (૩) નિત્યાશુભતરલેશ્યાપરિણામદેહવેદનાવિક્રિયાઃ (૪) પરસ્પરોદીરિતદુઃખાઃ (૫) સંક્લિષ્ટાસુરોદીરિતદુઃખાશ્ચ પ્રાક્ચતુર્થ્યાઃ (૬) તેષ્વેકત્રિસપ્ત–દશ–સપ્તદશદ્વાવિંશતિત્રયસ્ત્રિંશત્સાગરોપમાઃ સત્ત્વાનાં પરાસ્થિતિઃ (૭) જમ્બૂદ્વીપલવણાદયઃ શુભનામાનોદ્વીપ–સમુદ્રાઃ (૮) દ્વિર્દ્વિર્વિષ્કમ્ભાઃ પૂર્વપૂર્વપરિક્ષેપિણો વલયાકૃતયઃ (૯) તન્મધ્યે મેરુનાભિર્વૃત્તો યોજનશતસહસ્રવિષ્કમ્ભો જમ્બૂદ્વીપઃ (૧૦) તત્ર ભરતહૈમવતહરિવિદેહરમ્યકહૈરણ્યવતૈરાવતવર્ષાઃ ક્ષેત્રાણિ (૧૧) તદ્વિભાજિનઃ પૂર્વાપરાયતાહિમવન્મહાહિમવન્નિષધનીલરુક્મિશિખરિણો વર્ષધરપર્વતાઃ (૧૨) દ્વિર્ધાતકીખણ્ડે (૧૩) પુષ્કરાર્ધે ચ (૧૪) પ્રાગ્માનુષોત્તરાન્મનુષ્યાઃ (૧૫) આર્યા મ્લિશશ્ચ (૧૬) ભરતૈરાવતવિદેહાઃ કર્મભૂમયોઽન્યત્ર દેવકુરૂત્તરકુરુભ્યઃ (૧૭) નૃસ્થિતી પરાપરે ત્રિપલ્યોપમાન્તર્મુહૂર્તે (૧૮) તિર્યગ્યોનીનાં ચ.

ચતુર્થોઽધ્યાયઃ

(૧) દેવાશ્ચતુર્નિકાયાઃ (૨) તૃતીયઃ પીતલેશ્યઃ (૩) દશા–ષ્ટપંચદ્વાદશવિકલ્પાઃ કલ્પોપપન્નપર્યન્તાઃ (૪) ઇન્દ્રસામાનિક–ત્રાયસ્ત્રિંશપારિષદ્યાત્મરક્ષલોકપાલાનીકપ્રકીર્ણકાભિયોગ્યકિલ્બિષિકાશ્ચૈકશઃ (૫) ત્રાયસ્ત્રિંશલોકપાલવર્જ્યા વ્યન્તરજ્યોતિષ્કાઃ (૬) પૂર્વયોર્દ્વીન્દ્રાઃ (૭) પીતાન્તલેશ્યાઃ

(૮) કાયપ્રવીચારા આઐશાનાત્ (૯) શેષાઃ સ્પર્શરૂપશબ્દ-મનઃ પ્રવીચારા દ્વયોર્દ્વયોઃ (૧૦) પરેઽપ્રવીચારાઃ (૧૧) ભવનવાસિનોઽસુરનાગવિદ્યુત્સુપર્ણાગ્નિવાતસ્તનિતોદધિદ્વીપ-દિક્કુમારાઃ (૧૨) વ્યન્તરાઃકિન્નરકિમ્પુરુષમહોરગગન્ધર્વય-ક્ષરાક્ષસભૂતપિશાચાઃ (૧૩) જ્યોતિષ્કાઃ સૂર્યાશ્ચન્દ્રમસો ગ્રહનક્ષત્રપ્રકીર્ણતારકાશ્ચ (૧૪) મેરુપ્રદક્ષિણા નિત્યગતયો નૃલોકે (૧૫) તત્કૃતઃ કાલવિભાગઃ (૧૬) બહિરવસ્થિતાઃ (૧૭) વૈમાનિકાઃ (૧૮) કલ્પોપપન્નાઃ કલ્પાતીતાશ્ચ (૧૯) ઉપર્યુપરિ (૨૦) સૌધર્મૈશાનસાનત્કુમારમાહેન્દ્રબ્રહ્મલોકલા-ન્તકમહાશુક્રસહસ્રારેષ્વાનતપ્રાણતયોરારણાચ્યુતયોર્નવસુ ગ્રૈ-વેયકેષુ વિજયવૈજયન્તજયન્તાપરાજિતેષુ સર્વાર્થસિદ્ધે ચ (૨૧) સ્થિતિપ્રભાવસુખદ્યુતિલેશ્યાવિ–શુદ્ધીન્દ્રિયાવધિવિષય-તોઽધિકાઃ (૨૨) ગતિશરીરપરિગ્રહાભિમાનતો હીનાઃ (૨૩) પીતપદ્મશુક્લલેશ્યા દ્વિત્રિશેષેષુ (૨૪) પ્રાગ્ગ્રૈવેયકેભ્યઃ કલ્પાઃ (૨૫) બ્રહ્મલોકાલયા લોકાન્તિકાઃ (૨૬) સારસ્વતાદિ ત્યવ-હ્ન્યરુણગર્દતોયતુષિતાવ્યાબાધમરુતોઽરિષ્ટાશ્ચ (૨૭) વિજ-યાદિષુ દ્વિચરમાઃ (૨૮) ઔપપાતિકમનુષ્યેભ્યઃ શેષાસ્તિ-ર્યગ્યોનયઃ (૨૯) સ્થિતિઃ (૩૦) ભવનેષુ દક્ષિણાર્ધાધિ-પતીનાં પલ્યોપમમધ્યર્ધમ્ (૩૧) શેષાણાં પાદોને (૩૨) અસુરેન્દ્રયોઃ સાગરોપમમધિકં ચ (૩૩) સૌધર્માદિષુ યથા-ક્રમમ્ (૩૪) સાગરોપમે (૩૫) અધિકે ચ (૩૬) સપ્ત સાનત્કુમારે (૩૭) વિશેષત્રિસપ્તદશૈકાદશત્રયોદશ પંચદશા-ભિરધિકાનિ ચ (૩૮) આરણાચ્યુતાદૂર્ધ્વમેકૈકેન નવસુ ગ્રૈવેયકેષુ વિજયાદિષુ સર્વાર્થસિદ્ધે ચ (૩૯) અપરાપલ્યો-

પમમધિકં ચ (૪૦) સાગરોપમે (૪૧) અધિકે ચ (૪૨) પરતઃપરતઃ પૂર્વાપૂર્વાનન્તરા (૪૩) નારકાણાં ચ દ્વિતીયાદિષુ (૪૪) દશવર્ષસહસ્રાણિ પ્રથમાયામ્ (૪૫) ભવનેષુ ચ (૪૬) વ્યન્તરાણાં ચ (૪૭) પરા પલ્યોપમમ્ (૪૮) જ્યોતિષ્કાણામધિકમ્ (૪૯) ગ્રહાણામેકમ્ (૫૦) નક્ષત્રાણામર્ધમ્ (૫૧) તારકાણાં ચતુર્ભાગઃ (૫૨) જઘન્યા ત્વષ્ટભાગઃ (૫૩) ચતુર્ભાગઃ શેષાણામ્

પંચમોઽધ્યાયઃ

(૧) અજીવકાયા ધર્માધર્માકાશપુદ્ગલાઃ (૨) દ્રવ્યાણિ જીવાશ્ચ (૩) નિત્યાવસ્થિતાન્યરૂપાણિ (૪) રૂપિણઃ પુદ્ગલાઃ (૫) આઽઽકાશાદેકદ્રવ્યાણિ (૬) નિષ્ક્રિયાણિ ચ (૭) અસંખ્યેયાઃ પ્રદેશા ધર્માધર્મયોઃ (૮) જીવસ્ય ચ (૯)આકાશસ્યાનન્તાઃ (૧૦) સંખ્યેયાસંખ્યેયાશ્ચ પુદ્ગલાનામ્ (૧૧) નાણોઃ (૧૨) લોકાકાશેઽવગાહઃ (૧૩) ધર્માધર્મયોઃ કૃત્સ્ને (૧૪) એકપ્રદેશાદિષુ ભાજ્યઃ પુદ્ગલાનામ્ (૧૫) અસંખ્યેયભાગાદિષુ જીવાનામ્ (૧૬) પ્રદેશસંહાર-વિસર્ગાભ્યાં પ્રદીપવત્ (૧૭) ગતિસ્થિત્યુપગ્રહો ધર્માધર્મયોરુપકારઃ (૧૮) આકાશસ્યાવગાહઃ (૧૯) શરીરવાઙ્મનઃ પ્રાણાપાનાઃ પુદ્ગલનામ્ (૨૦) સુખદુઃખજીવિતમરણોપગ્રહાશ્ચ (૨૧) પરસ્પરોપગ્રહો જીવાનામ્ (૨૨) વર્તના પરિણામઃ ક્રિયા પરત્વાપરત્વે ચ કાલસ્ય (૨૩) સ્પર્શ રસગન્ધવર્ણવન્તઃ પુદ્ગલાઃ (૨૪) શબ્દબન્ધસૌક્ષ્મ્યસ્થૌલ્યસંસ્થાનભેદતમશ્છાયાતપોદ્યોતવન્તશ્ચ (૨૫) અણવઃ સ્કન્ધાશ્ચ (૨૬) સંઘાત-

ભેદેભ્ય ઉત્પદ્યન્તે (૨૭) ભેદાદણુઃ (૨૮) ભેદસંઘાતાભ્યાં ચાક્ષુષાઃ (૨૯) ઉત્પાદવ્યયધ્રૌવ્યયુક્તં સત્ (૩૦) તદ્ભાવાવ્યયં નિત્યમ્ (૩૧) અર્પિતાનર્પિતસિદ્ધેઃ (૩૨) સ્નિગ્ધરુક્ષત્વાદ્ બન્ધઃ (૩૩) ન જઘન્યગુણાનામ્ (૩૪) ગુણસામ્યે સદૃશાનામ્ (૩૫) દ્વયધિકાદિગુણાનાં તુ (૩૬) બન્ધે સમાધિકૌ પારિણામિકૌ (૩૭) ગુણપર્યાયવદ્ દ્રવ્યમ્ (૩૮) કાલશ્ચેત્યેકે (૩૯) સોઽનન્તસમયઃ (૪૦) દ્રવ્યાશ્રયા નિર્ગુણા ગુણાઃ (૪૧) તદ્ભાવઃ પરિણામઃ (૪૨) અનાદિરાદિમાંશ્ચ (૪૩) રુપિષ્વાદિમાન્ (૪૪) યોગોપયોગૌ જીવેષુ

ષષ્ઠોઽધ્યાયઃ

(૧) કાયવાઙ્મનઃ કર્મયોગઃ (૨) સ આસ્રવઃ (૩) શુભઃ પુણ્યસ્ય (૪) અશુભઃ પાપસ્ય (૫) સકષાયાકષાયયોઃ સામ્પરાયિકેર્યાપથયોઃ (૬) અવ્રતકષાયેન્દ્રિયક્રિયાઃ પંચચતુઃપંચપંચવિંશતિસંખ્યાઃ પૂર્વસ્યભેદાઃ (૭) તીવ્રમન્દજ્ઞાતાજ્ઞાતભાવવીર્યાધિકરણવિશેષેભ્યસ્તદ્વિશેષઃ (૮) અધિકરણં જીવાજીવાઃ (૯) આદ્યં સંરમ્ભસમારમ્ભારમ્ભયોગકૃતકારિતાનુમતકષાયવિશેષૈસ્ત્રિસ્ત્રિસ્ત્રિશ્ચ તુશ્ચૈકશઃ (૧૦) નિર્વર્તનાનિક્ષેપસંયોગનિસર્ગા દ્વિચતુર્દ્વિત્રિભેદાઃ પરમ્ (૧૧) તત્પ્રદોષનિહ્નવમાત્સર્યાન્તરાયાસાદનોપઘાતા જ્ઞાનદર્શનાવરણયોઃ (૧૨) દુઃખશોકતાપાક્રન્દનવધપરિદેવનાન્યાત્મપરોભયસ્થાન્યસદ્વેદ્યસ્ય (૧૩) ભૂતવ્રત્યનુકમ્પા દાનં સરાગસંયમાદિયોગઃ ક્ષાન્તિઃ શૌચમિતિ સદ્વેદ્યસ્ય (૧૪) –કેવલશ્રુતસંઘધર્મ દેવાવર્ણવાદો દર્શનમોહસ્ય (૧૫) કષાયોદયાત્તીવ્રાત્મ-

પરિણામ–શ્ચારિત્રમોહસ્ય (૧૬) બહ્વારમ્ભપરિગ્રહત્વં ચ નારકસ્યાયુષઃ (૧૭) માયા તૈર્યગ્યોનસ્ય (૧૮) અલ્પારમ્ભ-પરિગ્રહત્વં સ્વભાવમાર્દવા-ર્જવં ચ માનુષસ્ય (૧૯) નિઃશીલવ્રતત્વં ચ સર્વેષામ્ (૨૦) સરાગસંયમસંયમાસંય-માકામનિર્જરાબાલતપાંસિ દૈવસ્ય (૨૧) યોગવક્રતા વિસંવા-દનં ચાશુભસ્ય નામ્નઃ (૨૨) વિપરીતં શુ-ભસ્ય (૨૩) દર્શનવિશુદ્ધિર્વિનયસંપન્નાતાશીલવ્રતેષ્વનતિચારો ઽભીક્ષ્ણં જ્ઞાનોપયોગસંવેગૌ શક્તિતસ્ત્યાગતપસી સંઘસાધુસમાધિ વૈયાવૃત્યકરણમર્હદાચાર્ય બહુશ્રુતપ્રવચનભક્તિરાવશ્યકાપરિ-હાણિ-ર્માર્ગપ્રભાવના પ્રવચનવત્સલત્વમિતિ તીર્થકૃત્ત્વસ્ય (૨૪) પરાત્મનિન્દાપ્રશંસેસદસદ્ગુણાચ્છાદનોદ્ભાવને ચ નીચૈર્ગોત્રસ્ય (૨૫) તદ્વિપર્યયો નીચૈર્વૃત્ત્યનુત્સેકૌ ચોત્તરસ્ય (૨૬) વિઘ્નકરણમન્તરાયસ્ય

સપ્તમોઽધ્યાયઃ

(૧) હિંસાઽનૃતસ્તેયાબ્રહ્મપરિગ્રહેભ્યો વિરતિર્વ્રતમ્ (૨) દેશસર્વતોઽણુમહતી (૩) તત્સ્થૈર્યાર્થં ભાવનાઃ પંચ પંચ (૪) હિંસાદિષ્વિહામુત્ર ચાપાયાવદ્યદર્શનમ્ (૫) દુઃખ-મેવ વા (૬) મૈત્રીપ્રમોદકારુણ્ય-માધ્યસ્થ્યાનિ સત્ત્વ-ગુણા-ધિકક્લિશ્યમાનાવિનયેષુ (૭) જગત્કાયસ્વભાવૌ ચસંવેગ-વૈરાગ્યાર્થમ્ (૮) પ્રમત્તયોગાત્પ્રાણવ્યપરોપણ હિંસા (૯) અસદભિધાનમનૃતમ્ (૧૦) અદત્તાદાનંસ્તેયમ્ (૧૧) મૈથુ-નમબ્રહ્મ (૧૩) મૂર્ચ્છા પરિગ્રહઃ (૧૩) નિઃશલ્યો વ્રતી (૧૪) અગાર્યનગારશ્ચ (૧૫) અણુવ્રતોઽગારી (૧૬) દિગ્દે-

શાનર્થદણ્ડવિરતિસામાયિકપૌષધોપવાસોપભોગપરિભોગાતિથિસંવિભાગવ્રતસંપન્નશ્ચ (૧૭) મારણાન્તિકીં સંલેખનાં જોષિતા (૧૮) શંકાકાંક્ષાવિચિકિત્સાઽન્યદૃષ્ટિપ્રશંસાસંસ્તવાઃ સમ્યગ્દૃષ્ટેરતિચારાઃ (૧૯) વ્રતશીલેષુ પંચ પંચ યથાક્રમમ્ (૨૦) બન્ધવધચ્છવિછેદાતિભારારોપણાન્નપાનનિરોધાઃ (૨૧) મિથ્યોપદેશરહસ્યાભ્યાખ્યાન કૂટલેખક્રિયાન્યાસાપહારસાકારમન્ત્રભેદાઃ (૨૨) સ્તેનપ્રયોગતદાહૃતાદાનવિરુદ્ધરાજ્યાતિક્રમહીનાધિકમાનોન્માનપ્રતિરૂપકવ્યવહારાઃ (૨૩) પરવિવાહકરણેત્વરપરિગૃહીતાપરિગૃહીતાગમનાનંગક્રીડાતીવ્રકામાભિનિવેશાઃ (૨૪) ક્ષેત્રવાસ્તુહિરણ્યસુવર્ણધનધાન્યદાસીદાસકુપ્યપ્રમાણાતિક્રમાઃ (૨૫) ઊર્ધ્વાધસ્તિર્યગ્વ્યતિક્રમક્ષેત્રવૃદ્ધિસ્મૃત્યન્તર્ધાનાનિ (૨૬) આનયનપ્રેષ્યપ્રયોગશબ્દરૂપાનુપાતપુદ્ગલક્ષેપાઃ (૨૭) કન્દર્પકૌત્કુચ્યમૌખર્યાસમીક્ષ્યાધિકરણોપભોગાધિકત્વાનિ (૨૮) યોગદુષ્પ્રણિધાનાનાદરસ્મૃત્યનુપસ્થાપનાનિ (૨૯) અપ્રત્યવેક્ષિતાપ્રમાર્જિતોત્સર્ગાદાનનિક્ષેપસંસ્તારોપક્રમણાનાદરસ્મૃત્યનુપસ્થાપનાનિ (૩૦) સચિત્તસંબદ્ધસંમિશ્રાભિષવદુષ્પક્વાહારાઃ (૩૧) સચિત્તનિક્ષેપપિધાનપરવ્યપદેશમાત્સર્યકાલાતિક્રમાઃ (૩૨) જીવિતમરણાશંસામિત્રાનુરાગ સુખાનુબન્ધનિદાનકરણાનિ (૩૩) અનુગ્રહાર્થં સ્વસ્યાતિસર્ગો દાનમ્ (૩૪) વિધિદ્રવ્યદાતૃપાત્રવિશેષાત્તદ્વિશેષઃ

અષ્ટમોઽધ્યાયઃ

(૧) મિથ્યાદર્શનાવિરતિ–પ્રમાદ–કષાય–યોગા બન્ધહેતવઃ (૨) સકષાયત્વાજ્જીવઃ કર્મણો યોગ્યાન્પુદ્ગલાનાદત્તે

(૩) સ બન્ધઃ (૪) પ્રકૃતિસ્થિત્યનુભાવપ્રદેશાસ્તદ્વિધયઃ (૫) આદ્યો જ્ઞાનદર્શનાવરણ વેદનીય મોહનીયાયુષ્ક નામ ગોત્રાન્તરાયાઃ (૬) પંચનવદ્વ્યષ્ટાવિંશતિચતુર્દ્વિચત્વારિંશદ્દ્વિપંચભેદા યથાક્રમમ્ (૭) મત્યાદીનામ્ (૮) ચક્ષુરચક્ષુરવધિકેવલાનાં નિદ્રાનિદ્રાનિદ્રાપ્રચલાપ્રચલાસ્ત્યાનગૃદ્ધિવેદનીયાનિ ચ (૯) સદસદ્વેદ્યે (૧૦) દર્શનચારિત્રમોહનીય કષાયનોકષાયવેદનીયાખ્યાસ્ત્રિદ્વિષોડશનવભેદાઃ સમ્યક્ત્વમિથ્યાત્વતદુભયાનિ કષાયનોકષાયાવનન્તાનુબન્ધ્યપ્રત્યાખ્યાનપ્રત્યાખ્યાનાવરણસંજ્વલનવિકલ્પાશ્ચૈકશઃ ક્રોધમાનમાયાલોભાઃ હાસ્યરત્યરતિશોકભયજુગુપ્સાસ્ત્રીપુંનપુસકવેદાઃ (૧૧) નારકતૈર્યગ્યોનમાનુષદૈવાનિ (૧૨) ગતિજાતિશરીરાંગોપાંગ—નિર્માણબન્ધનસંઘાતસંસ્થાનસંહનન—સ્પર્શરસગન્ધવર્ણાનુપૂર્વ્ય ગુરૂલઘૂપઘાતપરાઘાતાતપોદ્યોતોચ્છ્વાસવિહાયોગતયઃ પ્રત્યેકશરીરત્રસસુભગસુસ્વરશુભસૂક્ષ્મપર્યાપ્તિસ્થિરાદેયયશાંસિ સેતરાણિ તીર્થકૃત્ત્વં ચ (૧૩) ઉચ્ચૈર્નીચૈશ્ચ (૧૪) દાનાદીનામ્ (૧૫) આદિતસ્તિસૃણામન્તરાયસ્ય ચ ત્રિંશત્સાગરોપમકોટાકોટ્યઃ પરા સ્થિતિઃ (૧૬) સપ્તતિર્મોહનીયસ્ય (૧૭) નામગોત્રયોર્વિંશતિઃ (૧૮) ત્રયસ્ત્રિંશત્સાગરોપમાણ્યાયુષ્કસ્ય (૧૯) અપરા દ્વાદશમુહૂર્ત્તા વેદનીયસ્ય (૨૦) નામગોત્રયોરષ્ટૌ (૨૧) શેષાણામન્તર્મુહૂર્ત્તમ્ (૨૨) વિપાકોઽનુભાવઃ (૨૩) સ યથાનામ્ (૨૪) તતશ્ચ નિર્જરા (૨૫) નામપ્રત્યયાઃ સર્વતો યોગવિશેષાત્સૂક્ષ્મૈકક્ષેત્રાવગાઢસ્થિતાઃ સર્વાત્મપ્રદેશેષ્વનન્તાનન્તપ્રદેશાઃ (૨૬) સદ્વેદ્ય—સમ્યક્ત્વ હાસ્ય રતિ પુરુષવેદ—શુભાયુ—ર્નામગોત્રાણિ પુણ્યમ

નવમોઽધ્યાયઃ

(૧) આસ્રવનિરોધઃ સંવરઃ (૨) સ ગુપ્તિસમિતિધર્માનુપ્રેક્ષાપરીષહજયચારિત્રૈઃ (૩) તપસા નિર્જરા ચ (૪) સમ્યગ્યોગનિગ્રહો ગુપ્તિઃ (૫) ઈર્યાભાષૈષણાદાનનિક્ષેપોત્સર્ગાઃ સમિતયઃ (૬) ઉત્તમઃ ક્ષમામાર્દવાર્જવશૌચસત્યસંયમતપસ્ત્યાગાકિંચન્યબ્રહ્મચર્યાણિ ધર્મઃ (૭) અનિત્યાશરણસંસારૈકત્વાન્યત્વા શુચિત્વાસ્રવસંવરનિર્જરાલોકબોધિદુર્લભધર્મસ્વાખ્યાતત્ત્વાનુચિન્તનમનુપ્રેક્ષાઃ (૮) માર્ગાચ્યવનનિર્જરાર્થં પરિષોઢવ્યાઃ પરીષહાઃ (૯) ક્ષુત્પિપાસાશીતોષ્ણદંશમશકનાગ્ન્યારતિસ્ત્રીચર્યાનિષદ્યા શય્યાઽઽક્રોશવધયાચનાઽલાભરોગતૃણસ્પર્શ મલસત્કારપુરસ્કારપ્રજ્ઞાઽજ્ઞાનાદર્શનાનિ (૧૦) સૂક્ષ્મસંપરાયચ્છદ્મસ્થવીતરાગયોશ્ચતુર્દશ (૧૧) એકાદશ જિને (૧૨) બાદરસંપરાયે સર્વે (૧૩) જ્ઞાનાવરણે પ્રજ્ઞાઽજ્ઞાને (૧૪) દર્શનમોહાન્તરાયયોરદર્શનાલાભૌ (૧૫) ચારિત્રમોહે નાગ્ન્યારતિસ્ત્રીનિષદ્યાઽઽક્રોશયાચનાસત્કારપુરસ્કારાઃ (૧૬) વેદનીયે શેષાઃ (૧૭) એકાદયો ભાજ્યા યુગપદેકોનવિંશતેઃ (૧૮) સામાયિકચ્છેદોપસ્થાપ્ય–પરિહારવિશુદ્ધિ–સૂક્ષ્મસંપરાય–યથાખ્યાતાનિ ચારિત્રમ્ (૧૯) અનશનાવમૌદર્ય વૃત્તિપરિસંખ્યાન રસપરિત્યાગ વિવિક્તશય્યાસન કાયક્લેશા બાહ્યંતપઃ (૨૦) પ્રાયશ્ચિત્ત વિનય વૈયાવૃત્ત્ય સ્વાધ્યાય વ્યુત્સર્ગધ્યાનાન્યુત્તરમ્ (૨૧) નવચતુર્દશપંચદ્વિભેદંયથાક્રમં પ્રાગ્ધ્યાનાત્ (૨૨) આલોચન પ્રતિક્રમણ તદુભય વિવેકવ્યુત્સર્ગ તપશ્છેદ પરિહારોપસ્થાપનાનિ (૨૩) જ્ઞાનદર્શન-

ચારિત્રોપચારાઃ (૨૪) આચાર્યોપાધ્યાય તપસ્વિ શૈક્ષક ગ્લાનગણ કુલ સંઘ સાધુ સમનોજ્ઞાનામ્ (૨૫) વાચના પૃચ્છનાઽનુપ્રેક્ષા ઽઽમ્નાય ધર્મોપદેશાઃ (૨૬) બાહ્યાભ્યન્તરોપધ્યોઃ (૨૭) ઉત્તમસંહનનસ્યૈકાગ્રચિન્તાનિરોધો ધ્યાનમ્ (૨૮) આમુહૂર્તાત્ (૨૯) આર્ત્તરૌદ્રધર્મશુક્લાનિ (૩૦) પરે મોક્ષ હેતૂ (૩૧) આર્તમમનોજ્ઞાનાં સમ્પ્રયોગે તદ્વિપ્રયોગાય સ્મૃતિસમન્વાહારઃ (૩૨) વેદનાયાશ્ચ (૩૩) વિપરીતં મનોજ્ઞાનામ્ (૩૪) નિદાનં ચ (૩૫) તદવિરતદેશવિરતપ્રમત્તસંયતાનામ્ (૩૬) હિંસા ઽનૃત સ્તેય વિષયસંરક્ષણેભ્યો રૌદ્રમવિરતદેશવિરતયોઃ (૩૭) આજ્ઞાઽપાયવિપાક સંસ્થાનવિચયાય ધર્મમપ્રમત્તસંયતસ્ય (૩૮) ઉપશાન્તક્ષીણકષાયયોશ્ચ (૩૯) શુક્લે ચાદ્યે (૪૦) પરે કેવલિનઃ (૪૧) પૃથક્ત્વૈકત્વવિતર્ક—સૂક્ષ્મક્રિયાઽપ્રતિપાતિ—વ્યુપરતક્રિયાનિવૃત્તીનિ (૪૨) તત્ર્યેકકાય યોગા યોગાનામ્ (૪૩) એકાશ્રયે સવિતર્કે પૂર્વે (૪૪) અવિચારં દ્વિતીયમ્ (૪૫) વિતર્કઃશ્રુતમ (૪૬) વિચારોઽર્થવ્યંજનયોગસંક્રાન્તિઃ (૪૭) સમ્યગ્દષ્ટિ શ્રાવક વિરતા નન્ત વિયોજક દર્શન મોહક્ષપકોપશમકોપશાન્તમોહક્ષપક–ક્ષીણમોહ જિનાઃ ક્રમશોઽસંખ્યેયગુણનિર્જરાઃ (૪૮) પુલાક બકુશ કુશીલ નિર્ગ્રન્થ સ્નાતકા નિર્ગ્રન્થાઃ (૪૯) સંયમ શ્રુત પ્રતિસેવના તીર્થલિંગ લેશ્યોપપાત સ્થાનવિકલ્પતઃ સાધ્યાઃ

દશમોઽધ્યાયઃ

(૧) મોહક્ષયાજ્જ્ઞાનદર્શનાવરણાન્તરાયક્ષયાચ્ચ કેવલમ્

(૨) બન્ધહેત્વભાવનિર્જરાભ્યામ્ (૩) કૃત્સ્નકર્મક્ષયો મોક્ષઃ (૪) ઔપશમિકાદિભવ્યત્વાભાવાચ્ચાન્યત્ર કેવલસમ્યક્ત્વજ્ઞાન-દર્શનસિદ્ધત્વેભ્યઃ (૫) તદનન્તરમૂર્ધ્વં ગચ્છત્યાલોકાન્તાત્ (૬) પૂર્વપ્રયોગાદસંગત્વાદ્ બન્ધચ્છેદાત્તથાગતિપરિણામાચ્ચ તદ્ગતિઃ (૭) ક્ષેત્ર કાલ ગતિ લિંગ તીર્થ ચારિત્ર પ્રત્યેક-બુદ્ધબોધિતજ્ઞાનાવગાહનાન્તર સંખ્યાલ્પબહુત્વતઃ સાધ્યાઃ

તત્ત્વાર્થ અન્ત્યકારિકા

એવં તત્ત્વપરિજ્ઞાનાદ્વિરક્તસ્યાત્મનો ભૃશમ્; નિરાસ્ર-વત્વાચ્છિન્નાયાં, નવાયાં કર્મસન્તતૌ (૧) પૂર્વાર્જિતં ક્ષપયતો, યથોક્તૈઃ ક્ષયહેતુભિઃ; સંસારબીજં કાર્ત્સ્ન્યેન, મોહનીયં પ્રહીયતે (૨) તતોઽન્તરાયજ્ઞાનઘ્ન, દર્શન ઘ્નાન્યનન્તરમ્; પ્રહીયન્તેઽસ્ય યુગપત્ ત્રીણિ કર્માણ્યશેષતઃ (૩) ગર્ભસૂચ્યાં-વિનષ્ટાયાં, યથા તાલો વિનશ્યતિ; તથા કર્મક્ષયં યાતિ, મોહનીયે ક્ષયંગતે (૪) તતઃ ક્ષીણચતુઃકર્મા, પ્રાપ્તોઽથા-ખ્યાતસંયમમ્; બીજબન્ધનનિર્મુક્તઃ, સ્નાતકઃ પરમેશ્વરઃ (૫) શેષકર્મફલાપેક્ષઃ, શુદ્ધો બુદ્ધો નિરામયઃ; સર્વજ્ઞઃ સર્વદર્શીચ, જિનો ભવતિ કેવલી (૬) કૃત્સ્નકર્મક્ષયાદૂર્ધ્વં, નિર્વાણમધિગચ્છતિ; યથા દગ્ધેન્ધનો વહ્નિ-ર્નિરુપાદાન સન્તતિઃ (૭) દગ્ધે બીજે યથાઽત્યન્તં, પ્રાદુર્ભવતિનાઙ્કુરઃ; કર્મબીજે તથા દગ્ધે, નારોહતિ ભવાઙ્કુરઃ (૮) તદનન્તર-મેવોર્ધ્વ-માલોકાન્તાત્સ ગચ્છતિ; પૂર્વપ્રયોગાસઙ્ગત્વ બન્ધચ્છેદોર્ધ્વગૌરવૈઃ (૯) કુલાલચક્રે દોલાયા, મિષૌચાપિ યથેષ્યતે; પૂર્વપ્રયોગાત્કર્મેહ, તથા સિદ્ધગતિઃ સ્મૃતા (૧૦)

ચારિત્રોપચારાઃ (૨૪) આચાર્યોપાધ્યાય તપસ્વિ શૈક્ષક ગ્લાનગણ કુલ સંઘ સાધુ સમનોજ્ઞાનામ્ (૨૫) વાચના પૃચ્છનાઽનુપ્રેક્ષા ઽઽમ્નાય ધર્મોપદેશાઃ (૨૬) બાહ્યાભ્યન્તરોપધ્યોઃ (૨૭) ઉત્તમસંહનનસ્યૈકાગ્રચિન્તાનિરોધો ધ્યાનમ્ (૨૮) આમુહૂર્તાત્ (૨૯) આર્તરૌદ્રધર્મશુક્લાનિ (૩૦) પરે મોક્ષ હેતૂ (૩૧) આર્તમમનોજ્ઞાનાં સમ્પ્રયોગે તદ્વિપ્રયોગાય સ્મૃતિસમન્વાહારઃ (૩૨) વેદનાયાશ્ચ (૩૩) વિપરીતં મનોજ્ઞાનામ્ (૩૪) નિદાનં ચ (૩૫) તદવિરતદેશવિરતપ્રમત્તસંયતાનામ્ (૩૬) હિંસા ઽનૃત સ્તેય વિષયસંરક્ષણેભ્યો રૌદ્રમવિરતદેશવિરતયોઃ (૩૭) આજ્ઞાઽપાયવિપાક સંસ્થાનવિચયાય ધર્મમપ્રમત્તસંયતસ્ય (૩૮) ઉપશાન્તક્ષીણકષાયયોશ્ચ (૩૯) શુક્લે ચાદ્યે (૪૦) પરે કેવલિનઃ (૪૧) પૃથક્ત્વૈકત્વવિતર્ક—સૂક્ષ્મક્રિયાઽપ્રતિપાતિ—વ્યુપરતક્રિયાનિવૃત્તીનિ (૪૨) તત્ર્યેકકાય યોગા યોગાનામ્ (૪૩) એકાશ્રયે સવિતર્કે પૂર્વે (૪૪) અવિચારં દ્વિતીયમ્ (૪૫) વિતર્કઃશ્રુતમ્ (૪૬) વિચારોઽર્થવ્યંજનયોગસંક્રાન્તિઃ (૪૭) સમ્યગ્દૃષ્ટિ શ્રાવક વિરતા નન્ત વિયોજક દર્શન મોહક્ષપકોપશમકોપશાન્તમોહક્ષપક–ક્ષીણમોહ જિનાઃ ક્રમશોઽસંખ્યેયગુણનિર્જરાઃ (૪૮) પુલાક બકુશ કુશીલ નિર્ગ્રન્થ સ્નાતકા નિર્ગ્રન્થાઃ (૪૯) સંયમ શ્રુત પ્રતિસેવના તીર્થલિંગ લેશ્યોપપાત સ્થાનવિકલ્પતઃ સાધ્યાઃ

દશમોઽધ્યાયઃ

(૧) મોહક્ષયાજ્જ્ઞાનદર્શનાવરણાન્તરાયક્ષયાચ્ચ કેવલમ્

(૨) બન્ધહેત્વભાવનિર્જરાભ્યામ્ (૩) કૃત્સ્નકર્મક્ષયો મોક્ષઃ (૪) ઔપશમિકાદિભવ્યત્વાભાવાચ્ચાન્યત્ર કેવલસમ્યક્ત્વજ્ઞાન-દર્શનસિદ્ધત્વેભ્યઃ (૫) તદનન્તરમૂર્ધ્વં ગચ્છત્યાલોકાન્તાત્ (૬) પૂર્વપ્રયોગાદસંગત્વાદ્ બન્ધચ્છેદાત્તથાગતિપરિણામાચ્ચ તદ્ગતિઃ (૭) ક્ષેત્ર કાલ ગતિ લિંગ તીર્થ ચારિત્ર પ્રત્યેક-બુદ્ધબોધિતજ્ઞાનાવગાહનાન્તર સંખ્યાલ્પબહુત્વતઃ સાધ્યાઃ

તત્ત્વાર્થ અન્ત્યકારિકા

એવં તત્ત્વપરિજ્ઞાનાદ્વિરક્તઃસ્યાત્મનો ભૃશમ્; નિરાસ્ર-વત્વાચ્છિન્નાયાં, નવાયાં કર્મસન્તતૌ (૧) પૂર્વાર્જિતં ક્ષપયતો, યથોક્તૈઃ ક્ષયહેતુભિઃ; સંસારબીજં કાત્સ્ન્યેન, મોહનીયં પ્રહીયતે (૨) તતોઽન્તરાયજ્ઞાનઘ્ન, દર્શન ઘ્નાન્યનન્તરમ્; પ્રહીયન્તેઽસ્ય યુગપત્ ત્રીણિ કર્માણ્યશેષતઃ (૩) ગર્ભસૂચ્યાં-વિનષ્ટાયાં, યથા તાલો વિનશ્યતિ; તથા કર્મક્ષયં યાતિ, મોહનીયે ક્ષયંગતે (૪) તતઃ ક્ષીણચતુઃકર્મા, પ્રાપ્તોઽથા-ખ્યાતસંયમમ્; બીજબન્ધનનિર્મુક્તઃ, સ્નાતકઃ પરમેશ્વરઃ (૫) શેષકર્મફલાપેક્ષઃ, શુદ્ધો બુદ્ધો નિરામયઃ; સર્વજ્ઞઃ સર્વદર્શીચ, જિનો ભવતિ કેવલી (૬) કૃત્સ્નકર્મક્ષયાદૂર્ધ્વં, નિર્વાણમધિગચ્છતિ; યથા દગ્ધેન્ધનો વહ્નિ-ર્નિરુપાદાન સન્તતિઃ (૭) દગ્ધે બીજે યથાઽત્યન્તં, પ્રાદુર્ભવતિનાઙ્કુરઃ; કર્મબીજે તથા દગ્ધે, નારોહતિ ભવાઙ્કુરઃ (૮) તદન્તર-મેવોર્ધ્વ-માલોકાન્તાત્સ ગચ્છતિ; પૂર્વપ્રયોગાસઙ્ગત્વ બન્ધચ્છેદોર્ધ્વગૌરવૈઃ (૯) કુલાલચક્રે દોલાયા, મિષૌચાપિ યથેષ્યતે; પૂર્વપ્રયોગાત્કર્મેહ, તથા સિદ્ધગતિઃ સ્મૃતા (૧૦)

મૃલ્લેપસઙ્ગનિર્મોક્ષાદ્યથા દૃષ્ટાપ્સ્વલાબુનઃ; કર્મસઙ્ગ વિનિર્મોક્ષાત્તથા સિદ્ધિગતિઃ સ્મૃતા (૧૧) એરણ્ડયન્ત્રપેડાસુ, બન્ધચ્છેદાદ્યથા ગતિઃ; કર્મબન્ધનવિચ્છેદાત્, સિદ્ધસ્યાપિ તથેષ્યતે (૧૨) ઉર્ધ્વગૌરવધર્માણો, જીવા ઇતિ જિનોત્તમૈઃ; અધોગૌરવધર્માણું; પુદ્ગલા ઇતિ નોદિતમ્ (૧૩) યથાધસ્તિર્યગૂર્ધ્વં ચ, લોષ્ટવાય્વગ્નિવીતયઃ; સ્વભાવતઃ પ્રવર્તન્તે, તથોર્ધ્વં ગતિરાત્મનામ્. (૧૪) અતસ્તુ ગતિવૈકૃત્યમેષાં યદુપલભ્યતે; કર્મણઃ પ્રતિઘાતાચ્ચ, પ્રયોગાચ્ચ તદિષ્યતે. (૧૫) અધસ્તિર્યગથોર્ધ્વં ચ; જીવાનાં કર્મજાગતિઃ; ઉર્ધ્વમેવ તુ તદ્ધર્મા ભવતિ ક્ષીણકર્મણામ્ (૧૬) દ્રવ્યસ્ય કર્મણો યદ્વદુત્પત્ત્યારમ્ભવીતયઃ; સમં તથૈવ સિદ્ધસ્ય, ગતિમોક્ષ ભવક્ષયાઃ (૧૭) ઉત્પત્તિશ્ચ વિનાશશ્ચ, પ્રકાશતમસોરિહ; યુગપદ્ભવતો યદ્વત્, તથા નિર્વાણકર્મણોઃ (૧૮) તન્વીમનોજ્ઞા સુરભિં, પુણ્યા પરમભાસ્વરા; પ્રાગ્ભારાનામ વસુધા, લોકમૂર્ધ્નિ વ્યવસ્થિતા (૧૯) નૃલોકતુલ્યવિષ્કંભા, સિતચ્છત્રનિભા શુભા; ઉર્ધ્વં તસ્યાઃ ક્ષિતેઃ, સિદ્ધા લોકાન્તે સમવસ્થિતાઃ (૨૦) તાદાત્મ્યાદુપયુક્તાસ્તે, કેવલ જ્ઞાનદર્શનૈઃ; સમ્યક્ત્વસિદ્ધતાવસ્થા, હેત્વભાવાચ્ચ નિષ્ક્રિયા. (૨૧) તતોડપ્યૂર્ધ્વં ગતિસ્તેષાં, કસ્માન્નાસ્તીતિચેન્મતિં; ધર્માસ્તિકાયસ્યાભાવાત્સ હિ હેતુર્ગતેઃ પરઃ (૨૨) સંસારવિષયાતીતં, મુક્તાનામવ્યયં સુખમ્; અવ્યાબાધમિતિ પ્રોક્તં, પરમં પરમર્ષિભિઃ (૨૩) સ્યાદેતદશરીરસ્ય, જન્તોર્નષ્ટાષ્ટકર્મણઃ; કથંભવતિમુક્તસ્ય, સુખમિત્યત્ર મે શૃણુ. (૨૪) લોકેચતુર્ષ્વિહાર્થેષુ, સુખશબ્દઃ પ્રયુજ્યતે; વિષયેવેદનાડભાવે, વિપાકે-

મોક્ષ એવ ચ (૨૫) સુખોવહ્નિઃ સુખો વાયુર્વિષયેષ્વિહ કથ્યતે; દુઃખાભાવે ચ પુરુષઃ, સુખિતોઽસ્મીતિ મન્યતે. (૨૬) પુણ્યકર્મ વિપાકાચ્ચ, સુખમિષ્ટેન્દ્રિયાર્થજમ્; કર્મ-ક્લેશ વિમોક્ષાચ્ચ, મોક્ષે સુખમનુત્તરમ. (૨૭) સુસ્વપ્નસુપ્તવત્કેચિદિચ્છન્તિ પરિનિર્વૃતિમ્; તદયુક્તં ક્રિયાવત્ત્વાત્સુખાનુશયતસ્તથા (૨૮) શ્રમક્લમમદવ્યાધિમદનેભ્યશ્ચ સંભવાત્, મોહોત્પત્તેર્વિપાકાચ્ચ દર્શનઘ્નસ્ય કર્મણું (૨૯) લોકે તત્સદશો હ્યર્થઃ, કૃત્સ્નેઽપ્યન્યોનવિદ્યતે; ઉપમીયેત તદ્યેન, તસ્માન્નિરુપમં સુખમ. (૩૦) લિઙ્ગપ્રસિદ્ધેઃ પ્રામાણ્યાદનુમાનોપમાનયોઃ; અત્યન્તં ચાપ્રસિદ્ધં તદ્યત્તેનાનુપમંસ્મૃતમ્ (૩૧) પ્રત્યક્ષં તદ્ભગવતામર્હતાં તૈશ્ચ ભાષિતમ્; ગૃહ્યતેઽસ્તીત્યતઃ પ્રાજ્ઞૈર્નચ્છદ્મસ્થપરીક્ષયા (૩૨)

પ્રશસ્તિઃ

વાચક મુખ્યસ્ય શિવશ્રિયઃ પ્રકાશયશસઃ પ્રશિષ્યેણુ; શિષ્યેણુ ઘોષનન્દિક્ષમણસ્યૈકાદશાઙ્ગવિદઃ (૪) વાચનયા ચ મહાવાચક ક્ષમણમુણ્ડપાદશિષ્યસ્ય; શિષ્યેણુ વાચકાચાર્યમૂલનામ્નઃ, પ્રથિતકીર્તેઃ (૨) ન્યગ્રોધિકાપ્રસૂતેન, વિહરતા પુરવરે કૂસુમનામ્નિ; કૌભીષણિના સ્વાતિતનયેન, વાત્સીસુતેનાર્ઘ્યમ્ (૩) અર્હદ્વચનં સમ્યગ્ગુરુક્રમેણાગતં સમુપધાર્ય; દુઃખાર્તં ચ દુરાગમવિહતમતિં લોકમવલોકય (૪) ઇદમુચ્ચૈર્નાગરવાચકેન સત્ત્વાનુકંપયા દબ્ધમ્; તત્ત્વાર્થાધિગમાખ્યં સ્પષ્ટમુમાસ્વાતિના શાસ્ત્રમ (૫) યસ્તત્ત્વાર્થાધિગમાખ્યં જ્ઞાસ્યતિ ચ કરિષ્યતિ ચ તત્રોક્તમ; સોઽવ્યાબાધસુખાખ્યં પ્રાપ્સ્યત્યચિરેણુ પરમાર્થમ્ (૬)

દશવૈકાલિકસૂત્ર (આચાર્ય શય્યંભવસૂરિ)

(૧) દ્રુમપુષ્પિકાધ્યયન

ધમ્મો મંગલમુક્કિટ્ઠં, અહિંસા સંજમો તવો; દેવા વિ તં નમંસંતિ, જસ્સ ધમ્મે સયા મણો (૧) જહા દુમસ્સ પુપ્ફેસુ, ભમરો આવિયઈ રસં, ણ ય પુપ્ફં કિલામેઇ, સો અ પીણેઇ અપ્પયં (૨) એમે એ સમણા મુત્તા, જે લોએ સંતિ સાહુણો; વિહંગમા વ પુપ્ફેસુ, દાણભત્તેસણે રયા (૩) વયં ચ વિત્તિં લબ્ભામો, ન ય કોઇ ઉવહમ્મઇ; અહાગડેસુ રીયંતે, પુપ્ફેસુ ભમરા જહા (૪) મહુકારસમા બુદ્ધા, જે ભવંતિ અણિસ્સિયા; નાણા પિંડરયાદંતા, તેણ વુચ્ચંતિ સાહુણો૦ ત્તિ બેમિ (૫)

(૨) શ્રામણ્યપૂર્વિકાધ્યયન

કહં નું કુજ્જા સામણ્ણં, જો કામે ન નિવારએ; પએ પએ વિસીઅંતો, સંકપ્પસ્સ વસં ગઓ (૧) વત્થ-ગંધમલંકારં, ઇત્થીઓ સયણાણિ અ; અચ્છંદા જે ન ભુંજંતિ, ન સે ચાઇન્તિ વુચ્ચઇ (૨) જે અ કંતે પિએ ભોએ, લદ્ધે વિ પિટ્ઠિ કુવ્વઇ; સાહીણે ચયઇ ભોએ, સે હુ ચાઈ ત્તિ વુચ્ચઈ (૪) સમાઈ પેહાઈ પરિવ્વયંતો, સિઆ મણો નિસ્સરઈ બહિદ્ધા, ન સા મહં નોવિ અહંપિ તીસે, ઇચ્ચેવ તાઓ વિણઇજ્જ રાગં (૪) આયાવયાહિ ચય સોગમલ્લં કામે કમાહી, કમિઅં ખુ દુક્ખં, છિંદાહિ દોસં, વિણઇજ્જ રાગં; એવં સુહી હોહિસિ સંપરાએ

(૫) પક્ખંદે જલિઅં જોઇં ધૂમકેઉં દુરાસયં; નેચ્છંતિ વંતયં ભોત્તું, કુલે જાયા અગંધણે (૬) ધિરત્થુ તેઽજસો-કામી, જો તં જીવિયકારણા; વંતં ઇચ્છસિ આવેઉં, સેયં તે મરણં ભવે (૭) અહં ચ ભોગરાયસ્સ, તં ચઽસિ અંધગવણ્હિણો; મા કુલે ગંધણા હોમો, સંજમં નિહુઓ ચર (૮) જઈ તં કાહિસિ ભાવં, જા જા દિચ્છસિ નારીઓ; વાયાવિદ્ધુવ્વ હડો, અટ્ઠિઅપ્પા ભવિસ્સસિ (૯) તીસે સો વયણં સોચ્ચા, સંજયાઈ સુભાસિયં; અંકુસેણ જહા નાગો, ધમ્મે સંપડિવાઈઓ (૧૦) એવં કરંતિ સંબુદ્ધા, પંડિયા પવિઅક્ખણા; વિણિઅટ્ટંતિ ભોગેસુ, જહા સે પુરિસુત્તમો૦ ત્તિ બેમિ (૧૧)

(૩) ક્ષુલ્લકાચારાધ્યયન

સંજમે સુટ્ઠિઅપ્પાણં, વિપ્પમુક્કાણ તાઇણં; તેસિ-મેઅમણાઇન્નં નિગ્ગંથાણ મહેસિણં (૧) ઉદ્દેસિયં કીયગડં, નિયાગ મભિહડાણિ ય; રાઈભત્તે સિણાણે ય, ગંધમલ્લે ય વીયણે (૨) સંનિહી ગિહિમત્તે અ, રાયપિંડે કિમિચ્છએ; સંવાહણાદંતપહોયણા અ, સંપુચ્છણા દેહપલોયણા અ (૩) અટ્ઠાવએ અ નાલીએ, છત્તસ્સ ય ધારણટ્ઠાએ; તેગિચ્છં પાહણા પાએ, સમારંભં ચ જોઇણો (૪) સિજ્જા-યરપિંડં ચ, આસંદીપલિઅંકએ; ગિહંતરનિસિજ્જા ય, ગાયસ્સુવટ્ટણાણિ ય (૫) ગિહિણો વેઆવડિયં, જા ય અજીવવત્તિયા; તત્તાનિવ્વુડભોઈત્તં, આઉરસ્સરણાણિ અ (૬) મૂલએ સિંગબેરે ય, ઉચ્છુખંડે અનિવ્વુડે; કંદે મૂલે

ય સચ્ચિરો, ફલે બીએ ય આમએ (૭) સોવચ્ચલે સિંધવે લોણે, રોમાલોણે ય આમએ; સામુદ્દે પંસુખારે ય, કાલાલોણે ય આમએ (૮) ધૂવણે ત્તિ વમણે અ, વત્થીકમ્મ વિરેયણે; અંજણે દંતવણે અ, ગાયાબ્ભંગ વિભૂસણે (૯) સવ્વમેયમણાઇન્નં, નિગ્ગંથાણ મહેસિણં; સંજમંમિ અ જુત્તાણં, લહુભૂયવિહારિણં (૧૦) પંચાસવપરિણ્ણાયા, તિગુત્તા છસુ સંજયા; પંચનિગ્ગહણા ધીરા, નિગ્ગંથા ઉજ્જુદંસિણો (૧૧) આયાવયંતિ ગિમ્હેસુ, હેમંતેસુ અવાઉડા; વાસાસુ પડિસંલીણા, સંજયા સુસમાહિયા (૧૨) પરિસહ રિઉ દંતા, ધૂઅમોહા જિઇંદિઆ; સવ્વદુક્ખપ્પહીણટ્ઠા, પક્કમંતિ મહેસિણો (૧૩) દુક્કરાઇં કરિત્તા ણં, દુસ્સહાઇં સહેત્તુ અ; કેઇત્થ દેવલોએસુ, કેઇ સિજ્ઝંતિ નીરયા (૧૪) ખવિત્તા પુવ્વકમ્માઈં, સંજમેણ તવેણ ય; સિદ્ધિમગ્ગમણુપ્પત્તા, તાઈણો પરિનિવ્વુડે૦ ત્તિ બેમિ (૧૫)

(૪) છજ્જીવણિકાધ્યયન

સુઅં મે આઉસં ! તેણં ભગવયા એવ મક્ખાયં, ઇહ ખલુ છજ્જીવણિઆનામજ્ઝયણં સમણેણં ભગવયા; મહાવીરેણં કાસવેણં પવેઇઆ સુઅક્ખાયા સુપણ્ણતા, સેઅં મે અહિજ્જિઉં અજ્ઝયણં ધમ્મપણ્ણત્તી (૧) કયરા ખલુ સા છજ્જીવણિઆ નામજ્ઝયણં, સમણેણં ભગવયા મહાવીરેણં, કાસવેણં પવેઈઆ, સુઅક્ખાયા સુપણ્ણત્તા; સેઅં મે અહિજ્જિઉં અજ્ઝયણં ધમ્મપણ્ણત્તી (૨) ઇમા ખલુ સા છજ્જીવણિઆ નામજ્ઝયણં, સમણેણં ભગવયા

મહાવીરેણં, કાસવેણં પવેઈઆ સુઅક્ખાયા સુપણ્ણત્તા; સેઅં મે અહિજ્જિઉં અજ્ઝયણં ધમ્મપણ્ણત્તી (૩) તં જહા–પુઢવિકાઈઆ, આઉકાઈઆ, તેઉકાઈઆ, વાઉકાઈઆ, વણસ્સઈકાઈઆ, તસકાઈઆ (૪) પુઢવી ચિત્તમંત મક્ખાયા, અણેગજીવા; પુઢોસત્તા, અન્નત્થ સત્થપરિણએણં (૫) આઉ ચિત્તમંત મક્ખાયા અણેગજીવા; પુઢોસત્તા અન્નત્થ સત્થ-પરિણએણં (૬) તેઉ ચિત્તમંત મક્ખાયા અણેગજીવા; પુઢોસત્તા અન્નત્થ સત્થપરિણએણં (૭) વાઉ ચિત્તમંત મક્ખાયા, અણેગજીવા; પુઢોસત્તા અન્નત્થ સત્થપરિણએણં (૮) વણસ્સઈચિત્તમંત મક્ખાયા અણેગજીવા; પુઢોસત્તા અન્નત્થ સત્થપરિણએણં (૯)

તં જહા–અગ્ગબીઆ, મૂલબીઆ, પોરબીઆ, ખંધ-બીઆ, બીઅરુહા, સંમુચ્છિમા તણલયા.

વણસ્સઈકાઈઆ સબીઆ, ચિત્તમંત મક્ખાયા અણેગ-જીવા; પુઢોસત્તા અન્નત્થ સત્થપરિણએણં (૧૦)

સે જે પુણ ઈમે અણેગે બહવે તસા પાણા, તં જહા–અંડયા પોયયા જરાઉઆ રસયા સંસેઈમા સંમુચ્છિમા ઉબ્ભિઆ ઉવવાઈઆ, જેસિં કેસિં ચિ પાણાણં અભિક્કંતં પડિક્કંતં સંકુચિઅં પસારિઅં રુઅં ભંતં તસિઅં પલા-ઇઅં આગઈગઈવિન્નાયા જે અ કીડપયંગા, જા ય કુંથુ પિપીલિઆ, સવ્વે બેઇંદિઆ, સવ્વે તેઇંદિયા, સવ્વે ચઉ-રિંદિઆ, સવ્વે પંચિંદિઆ, સવ્વે તિરિક્ખજોણિઆ, સવ્વે નેરઈઆ, સવ્વે મણુઆ, સવ્વે દેવાસવ્વે પાણા પરમાહુ-

મિઆ, એસો ખલુ છટ્ઠો જીવનિકાઓ તસકાઓ ત્તિ પવુચ્ચઇ (સૂત્ર૦ ૧)

ઇચ્ચેસિં છણ્હં જીવનિકાયાણં નેવ સયં દંડં સમારંભિજ્જા, નેવડન્નેહિં દંડં સમારંભાવિજ્જા, દંડં સમારંભંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ (સૂત્ર૦ ૨)

પઢમે ભંતે! મહવ્વએ પાણાઇવાયાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! પાણાઇવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે સુહુમં વા, બાયરં વા, તસં વા, થાવરં વા, નેવ સયં પાણે અઇવાઇજ્જા નેવડન્નેહિં પાણે અઇવાયાવિજ્જા, પાણે અઇવાયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ પઢમે ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સવ્વાઓ પાણાઇવાયાઓ વેરમણં [૧] (સૂત્ર૦ ૩)

અહાવરે દોચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ મુસાવાયાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! મુસાવાયં પચ્ચક્ખામિ સે કોહા વા, લોહા વા, ભયા વા, હાસા વા, નેવ સયં મુસં વઇજ્જા નેવડન્નેહિં મુસં વાયાવિજ્જા, મુસં વયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં

મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્ન ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ, દોચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સવ્વાઓ મુસાવાયાઓ વેરમણં [૨] (સૂત્ર૦ ૪)

અહાવરે તચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ અદિન્નાદાણાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! અદિન્નાદાણં પચ્ચક્ખામિ, સે ગામે વા, નગરે વા, રણ્ણે વા, અપ્પં વા, બહું વા, અણું વા, થૂલં વા, ચિત્તમંતં વા, અચિત્તમંતં વા, નેવ સયં અદિન્નં ગિણ્હિજ્જા, નેવડન્નેહિં અદિન્નં ગિણ્હાવિજ્જા, અદિન્નં ગિણ્હંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ, તચ્ચે ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ, સવ્વાઓ અદિન્નાદાણાઓ વેરમણં [૩] (સૂત્ર૦ ૫)

અહાવરે ચઉત્થે ભંતે! મહવ્વએ મેહુણાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! મેહુણં પચ્ચક્ખામિ, સે દિવ્વં વા, માણુસં વા, તિરિક્ખજોણિઅં વા, નેચ સયં મેહુણં સેવિજ્જા, નેવડન્નેહિં મેહુણં સેવાવિજ્જા, મેહુણં સેવંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ, ચઉત્થે

ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ, સવ્વાઓ મેહુણાઓ વેર-
મણં [૪] (સૂત્ર૦ ૬)

અહાવરે પંચમે ભંતે! મહવ્વએ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! પરિગ્ગહં પચ્ચક્ખામિ, સે અપ્પં વા, બહું વા, અણું વા, થૂલં વા, ચિત્તમંતં વા, અચિત્તમંતં વા, નેવ સયં પરિગ્ગહં પરિગિણ્હેજ્જા નેવડન્નેહિં પરિગ્ગહં પરિગિણ્હાવિજ્જા, પરિગ્ગહં પરિગિણ્હંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં નં સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ, પંચમે ભંતે! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ, સવ્વાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણં [૫] (સૂત્ર૦ ૭)

અહાવરે છટ્ઠે ભંતે! વએ રાઇભોયણાઓ વેરમણં, સવ્વં ભંતે! રાઈભોયણં પચ્ચક્ખામિ, સે અસણં વા, પાણં વા, ખાઇમં વા, સાઈમં વા, નેવ સયં રાઇં ભુંજિજ્જા; નેવડન્નેહિં રાઇં ભુંજાવિજ્જા રાઇં ભુંજંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ, છટ્ઠે ભંતે! વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સવ્વાઓ રાઇભોયણાઓ વેરમણં [૬] (સૂત્ર૦ ૮)

ઇચ્ચેઇયાઈં પંચમહવ્વયાઈં રાઇભોઅણવેરમણ છટ્ઠાઇં અત્તહિયટ્ઠયાએ ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરામિ (સૂત્ર૦ ૯)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય વિરય પડિહય પચ્ચક્ખાય પાવકમ્મે દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા, પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે પુઢવિં વા, ભિત્તિં વા, સિલં વા, લેલું વા, સસરક્ખં વા કાયં, સસરક્ખં વા વત્થં, હત્થેણ વા, પાએણ વા, કટ્ઠેણ વા, કિલિંચેણ વા, અંગુલિઆએ વા, સિલાગએ વા, સિલાગહત્થેણ વા, ન આલિહિજ્જા ન વિલિહિજ્જા ન ઘટ્ટિજ્જા ન ભિંદિજ્જા, અન્નં ન આલિહાવિજ્જા ન વિલિહાવિજ્જા ન ઘટ્ટાવિજ્જા, ન ભિંદાવિજ્જા, અન્નં આલિહંતં વા વિલિહંતં વા ઘટ્ટંતં વા ભિંદંતં વા ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ [૧] (સૂત્ર૦ ૧૦)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય વિરય પડિહય પચ્ચક્ખાય પાવકમ્મે દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા, પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, સે ઉદગં વા ઓસં વા, હિમં વા, મહિઅં વા, કરગં વા, હરતણુગં વા, સુદ્ધોદગં વા, ઉદઉલ્લં વા કાયં, ઉદઉલ્લં વા વત્થં, સસિણિદ્ધં વા કાયં, સસિણિદ્ધં વા વત્થં, ન આમુસિજ્જા ન સંફુસિજ્જા, ન આવીલિજ્જા, ન પવીલિજ્જા, ન અક્ખોડિજ્જા, ન પક્ખોડિજ્જા, ન આયાવિજ્જા ન પયાવિજ્જા, અન્નં ન આમુસાવિજ્જા ન સંફુસાવિજ્જા ન આવીલાવિજ્જા ન પવીલાવિજ્જા, ન અક્ખોડાવિજ્જા ન પક્ખોડાવિજ્જા,

ન આયાવિજ્જા ન પયાવિજ્જા, અન્નં આમુસંતં વા, સંફુસંતં વા, આવીલંતં વા પવીલંતં વા, અક્ખોડંતં પક્ખોડંતં વા, આયાવંતં વા પયાવંતં વા, ન સમણુજાણામિ જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ [૨] (સૂત્ર૦ ૧૧)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય વિરય પડિહય પચ્ચક્ખાય પાવકમ્મે દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા, પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે અગણિં વા, ઇંગાલં વા, મુમ્મુરં વા અચ્ચિં વા, જાલં વા, અલાયં વા, સુદ્ધાગણિં વા, ઉક્કં વા, ન ઉંજેજ્જા ન ઘટ્ટેજ્જા, ન ભિંદેજ્જા ન ઉજ્જાલેજ્જા ન પજ્જાલેજ્જા ન નિવ્વાવેજ્જા, અન્નં ન ઉંજાવેજ્જા ન ઘટ્ટાવેજ્જા ન ભિંદાવેજ્જા ન ઉજ્જાલાવેજ્જા ન પજ્જાલાવેજ્જા ન નિવ્વાવેજ્જા, અન્નં ઉંજંતં વા ઘટ્ટંતં વા, ભિંદંતં વા, ઉજ્જાલંતં વા, પજ્જાલંતં વા નિવ્વાવંતં વા, ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ, નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ [૩] (સૂ૦ ૧૨)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા, સંજય વિરય પડિહય પચ્ચક્ખાય પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા,

પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, સે સિએણ વા, વિહુયણેણ વા, તાલિઅંટેણ વા, પત્તેણ વા, પત્ત ભંગેણ વા, સાહાએ વા, સાહાભંગેણ વા, પિહુણેણ વા, પિહુણ-હત્થેણ વા, ચેલેણ વા, ચેલકણ્ણેણ વા, હત્થેણ વા, મુહેણ વા, અપ્પણો વા કાયં, બાહિરં વા વિ પુગ્ગલં, ન ફુમેજ્જા ન વીએજ્જા, અન્નં ન ફુમાવેજ્જા ન વીઆવેજ્જા, અન્નં ફુમંતં વા વીઅંતં વા ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જી-વાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ [૪] (સૂત્ર૦ ૧૩)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચ-ક્ખાયપાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા, પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે બીએસુ વા, બીઅપઇટ્ઠેસુ વા, રૂઢેસુ વા, રૂઢપઇટ્ઠેસુ વા, જાએસુ વા, જાયપઇટ્ઠેસુ વા, હરિએસુ વા, હરિઅપઇટ્ઠેસુ વા, છિન્નેસુ વા, છિન્નપઇટ્ઠેસુ વા, સચિત્તેસુ વા, સચિત્તકોલપડિનિસ્સિ-એસુ વા, ન ગચ્છેજ્જા, ન ચિટ્ઠેજ્જા, ન નિસીએજ્જા, ન તુઅટ્ટેજ્જા, અન્નં ન ગચ્છાવેજ્જા, ન ચિટ્ઠાવેજ્જા ન નિસીઆવેજ્જા, ન તુઅટ્ટાવેજ્જા; અન્નં ગચ્છંતં વા, ચિટ્ઠંતં વા, નિસીયંતં વા, તુયટ્ટંતં વા, ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ, ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ,

તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ [૫] (સૂત્ર ૧૪)

સે ભિક્ખુ વા ભિક્ખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચક્ખાય પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા, પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે કીડં વા, પયંગં વા, કુંથું વા, પિપીલીઅં વા, હત્થંસિ વા, પયંસિ વા, બાહુંસિ વા, ઊરુંસિ વા, ઉદરંસિ વા, સીસંસિ વા, વત્થંસિ વા, પડિગ્ગહંસિ વા, કંબલંસિ વા, પાયપુંછણંસિ વા, રયહરણંસિ વા, ગોચ્છગંસિ વા, ઉંડગંસિ વા, દંડગંસિ વા, પીઢગંસિ વા, ફલગંસિ વા, સેજ્જંસિ વા, સંથારગંસિ વા, અન્નયરંસિ વા, તહપ્પગારે ઉવગરણજાએ તઓ સંજયામેવ પડિલેહિઅ પડિલેહિઅ, પમજ્જિઅ પમજ્જિઅ, એગંતમવણેજ્જા, નો ણં સંઘાયમાવજ્જેજ્જા [૬] (સૂત્ર૦ ૧૫)

અજયં ચરમાણો ઉ, પાણભૂયાઈં હિંસઈ; બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઇ કડુઅં ફલં (૧) અજયં ચિટ્ઠમાણો ઉ પાણભૂયાઈં હિંસઈ; બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં (૨) અજયં આસમાણો ઉ, પાણભૂયાઈં હિંસઈ; બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં (૩) અજયં સયમાણો ઉ, પાણભૂયાઈં હિંસઈ; બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં (૪) અજયં ભુંજમાણો ઉ, પાણભૂયાઈં હિંસઈ; બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઇ કડુઅં ફલં (૫) અજયં ભાસમાણો ઉ,

પાણભૂયાઇં હિંસઈ; બંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં (૬) કહં ચરે? કહં ચિટ્ઠે? કહમાસે? કહં સએ?; કહં ભુંજંતો? ભાસંતો? પાવં કમ્મં ન બંધઈ? (૭) જયં ચરે જયં ચિટ્ઠે, જયમાસે જયં સએ; જયં ભુંજંતો ભાસંતો, પાવં કમ્મં ન બંધઈ (૮) સવ્વભૂય પ્પભૂઅસ્સ, સમ્મં ભૂયાઇં પાસઓ; પિહિઆસવસ્સ દંતસ્સ, પાવં કમ્મં ન બંધઇ (૯) પઢમં નાણં તઓ દયા, એવં ચિટ્ઠઈ સવ્વસંજએ; અન્નાણી કિં કાહી? કિં, વા નાહીઈ સેઅપાવગં? (૧૦) સોચ્ચા જાણઈ કલ્લાણં, સોચ્ચા જાણઈ પાવગં; ઉભયં પિ જાણઈ સોચ્ચા, જં સેઅં તં સમાયરે (૧૧) જો જીવે વિ ન યાણેઇ, અજીવે વિ ન યાણઈ; જીવાજીવે અયાણંતો, કહં સો નાહીઇ સંજમં (૧૨) જો જીવે વિ વિયાણેઇ અજીવે વિ વિયાણઈ; જીવાજીવે વિયાણંતો, સો હુ નાહીઇ સંજમં (૧૩) જયા જીવમ જીવે ય, દો વિ એએ વિયાણઇ; તયા ગઈં બહુવિહં, સવ્વજીવાણ જાણઇ (૧૪) જયા ગઈં બહુવિહં, સવ્વજીવાણ જાણઈ; તયા પુણ્ણં ચ પાવં ચ, બંધં મોક્ખં ચ જાણઇ (૧૫) જયા પુણ્ણં ચ પાવં ચ, બંધં મોક્ખં ચ જાણઈ; તયા નિવ્વિંદએ ભોએ, જે દિવ્વે જે અ માણુસે (૧૬) જયા નિવ્વિંદએ ભોએ, જે દિવ્વે જે અ માણુસે; તયા ચયઇ સંજોગં, સબ્ભિંતરબાહિરં (૧૭) જયા ચયઇ સંજોગં, સબ્ભિંતરબાહિરં; તયા મુંડે ભવિત્તાણં, પવ્વઈએ અણગારિઅં (૧૮) જયા મુંડે ભવિત્તાણં, પવ્વઈએ અણગારિઅં; તયા સંવરમુક્કિટ્ઠં;

ધમ્મં ફાસે અણુત્તરં (૧૯) જયા સંવરમુક્કિટ્ઠં, ધમ્મં ફાસે અણુત્તરં; તયા ધુણઈ કમ્મરયં, અબોહિકલુસં કડં (૨૦) જયા ધુણઈ કમ્મરયં, અબોહિકલુસં કડં; તયા સવ્વત્તગં નાણં, દંસણં ચાભિગચ્છઈ (૨૧) જયા સવ્વત્તગં નાણં, દંસણં ચાભિગચ્છઇ; તયા લોગમલોગં ચ, જિણો જાણઇ કેવલી (૨૨) જયા લોગમલોગં ચ, જિણો જાણઈ કેવલી; તયા જોગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઈ (૨૩) જયા જોગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઈ; તયા કમ્મં ખવિત્તાણં, સિદ્ધિં ગચ્છઈ નીરઓ (૨૪) જયા કમ્મં ખવિત્તાણં, સિદ્ધિં ગચ્છઈ નીરઓ; તયા લોગમત્થયત્થો, સિદ્ધો હવઇ સાસઓ (૨૫) સુહસાયગસ્સ સમણસ્સ, સાયાઉલગસ્સ નિગામસાઈસ્સ; ઉચ્છોલણાપહોઅસ્સ, દુલ્લહા સુગઈ તારિસગસ્સ (૨૬) તવોગુણપહાણસ્સ, ઉજ્જુમઈ ખંતિસંજમરયસ્સ; પરીસહે જિણંતસ્સ, સુલહા સુગઈ તારિસગસ્સ (૨૭) પચ્છા વિ તે પયાયા, ખિપ્પં ગચ્છંતિ અમરભવણાઇં; જેસિં પિઓ તવો સંજમો અ, ખંતી અ બંભચેરં ચ (૨૮) ઇચ્ચેઅં છજ્જીવણિઅં, સમ્મદ્દિટ્ઠી સયા જએ; દુલ્લહં લહિત્તુ સામણ્ણં, કમ્મુણા ન વિરાહેજ્જાસિ૦ ત્તિ બેમિ (૨૯)

—ઃ છીંકનો કાઉસ્સગ્ગ ઃ—

પાક્ષિક અતિચાર પહેલા છીંક આવે તો, ટાઈમ અને અનુકૂલતા હોય તો સર્વ ફરીને કરવું, અતિચાર પછી છીંક આવે તો, સજ્ઝાય પછી ઇરિયાવહિ કરી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! ક્ષુદ્રોપદ્રવ-

ઓહડ્ડાવણુત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, કહી ક્ષુદ્રો૦ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થ૦ સાગરવરગંભીરા સુધી ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરી નીચેની ગાથા ત્રણ વખત કહી પારવો.

સર્વે યક્ષાંબિકાદ્યા યે, વૈયાવૃત્યકરા જિને,
ક્ષુદ્રોપદ્રવસંઘાતં, તે દ્રુતં દ્રાવયન્તુ નઃ (૧)

પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહી આગળનો વિધિ ચાલુ કરવો (હીર૦)

—ઃ દેવસિઅ પ્રતિક્રમણની વિધિ ઃ—૧

પ્રથમ ઇરિયાવહિયા૦ (ગૃહસ્થ—સામાયિક લઈ મુહપત્તિ પડિલેહી બે વાંદણાં દઈ પચ્ચક્ખાણ કરે) ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! ચૈત્યવંદન કરું ? (કરેહ) ઈચ્છં, ચૈત્યવંદન૦ જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ અરિહંત ચેઈઆણં૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ નમોઽર્હત્૦ પહેલી થોય૦ લોગસ્સ૦ સવ્વલોએ૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ બીજી થોય૦ પુક્ખરવરદી૦ સુઅસ્સ૦ વંદણ વત્તિઆએ૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ ત્રીજી થોય૦ સિદ્ધાણંબુદ્ધાણં૦ વેયાવચ્ચ૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ નમોઽર્હત્૦ ચોથી થોય૦ નમુત્થુણં૦ ખમા૦ ભગવાનહં, ખમા૦ આચાર્યહં, ખમા૦ ઉપાધ્યાયહં, ખમા૦ સર્વસાધુહં (ગૃહસ્થ—ઇચ્છકારી સમસ્ત શ્રાવકને વંદુ).

ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦! દેવસિય પડિક્કમણે ઠાઉં ? (ઠાએહ) ઈચ્છં, જમણો હાથ ઓઘા (ગૃહસ્થ ચરવલા) ઉપર થાપીને સવ્વસ્સવિ૦ કરેમિભંતે૦ ઈચ્છામિ ઠામિ૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ સયણાસણન્ન૦ની ગાથા એકવાર (ચઉદીસે બે વાર) અર્થસહિત (ગૃહસ્થ—પંચાચારના અતિચારની આઠગાથા, ન આવડે તો આઠ નવકાર)નો કાઉસ્સગ્ગ૦ લોગસ્સ૦

ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહી બે વાંદણાં૦ ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦! દેવસિઅં આલોઉં? (આલોએહ) ઇચ્છં—આલોએમિ, જોમેદેવસિઓ૦ઠાણે કમણે૦ (ગૃહસ્થ-સાત લાખ૦ પહેલે પ્રાણાતિપાત૦ **પૌષધમાં** -ગમણાગમણે૦) સવ્વસ્સવિ૦ **વીરાસને** બેસીને-નવકાર૦ કરેમિ ભંતે૦ ચત્તારિમંગલં૦ ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં૦ ઇરિયાવહિયા૦ શ્રમણ-સૂત્ર૦ (ગૃહસ્થ—નવકાર૦ કરેમિભંતે૦ ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં૦ વંદિત્તુ૦) બે વાંદણાં૦ અબ્ભુટ્ઠિઓ૦ બે વાંદણાં૦ આયરિય ઉવજ્ઝાએ૦ કરેમિ ભંતે૦ ઈચ્છામિઠામિ૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ બે લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ૦ લોગસ્સ૦ સવ્વલોએ૦ અન્નત્થ૦ એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ૦ પુક્ખરવરદી૦ સુઅસ્સ૦ વંદણવત્તિઆએ૦ અન્નત્થ૦ એકલોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ૦ સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં૦ સુઅદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં-અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ નમોર્હત્૦ સુઅદેવયા૦ (બહેનો—કમલદલ૦) ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં—અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ નમોર્હત્૦ જિસેખિતે૦ (બહેનો—યસ્યાઃ ક્ષેત્રં૦) નવકાર૦

છટ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહી બે વાંદણાં૦ સામાયિક, ચઉવિસ્સત્થો, વંદણ, પડિક્કમણ, કાઉસ્સગ્ગ, પચ્ચક્ખાણ-કર્યું છે જી (પચ્ચક્ખાણ ધાર્યું હોય તો, **કાઉસ્સગ્ગ સુધી-કર્યો છે જી,** **પચ્ચક્ખાણ-ધાર્યું છે જી**)ઈચ્છમો અણુસટ્ઠિ નમો ખમાસમણાણં-નમોર્હત્૦ નમોસ્તુવર્ધમાનાય૦ (બહેનો—સંસારદાવાનીત્રણ ગાથા).

નમુત્થુણં૦ નમોર્હત્૦ સ્તવન૦ વરકનક૦ ખમા૦ ભગવાન્ હં, ખમા૦ આચાર્યહં, ખમા૦ ઉપાધ્યાયહં, ખમા૦ સર્વસાધુહં (ગૃહસ્થ—જમણો હાથ ચરવલા ઉપર સ્થાપી—અડ્ઢાઇજ્જેસુ૦) ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! દેવસિઅ પાયચ્છિત્ત વિસોહણત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું? (કરેહ) ઇચ્છં, દેવસિઅ પાયચ્છિત્ત વિસોહણત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં—અન્નત્થ૦ ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ૦ લોગસ્સ૦ ઇચ્છા સં૦ ભ૦! સજ્ઝાય સંદિસાહઉં? (સંદિસાવેહ) ઇચ્છં, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦

ભ૦ ! સજ્ઝાય કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, નવકાર૦ સજ્ઝાય૦ નવકાર૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! દુક્ખક્ખઓ કમ્મક્ખઓ નિમિત્તં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, દુક્ખક્ખઓ કમ્મક્ખઓ નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં—અન્નત્થ૦ સંપૂર્ણ ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ૦ (બાકીના સર્વ કાઉસ્સગ્ગમાં ચંદેસુનિમ્મલયરા—સુધી લોગસ્સ૦) નમોર્હત્૦ લઘુશાન્તિ૦ લોગસ્સ૦ (ગૃહસ્થ—ઇરિયાવહિ કરી ચઉક્કસાય૦ નમુત્થુણં૦ જાવંતિ૦ ખમા૦ જાવંત૦ નમોર્હત્૦ ઉવસગ્ગહરં૦ જયવીયરાય૦ ખમા૦ મુહપત્તિ પડિલેહી—સામાયિક પારવાના બે આદેશ માગી જમણો હાથ ચરવલા ઉપર સ્થાપી—નવકાર૦ સામાઇયવયજુત્તો૦)

—: રાઇઅ પ્રતિક્રમણની વિધિ :—૨

પ્રથમ ઇરિયાવહિયા૦ (ગૃહસ્થ—સામાયિક લે) કુસુમિણ દુસુમિણ ઓહડ્ડાવણી રાઇય પાયચ્છિત્ત વિસોહણત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, કુસુમિણ દુસુમિણ ઓહડ્ડાવણી રાઇય પાયચ્છિત્ત વિસોહણત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં—અન્નત્થ૦ ચાર લોગસ્સ (રાત્રે શિયલભંગ સંબંધી સ્વપ્ન આવેલ હોય તો સાગરવરગંભીરા—સુધી, નહિ તો ચંદેસુનિમ્મલયરા—સુધી)નો કાઉસ્સગ્ગ૦ લોગસ્સ૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ચૈત્યવંદન કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં૦ જગચિંતામણી૦ જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ જાવંતિ૦ ખમા૦ જાવંત૦ નમોર્હત્૦ ઉવસગ્ગહરં૦ જયવીયરાય૦ ખમા૦ ભગવાનહં, ખમા૦ આચાર્યહં, ખમા૦ ઉપાધ્યાયહં, ખમા૦ સર્વસાધુહં, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! સજ્ઝાય સંદિસાહઉં ? (સંદિસાવેહ) ઇચ્છં, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! સજ્ઝાય કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, નવકાર૦ ભરહેસર૦ નવકાર૦ ઇચ્છકાર૦

ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! રાઇયપડિક્કમણે ઠાઉં ? (ઠાએહ) ઇચ્છં, જમણો હાથ ઓઘા (ગૃહસ્થ—ચરવલ) ઉપર સ્થાપીને સવ્વસ્સવિ૦ નમુત્થુણં૦ કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિઠામિ૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ એક

લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ લોગસ્સ૦ સવ્વલોએ૦ અન્નત્થ૦ એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ૦ પુક્ખરવરદ્દી૦ સુઅસ્સ૦ વંદણવત્તિઆએ૦ અન્નત્થ૦ સયણાસણન્ન૦ની ગાથા એકવાર (વડીલે બે વાર) અર્થસહિત (ગૃહસ્થ-પંચાચારના અતિચારની આઠ ગાથા, ન આવડે તો આઠ નવકાર)નો કાઉસ્સગ્ગ૦ સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું૦

ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહી-બે વાંદણાં૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! રાઈયં આલોઉં? (આલોએહ) ઈચ્છં-આલોએમિ, જોમે રાઈઓ૦ સંથારાઉવટ્ટણકી૦ (ગૃહસ્થ-સાત લાખ૦ પહેલે પ્રાણાતિપાત૦ પૌષધમાં-ગમણાગમણે૦)સવ્વસ્સવિ૦ વીરાસને બેસીને નવકાર૦ કરેમિભંતે૦ ચત્તારિમંગલં૦ ઈચ્છામિ પડિક્કમિઉં૦ ઇરિયાવહિય૦ શ્રમણસૂત્ર૦ (ગૃહસ્થ-નવકાર૦ કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં૦ વંદિત્તુ૦) બે વાંદણાં૦ અબ્ભુટ્ઠિઓ૦ બે વાંદણાં૦ આયરિયઉવજ્ઝાએ૦ કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિઠામિ૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ તપચિંતવણું૦ (ન આવડે તો સોળ નવકાર)નો કાઉસ્સગ્ગ લોગસ્સ૦

છટ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહી-બે વાંદણાં૦ સકલતીર્થ૦ પચ્ચક્ખાણ કરી-સામાયિક, ચઉવિસત્થો, વંદણ, પડિક્કમણ, કાઉસ્સગ્ગ, પચ્ચક્ખાણ-કર્યું છે જી (પચ્ચક્ખાણ ધાર્યું હોય તો, કાઉસ્સગ્ગ સુધી-કર્યો છે જી, પચ્ચક્ખાણ-ધાર્યું છે જી) ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં નમો ખમાસમણાણં-નમોર્હત્૦ વિશાલલોચન૦ (બહેનો-સંસારદાવાની ત્રણ ગાથા).

નમુત્થુણં૦ અરિહંત ચેઈઆણં૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ નમોર્હત્૦ કલ્લાણકંદંની પ્રથમ ગાથા૦ લોગસ્સ૦ સવ્વલોએ૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ કલ્લાણકંદંની બીજી ગાથા૦ પુક્ખરવરદ્દી૦ સુઅસ્સ૦ વંદણવત્તિઆએ૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ કલ્લાણકંદંની ત્રીજી ગાથા૦ સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું૦

વેયાવચ્ચ૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ નમોઽર્હત્૦ કલ્લાણ-કંદની ચોથી ગાથ.૦ નમુત્થુણં૦ ખમા૦ ભગવાનહં, ખમા૦ આચાર્યહં, ખમા૦ ઉપાધ્યાયહં, ખમા૦ સર્વસાધુહં(ગૃહસ્થ–જમણો હાથ ચરવલા ઉપર સ્થાપી–અડ્ઢાઇજ્જેસુ૦) ત્રણદુહા અને ત્રણ ખમા૦ પૂર્વક પ્રથમ શ્રીસીમંધરસ્વામીનું અને પછી શ્રીસિદ્ધાચળજીનું ચૈત્યવંદન–થે.૫૦ સુધી કરવું.

–: પક્ખિપ્રતિક્રમણની વિધિ :–૩

પ્રથમ દૈવસિય પ્રતિક્રમણમાં શ્રમણસૂત્ર (વંદિત્તુ) કહીએ ત્યાં સુધી સર્વ કહેવું. પણ ચૈત્યવંદન **સકલાર્હતનું** અને થોયો **સ્નાતસ્યાની** કહેવી.

પછી–ખમા૦ દેવસિઅ આલોઇઅ પડિક્કંતા ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! પક્ખિ મુહપત્તિ પડિલેહઉં ? (પડિલેહેહ) ઇચ્છં, મુહપત્તિ પડિલેહી (અહીંથી ચાર ખામણાં સુધી **દેવસિઅ** ને બદલે **પક્ખિ** બોલવુ) બે વાંદણાં૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦। અબ્ભુટ્ઠિઓહં સંબુદ્ધાખામણેણં અબ્ભિંતર **પક્ખિઅં** ખામેઉં ? (ખામેહ) ઇચ્છં ખામેમિ પક્ખિઅં, **એકપક્ખસ્સ પન્નરસ્સણ્હં** રાઇંદિઆણં–જંકિંચિ અપત્તિઅં૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! **પક્ખિઅં** આલોઉં ? (આલોહેહ) ઇચ્છં–આલોએમિ, જો મે **પક્ખિઓ**૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦। **પક્ખિ** અતિચાર આલોઉં ? (આલોહેહ) ઇચ્છં, અતિચાર૦ **એવંકારે સાધુતણેધર્મે એકવિધ અસંયમ તેત્રીશ આશાતના પ્રમાદ પર્યન્તઆંહી** (શ્રાવકતણે ધર્મે સમ્યક્ત્વમૂળ ૧૨ વ્રત ૧૨૪ અતિચાર માંહી) અનેરો૦ સવ્વસ્સવિ **પક્ખિઅ** દુચ્ચિંતિય દુબ્ભાસિય દુચ્ચિટ્ઠિય–ઇચ્છ.૦ સં૦ ભ૦! (પડિક્કમેહ) ઇચ્છં તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં, ઇચ્છકારિ ભગવન્! પસાયકરી પક્ખિતપ પ્રસાદ કરશોજી, એમ બોલીને આવી રીત કહીએ–**ચોથભત્તેણં** એક ઉપવાસ, બે આયંબિલ, ત્રણનીવિ, ચાર એકાસણાં, આઠ બેઆસણાં, બેહજાર

સજઝાય (ગાથા) યથાશક્તિ તપકરી પહોંચાડવો, જો તપ કર્યો હોય કે તપમાં પ્રવેશ કર્યો હોય તો **પઇટ્ઠિઓ** કહેવું. અને ન કર્યો હોય પરંતુ પાછળથી કરવાનો હોય તો **તહત્તિ** કહેવું, તથા ન જ કરવો હોય તો મૌન રહેવું.

(આ તપ ન કરવામાં આવે તો **આજ્ઞાભંગદોષ** અને પ્રતિક્રમણ અધુરૂં રહે—કલ્પ૦)

બેવાંદણાં૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! અબ્ભુટ્ઠિઓહં પત્તેઅખામણેણં અબ્ભિંતર પક્ખિઅં ખામેઉં ? (ખામેહ) ઇચ્છં ખામેમિ પક્ખિઅં, એકપક્ખસ્સ૦ બે વાંદણાં૦ દેવસિઅ આલોઇઅ પડિક્કંતા ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! પક્ખિઅં પડિક્કમું ? (ગુરુ—પડિક્કમેહ) સમ્મં પડિક્કમામિ કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે પક્ખિઓ૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! પક્ખિ સૂત્ર કહું ? (કહેહ) ઇચ્છં, ત્રણ નવકાર૦ પક્ખિ સૂત્ર૦ (સાધુ ન હોય તો ત્રણ નવકાર૦ વંદિત્તુ૦) સુઅદેવયા૦

પછી દેવસિઅ પ્રતિક્રમણની જેમ (પરંતુ દેવસિઅ ને ઠેકાણે પક્ખિ બોલવું) નવકાર વિગેરે પૂર્વક શ્રમણસૂત્ર (વંદિત્તુ) કહી—કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં જો મે પક્ખિઓ૦ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ **બાર** લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ૦ લોગસ્સ૦ મુહપત્તિ પડિલેહી—બેવાંદણાં૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! અબ્ભુટ્ઠિઓહં સમત્તખામણેણં અબ્ભિંતર પક્ખિઅં ખામેઉં ? (ખામેહ) ઇચ્છં ખામેમિ પક્ખિઅં, એકપક્ખસ્સ૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! પક્ખિ ખામણાં ખામું ? (ખામેહ) ઇચ્છં, કહી—ખમા૦ પૂર્વક ચાર ખામણાં ખામવાં (સાધુ ન હોય તો—ખમા૦ દઇ ઇચ્છામિ ખમાસમણો—પૂર્વક નવકાર૦ કહી સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ કહેવું, ફક્ત ત્રીજા ખામણાના અન્તે તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં કહેવું)

(પક્ખિમુહપત્તિ પડિલેહણથી અહિં સુધી દેવસિઅને ઠેકાણે પક્ખિઅ બોલવું) પછી દેવસિઅપ્રતિક્રમણમાં વંદિત્તુ

કહ્યા પછી **બેવાંદણા દઈએ તિહાંથી** સમાપ્ત થાય ત્યાં સુધી સર્વ દેવસિઅની પેઠે જાણવું, પરંતુ **સુઅદેવયા** અને **જિસેખિત્તે** ને ઠેકાણે **જ્ઞાનાદિ૦** અને **યસ્યા: ક્ષેત્ર**ં૦ ની થોય બોલવી, **સ્તવન-અજિતશાન્તિ૦**નું કહેવું, **સજ્ઝાય**ને ઠેકાણે **ઉવસગ્ગહરં** અને **સંસારદાવા૦** ઝંકારાથી ઊંચે અવાજે સકલસંઘે બોલવું, **શાન્તિબૃહદ્** બોલાવી, અન્તે **સંતિકરં** બોલવાનો રીવાજ જોવામાં આવે છે.

—: ચઉમાસી પ્રતિક્રમણની વિધિ :—૪

પક્ખિપ્રતિક્રમણ પ્રમાણે સર્વ વિધિ કરવી, પરંતુ એકપક્ખસ્સને ઠેકાણે **ચઉમાસાણં અટ્ઠપક્ખાણં એગસયવીસરાઈદિયાણં**-બોલવું, અને બાર લોગસ્સના ઠેકાણે **૨૦ લોગસ્સનો** કાઉસ્સગ્ગ૦ કરવો અને પક્ખિને ઠેકાણે **ચઉમાસી** શબ્દ બોલવો, તથા તપને ઠેકાણે છટ્ઠભત્તેણં, બે-ઉ૦, ચાર-આ૦, છ-ની૦, આઠ-એ૦, સોલ બે૦, ચાર હજાર સજ્ઝાય૦ એમ કહેવું૦

—: સંવચ્છરી પ્રતિક્રમણની વિધિ :—૫

પક્ખિપ્રતિક્રમણ પ્રમાણે સર્વ વિધિ કરવી, પરંતુ એક પક્ખસ્સ ને ઠેકાણે **બારમાસાણં ચોવીસપક્ખાણં તિસયસટ્ઠિરાઈંદિયાણં** બોલવું અને ૧૨ લોગસ્સના ઠેકાણે **૪૦ લોગસ્સ તથા એક નવકાર** (લોગસ્સ ન આવડે તો **૧૬૦ નવકાર**)નો કાઉસ્સગ્ગ૦ કરવો, અને પક્ખિને ઠેકાણે **સંવચ્છરી** શબ્દ બોલવો, તથા તપને ઠેકાણે **અટ્ઠમભત્તેણં** ત્રણ-ઉ૦, છ-આ૦, નવની૦, બાર-એ૦, ચોવીસ-એ૦, ૭ હજાર સજ્ઝાય૦ એમ કહેવું.

—: પ્રતિક્રમણમાં અવગ્રહપ્રવેશ-નિર્ગમ :—૬

દેવસિ-રાઈઅ ત્રીજા આવસ્યકના વાંદણાનું જોડું સમાપ્ત થયા પછી શ્રમણસૂત્ર (વંદિત્તુ)માં આવતા "**તસ્સધમ્મસ્સ**

કેવલિપન્નત્તસ્સ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ" એ પાઠ બોલતાં ઊભા થતાં અવગ્રહમાંથી બ્હાર નીકળવું, બીજું વાંદણાનું જોડું સમાપ્ત થયા પછી અબ્ભુટ્ઠિઓ ખામીને અવગ્રહમાંથી બ્હાર નીકળવું, ત્રીજુ વાંદણાનું જોડું સમાપ્ત થયા પછી તરત જ અવગ્રહમાંથી બ્હાર નીકળવું, ચોથું વાંદણાનું જોડું સમાપ્ત થયા પછી વિશાલલોચન અને નમોસ્તુ વર્ધમાનાય સૂત્ર પહેલા અવગ્રહમાંથી બહાર નીકળવું, દરેક જગ્યાએ વાંદણામાં આવતા "નિસીહિ" બોલતાં અવગ્રહમાં પ્રવેશ કરવો, અને "આવસ્સિયાએ" કહીને અવગ્રહમાંથી બહાર નીકળવું.

પક્ખિ-વગેરેમાં-શ્રમણસૂત્ર (વંદિત્તા) પછી અવગ્રહ બહાર રહીને જ પક્ખિઆદિનો આરંભ કરવો, ત્યારબાદ પ્રથમ વાંદણાનું જોડું સમાપ્ત થયા પછી "સંબુદ્ધાખામણેણં" ખામીને અવગ્રહમાંથી બહાર નીકળવું, બીજું વાંદણાનું જોડું સમાપ્ત થયા પછી "પત્તેઅખામણેણં" ખામીને અવગ્રહમાંથી બહાર નીકળવું, ત્રીજું વાંદણાનું જોડું સમાપ્ત થયા પછી શ્રમણસૂત્ર (વંદિત્તા)માં આવતા.

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ. આરાહણાએ

એ પાઠ બોલતાં ઊભા થતાં અવગ્રહમાંથી બહાર નીકળવું, ચોથું વાંદણાનું જોડું સમાપ્ત થયા પછી "સમ્મત્તખામણેણં" ખામીને અવગ્રહમાંથી બહાર નીકળવું.

બાકી આગળ-પાછળ અવગ્રહમાં પ્રવેશ-નિર્ગમ દેવસિઅ પ્રતિક્રમણની માફક જાણવો.

-: પડિલેહણ (સવારની) વિધિ :-૭

પ્રથમ ઇરિયાવહિ કરી-ખમ.૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! પડિલેહણ

કરૂં ? (કરેહ) ઇચ્છં, કહી મુહપત્તિ ૫૦ બોલથી, ઓઘો અને કંદોરો ૧૦ થી, આસન અને ચોલપટ્ટો ૨૫ બોલથી (સાધ્વીએ મુહપત્તિ ૪૦ થી, ઓઘો અને કંદોરો ૧૦ થી, આસન કપડો કંચુવો અને સાડો ૨૫–બોલથી) પડિલેહવો, પછી ઇરિયાવહિ કરી –ખમા૦ ઇચ્છકારી ભગવન્ ! પસાય કરી પડિલેહણા પડિલેહાવોજી ? (પડિલેહાવેમિ) ઇચ્છં, કહી સ્થાપનાજીનું પડિલેહણ કરે પરંતુ તેમાં પ્રથમ એક મુહપત્તિ પછી સ્થાપનાજી અને પછી બાકીની મુહપત્તિ આદિનું પડિલેહણ કરવું, પછી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહઉં ? (પડિલેહેહ) ઇચ્છં કહી મુહપત્તિ પડિલેહી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ઉપધિ સંદિસાહઉં ? (સંદિસાવેહ) ઇચ્છં, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ઉપધિ પડિલેહઉં ? (પડિલેહેહ) ઇચ્છં કહી બાકીનાં વસ્ત્ર. દાંડો. વિ૦ (વસ્ત્રો–૨૫ બોલથી, દાંડો–દંડાસન ૧૦ બોલથી) પડિલેહી કાજોલઇ જોઈને પરઠવવો, પછી અવિધિએ પરઠવવા સંબંધી ઇરિયાવહિ કરવા.

જો તં પુંજં છંડઇ, ઇરિયાવહિઆ હવેઇ નિયમેણ;
સંસત્તગવસહીએ, તહ હવઇ પમજ્જમાણસ્સ (૮૬)યતિ૦

જે કાજે પરઠવે તે અવસ્ય ઇરિયાવહિ કરે, અને વસતિ જીવાકુલ હોય તો કાજો લેવાવાળાએ પણ ઇરિયાવહિ કરવા, આથી એક જણ કાજો લે અને બીજો પરઠવે તો અવિધિ નથી. તથા કાજો લેવામાં ઇરિયાવહિ કરવાનો પણ એકાન્ત નથી. હાલમાં કાજો લેતાં પહેલાં અને પછી ઇરિયાવહિ કરાય છે.

પુનઃ ઇરિયાવહિ કરી–ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! સજ્ઝાય કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, કહી નવકાર૦ ધમ્મોમંગલ૦ની પાંચ ગાથા૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ઉપયોગ કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ઉપયોગ કરાવણી કાઉસ્સગ્ગ કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, ઉપયોગ કરાવણી કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં–અન્નત્થ૦.

એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ પારી પ્રગટ નવકાર૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ !? (ગુરુ–લાભ), કહં લઈશું ? (ગુરુ–જહાગહિઅં પૂવ્વસાહૂહિં), આવસ્સિઆએ ? (ગુરુ–જસ્સજોગો), સજ્જાતરનું ઘર ? (ગુરુ–અમુક વ્યક્તિનું)

–: પડિલેહણ (સાંજની) વિધિ :–૮

ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! બહુપડિપુન્ના પોરિસિ ? (તહત્તિ) ખમા૦ ઇરિયાવહિ કરી–ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! પડિલેહણ કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ વસતિ પ્રમાર્જું ? (પમજ્જેહ) ઇચ્છં, કહી સવારની જેમ પાંચવાનાં (ઉપવાસ હોય તો મુહપત્તિ રજોહરણ અને આસન) પડિલેહવાં, પછી (પાંચવાનાં પડિલેહણ કરનારને ઇરિયાવહિ) ખમા૦ ઇચ્છકારી ભગવન્ ! પસાય કરી પડિલેહણા પડિલેહાવોજી ? (પડિલેહાવેમિ) ઇચ્છં, કહી સ્થાપનાજી પડિલેહવા પરંતુ તેમાં પ્રથમ મુહપત્તિઓ વિ૦ સર્વ પડિલેહી છેલ્લા સ્થાપનાજી પડિલેહવા, પછી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહઉં ? (પડિલેહેહ) ઇચ્છં, કહી મુહપત્તિ પડિલેહી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! સજ્ઝાય કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, નવકાર૦ ધમ્મોમંગલ૦ ની પાંચ ગાથા૦ પછી આહાર (અશનાદિ) વાપર્યો હોય તો બે વાંદણાં૦ (ન વાપર્યું હોય તો ખમા૦) પછી ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાયકરી પચ્ચક્ખાણનો આદેશ દેશોજી ! કહી પચ્ચક્ખાણ કરે, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ઉપધિ સંદિસાહઉં ? (સંદિસાવેહ) ઇચ્છં, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ઉપધિ પડિલેહઉં ? (પડિલેહેહ) ઇચ્છં, કહી બાકીનાં વસ્ત્ર, દાંડો, વિ૦ પડિલેહી કાજો લઈ જોઇને પરઠવવો, પછી અવિધિએ પરઠવવા સંબંધી ઇરિયાવહિ કરવા.

–: ચૈત્યવંદન વિધિ :–૯

પ્રથમ ઇરિયાવહિ૦ ત્રણ–ખમા૦ (દરેક વખતે ખમાસમણ)

દેતાં બે હાથ બે ઢીંચણુ અને લલાટ (કપાળ) આ પાંચ અંગ ભૂમિને અડવાં જોઈએ) ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ચૈત્યવંદન કરું ! (કરેહ) ઇચ્છં, ચૈત્યવંદન૦ જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ જાવંતિ૦ ખમા૦ જાવંત૦ નમોર્હંત૦ સ્તવન૦ જયવીયરાય૦ અરિહંતચેઈઆ-ણં૦ અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ નમોર્હંત૦ એકથોય૦ ખમા૦ પચ્ચક્ખાણુ કરી–ખમા૦

–: ગુરુવંદન વિધિ :–૧૦

બે–ખમા૦ ઇચ્છકાર૦ (પદસ્થ હોય તો–ખમા૦) અબ્ભુટ્ઠિઓ૦ ખમા૦ ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાયકરી પચ્ચક્ખાણુનો આદેશ દેશોજી ! કહી પચ્ચક્ખાણુ કરી–ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! બહુવેલ સંદિસાહઉં ? (સંદિસાવેહ) ઇચ્છં, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! બહુવેલ કરશું ? (કરજો) ઇચ્છં,

–: રાઇયમુહપત્તિ (દ્વાદશાવર્ત વંદન) :–૧૧

પ્રથમ ઇરિયાવહી૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! રાઇય મુહપત્તિ પડિલેહઉં ? (પડિલેહેહ) ઇચ્છં, મુહપત્તિ પડિલેહી બે વાંદણાં૦ ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! રાઈયં આલોઉં ? (આલોહેહ) ઈચ્છં આલોએમિ, જોમે રાઈઓ સવ્વસ્સવિ૦ પદસ્થ હોય તો બેવાંદણાં૦ (નહિતો–ખમા૦) ઈચ્છકાર૦ અબ્ભુટ્ઠિઓ૦ બેવાંદણાં પચ્ચક્ખાણુ **કરી** બહુવેલના બે આદેશ માગવા.

–: સંવચ્છરી ખામણા :–૧૨

પ્રથમ ઉપર પ્રમાણે છેલ્લા બે વાંદણાં સુધી દ્વાદશાવર્તવંદન કરવું.

(ચોમાસીશરૂ) ખમા૦ દેવસિઅ આલોઈઅ પડિક્કંતા ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ચોમાસી મુહપત્તિ પડિલેહઉં ? (પડિલેહેહ) ઈચ્છં, મુહપત્તિ પડિલેહી બે વાંદણાં૦ ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ! ચોમાસિઅં આલોઉં ? (આલોહેહ) ઈચ્છં આલોએમિ, જો મે ચોમાસિઓ૦

સવ્વસ્સવિ૦ ઈચ્છકારી ભ૦! પસાયકરી ચોમાસિતપ પ્રસાદ કરશોજી' (ગુરુ–છટ્ઠભત્તેણું૦ આદિ યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડવો) શિષ્ય-પઈટ્ઠિઓ (તહત્તિ) કહે, બે વાંદણાં૦ ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦! અબ્ભુટ્ઠિઓહં પત્તેઅખામણેણં અબ્ભિંતર ચોમાસિઅં ખામેઉં? (ખામેહ) ઈચ્છ ખામેમિ ચોમાસિઅં ચઉમાસાણં અટ્ઠપક્ખાણં એગસયવીસરાઈંદિયાણં જંકિંચિ૦ બેવાંદણાં૦

(સંવચ્છરી શરૂ) ચોમાસી પ્રમાણે, પરંતુ ચોમાસીને ઠેકાણે સંવચ્છરી બોલવું (ગુરુ–તપમાં અટ્ઠમભત્તેણું૦ આદિબોલે) ખામણાંમાં–બારસમાસાણં ચોવીસપક્ખાણં તિસયસટ્ઠિરાઈંદિયાણં૦ આદિ બોલવું. છેવટે પચ્ચક્ખાણ કરી બહુવેલના બે આદેશ માગવા.

–: પોરિસિની વિધિ :–૧૩

૭ ઘડી દિવસ ચડયા પછી ખમા૦ ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦! બહુપડિપુન્નાપોરિસિ? (તહત્તિ), ખમા૦ ઈરિયાવહિ૦ ખમા૦ ઈચ્છા સં૦ ભ૦! પડિલેહણ કરું? (કરેહ) ઈચ્છં, કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી (ચોમાસામાં પોરિસિ ભણાવીને કાજો લેવો.)

–: ગોચરીના ૪૨ દોષ :–૧૪

સાધુ–સાધ્વીએ આહાર–પાણી વહોરતાં તેના ૪૨ દોષ વર્જવા, તથા આહાર કરતાં માંડલીના ૫–દોષ વર્જવા, તે આ પ્રમાણે: (પિં૦ નિ૦).

પ્રથમ ગૃહસ્થથી થતા આહાર ઉપજવા સંબંધી ૧૬ દોષ

(૧) આધાકર્મી-સર્વ દર્શનીઓને અથવા સર્વ મુનિઓને ઉદ્દેશીને કરવું. (૨) ઉદ્દેશ– પૂર્વે તૈયાર કરેલ ભાત–લાડુ–વિ૦ને મુનિને ઉદ્દેશીને દહીં–ગોળ–વિ૦ સ્વાદિષ્ટ કરવા. (૩) પૂતિકર્મ– શુદ્ધ અન્ન વિ૦ને આધાકર્મીથી મિશ્રિત કરવું. (૪) મિશ્ર–પોતાને

માટે તથા સાધુને માટે પ્રથમથી જ કલ્પીને બનાવવું. (૫) **સ્થાપિત**–સાધુ માટે ક્ષીર–વિ૦ જુદાં કરી ભાજનમાં સ્થાપી રાખવાં (૬) **પાહુડી**–વિવાહ–વિ૦ને વિલંબ છતાં સાધુને રહેલા જાણી તે વખતમાં જ વિવાહ વિ૦ કરવા. (૭) **પ્રાદુષ્કરણ**–અંધકારમાં રહેલી વસ્તુને દીવા–વિ૦થી શોધી લાવવી. (૮) **ક્રીત**-સાધુ માટે વેચાણ લાવવું. (૯) **પ્રામિત્ય**–સાધુ માટે ઉધારે લાવવું. (૧૦) **પરાવર્તિત**–સાધુ માટે વસ્તુની અદલાબદલી કરવી. (૧૧) **અભ્યાહૃત**–સાહમું લાવવું. (૧૨) **ઉદ્‌ભિન્ન**–સાધુ માટે ડબ્બો ફોડી, ઘડા–વિ૦ના મુખ ઉપરથી માટી દૂર કરી ઘી–વિ૦ કાઢવું. (૧૩) **માલોપહૃત**–ઉપલી ભૂમિથી, સીકુથી કે ભોંયરામાંથી લાવવું. (૧૪) **આચ્છેદ્ય**–કોઈ પાસેથી આંચકી લાવવું. (૧૫) **અનાસૃષ્ટિ**–આખી મંડળીએ નહીં રજા આપેલું તેમાંનો એક જણ આપે. (૧૬) **અધ્યવપૂરક**–સાધુનું આવવું સાંભળી પોતાને માટે કરાતી રસવતી–વિ.માં વધારો કરવો.

સાધુથી થતા ઉત્પાદનાના ૧૬ દોષ આ પ્રમાણે

ધાત્રીપિંડ–ગૃહસ્થના બાળકને દૂધ પાવુ, શણગારવું, રમાડવું વિ. (૨) **દૂતિપિંડ**–દૂતની પેઠે સંદેશો લઈ જવો. (૩) **નિમિત્ત પિંડ**–ત્રણે કાળના લાભાલાભ, જીવિત, મૃત્યુ–વિ૦ કહેવું. (૪) **આજીવપિંડ**–પોતાના કુળ, જાતિ, શિલ્પ–વિ૦ના વખાણ કરવા. (૫) **વનીપકપિંડ**–દીનપણું જણાવવું. (૬) **ચિકિત્સાપિંડ**–ઔષધ–વિ૦ બતાવવું. (૭) **ક્રોધપિંડ**–ડરાવવું, શ્રાપ આપવો. (૮) **માનપિંડ**–સાધુઓ પાસે એવી પ્રતિજ્ઞા કરે કે "હું લબ્ધિવાળો છું" તેથી સારો આહાર લાવી આપું, એમ કહી ગૃહસ્થને વિડંબના કરે. (૯) **માયાપિંડ**–જુદા જુદા વેષ પહેરે તથા ભાષા બદલે. (૧૦) **લોભપિંડ**–લાલસા વડે ઘણું ભટકે. (૧૧) **પૂર્વ-પશ્ચાત્ સંસ્તવ**–પહેલા ગૃહસ્થના મા–બાપની અને પછી સાસુ–સસરાની પ્રશંસાપૂર્વક તેમની સાથે પોતાનો પરિચય જણાવે. (૧૨ થી ૧૫) **વિદ્યા**–

મંત્ર-ચૂર્ણ-યોગપિંડ-વિદ્યા, મંત્ર, નેત્રાંજન-વિ૦ ચૂર્ણ, પાદ-લેપાદિ યોગનો ઉપયોગ કરવો. (૧૬) મૂળકર્મપિંડ-ગર્ભનું સ્તંભન, ધારણ, પ્રસવ તથા રક્ષાબંધનાદિ કરવું.

સાધુ તથા ગૃહસ્થ બનેના સંયોગથી થતા એષણાના ૧૦ દોષ

(૧) શંકિત-આધાકર્માદિક દોષની શંકાવાળો (૨) મ્રક્ષિત-મધ વિ૦ નિંદનીય પદાર્થોના સંઘટ્ટાવાળો (૩) નિક્ષિપ્ત-સચિત્તની મધ્યમાં રહેલું. (૪) પિહિત-સચિત્તથી ઢાંકેલું. (૫) સંહૃત-દેવાના પાત્રમાં રહેલા પદાર્થને બીજા પાત્રમાં નાંખીને તે વાસણથી આપવું. (૬) દાયક-બાળક, વૃદ્ધ, નપુંસક, ધ્રુજતો, આંધળો, મદોન્મત્ત, હાથ-પગ વિનાનો, બેડીવાળો, પાદુકાવાળો, ખાંસીવાળો, ખાંડનાર, દળનાર, ભુંજનાર, ફાડનાર, કાતરનાર, પિંજનાર, વિ૦ છ કાયના વિરાધક પાસેથી, તેમ જ ગર્ભાધાનથી આઠ માસ પછી (નવમા માસથી ઉઠ-બેસ કર્યા વિના આપે તો દોષ નહિ) તથા સ્તન્યજીવી બાળકને મૂકીને આપતી સ્ત્રી પાસેથી આહાર લેતાં (આહાર તથા સ્તન્યજીવી બાળકને મૂકે છતાં રડે નહિ તેવી સ્ત્રી પાસેથી આહાર લેતાં દોષ નહિ) જિનકલ્પિ તો ગર્ભાધાનથી જ તથા બાળકવાળી સ્ત્રી પાસેથી આહાર લે નહિ. (૭) ઉન્મિશ્ર-દેવા લાયક જે વસ્તુ હોય, તેને સચિત્ત-વિ૦માં મિશ્ર કરી આપવું. (૮) અપરિણત-અચિત્ત થયા વિનાનું (૯) લિપ્ત-વાસણ તથા હાથ ખરડીને આપે. (૧૦) છર્દિત-છાંટા પડે તેવી રીતે વહોરવું.

-: માંડલીનાં ૫ દોષો :-૧૫

ગ્રાસૈષણાના (આહાર વાપરતી વખતના) પાંચ દોષ આ પ્રમાણે: (૧) સંયોજના-રસની લાલસાથી પુડલા-વિ૦ને ઘી-ખાંડ વિ૦થી ઝબોળવા. (૨) પ્રમાણાતિક્રાંતતા-ધીરજ-બળ-સંયમ તથા મન-વચન-કાયાના યોગને બાધ આવે, તેટલો આહાર કરવો. (૩)

અંગાર–અન્નને કે તેના દેનારને વખાણતો ભોજન કરે, તો રાગરૂપી અગ્નિથી ચારિત્રરૂપ ચંદનના કાષ્ટોને બાળીને કોલસા રૂપ કરી નાખે છે. (૪) ધુમ્ર–અન્નની કે તેના દેનારની નિંદા કરતો ભોજન કરે, તો ચારિત્રરૂપ ચિત્રશાળાને કાળી કરે છે (૫) કારણભાવ–છ–કારણ (સાધુચર્યા–૭૬) વિના ભોજન કરવું. (પિં૦ નિ૦).

–: ગોચરી આલોવવાનો વિધિ :–૧૬

ઉપર જણાવેલા ૪૨ દોષ ટાળી ગોચરી લઈ આવી. "નિસીહિ નિસીહિ નિસીહિ નમો ખમાસમણાણં ગોયમાઇણં મહા-મુણીણં" કહીને ઉપાશ્રયમાં પ્રવેશ કરી ગુરૂ સન્મુખ આવી "નમો ખમાસમણાણં મત્થએણ વંદામિ" કહે, પછી પગ મુકવાની ભૂમિ પ્રમાર્જી ત્યાં ઉભા રહી ડાબા પગના અંગુઠા ઉપર દાંડો રાખી ડાબા હાથના અંગુઠે સ્થિર કરી, જમણા હાથમાં મુહપત્તિ રાખી ઉભા ઉભા ખમા૦ દઈ આદેશ માગી ઈરિયાવહિ૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કાઉસ્સગ્ગમાં જે ક્રમથી ગોચરી લીધી હોય અને તેમાં જે જે દોષ લાગ્યા હોય તે સંભારે. (હાલમાં એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરાય છે) પછી કાઉસ્સગ્ગ–પારી લોગસ્સ૦ કહી લાગેલા દોષો ગુરૂને કહી ગુરૂને આહાર દેખાડે.

પછી ગોચરી આલોવે તે આ પ્રમાણે–"પડિક્કમામિ ગોઅ-રચરિઆએ"થી માંથી "મિચ્છામિદુક્કડં" સુધી (શ્રમણ સૂત્રમાં આવતો બીજો આલાવો) કહે, પછી તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કાઉસ્સગ્ગમાં નીચેની ગાથા અર્થસહિત એકવાર વિચારે.

અહો જિણેહિં અસાવજ્જા, વિત્તી સાહૂણ દેસિયા; મુક્ખસાહણ હેઉસ્સ, સાહુદેહસ્સ ધારણા (૧) અર્થ–આશ્ચર્ય છે કે જિનેશ્વર દેવોએ મોક્ષના સાધન રૂપ રત્નત્રયીની આરાધના કરવાવાળા એવા સાધુઓના દેહને ટકાવનારી પાપરહિત આજીવિકા

બતાવી છે, આવી ભાવના ભાવીને કાઉસ્સગ્ગ પારી લોગસ્સ૦ કહેવો, પછી પાંચ દોષ લગાડ્યા વિના આહાર વાપરે. (દ. વૈ. અ. ૫-૧-૯૨)

-: સ્થંડિલ શુદ્ધિનો વિધિ :-૧૭

સાંજના પ્રતિક્રમણના પ્રારંભમાં પ્રથમ ઇરિયાવહિ૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦। પચ્ચક્ખાણ કર્યું છે જી, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦। સ્થંડિલ પડિલેહઉં? (પડિલેહેહ) ઇચ્છં કહી ૨૪ માંડલાં કરવાં (૧૦૦-હાથથી દૂર ન જવાય).

પૂર્વમાં (૧) આઘાડે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.
,, (૨) આઘાડે આસન્ને........પાસવણે અણહિયાસે.
,, (૩) આઘાડે મજ્ઝે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.
,, (૪) આઘાડે મજ્ઝે...........પાસવણે અણહિયાસે.
,, (૫) આઘાડે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.
,, (૬) આઘાડે દૂરે.............પાસવણે અણહિયાસે.

પશ્ચિમમાં-અણહિયાસે ને ઠેકાણે અહિયાસે, બાકી ઉપર પ્રમાણે.

દક્ષિણમાં-આઘાડે ને ઠેકાણે અણાઘાડે બાકી ઉપર પ્રમાણે.

ઉત્તરમાં-આઘાડે ને ઠેકાણે અણાઘાડે અને અણહિયાસે ને ઠેકાણે અહિયાસે, બાકી ઉપર પ્રમાણે.

ઉચ્ચારે=વડીનીતિ૦ પાસવણે=લઘુનીતિ૦ અહિયાસે=સહન થઇ શકે તો૦ અણહિયાસે=સહન ન થઇ શકે તો.

-: સંથારાપોરિસિનો વિધિ :-૧૮

રાત્રે એક પહોર સુધી સ્વાધ્યાય-ધ્યાન કરીને ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦। બહુપડિપુન્ના પોરિસિ? (તહત્તિ) ખમા૦ ઇરિયાવહિ૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦। બહુપડિપુન્ના પોરિસિ રાઇયસંથારએ

ઠમિ? (ઠાએહ) ઈચ્છં, ચઉક્કસાય૦ નમુત્થુણ૦ જાવંતિ૦ ખમા૦ જાવંત૦ નમોર્હત્૦ ઉવસગ્ગહરં૦ જયવીયરાય૦ ખમા૦ ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦! સંથારાપોરિસિ વિધિ ભણવા મુહપત્તિ પડિલેહઉં? (પડિલેહેહ) ઈચ્છં, મુહપત્તિ પડિલેહીને.

નિસીહિ નિસીહિ નિસીહિ નમો ખમાસમણાણં ગોયમાઇણં મહામુણીણં–આટલો પાઠ અને **નવકાર૦** તથા **કરેમિભંતે૦** આટલું ત્રણવાર કહેવું પછી સંથારાપોરિસિ સૂત્ર બોલવું.

–: સંથારા પોરિસિ સૂત્ર :–૧૯

અણુજાણહ જિટ્ઠિજ્જા! અણુજાણહ પરમગુરુ! ગુરુ ગુણરયણેહિં મંડીયસરીરા! બહુપડિપુણ્ણા પોરિસિ રાઈયસંથારએ ઠમિ? (૧) અણુજાણહ સંથારં, બાહુવહાણેણ વામપાસેણં; કુક્કુડિ પાયપસારણ, અતરંત પમજ્જએ ભૂમિં (૨) સંકોઈઅસંડાસા, ઉવટ્ટંતેઅ કાય-પડિલેહા; દવ્વાઈઉવઓગં, ઊસાસનિરુંભણાલોએ (૩) **જઇ મે હુજ્જ પમાઓ, ઇમસ્સ દેહસ્સિમાઇ રયણીએ; આહારમુવહિદેહં, સવ્વં તિવિહેણ વોસિરિઅં** (૪) ચત્તારિ મંગલં–અરિહંતા મંગલં, સિદ્ધા મંગલં, સાહૂ મંગલં, કેવલિપન્નત્તો ધમ્મો મંગલં (૫) ચત્તારિ લોગુત્તમા–અરિહંતા લોગુત્તમા, સિદ્ધા લોગુત્તમા, સાહૂ લોગુત્તમા, કેવલિપન્નત્તો ધમ્મો લોગુત્તમો (૬) ચત્તારિ સરણં પવજ્જામિ–અરિહંતે સરણં પવજ્જામિ, સિદ્ધે સરણં પવજ્જામિ, સાહૂ સરણં પવજ્જામિ, કેવલિપન્નત્તં ધમ્મં સરણં પવજ્જામિ (૭) પાણાઈવાયમલિઅં, ચોરિક્કં મેહૂણં દવિણમુચ્છં; કોહં માણં માયં, લોભં પિજ્જં તહા દોસં (૮) કલહં અબ્ભક્ખાણં, પેસુન્નં રઈઅરઈસમાઉત્તં; પરપરિવાયં, માયામોસં મિચ્છત્તસલ્લં ચ (૯) **વોસિરિસુ ઇમાઇં; મુક્ખમગ્ગસંસગ્ગવિગ્ઘભૂઆઈં; દુગ્ગઇ નિબંધણાઈં, અટ્ઠારસપાવઠાણાઈં** (૧૦) એગો હં નત્થિ મે

કોઈ, નાહ મન્નસ્સ કસ્સઈ; એવં અદીણમણસો, અપ્પાણમણુસાસઈ (૧૧) એગો મે સાસઓ અપ્પા, નાણદંસણસંજુઓ; સેસા મે બાહિરા-ભાવા, સવ્વે સંજોગલક્ખણા (૧૨) સંજોગમૂલા જીવેણ, પત્તા દુક્ખપરંપરા; તમ્હા સંજોગસંબંધં, સવ્વં તિવિહેણ વોસિરિઅં (૧૩) અરિહંતો મહ દેવો, જાવજ્જીવં સુસાહુણો ગુરુણો; જિણપન્નત્તં તત્તં, ઇઅ સમ્મત્તં મએ ગહિઅં (૧૪) આ ગાથા ત્રણવાર કહેવી, પછી ત્રણ (ગૃહસ્થે–સાત) નવકાર૦ ગણવા પછી.

ખમિઅ ખમાવિઅ મઇ ખમહ, સવ્વહ જીવનિકાય; સિદ્ધહસાખ આલોયણહ, મુજ્ઝહ વઇર ન ભાવ (૧૫) સવ્વે જીવા કમ્મવસ, ચઉદહરાજ ભમંત; તે મે સવ્વ ખમાવિઆ, મુજ્ઝવિ તેહ ખમંત (૧૬) જંજં મણેણ બદ્ધં, જંજં વાએણ ભાસિઅં પાવં, જંજં કાએણ કયં, મિચ્છા મિ દુક્કડં તસ્સ (૧૭).

–: વાર્ષિક કાઉસ્સગ્ગની વિધિ :–૨૦

ચૈત્ર સુદ ૧૧–૧૨–૧૩ અથવા ૧૨–૧૩–૧૪ અથવા ૧૩–૧૪–૧૫ એ ત્રણ દિવસ દરરોજ દેવસિઅ પ્રતિક્રમણમાં સજ્ઝાય પછી—ખમા૦ ઇરિયાવહિ કરી—ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! અચિત્તરજ ઓહડ્ડાવણત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું? (કરેહ) ઇચ્છં, અચિત્તરજ ઓહડ્ડાવણત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં–અન્નત્થ૦ ચાર લોગસ્સ (સાગરવર ગંભીરા સુધી)નો કાઉસ્સગ્ગ૦ પારી–લોગસ્સ૦

–: લોચના કાઉસ્સગ્ગનો વિધિ :–૨૧

લોચ કરવો હોય તે દિવસે લોચ કર્યા અગાઉ ખમા૦ ઇરિયાવહિ કરી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! (સચિત્ત) અચિત્તરજ ઓહડ્ડાવણત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું? (કરેહ). ઇચ્છં, (સચિત્ત) અચિત્તરજ ઓહડ્ડાવણત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં–અન્નત્થ૦ ચાર લોગસ્સ (સાગરવર ગંભીરા સુધી) નો કાઉસ્સગ્ગ૦ પારી–લોગસ્સ૦

—: સાતવાર ચૈત્યવંદન :—૨૨

(૧) જાગે ત્યારે જગચિંતામણિનું (૨) પ્રતિક્રમણને અંતે વિશાલલોચનનું (૩) દેરાસરનું (૪) પચ્ચક્ખાણ પારતાં (૫) આહાર કર્યા પછીનું (૬) દેવસિ પ્રતિક્રમણના પ્રારંભમાં **અથવા** નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાયનું (૭) સંથારાપોરિસિ ભણાવતાં ચઉક્કસાયનું.

—: ચાર વાર સજ્ઝાય :—૨૩

(૧) પ્રભાતે ભરહેસરની (૨) સવારે પડિલેહણને અન્તે (૩) સાંજે પડિલેહણના મધ્યમાં (૪) પચ્ચક્ખાણ પારતાં **અથવા** દેવસિ પ્રતિક્રમણને અન્તે.

:— પૌષધ લેવાનું સૂત્ર :—૨૪

કરેમિ ભંતે! પોસહં **આહારપોસહં** દેસઓ–સવ્વઓ, **સરીરસક્કારપોસહં** સવ્વઓ, **બંભચેર** પોસહં સવ્વઓ, **અવ્વાવારપોસહં** સવ્વઓ, ચઉવ્વિહં પોસહં ઠામિ, જાવદિવસં (જાવઅહોરત્તં, જાવસેસદિવસંરત્ત) પજ્જુવાસામિ, દુવિહં તિવિહેણં, મણેણં વાયાએ કાએણં, ન કરેમિ, નકારવેમિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

—: પૌષધ પારવાનું સૂત્ર :—૨૫

સાગરચંદો કામો, ચંદવડિંસો સુદંસણો ધન્નો; જેસિં પોસહ-પડિમા, અખંડિઆ જીવિઅંતેવિ (૧) ધન્ના સલાહણિજ્જા, સુલસા આણંદ કામદેવાય; જાસ પસંસઇ ભયવં દઢવ્વયત્તં મહાવીરો (૨)

પોસહ વિધિએ લીધો, વિધિએ પાર્યો, વિધિ કરતા જે કોઈ અવિધિ હુઓ હોય તે સવિહુ મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં, પોસહના **અઢાર દોષમાં** જે કોઈ પાપદોષ લાગ્યો હોય તે સવિહુ૦

-: મન્નહજિણાણું (શ્રાવકનાં ૩૬ કર્તવ્ય) :-૨૬

મન્નહ જિણાણુમાણું, મિચ્છં પરિહરહ ધરહ સમ્મત્તં; છવ્વિહ આવસ્સયમ્મિ, ઉજ્જુત્તો હોઈ પઇ દિવસં (૧) પવ્વેસુ પોસહવયં, દાણું સીલં તવોઅ ભાવોઅ; સજ્ઝાય નમુક્કારો, પરોવયારો અ જયણા અ (૨) જિણપૂઆ જિણથુણણું, ગુરુથુઅ સાહમ્મિઆણ વચ્છલ્લં; વવહારસ્સય સુદ્ધી, રહજત્તા તિત્થજત્તાય (૩) ઉવસમ વિવેગ સંવર, ભાસાસમિઇ છજીવકરૂણાય; ધમ્મિઅજણસંસગ્ગો, કરણદમો ચરણપરિણામો (૪) સંઘોવરિબહુમાણો, પુત્થયલિહણં પભાવણાતિત્થે; સડ્ઢાણ કિચ્ચમેઅં, નિચ્ચં સુગુરૂવએસેણં (૫)

—: ગમણાગમણે આલોચન સૂત્ર :—૨૭

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ગમણાગમણે આલોઉં ? (આલોહેહ) ઇચ્છં આલોએમિ.

ઈર્યાસમિતિ, ભાષાસમિતિ, એષણાસમિતિ, આદાનભંડમત્તનિક્ખેવણાસમિતિ, પારિષ્ઠાપનિકાસમિતિ, મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ, એ પાંચ સમિતિ, ત્રણ ગુપ્તિ, **અષ્ટપ્રવચનમાતા,** શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક પોસહ લીધે રૂડી પેરે પાળી નહિ, જે કંઈ ખંડના-વિરાધના હુઇ હોય, તે સવિહુ૦

—: પચ્ચક્ખાણ (પ્રભાતનાં) :—૨૮

(૧) **મુટ્ઠિસહિઅં**-મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઇ.

(૨) **નમુક્કારસહિઅં મુટ્ઠિસહિઅં**-ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅં મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ, ચઉવ્વિહં પિ આહારં-અસણં -પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થ૦થી ઉપર પ્રમાણે.

(૩) પોરિસિં, સાડ્ઢપોરિસિં, પુરિમડ્ઢ, અવડ્ઢ—ઉગ્ગએ સૂરે પોરિસિં સાડ્ઢપોરિસિં, સૂર ઉગ્ગએ પુરિમડ્ઢ—અવડ્ઢ મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ, ઉગ્ગએ સૂરે ચઉવ્વિહં પિ આહારં—અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થ૦ સાહસા૦ પચ્છન્નકાલેણં દિસામોહેણં સાહુવયણેણં મહત્તરા૦ સવ્વ૦ વોસિરઇ.

(૪) આયંબિલ, નીવિ, એકલઠાણ, એકાસણ, બેઆસણ—ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅં પોરિસિ સાડ્ઢપોરિસિં, સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમડ્ઢ—અવડ્ઢ મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ, ઉગ્ગએ સૂરે ચઉવ્વિહંપિ આહારં—અસણં પાણં ખાઈમં સાઇમં અન્નત્થ૦ સહસા૦ પચ્છન્ન૦ દિસા૦ સાહુ૦ મહત્તરા સવ્વ૦ આયંબિલં (નીવિગઇઓ, વિગઇઓ) પચ્ચક્ખાઈ, અન્નત્થ૦ સહસા૦ લેવાલેવેણં ગિહત્થસંસટ્ઠેણં ઉક્ખિત્તવિવેગેણં પડુચ્ચમક્ખિએણં પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં મહત્તરા૦ સવ્વ૦ એકાસણું (એકલઠાણું, બિઆસણું) પચ્ચક્ખાઇ તિવિહંપિ આહારં—અસણં ખાઈમં સાઈમં (ઠામ ચઉવિહારે—ચઉવ્વિહંપિ આહારં—અસણં પાણં ખાઈમં સાઈમં) અન્નત્થ૦ સહસા૦ સાગારિયાગારેણં આઉંટણપસારેણં ગુરુઅબ્ભુટ્ઠાણેણં પારિટ્ઠા૦ મહત્તરા૦ સવ્વ૦

પાણસ્સ લેવેણ વા, અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા, બહુલેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા, વોસિરઇ૦

(એકલઠાણું હોય તો આઉંટણપસારેણં ન બોલવું૦ આયંબિલ હોય તો પડુચ્ચમક્ખિએણં ન બોલવું).

(૫) વિગઈ—વિગઇઓ પચ્ચક્ખાઈ અન્નત્થ૦ સહસા૦ લેવાલેવેણં ગિહત્થસંસટ્ઠેણં ઉક્ખિત્તવિવેગેણં પડુચ્ચમક્ખિએણં પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઈ૦

(૬) પાણી—પાણસ્સ લેવેણ વા, અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા, બહુલેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા, વોસિરઇ.

તિવિહાર ઉપવાસ–સૂરે ઉગ્ગએ અબ્ભત્તટ્ઠં પચ્ચક્ખાઇ તિવિહંપિ આહારં–અસણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થ૦ સહસા૦ પારિટ્ઠા૦ મહત્તરા૦ સવ્વ૦

પાણહાર પોરિસિ (સાડ્ઢપોરિસિં૦ સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમડ્ઢ૦ અવડ્ઢ૦) મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ, અન્નત્થ૦ સહસા૦ પચ્છન્ન૦ દિસા૦ સ.હુ૦ મહત્તરા૦ સવ્વ૦ પાણસ્સ૦થી **ઉપર પ્રમાણે.**

(ચોથભક્તાદિ હોય તો—ચોથ, છટ્ઠ, અટ્ઠમ, દસ, બારસ, ચઉદ્દસ, સોલસ, અટ્ઠારસ, વીસ, બાવીસ, ચોવીસ, છવ્વીસ, અટ્ઠાવીસ, તીસ, બત્તીસ, ચોત્તીસ, આ દરેકની સાથે **ભત્તં અબ્ભત્તટ્ઠં** શબ્દ જોડી બોલવું).

(૮) **પાણહાર**–પાણહાર પોરિસિં૦થી ઉપર પ્રમાણે (છટ્ઠ આદિવાળાને પ્રથમ દિવસ પછી)

(૯) **ચઉવ્વિહાર ઉપવાસ**-સૂરે ઉગ્ગએ અબ્ભત્તટ્ઠં પચ્ચક્ખાઇ ચઉવ્વિહંપિ આહારં–અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થ૦ સહસા૦ પારિટ્ઠા૦ મહત્તરા૦ સવ્વ૦ વોસિરઇ૦

—: પચ્ચક્ખાણ (સાંજના) :—૨૯

(૧) **ચઉવ્વિહાર ઉપવાસ**–પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં **વિના** સવારની જેમ.

(૨) **પાણહાર**–પાણહાર દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઇ અન્નત્થ૦ સહસા૦ મહત્તરા૦ સવ્વ૦ વોસિરઈ.

(૩) **ચઉવ્વિહાર**–દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઇ ચઉવ્વિહંપિ આહારં–અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થ૦થી **ઉપર પ્રમાણે.**

(૪) **તિવિહાર**–દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઇ તિવિહંપિ આહારં–અસણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થ૦થી **ઉપર પ્રમાણે.**

(૫) **દુવિહાર**–દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઇ દુવિહંપિ આહારં–અસણં ખાઇમં અન્નત્થ૦થી **ઉપર પ્રમાણે.**

—: પચ્ચક્ખાણ (સવાર-સાંજના) :—૩૦

(૧) દેસાવગાસિક-દેસાવગાસિઅં ઉવભોગં પરિભોગં પચ્ચક્ખાઇ અન્નત્થ૦થી ઉપર પ્રમાણે.

(૨) સંકેત-મુટ્ઠિસહિઅં (ગંઠિસહિયં, વેઢસીસહિયં, આદિ) પચ્ચક્ખાઈ અન્નત્થ૦થી ઉપર પ્રમાણે.

(૩) અભિગ્રહ-અભિગ્રહં પચ્ચક્ખાઈ અન્નત્થ૦ થી ઉપર પ્રમાણે.

—: પચ્ચક્ખાણ પારવાનો વિધિ :—૩૧

પ્રથમ ઇરિયાવહિ૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! ચૈત્યવંદન કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, જગચિન્તામણિ૦ જ કિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ જાવંતિ૦ ખમા૦ જાવંત૦ નમોર્હત્૦ ઉવસગ્ગહરં૦ જયવીયરાય૦ ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! સજ્ઝાય કરું ? (કરેહ) ઇચ્છં, નવકાર૦ ધમ્મોમંગલ૦ની પાંચ ગાથા (ગૃહસ્થ-મન્નહજિણાણં૦) ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! મુહપત્તિ પડિલેહું ? (પડિલેહેહ) ઇચ્છં, મુહપત્તિ પડિલેહી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં ભ૦! પચ્ચક્ખાણ પારું ? (પુણો વિ કાયવ્વો) યથાશક્તિ, ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦! પચ્ચક્ખાણ પાર્યું ? (આયારો ન મોત્તવ્વો) તહત્તિ, કહી જમણો હાથ મુઠીવાળી ઓઘા (ગૃહસ્થ-ચરવલા) ઉપર સ્થાપી-નવકાર૦ પચ્ચક્ખાણ પારવાનું સૂત્ર૦ નવકાર૦ (સાધુએ છેવટે ધમ્મોમંગલ૦ની ૧૭ ગાથા બોલવી.)

—: પચ્ચક્ખાણ પારવાનું સૂત્ર :—૩૨

(૧) મુઠસી-મુટ્ઠિસહિયં પચ્ચક્ખાણ કર્યું ચઉવ્વિહાર.

પચ્ચક્ખાણ-ફાસિઅં પાલિઅં સોહિઅં તિરિયં કિટ્ટિયં આરાહિયં જં ચ ન આરાહિયં તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં

(૨) નવકારસીથી અવડ્ઢ-ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅં (પોરિસં, સાડ્ઢપોરિસિં, સૂરેઉગ્ગએ પુરિમડ્ઢ, અવડ્ઢ) મુટ્ઠિસહિઅં

પચ્ચક્ખાણ કર્યું ચઉવ્વિહાર, પચ્ચક્ખાણ–ફાસિઅં૦ **થી ઉપર પ્રમાણે.**

(૩) **આયંબિલ થી બેઆસણું**–ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅં (પોરિસિં, સાડ્ઢપોરિસિં, સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમડ્ઢ, અવડ્ઢ) મુટ્ઠિ૰ સહિઅં પચ્ચક્ખાણ કર્યું ચઉવ્વિહાર, આયંબિલ–એકાસણું (આયંબિલ–એકલઠાણું, નીવિ–એકાસણું, નીવિ–એકલઠાણું, એકલ૰ ઠાણું, એકાસણું, બેઆસણું) પચ્ચક્ખાણ કર્યું તિવિહાર, પચ્ચક્ખાણ–ફાસિઅં૦ **થી ઉપર પ્રમાણે.**

(૪) **ઉપવાસથી સોળ ઉપવાસ**–સૂરે ઉગ્ગએ ઉપવાસ (ચોથભક્ત, છટ્ઠભક્ત, અટ્ઠમભક્ત, વિ૦ કર્યો તિવિહાર.

પાણહાર–પોરિસિં (સાડ્ઢપોરિસિં. સૂરે ઉગ્ગએ પરિમડ્ઢ, અવડ્ઢ) મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ખાણ કર્યું પાણહાર, પચ્ચક્ખાણ–ફાસિઅં૦ **થી ઉપર પ્રમાણે.**

(૫) **પાણહાર–પાણહાર–પોરિસિં૦ થી ઉપર પ્રમાણે.**

—: વસ્તુનો કાળ વિગેરે :—

ન ચળેલો આટો	મિશ્ર	
શ્રા૦ ભા૦ માં	૫ દિન	૫
આ૦ કા૦ ,,	૪ દિન	છી
મા૦ પો૦ ,,	૩ દિન	અ
મ૦ ફા૦ ,,	૫, પ્રહર	ચિ
ચૈ૦ વૈ૦ ,,	૪ ,,	ત્ત
જે૦ અ૦ ,,	૩ ,,	

પ્રવ્રજ્યા?
પુદ્ગલના ધર્મોમાંથી મનને ખ૰ સેડી આત્માના ધર્મોમાં જોડવું.

ગોમૂત્ર ૨૪ પ્રહર અચિત્ત રહે
ભેંસ૦ ૧૬ ,, ,,
બકરી૦ ૧૨ ,, ,,
ઘેટી, ગધેડી, ઘોડી૦ ૮ ,,
મનુષ્ય૦ અંતર્મુહૂર્ત ,,

(૧) કોઈ પણ માસમાં ચાળેલો આટો અંતર્મુહૂર્ત પછી અચિત્ત થાય. (૨) બાજરીનો આટો વહેલો ખોરો થવાનો સંભવ છે, માટે ઘણા દિવસ ન રાખવો. પ્ર૦ સા૦

કાળ	કા૦સુ૦૧૫થી	ફા૦સુ૦૧૫થી	અ૦સુ૦૧૫થી
પાણી	૪, પ્રહર	૫, પ્રહર	૩, પ્રહર
સુખડી	૧, માસ	૨૦, દિન	૧૫, દિન
કાંબળી	૪, ઘડી	૨, ઘડી	૬, ઘડી
પલ્લા	૪	૩	૫

(૧) ફાગણ સુદ ૧૫થી–ભાજીપાલો, નવું પીલેલ તલનું તેલ, બદામ વિના મેવો, ખજુર, ખારેક, ટોપરાની કાચલીઓ (ગોળ ફોડેલ બીજે દિને અભક્ષ) આઠ માસ બંધ. **(૨) આર્દ્રાથી**– કેરી અને કાચી ખાંડ કાર્તક સુદ ૧૪ સુધી બંધ. **(૩) અસાડ સુદ ૧૫થી**– બદામ ચાર માસ બંધ (આખી ફોડેલ બીજે દિને અભક્ષ)

—: અણાહારી :—

(૧) અગર (૨) અફીણ (૩) નિંબપંચાંગ (૪) આસન (૫) તગરગંઠોડાં (૬) એળીઓ૦ ઘણા દિન ન વાપરવો (૭) હળદર (૮) અંબર (૯) પાનની જડ (૧૦) અતિવિષ કળી (૧૧) ગોમૂત્ર (૧૨) ઉપલેટ (૧૩) જવખાર (૧૪) કરીયાતુ (૧૫) ગળો (૧૬) કસ્તુરી (૧૭) ગુગળ (૧૮) કડુ (૧૯) દાડમછાળ (૨૦) તમાકુ (૨૧) ચિત્રમૂળક (૨૨) કાથો અથવા ખેરસાર (૨૩) ત્રિફળા (૨૪) ફટકડી (૨૫) કુવારનાં મૂળ (૨૬) બહેડાંની છાળ (૨૭) ભુચકણ (૨૮) બીયો (૨૯) હીરાબોલ (૩૦) રીંગણી (૩૧) હીંમજ અને હરડે (૩૨) સાજીખાર (૩૩) સુખડ (૩૪) સુરોખાર (૩૫) અફીણ અને કેસરનો લેપ (૩૬) લોબન (૩૭) દર્ભમૂળ (૩૮) વખમો (૩૯) રક્ષા (૪૦) પુંવાડીયાના બીજ (૪૧) કસ્તુરી સાથે અંબર (૪૨) કેરમૂળ (૪૩) બાવળ છાલ (૪૪) ગોમૂત્ર ત્રિફળા ગોળી (૪૫),

ધમાસો (૪૬) મજીઠ (૪૭) અગરચૂર્ણ (૪૮) અગરલેપ (૪૯) ટંકણખાર (૫૦) આકડાનો ક્ષાર (૫૧) ફટકડીનો ભૂકો—દબાવવો (૫૨) સુખડ-લાકડીયો ગંધકલેપ.

(ઉપરની ઔષધિ કયા રોગ ઉપર કામ આવે તેનો નંબર)

પેશાબ બંધ કરે, ૨	ગોળો નાશક, ૨૫	સોજો નાશક, ૭,૧૧
ક્ષીણુતા નાશક, ૮	રક્તપિત્ત ,, ૨૮	પેટદુખાવો ,, ૩૮
કંપવાયુ ,, ૮	મૂર્ચ્છા ,, ૪૭	બેભાન ,, ૮,૪૭
અજીર્ણ ,, ૨૧	સુતિકાદોષ ,, ૩૦	ચળ ,, ૧૧,૩૯
દંતરોગ ,, ૨૪	પવન છુટ કરે, ૩૨	અરૂચી ,, ૭,૧૪
મુખગરમી ,, ૨૪	ગેસ નાશક, ૩૨	મુખરોગ ,, ૩૨
બરોળ ,, ૨૫	કોલેરા ,, ૪૧	અસ્થિસંધાનક, ૧૭
ઉંઘ લાવે; ૨	આર્તવશુદ્ધિ કરે, ૮	વાઈનાશક, ૨,૨૦,૪૭
દમ નાશક, ૩૦	વધુ આર્તવબંધક,૨૯	ગોળો ,, ૧૧,૧૩,૩૨
શ્વાસ ,, ૧૩	મગજને હિતકારી,૩૧	દાદર ,, ૩,૭,૪૦,૫૨
વાત રોગ ,, ૧૩	ધાતુલોહીઅટકાવે,૫૧	દાહ ,, ૧૪,૧૫,૪૫
આંચકી ,, ૧૬	શૂળનાશક,૧૩,૩૨,૪૬	પ્રદર ,, ૧૪,૧૫,૩૭
ભેદક ૧૮	અતિસાર,, ૧૯,૨૧,૨૯	કમળો ,, ૧૫,૧૮,૩૧
મુખ શોધક, ૨૨	પ્રમેહ ,, ૭,૧૫,૧૮	ચર્મરોગ ,, ૭,૨૫,૪૬

મસાનાશક, ૧૩,૧૫,૪૭,૪૬	તૃષાનાશક, ૭,૧૨,૧૪,૨૭;૪૫
રક્તદોષ ,, ૩,૧૧,૨૨,૪૬	વૃદ્ધત્વ ,, ૧૫,૧૬,૧૭,૨૩,૩૧
મસ્તક દુઃખ ,, ૫,૨૭,૩૫	ખાંસી ,, ૧૯,૨૨,૨૩,૨૬,૪૨,૪૩
ઝાડા બંધ કરે, ૨,૧૦,૪૦	પિત્ત ,, ૩,૯,૧૪,૧૫,૧૮,૨૩,૨૫,૩૩
આંખને હિતકારી, ૨૩,૩૧	શક્તિદાયક, ૪,૮,૧૫,૧૬,૧૭,૨૩,૩૭
પરસેવો લાવે, ૨,૪,૨૪,૪૮	મલશોધક, ૬,૧૧,૧૩,૧૮,૨૩,૨૫,૪૪,૪૯
સ્ફૂર્તિદાયક, ૪,૮,૧૬,૨૩	વાયુનાશક, ૪,૫,૯,૧૧,૧૨,૧૩,૧૫,૧૬, ૧૭,૨૦,૨૩,૩૬,૪૨,૪૯
ઠંડક માટે, ૧,૩,૨૨,૨૫,૩૩	
કોઢ નાશક, ૩,૭,૧૧,૧૫,૧૮	કફનાશક, ૭,૯,૧૧,૧૩ થી ૧૬,૨૦,૨૩, ૨૫,૨૬,૨૮,૩૦,૩૨,૪૯,૫૦
પાચક, ૧૧,૧૯,૨૧,૩૦,૩૮	

તપ ચિન્તવવાની રીત—ભગવાન મહાવીરે છમાસી તપ ર્યો હતો, હે ચેતન! તે તપ તું કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ થી, એક દિવસ ન્યૂન છમાસી કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ થી, તેવી રીતે એકેક દિવસ વધતાં ૨૯ દિવસ ન્યૂન છમાસી રીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, તેવી રીતે પાંચ–ચાર–ત્રણ અને બે માસમાં પણ ચિન્તવન કરવું, પછી માસખમણ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી.

એક દિવસ ન્યૂન માસખમણ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી. તેવી રીતે એકેક દિવસ વધતાં–૧૩–દિવસ ન્યૂન માસખમણ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, પછી ૩૪ ભક્ત કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, પછી બે બે ભક્ત ઓછા કરતાં ચાર ભક્ત કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, પછી આયંબિલ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, તેવી રીતે નીવિ–એકાસણું–બેઆસણું–અવડ્ઢ –પુરીમડ્ઢિ–સાડ્ઢપોરિસિ–પોરિસિ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી,- છેવટે - નવકારસી કરીશ? શક્તિ છે–પરિણામ છે, કહી કાઉસ્સગ્ગ પારે.

પોતે પૂર્વે કોઈ વખત પણ જ્યાં સુધી તપ કર્યો ન હોય ત્યાં સુધી શક્તિ નથી એમ ચિન્તવવું અને વધારેમાં વધારે જે તપ કર્યો હોય ત્યાંથી શક્તિ છે એમ ચિન્તવવું. તથા જ્યાં સુધી તપ કરવો ન હોય ત્યાં સુધી પરિણામ નથી એમ ચિન્તવવું અને જે તપ કરવો હોય ત્યાં પરિણામ છે એમ ચિન્તવીને કાઉસ્સગ્ગ પારે.

તપ ચિન્તવવાની ચતુર્ભંગી

(૧) પૂર્વે જે તપ કરેલ ન હોય અને આજે પણ કરવો ન હોય તો, શક્તિ નથી પરિણામ નથી. (૨) પૂર્વે જે તપ કરેલ ન હોય પરંતુ આજે કરવો હોય તો, શક્તિ નથી–પરિણામ છે. (૩)

ધમાસો (૪૬) મજીઠ (૪૭) અગરચૂર્ણ (૪૮) અગરલેપ (૪૯) ટંકણખાર (૫૦) આકડાનો ક્ષાર (૫૧) ફટકડીનો ભૂકો દબાવવો (૫૨) સુખડ-લાકડીયો ગંધકલેપ.

(ઉપરની ઔષધિ કયા રોગ ઉપર કામ આવે તેનો નંબર)

પેશાબ બંધ કરે,	૨	ગોળો નાશક,	૨૫	સોજો નાશક,	૭,૧૧
ક્ષીણતા નાશક,	૮	રક્તપિત્ત ,,	૨૮	પેટદુખાવો ,,	૩૮
કંપવાયુ ,,	૮	મૂર્છા ,,	૪૭	બેભાન ,,	૮,૪૭
અજીર્ણ ,,	૨૧	સુતિકાદોષ ,,	૩૦	ચળ ,,	૧૧,૩૯
દંતરોગ ,,	૨૪	પવન છુટ કરે,	૩૨	અરૂચી ,,	૭,૧૪
મુખગરમી ,,	૨૪	ગેસ નાશક,	૩૨	મુખરોગ ,,	૩૨
બરોળ ,,	૨૫	કોલેરા ,,	૪૧	અસ્થિસંધાનક,	૧૭
ઊંઘ લાવે,	૨	આર્તવશુદ્ધિ કરે,	૮	વાઈનાશક,	૨,૨૦,૪૭
દમ નાશક,	૩૦	વધુ આર્તવબંધક,	૨૯	ગોળો ,,	૧૧,૧૩,૩૨
શ્વાસ ,,	૧૩	મગજને હિતકારી,	૩૧	દાદર ,,	૩,૭,૪૦,૫૨
વાત રોગ ,,	૧૩	ધાતુલોહીઅટકાવે,	૫૧	દાહ ,,	૧૪,૧૫,૪૫
આંચકી ,,	૧૬	શૂળનાશક,	૧૩,૩૨,૪૬	પ્રદર ,,	૧૪,૧૫,૩૭
ભેદક	૧૮	અતિસાર,,	૧૯,૨૧,૨૯	કમળો ,,	૧૫,૧૮,૩૧
મુખ શોધક,	૨૨	પ્રમેહ ,,	૭,૧૫,૧૮	ચર્મરોગ ,,	૭,૨૫,૪૬

મસાનાશક, ૧૩,૧૫,૪૭,૪૬	તૃષાનાશક, ૭ ૧૨,૧૪,૨૭,૪૫
રક્તદોષ ,, ૩,૧૧,૨૨,૪૬	વૃદ્ધત્વ ,, ૧૫,૧૬,૧૭,૨૩,૩૧
મસ્તક દુઃખ ,, ૫,૨૭,૩૫	ખાંસી ,, ૧૯,૨૨,૨૩,૨૬,૪૨ ૪૩
ઝાડા બંધ કરે, ૨,૧૦,૪૦	પિત્ત ,, ૩,૯,૧૪,૧૫,૧૮,૨૩,૨૫,૩૩
આખને હિતકારી, ૨૩,૩૧	શક્તિદાયક, ૪,૮,૧૫,૧૬,૧૭,૨૩,૩૭
પરસેવો લાવે, ૨,૪,૨૪,૪૮	મલશોધક, ૬,૧૧,૧૩,૧૮,૨૩,૨૫,૪૪,૪૯
સ્ફૂર્તિદાયક, ૪,૮,૧૬,૨૩	વાયુનાશક, ૪,૫,૯,૧૧,૧૨,૧૩,૧૫,૧૬ ૧૭,૨૦,૨૩,૩૬,૪૨,૪૯
ઠંડક માટે, ૧,૩,૨૨,૨૫,૩૩	
કોઢ નાશક, ૩,૭,૧૧,૧૫,૧૮	કફનાશક, ૭,૯,૧૧,૧૩ થી ૧૬,૨૦,૨૩ ૨૫,૨૬,૨૮,૩૦,૩૨,૪૯,૫૦
પાચક, ૧૧,૧૯,૨૧,૩૦,૩૮	

તપ ચિન્તવવાની રીત—ભગવાન મહાવીરે છમાસી તપ કર્યો હતો, હે ચેતન! તે તપ તું કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, એક દિવસ ન્યૂન છમાસી કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, તેની રીતે એકેક દિવસ વધતાં ૨૯ દિવસ ન્યૂન છમાસી કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, તેવી રીતે પાંચ–ચાર–ત્રણ અને બે માસમાં પણ ચિન્તવન કરવું, પછી માસખમણ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી.

એક દિવસ ન્યૂન માસખમણ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી. તેવી રીતે એકેક દિવસ વધતાં–૧૩–દિવસ ન્યૂન માસખમણ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, પછી ૩૪ ભક્ત કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, પછી બે બે ભક્ત ઓછા કરતાં ચાર ભક્ત કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, પછી આયંબિલ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી, તેની રીતે નીવિ–એકાસણું–બેઆસણું–અવડ્ઢ–પુરીમડ્ઢિ–સાડ્ઢિપોરિસિ–પોરિસિ કરીશ? શક્તિ નથી–પરિણામ નથી,- છેવટે - નવકારસી કરીશ? શક્તિ છે–પરિણામ છે, કહી કાઉસ્સગ્ગ પારે.

પોતે પૂર્વે કોઈ વખત પણ જ્યાં સુધી તપ કર્યો ન હોય ત્યાં સુધી શક્તિ નથી એમ ચિન્તવવું અને વધારેમાં વધારે જે તપ કર્યો હોય ત્યાંથી શક્તિ છે એમ ચિન્તવવું. તથા જ્યાં સુધી તપ કરવો ન હોય ત્યાં સુધી પરિણામ નથી એમ ચિન્તવવું અને જે તપ કરવો હોય ત્યાં પરિણામ છે એમ ચિન્તવીને કાઉસ્સગ્ગ પારે.

તપ ચિન્તવવાની ચતુર્ભંગી

(૧) પૂર્વે જે તપ કરેલ ન હોય અને આજે પણ કરવો ન હોય તો, શક્તિ નથી પરિણામ નથી. (૨) પૂર્વે જે તપ કરેલ ન હોય પરંતુ આજે કરવો હોય તો, શક્તિ નથી–પ૦

પૂર્વે જે તપ કરેલ હોય પરંતુ આજે કરવો ન હોય તો શક્તિ છે-પરિણામ નથી. (૪) પૂર્વે જે તપ કરેલ હોય, અને આજે પણ કરવો હોય તો, શક્તિ છે-પરિણામ છે. **(બીજે કે ચોથે ભાગે કાઉસ્સગ્ગ પારે)**

સવારના પ્રતિક્રમણમાં પચ્ચક્ખાણ આવડતું હોય તો કરવું જોઈએ, પણ ધારવું નહિ.

-: સાધુ કાળધર્મ વિધિ :-

સાધુ-સાધ્વી કાળ કરે કે તરત જ મૃતકના માથાની જગ્યાએ જમીનમાં લોઢાની ખીલી મારવી.

કાળ કર્યા પહેલા સંથારાની ઉપધિ હોય તે દૂર લઈ લેવી પરંતુ જીવ જાય ત્યાં સુધી રહી ગઈ હોય તો અચિત્ત પાણી હોય તો શ્રાવક પાસે ભીંજાવી નંખાવવી ગરમ વસ્ત્રોને ગોમૂત્ર છાંટી શુદ્ધ કરાવવા, અચિત્ત પાણી ન હોય તો સુતરાઉ વસ્ત્રોને પણ ગોમૂત્ર છાંટે તો પણ ચાલે, મૃતક લઈ ગયા પછી જીર્ણ પાત્ર-કાચલી-વસ્ત્રો આદિ પરઠવી દેવાં, દરેક સાધુએ ગોમૂત્રમાં ઓઘાની બે-ચાર દશીઓ બોળવી.

રાત્રે કાળ કર્યો હોય અને બીજા સાધુઓને પ્રતિક્રમણ આદિ કરવાનું હોય તો સ્થાપનાજી લઈને બીજે સ્થાને અથવા તે સ્થાને મનમાં કરવું અને કોઈના પણ સ્થાપનાજી મૃતક પાસે રાખવા નહિ.

જીવ જાય ત્યારે તરત આચાર્યાદિ પદવીવાળા હોય તો (અથવા માંડવી બનાવવાની હોય તો) તેમના શરીરને અડેલા શ્રાવકો પલાંઠી વાળે, અને સામાન્ય સાધુ હોય તો (અથવા માંડવી બનાવવાની ન હોય તો.) પલાંઠી વાળવાની જરૂર નહિ, કારણ કે તેમના શરીરને ઠાઠડીમાં પધરાવવાનું હોવાથી.

સાધુ યોગ્ય :-વડીલ સાધુ મૃતક પાસે આવી "વાસક્ષેપ"

હાથમાં લઈને બોલે–કોટીગણ, ચાન્દ્રકુલ, વયરીશાખા, આચાર્ય શ્રી ...ઉપાધ્યાય શ્રી...પન્યાસ શ્રી...સ્થવિર શ્રી...મહત્તરા શ્રી...... અમુકના શિષ્ય–શિષ્યા...**મહાપારિટ્ઠાવણીઅ વોસિરણત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં**, અન્નત્થ૦ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ૦ પારી, પ્રગટ નવકાર કહી ત્રણવાર **વોસિરે** કહેતાં ત્રણવાર વાસક્ષેપ નાખવો.

શ્રાવક યોગ્ય :– જો રાત્રે મૃતક રાખવાનું હોય તો મૃતકના માથાની નીચે જમીન કે થાંભલે ખીલી મારવી અને નિર્ભય માણસે જાગવું પણ સૂવું નહિ.

પ્રથમ દાઢી અને મુખ અને મસ્તકના કેશ કાઢી નખાવે, પછી હાથની છેલ્લી આંગળીના ટેરવાનો છેદ કરે, પછી હાથ–પગની આંગળીઓને ધોળા સુતરથી બંધ કરે, પછી કથરોટમાં બેસાડીને કાચા પાણીથી સ્નાન કરાવે, પછી નવાં વસ્ત્રોથી શરીર લુંછીને કેસર–સુખડ–બરાસથી વિલેપન કરી નવાં વસ્ત્રો પહેરાવે—પ્રથમનો ઓઘો લઈ લેવો, સાધુને ચોલપટ્ટો પહેરાવી કંદોરો બાંધે, કપડાને કેશરથી અવળા પાંચ સાથીઆ કરી ઓઢાડે, બીજાં કપડાંને કેસરના છાંટા નાખવા, નનામી ઉપર ઉતરપટ્ટો પાથરવો, અને તેના વચલા ભાગમાં આટાનો એક અવળો સાથીઓ કરવો, અને માંડવી હોય તો બેઠકે અવળો સાથીઓ કરવો.

સાધ્વી હોય તો નીચેના વસ્ત્રો સિવાયના ઉપરના ભાગનાં વસ્ત્રોને કેશરના અવળા પાંચ સાથીઆ કરવા, તેમજ સર્વવસ્ત્રોને કેશરનાં છાંટા નાખવા.

ચાર આંગળ પહોળો પાટો કેડે બાંધવો, પછી નાવના આકારે ચૌદ પડનો લંગોટ પહેરાવે, નાવના આકારે ન હોય તો ચૌદ પડ કરી લંગોટ પહેરાવે, પછી નાનો લેંઘો જાંઘ સુધીનો પહેરાવે, પછી લાંબો લેંઘો પગના કાંડા સુધીનો પહેરાવી કેડે દોરો બાધીને, એક સાડો ઢીંચણથી નીચે અને પગના કાંડાથી ઉપર સુધીનો પહેરાવે,

પૂર્વે જે તપ કરેલ હોય પરંતુ આજે કરવો ન હો
છે–પરિણામ નથી. (૪) પૂર્વે જે તપ કરેલ હોય, અને
કરવો હોય તો, શક્તિ છે–પરિણામ છે. (બીજે કે
કાઉસ્સગ્ગ પારે)

સવારના પ્રતિક્રમણમાં પચ્ચક્ખાણ આવડતું હો
જોઈએ, પણ ધારવું નહિ.

–: સાધુ કાળધર્મ વિધિ :–

સાધુ–સાધ્વી કાળ કરે કે તરત જ મૃતકના માથા
જમીનમાં લોઢાની ખીલી મારવી.

કાળ કર્યા પહેલા સંથારાની ઉપધિ હોય તે દૂ
પરંતુ જીવ જાય ત્યાં સુધી રહી ગઈ હોય તો અચિત્ત
તો શ્રાવક પાસે ભીંજાવી નંખાવવી ગરમ વસ્ત્રોને ગોમૂ
કરાવવા, અચિત્ત પાણી ન હોય તો સુતરાઉ વસ્ત્રો
છાંટે તો પણ ચાલે, મૃતક લઈ ગયા પછી જીર્ણ પાત્ર
આદિ પરઠવી દેવાં, દરેક સાધુએ ગોમૂત્રમાં ઓ
દશીઓ બોળવી.

રાત્રે કાળ કર્યો હોય અને બીજા સાધુઓને
કરવાનુ હોય તો સ્થાપનાજી લઈને બીજે સ્થાને
મનમાં કરવું અને કોઈના પણ સ્થાપનાજી મૃતક પ

જીવ જાય ત્યારે તરત આચાર્યાદિ પદવીવાળા
માંડવી બનાવવાની હોય તો) તેમના શરીરને અ
વાળે, અને સામાન્ય સાધુ હોય તો (અથવા
ન હોય તે.) પલાંઠી વાળવાની જરૂર નહિ, કા
ઠાઠડીમાં પધરાવવાનુ હોવાથી.

સાધુ યોગ્ય :–વડીલ સાધુ મૃતક

સામાનની યાદી :–લાડવાના ડોઘલા. દીવીઓ વાંસની ૪. વાટકા ૪. દેવતા. અને કંકુપ શે.–૨. સુતર શે.–૨ાા. બદામ શે.–૧૦. ટોપરાં મણ ૦ાા પુંજણીઓ ૨. સાજમાં સામાન વાંસ ૨. ખપાટીઆં ને છાંણાં ૧૫. ખોડા ઢોરની ગાડી. બરાસ તો–૦ા. કેશર તો–૦ા. વાસક્ષેપ તો–૦ા. સોના રૂપાનાં ફુલ. બળતણ, ઘી, છૂટા પૈસા રૂા. ૫ ના તાસ. દેઘડો. બાજરી મણ-૫. સુખડ, રાળ શે.–૨. ગુલાલ શે.–૫. નડું શે.–૧.

અવળા દેવવંદન :–મૃતક લઈ ગયા પછી આખા મકાનમાં ગોમૂત્ર છાંટવું અને સંથારાની જગ્યા સોનાવણી કરેલ અચિત્ત પાણીથી ધોઈ નાખવી, મૃતકે જ્યાં જીવ છોડયો હોય ત્યાં લોટનો અવળો સાથીઓ કરવો. પછી કાળ કરેલના શિષ્ય અથવા લઘુપર્યાયવાળા સાધુ અવળો વેષ પહેરે અને ઓઘો જમણા હાથમા રાખી અવળો કાજો દ્વારથી આસન તરફ લે. કાજામાં લોટનો સાથીઓ લઈ લેવો પછી કાજાના ઈરિયાવહી કરી અવળા દેવ વાંદવા.

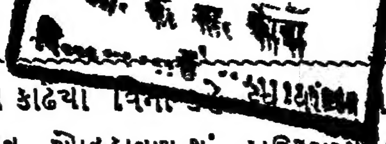
પ્રથમ કલ્લણુકંદંની એક થોય પછી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ, અન્નત્થ૦ અરિહંત ચેઈઆણું૦ જયવીયરાય૦ ઉવસગ્ગહરં૦ નમોર્હંત્૦ જાવંત૦ ખમા૦ જાવંતિ૦ નમુત્થુણં૦ જંકિંચિ૦ -પાર્શ્વનાથનું ચૈત્યવંદન૦ ખમા૦ લોગસ્સ૦ એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ૦ અન્નત્થ૦ તસ્સઉતરી૦ ઇરિયાવહી૦ ખમા૦ અવિધિ આશાતના૦

સવળા દેવવંદન :–સવળો વેષ પહેરીને કાજો લેવા સંબંધી ઇરિયાવહી કરવા, પછી સર્વ સાધુ સાધ્વી કપડો ચોલપટ્ટો મુહપત્તિ ઓઘાની એક દશી અને કંદોરાનો છેડો સોનાવણી અથવા ગોમૂત્રમાં બોળે. પછી ચૌમુખ બિંબ જ્યાં પધરાવવાના હોય ત્યાં કંકુ અને ચોખાના પાંચ સાથીઆ સવળા કરે, ધૂપ–દીપ કરે, પછી સંઘ સમક્ષ આઠ થુઈએ સવળા દેવ વાંદે, તેમાં સર્વ ઠેકાણે પાર્શ્વનાથનાં ચૈત્યવંદનો સંસારદાવા અને સ્નાતસ્યાની સ્તુતિઓ અને અજિત

તેના ઉપર બીજો સાડો પગના કાંડા સુધીનો પહેરાવી દોરીથી બાંધવો, પછી કંચવાની જગ્યાએ વસ્ત્રનો પાટો વીંટી ત્રણ કંચવા પહેરાવી એક કપડો ઓઢાડે, પછી સુવાડીને બીજો કપડો ઓઢાડે, અને જમીન પર સુવાડે ત્યાં પણ માથાની જગ્યાએ જમીનમાં ખીલો ઠોકે, પછી મૃતકની જમણી બાજુએ ચરવળી તથા મુહપત્તિ મૂકે અને ડાબી બાજુએ ઝોળીની અંદર ખંડિત પાત્રામાં એક લાડુ મૂકે.

પછી જે વખતે કાળ કર્યો હોય તે વખતનું કયું નક્ષત્ર હતું તે જોવું. (અથવા બ્રાહ્મણને પૂછવું.) રોહિણી વિશાખા પુનર્વસુ અને ત્રણ ઉત્તરા એ ૭ નક્ષત્રમાં ડાભનાં બે પુતળાં કરવાં, જ્યેષ્ઠા આર્દ્રા સ્વાતિ શતભિષા ભરણી અશ્લેષા અને અભિજિત્ આ સાત નક્ષત્રમાં પુતળાં કરવાં નહિ, બાકીનાં ૧૫ નક્ષત્રમાં એકેક પુતળું કરવું, તે પુતળાંના જમણા હાથમાં ચરવળી તથા મુહપત્તિ આપવી, તથા ડાબા હાથની ઝોળીમાં ભાંગેલું પાત્ર લાડુ સહિત મૂકવું, જો બે પુતળાં હોય તો બન્નેને તે પ્રમાણે આપવું, પછી પુતળાં આદિ બધી વસ્તુ મૃતકની પાસે મૂકવી, પછી સારો મજબુત ત્રીજો કપડો હોય તે પાથરીને તેની અંદર બધી વસ્તુઓ સહિત મૃતકને સુવાડીને કપડાના બધા છેડા વીંટાવી દે.

ગૃહસ્થ મૃતકને લઈ જાય ત્યારે બીજી વાર વાસક્ષેપ નાખવો, ઉપાશ્રયમાંથી મૃતક બહાર કાઢે ત્યારે પ્રથમ પગ કાઢે, કોઈએ રોવું નહિ. પણ "જય જય નંદા–જય જય ભદ્દા" એમ બોલવું અને આગળ બદામો નાણું વિ૦ ઉપાશ્રયથી સ્મશાન સુધી શ્રાવકો ઉછાળે, વાંસડાને ચિરાવી માંહે સરાવલાં ઘાલી દીવા–ધૂપ કરવા, શોક સહિત વાજતે ગાજતે મસાણે જઈ શુદ્ધ કરેલ જમીન ઉપર સુખડ વિ૦ની ચિતા કરી માંડવી પધરાવે, ગામ તરફ મસ્તક રાખે, અગ્નિસંસ્કાર કરી, રક્ષા યોગ્ય સ્થાને પરઠવે, પવિત્ર થઈ ગુરુ પાસે આવી સંતિકરં કે લઘુશાન્તિ અથવા બૃહચ્છાન્તિ સાંભળી અનિત્યતાનો ઉપદેશ સાંભળી અટ્ઠાઈ મહોત્સવ કરે.



શાન્તિ સ્તવન રાગ કાઢ્યા વિના કહે પછી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓહડ્ડાવણત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં, ક્ષુદ્રો૦ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, અન્નત્થ૦ ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ સાગરવરગંભીરા સુધી કરી એક જણ પારે, નમોર્હત્૦ સર્વેયક્ષાંબિકા૦ અને બૃહચ્છાન્તિ કહે, પછી સર્વ પારે, પછી લોગસ્સ૦ અવિધિ આશાતના૦ પછી પરસ્પર વંદન.

બહાર ગામથી સ્વ સમાચારીવાળા સાધુ કાળધર્મ પામ્યાના સમાચાર આવે તો ચતુર્વિધસંઘ સવળા દેવ વાંદે, સાધ્વીના સમાચાર આવે તો સાધ્વી અને શ્રાવિકાઓ દેવ વાંદે.

-: મોક્ષ ગમનની મર્યાદા :-

૧ થી	૩૨	જીવ	૮
૩૩ થી	૪૮	,,	૭
૪૯ થી	૬૦	,,	૬
૬૧ થી	૭૨	,,	૫
૭૩ થી	૮૪	,,	૪
૮૫ થી	૯૬	,,	૩
૯૭ થી	૧૦૨	,,	૨
૧૦૩ થી	૧૦૮	,,	૧

સમય સુધી નિરંતર મોક્ષે જાય ત્યાર પછી મોક્ષે જવામાં અવશ્ય અન્તર પડે.

-: પૂર્વો કયા આગમમાં ? :-

બારમું અંગ દૃષ્ટિવાદ તેના પાંચ વિભાગ છે. (૧) પરિકર્મ (૨) સૂત્ર (૩) પૂર્વાનુયોગ (૪) પૂર્વગત (૫) ચૂલિકા. પૂર્વગતમાં–૧૪ પૂર્વો આવેલાં છે.

卐